

УЧИТЕЛЯТ ПЕТЪР ДЪНОВ
ОСНОВНИЯТ ТОН

УЧИТЕЛЯТ ПЕТЪР ДЪНОВ

Издателският екип изказва благодарност на всички, които с цената на лишения, граничещи с героизъм, запазиха за поколенията безценното Слово на Учителя. Благодарим на стенографките: Паша Теодорова (1888-1972), Савка Керемидчиева (1901-1945), Елена Андреева (1899-1990) и на съхранявалите го през годините българи.

Да бъде благословен самоотверженият им труд!

Координатор за напечатването на неиздавано досега слово на Учителя Петър Дънов - д-р Вергилий Кръстев

В настоящото първо издание е запазена пълна автентичност на стенограмите, разчетени от Елена Андреева. Всички намеси от страна на издателския екип са изнесени под линия. На места в текста са вмъкнати уточнения в кръгли скоби () от самата стенографка, които са изписани с курсив. Думите или буквите в квадратни скоби [] са добавени, където в разчетената стенограма е изпуснат текст или за по-лесно разбиране на някои изречения. На местата, където има явно пропуснат или неразчетен текст, е поставено многоточие в квадратни скоби [...].

ISBN 954-9589-44-7, първо издание

ОСНОВНИЯТ ТОН
МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС

Година XV
Том II

(1935-1936)

Първо издание
София 1999 г.

ОСНОВНИЯТ ТОН

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

Пишете върху темата: „Разлика между честност и справедливост.“

Коя е причината, че някои хора не могат да пеят? Има хора, не могат да пеят, нали? Често аз казвам за един обикновен тон, не може да го вземат. Един обикновен тон имате на сегашната гама. При обикновеното пеене нямаме основен тон. Вземат по-горе, по-долу всичките певци си имат разни тонове. Под думата обикновен тон разбирам тон на съзнанието. Основен тон може да има само онзи човек, на когото съзнанието е пробудено. Всякога, когато човешкото съзнание се пробужда, има един основен тон. Тонът на мисълта му е безразборен. Едно определение на мисълта: За да започнеш да мислиш, трябва да имаш един основен тон. Сега не можеш да бъдеш музикален, ако съзнанието ти не е пробудено, понеже музикалността това е пробуждане на съзнанието. Музиката е пробуждане на съзнанието.

Има неща на реалността, има неща на сенките. Често казвате, че имате страдания. Какво нещо е страданието? Тъй, в обикновената смисъл какво нещо е страданието? Не, че имате някакво неразположение. Тогава ви е мрачно настроението. То е едно криво разбиране. Ако на един екран, на едно платно се хвърли една лоша картина, една картина на престъпление, питам, платното опетнило ли се е? Много пъти вие плачете, понеже имате една картина, хвърлена на съзнанието ви и дигате цяла олелия. Отнеме се картината, платното е пак чисто. Какви ли не картини не се хвърлят. Вие

плачете някой път, че нямате хубава картина на платното. Питам: Ако са хубави или лоши картините, какво печелите вие? Ако платното е хубаво и се хареса на публиката, ще седи по-дълго време на сцената, ако не е хубаво по-скоро [се] снема. Това е за изяснение. Съзнанието е платното за ония картини, които се хвърлят и тия картини са необходими за вашето разбиране — да имате ясна представа за света, за ония отношения, трябва да имате съзнание, върху което да имате образи. Вие всички да си съставите правилна философия. Вие плачете там дето не трябва, а дето трябва да плачете, никак не плачете. Аз не съм срещал човек да плаче за това, за което трябва да плаче. Плаче за какви ли не неща.

За пример ти си тъжен за една дума, която само ударила върху тъпанчето ти. Туй, което причинява скръб, то не е музика. Значи един тон, който не е музикален, ударил върху тъпанчето, направил едно малко раздрусване, хвърлил една малка картина на съзнанието. Казваш: „Обидиха ме“, много ви е криво. Станало нещо. Какво станало? Има една крива представа. Една картина хвърлена на платното, вие плачете за нещо, отдалече гледате, какви ли не работи стават. Никаква реалност няма там. Гледате една картина. Гледаш, тренът се движи. Никакво движение няма там. Че какво движение има на едно платно? Има реалност, но реалността е на друго място.

Та, в истинския живот има един простор, един въздух. Какво ще спечелиш? На едно кино имаш нечист въздух, насядали са да кажем 200-300 души, 500 хора, въздухът е развален. Тогава, като насочи поглед към платното, казва: „Това става.“ — Нищо не става. В реалността ти ще ходиш, гледаш света, всичко наоколо ти е чисто, ти си в самата реалност. Може да сте двама, трима, може да сте и десет души, не знаей дали за вас ще ви представят едно кино. Не знаей дали ще затворят киното за вас. Реалността се отличава по това, че в реалността сам можеш да ходиш, но когато имаш

сянката, една сянка не се представя за един човек. Реалност е туй, в което ти сам участвуваш. Привидно е туй, в което мнозина участвуват едновременно, един никога не може да присъствува. Мислите ли, че едно кино за един човек ще отварят, своята сценка да представят? Значи в киното трябва да има публика.

Когато във вашия живот искате да имате публика, вие сте в киното. Разбирате ли какво значи? Но вие да седите сам не може. Вие искате да има някой с вас. Ако искаш много хора, иди на кино. Ако искаш да видиш хора, иди на кино. Ако искаш да разбереш сам себе си колко разбираш, иди сам в природата. Когато човек остане сам със себе си, че няма никой край него, той е в реалното. Когато е с много хора, той е в света на сенките. Когато в ума ти остане само една идея, ти си в реалното; когато имаш много идеи, ти си на кино. То е реалното, разбира се.

За пример, може да говориш за някакви идеи, за някой автор, чел си някаква книга — ти си на кино, нищо повече. Какво разбира тоз автор? Или когато един автор описва в една книга, как героят му пострадал там в един роман или в една драма. Де е страдащият в драмата, на кое място? Казва: „Този, който пише така, има ли някой, който да страда?“ Написано е там, че страда, никакво страдание няма. Вие, като четете написаното, плачете. Четете така и започват да ви текат сълзи. Няма никой, който да страда, нито картина има, веднага вие започвате да плачете. Кой сега са причините за вашия плач? Може ли сега да дадете едно психическо обяснение, какво нещо е плачът? Плачът хората са го изопачили. Когато Господ създаде човека му направи два извора, за да може всякога прозорците да бъдат чисти, да може да вижда външния свят. Той турил жлези на двете очи да тече по малко вода, да бъдат прозорците чисти. Вие току плачете. Често вие плачете цял ден. Вие трябва да разбирате нещата, не да плачете. Само отвътре ги чистите вие. По някой

път сълзите излизат навън и чистят. Измийте веднаж, дважд, три четири пъти. Но знам, че онези хора, които много плачат, прозорците им са чисти, при това много се оплакват, че много са плакали, имат скърби. Защо? — Много са работили. Аз не виждам един, който си чисти прозорците. Той какво се оплаква, че много плакал, че имал някаква скръб. Може ли човек да има някаква скръб, когато си чисти прозорците? Ако прозорецът е нацапан, да скърби разбирам, но когато си чисти прозореца да се оплаква, не разбирам. Можеш да скърбиш когато прозорецът ти е нечист. Казва: „Скръбна е душата ми.“ Че за какво имаш да скърбиш? По-неже прозорците, това са киноартисти. Ти, като измиеш прозорците, на твоя екран се хвърлят картини, които ти не обичаш. Първо не знаеш защо плачеш. После не разбираш отношението на реалността и сенките. Като се нахвърлят картините на твоето съзнание, на твоя екран, омотаеш се, мислиш че всичко каквото виждаш е реално. Като миеш, мислиш че на прозореца има нещо. Миеш, миеш, пак се обърнеш, картината е там. Пак идеш, миеш, миеш, пак се обърнеш, пак картината там.

Сега ще дадете едно възражение. Няма един истински плач в света. Той се случва може би на десет, двадесет години. В един живот от 33 години може веднъж да се случи да плачеш. То е истинския плач. От 29 години до 30 години човек минава най-голямата скръб. Има едно място дето човек може да поплаче малко. Другият плач, той е по навик. Не, че не трябва да плачете. Човек трябва да си мие прозорците. То е друг въпрос. Нямам нищо против, когато по някой път се просълзят очите. Казва: „Плаче!“ — Мие си прозорците. В плача какво има? Само сълзи ли? В плача има музика. Тази музика не е музика, това са грамофонни плочи. Грамофонните плочи не са музика, това е забавление. То плачът за един музикант разваля неговия слух. За длъжностящите, за животните, за ненапредналите хора в света, като не

знаят, може да турите всичките грамофонни плочи, за да събудят музика. Но един музикант трябва да има памук в джоба си. Щом чуе грамофонна плоча да си запуши ушите. Който не иска да си развали вкуса за музиката, да не слуша грамофонни плочи. То е неразбиране. Какво има? Цъкат — едно лошо впечатление. После не може една грамофонна плоча да се сравни с един музикант. Даже една хилядна част не представлява. То е тъпота, механическо нещо съвсем. Може да употребите грамофонните плочи като едно възпитателно средство. Но в една грамофонна плоча няма никакво забавление, вдъхновение. По някой път може да учат Крайслера някои от грамофонните плочи или може на пианото да учат, но музиката е едно състояние. Музиката да ти стане естественото състояние на съзнанието. Основен тон можеш да имаш само когато започнеш да мислиш. Онова пробуждане на човешката мисъл го наричам основен тон. Този ден, в който се пробуди съзнанието, че започнеш да мислиш, когато дойде мисълта, то е основен тон. Другите тонове са наредени. Те вървят по един основен закон.

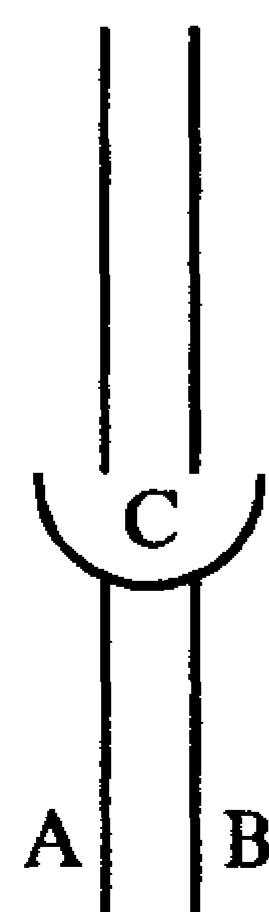
Сега да ви е ясно какво разбирам под основен тон. Туй, с което съзнанието започва да функционира, то е основен тон. Та, когато говоря за музикален човек разбирам, ако човек не е музикален, той не може да мисли. Някой мисли, че е писател, той не е писател, той е плагиатор, който от тук - оттам взема. Музиканти има, които от тук - оттам вземат, сглобили нещо, но то не е музика. Човек винаги трябва да бъде справедлив. Не туряйте една чужда кръпка на дрехата си. Ако туриш, виж на кого принадлежи. Тури надпис, на кого принадлежи тази кръпка, защото един ден ще ви види човекът и ще каже: „Туй платно е мое!“ Казва: „Да ми го дадеш.“ Аз това наричам справедливост.

Всякога човек трябва да се радва на онова, което той е разбрал. Казвам: Радвай се не само на това, което си разбрал, но се радвай и на онова, което другите хора са разбра-

ли. Радвай се на това, което ти пееш, но се радвай [и] на онова, което другите хора пеят. Когато човек пее в света, аз разбирам. Всички разбират туй, което е хубаво и възвишено, в него има пеене. То е най-хубавото пеене, което човек може да има. Проверете закона. Когато хората изгубят възвишеното, идеалния живот, в тях престава музиката. Щом имате възвишен живот, музика идва сама по себе си. Сега мисълта е малко ясна. Отношението на музиката към човешкото съзнание какво е? Към човешката мисъл разбирате. Пък това, обикновеното пеене не че е лошо, но въпросът е друг. То не може да ти помогне. Тази музика, която сега имате, тя е отражение, тя е грамофонни плочи. И то е хубаво. Онзи, който иска да напредне като музикант, да вложи музиката като възпитателно средство, той не трябва да се учи от грамофонни плочи, той трябва да слуша музиканти, цигулари от източника.

Коя беше основната мисъл, за която говорехме досега? Какво разбрахте? (— „Когато човек започне да мисли, то е основния тон.“) Да, то е основния тон. Че то е най-лесното. Мъчно е мисленето. Мнозина искат да мислят без да са музикални. Най-спорното е туй. Щом ти си музикален, ти можеш да мислиш. Мисленето с [музика] лесно става, без музика мъчно става. На кого умът не схваща — музиката не работи, не си музикален. Че един артист, който седи, пее, той има идея в себе си.

Какво можем да направим сега от тия линии? Първо вие какво ще кажете, какви са тия линии? Хоризонтални ли са или водоравни? Те са успоредни, да, но отвесни ли са? Да кажем линията С има отношение към линиите А и В. Защо тия линии са успоредни? (— „Няма да се пресекат, ако ги продължим.“) Но нали в безкрайност се пресичат? Така мислят математиците. Тия линии са успоредни по единствената причина, че налягането отвън и отвътре е

равномерно. Следователно те не могат нито да се приближат, нито да се отдалечат, понеже налягането е навсякъде еднакво. Ако влезат в една среда, която е по-рядка, веднага тяхната успоредност ще се измени и ако влезат в по-гъста среда, пак няма да бъдат успоредни. Тия успоредни линии предполагате, че се движат винаги в една среда, дето налягането отвън и отвътре е равномерно. Следователно, тия линии са успоредни.

Глупавите хора, винаги се блъскат. Вие турете двама души да вървят, да видите как ще вървят и по това ще познаете може ли да си хармонирате или не. Ако двама души тръгнат и се блъскат, не държат еднакво разстояние по между си, те не може да се споразумеят. Това блъскане показва, че в живота си ще се блъскат. Някой път при някой човек се приближаваш по-близо, друг път се отдалечаваш и когато се приближаваш и когато се отдалечаваш и в двете положения и в живота ще бъде същото. Приближаваш се, понеже външните условия имат по-голямо налягане. Затова се приближаваш. Защо се отдалечаваш? — Понеже на вътрешните условия няма равномерност. Приближаваш се при едно същество, защото имаш някакъв интерес. Отдалечаваш се, защото имаш друг интерес. Когато детето е гладно, приближава се вкъщи. Щом се наяде, детето се приближава отвън. Щом имате нужда от духовния свят, вие сте духовни. Щом имате нужда от ядене, вие сте вкъщи, духовни сте. Щом се наядете, светът ви привлича отвън. Щом светът ви привлича, разбирам, че вие сте се наядли. Тогава търсите другарчетата, да имате развлечение. Щом светът не ви привлича, разбирам, че доста време сте били отвън, пък отвън никой нищо не ви дава, както дома. Следователно, ти започваш да мислиш да се върнеш вкъщи, да се нахраниш. Такива са законите в природата. Някой казва: „Обичам света!“ — Наля се е вкъщи. Някой казва: „Затъжих се за в къщи!“ — Гладен е. Трябва да обясним кое ви привлича. Щом си сит, идете в

света. Щом сте гладен, върнете се вкъщи. То е естественото положение. Ако когато си гладен седиш в света, това е неестествено положение. Когато си сит и седиш вкъщи и то е неестествено положение. В къщи трябва да седиш дотогава, докато си гладен. Докога трябва да си в света? — Докато си сит. Щом огладнееш — в къщи. Докога трябва да бъдеш светски? — Докато си сит. Докога трябва да бъдеш духовен? Докато си гладен. Малко една нова философия, нови максими. Казва някой: „Този не разбира, той е светски човек.“ Сит е човекът. „Ама духовен е.“ — Гладен е човекът, в къщи се връща, какво лошо има? Ще го нахрани баща му, майка му. След като се нахрани майка му ще каже: „Иди си поиграй с другарчета, излез от къщи.“

Всички ония състояния на безпокойство, които стават, стават от едно стеснено състояние. Ти вкъщи искаш простор. Като се наядеш, излез вън да работиш. Когато човек е сит, може да работи. Когато е гладен, той не може да работи, той си почива. Тогава ще ви приведа думите на един човек: „Когато за пръв път видях слънцето да изгрява аз се събудих, слънцето ме повика за работа, аз излязох навън. През целия ден гледах как слънцето вървеше по небето. Залезе слънцето, изгря месечината и тя ме повика в къщи. Аз се върнах, сложи майка ми хляб. Наядох се, но и месечината залезе. Изгряха звездите, аз заспах на леглото.“

Казвам: Изгрева на слънцето — събудих се. Изгря месечината — върнах се в къщи. Изгряха звездите — заспах. Ако се пробуждаш, слънцето изгрява. Ако се връщаш в къщи месечината изгрява. Ако заспиваш, звездите изгряват. При изгрева на слънцето — работа има. При изгрева на месечината — ядене има. При изгрева на звездите — спане има. И тъй кога изгряват звездите? — Когато спиш. Кога изгрява месечината? — Когато ядеш. Кога изгрява слънцето? — Когато се събуждаш и отиваш да работиш. Значи слънцето определя една работа вън. Месечината определя една работа

вътре. А пък звездите определят един живот на спокойствие, на почивка, на равновесие на енергиите. Това са астрологически тълкувания. Какво значи асцендент? Когато слънцето е асцендент, месечината и звездите... Щом имат влияние звездите, ще те приспят. Щом дойде месечината, тя ще обърне погледа навътре. Щом дойде слънцето, ще обърне твоя поглед навън. То дава простор. Слънцето дава простор, условия дава. Който разб[и]ра, то дава простор за работа. Звездите, това са определени, това са функции на листата. Когато хората заспиват, листата работят. Това са звездите.

Това са аналогии, сравнения, защо е създадено слънцето. То има отношение към човешкото съзнание. Съзнанието има проявление, разширение навън, вглъбяване навътре и след туй сърдечна височина на съзнанието. В съня човек нали пътува? По някой път човек на сън пътува по-лесно, без пари пътува. Другояче в будния живот, той заплаща. Насън без пари навсякъде пътува даром из въздуха, на някой параход — никакъв билет, качиш се на парахода, не плащаш. Свършиш училище, не плащаш. Идеален живот е на сън, всичко става без пари. Дойдеш в действителния живот, навсякъде пари. Кое е сега реалното? Кое с пари става или което без пари става? Кое е по-лесно? (— „*Без пари.*“) С пари работите стават, но парите са взети от слънцето. Емблема на слънцето са парите. С парите е ангажирано слънцето, после е ангажирана и месечината, понеже среброто е на месечината. Най-после ангажирани са и звездите с тия металчески пари. Имате три вида монети: златни, сребърни и медни. Имате три изгрева: Първият изгрев е на слънцето, то са златните пари. Вторият изгрев е на месечината — сребърните пари са това. Третият изгрев на звездите — това са медните пари. Когато имаш злато, ще работиш. Когато имаш сребро, ще се върнеш в къщи, когато имаш капици* в джо-

* капици - от капъца - чушката, в която стои семето на някои растения: пипер и др.

ба, ще спиш. Когато имаш злато, ще работиш навън, понеже златото е на слънцето. Когато имаш сребърни пари, ще се върнеш вкъщи да ядеш. Когато имаш капици, ще спиш. При медните пари, ще спиш. Ако не спиш, като погледнеш ще кажеш: „Те ли намериха да ми пълнят джобовете!“ Какво ще направиш с десетте стотинки? Като дойдат капиците, легнеш да спиш, понеже там без пари става.

Сега, това са малки идеи. Малки идеи са капиците. Щом си гениален и талантлив — на работа! Щом си обикновен — сребърни пари, върни се вкъщи. Щом си от бездарните, от капиците — иди да спиш. То е начин за успокоение на човека. Бездарният трябва да спи. Тъй както разбирам. Обикновеният трябва да яде. Гениалният, талантливият трябва да работят. Някой път вие казвате, че ви дотегнало да работите. Хубаво, казвам: Върнете се вкъщи. — „Дотегна ми да ям.“ — Иди да спиш. — „Не ми се спи вече!“ — Стани и ходи на работа. Те са три състояния, през които човек минава. Онзи, който иска да се самовъзпитава, той трябва да мине през тези състояния. Не ти се спи, иди да работиш вън.

Сега реалността. Ти не можеш да бъдеш богат човек, ако твоето съзнание не се пробудило, ако твоето слънце не е изгряло. Когато твоето слънце изгрее, тогава ще имаш злато, тогава отвън всичко ще постигнеш. Отвън в широкия свят. Ако твоята луна не е изгряла отвътре, ти не можеш да ядеш сладко. Като изгрее, ще ядеш. Ако в тебе звездите не са изгрели, тогава и почивка не можеш да имаш. Ако искаш почивка, тогава трябва да намериш ясно небе. Ясно небе, в което звездите да греят, това са новите мисли. Ще намерите някой писател, който да е говорил по това. Ако намерите някой, който да е говорил по това, ще ми съобщите, това е връзка. Да се тури едно правилно разбиране на тия закони, които почиват в съзнанието. Изгревът на слънцето, то е метод. Изгревът на звездите, то е метод. Защо изгрява слънцето? — Да идеш да работиш. Защо изгрява месечината? — Да

ядеш. Защо изгряват звездите? — Да почиваш. Отиваш да работиш, когато слънцето изгрява. Отиваш да ядеш, когато месечината изгрява. Отиваш да почиваш, когато звездите изгряват. Звездите свирят, пеят, музика има. В тяхната музика ти ще си починеш. То е най-хубавата почивка, когато звездите пеят. Когато спиш и небето е ясно, ще си доволен от почивката. Когато слънцето изгрее, ще идеш да работиш и като се върнеш, ще бъдеш радостен, че работата била благотворна. Няма да се върнеш отруден, но ще се върнеш радостен, че си работил. Когато изгрее месечината ще си радостен. Като изгрее слънцето, небето ти да е ясно. Като изгрее месечината, небето ти да е ясно. Като изгреят звездите, небето ти да е ясно. Вашето небе, това е вашето съзнание. Небето е съзнанието на онзи, великия живот. А пък нашето небе е нашето съзнание. Нали на небето слънцето се явява, месечината тогава се явява и звездите и те се явяват. Слънцето трябва да се яви на нашето небе. Нашето небе е съзнанието. В съзнанието трябва да се яви [новото] слънце. На този екран трябва да се яви и месечината и звездите.

До сега какво сте мислили? Казвате: „Туй нещо не го разбираме!“ Хубаво, съгласен съм. Другото как го разбирате, сега? Какво разбирате сега? Защо Бог създаде слънцето?

Та, имало един млад момък на 19-21, той видял една красива мома, която била на 15-19 години. Той ѝ пише тъй: „Отличен беше онзи ден, когато те срещнах. Моето слънце за пръв път изгре. Трепна в мене сърцето ми. Пък очите ми се отвориха.“ Така ѝ пише. Тя му чете писмото. Казва той: „Слънцето ме огре“ — „Виждам неговите ръце са меки. Аз като ходех на работа, моите ръце почернях, огрубяха. Има разлика между неговото слънце и моето слънце. Моето слънце, доколкото зная, гори. Като дигна мотиката удря в земята. Той пише с мотиката, неговата мотика е по-деликатна.“ Той хубаво пише. Тя счита, че като пише тази поезия, хубаво

пише де кого видял. Туй било към края на април и май. Тогава изгряло слънцето. Тя казва: „На нивата, на бостана копах, пъпеша, дини садих. Аз видях, че като посях тия дини, виждам, че едни са червени, а други жълти. Семената бяха еднакви, а едни са червени, а други жълти.“ Виж неговото писмо, де му са дините, кои са червени и кои са жълти от дините. Понеже тогава трепнало сърцето и той сял нещо. Тя иска да узнае къде са неговите дини и какви са дините му. Въпросът е сега, кой мисли по-право, момъкът или момата?

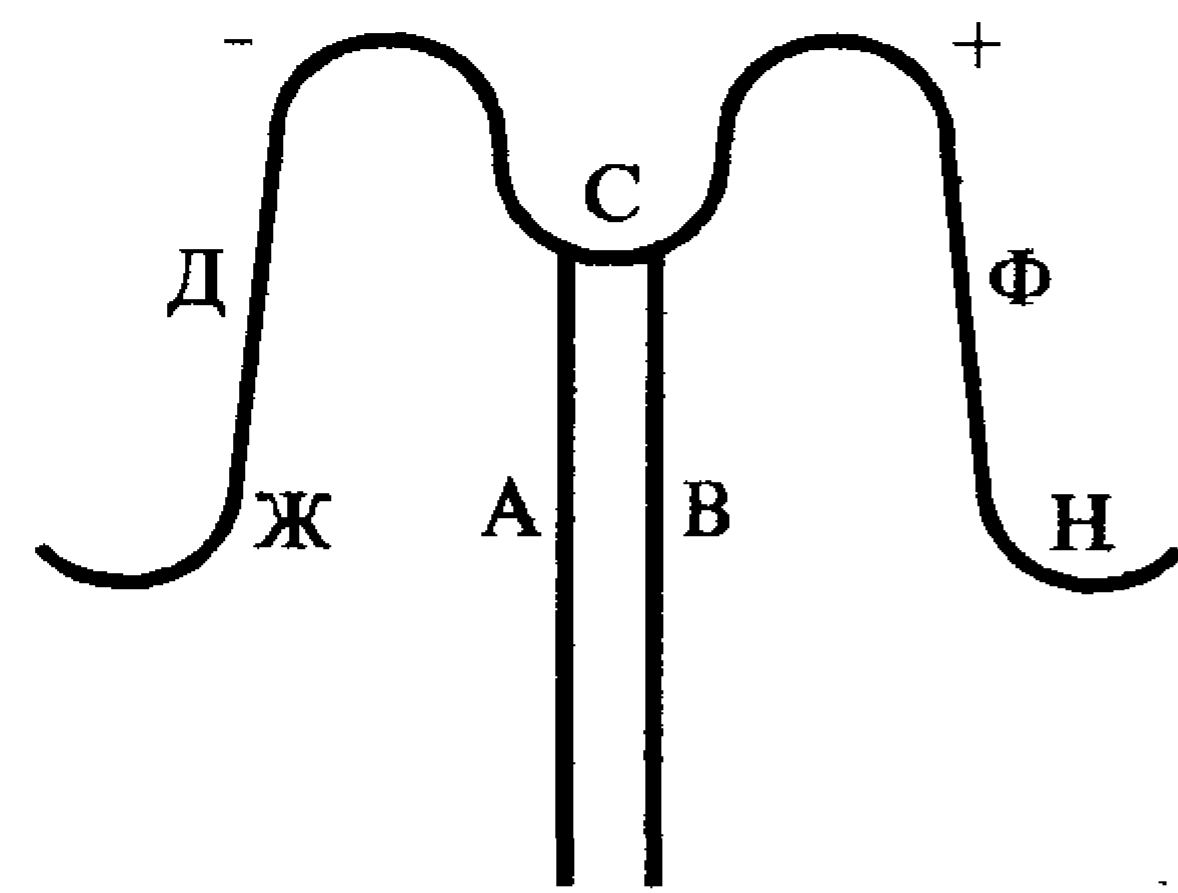
Сега аз уподобявам нашето положение. Животът на всеки човек, който се е воплотил на земята, пробужда се той, иска той да пише първото писмо. Пробужда се сутринта, видял той тази мома. Светът е момата. Този свят е момата, пишеш едно писмо за любовта. Красивата мома в света, то е света. Външният свят е красивата мома. Пък ти, който си видял този свят, ти си момъка, събуждаш се сега в този свят. Какво нещо е светът, да имате ясна представа. А пък светът, тя е царската дъщеря. Не мисли, че можеш да се ожениш за царската дъщеря. Тя ще те погледне, казва: „Слушай, не си губи времето. Може да ме обичаш, може да ми пишеш любовни писма, всичко това можеш да пишеш, но да се жениш за мене не си губи времето.“ Светът така казва. Всеки, който се е старал да се ожени за света всякога се е връщал без [нищо] вкъщи. Той се е връщал като блудния син. Казва: „Съгреших пред небето и пред тебе.“ Той ходил да се жени за красивата мома в света. Ти да я обичаш, имаш право, но да се жениш за нея — никога. Тя казва: „Ти не си за мене.“

Вие искате в света да имате влияние, да направите нещо в света. Кой от вас, който е бил гениален е направил нещо в природата? Какво са направили гениалните хора, какво са допринесли на природата? Да кажем турили две релси, турили са един влак да върви. Какво са допринесли на природата? Вземате всичко каквото тя има, турите въглища, върви влакът. Казвате: „Култура е!“ Или някой ще взе-

ме книга, мастило, ще надраска такива криви линии. Казва: „Поразия, [...] има.“ То е на киното. Сега ще разбирате правата страна. Човек трябва да чопли да изкара нещо. Тогава, ако можеш ти от една книга да изкараш нещо. Аз съм привеждал този пример: Праща един свещеник при един архимандрит своя слуга, който се казвал Стоян, да му занесе подарък. Свещеникът бил при море, та изпратил пет скумрии на този архимандрит. Стоян се спрял на едно място, опекар една скумрия, на друго място — друга, на трето — трета и докато иде до архимандрита, изял скумриите. Занесъл той писмото, четете той писмото и казва: „Стояне, тук пише, че пет скумрии има изпратени.“ — „А, казва, намери ли ги? Аз мислех, че съм ги изгубил. Щом си намерил, олекна ми на душата.“

Ние сме в същото положение. Кое е реалното? Туй, което е. Туй, което не е, какво е? То е сянка. Туй, което е, е реалното. Туй, което не е, е сянка на реалността. Когато някой ми казва, че това не е така, аз разбирам, то е сянка на реалността на нещата. Когато нещата стават което не са, е сянка. Винаги туй, което не е, е сянка. Лъжата е сянка на истината. Какво е лъжата? — Сянка на истината. Какво е невежеството? — Сянка на знанието. Що е омразата? — Сянка на любовта. Що е безсилието? — Сенки на силата. Реално е това, без което не може. Безсилието всякога се стреми към силата, никога не се стреми към безсилието. Най-слабият винаги се стреми към знанието. Онзи, който мрази винаги се стреми към любовта. Лъжеецът винаги се стреми към истината. Обратен процес няма. Истината никога няма стремеж към лъжата. Сянката изпква по други причини. Истината няма никакъв стремеж към лъжата. Лъжата има стремеж към истината. Истината може да се яви [с] лъжа, но лъжата никога не може да се яви без истина. Любовта може да се яви без омраза, но омразата не може да се яви без любов. Така седят нещата. Туй, което само може да се яви,

то е реалността. А туй без което друго не може да се яви, то е сянка на нещата.

Когато някой рисува, трябва да има смисъл. Тази красива линия в природата има свое тълкувание. Най-първо да кажем, то е клонче, което върви от „С“ настрани и нагоре. Както е показано със стрелата. Ако този клон

се продължи нагоре той ще се огъне надолу. Линиите „Д“ и „Ф“ показват обнадеждаване, има надежда. Има нещо, на което ти можеш да разчиташ. Ако тази линия се завърти и вземе посоката на „Н“ и „Ж“, какво тълкувание ще дадете? То е изтичане. Значи туй, което си придобил вече, има път за реализиране на нещата. То е йероглифически начин. Искам да покажа, че тази работа, която започва, ще върви. Давам една фигура, която показва, че работата е турена на здрава основа. Добре е наредена. Имаме всичките условия. Зависи от вашето умение. Дали си музикант, дали си писател, в каквото и да е отношение законът еднакво работи.

Нали имате това съпоставяне? На тази котва имате две сърца. По някой път, ако вие искате да се насърчите, как трябва да ходите? Винаги в ходенето трябва да държите две успоредни линии. То е хубавото ходене. Успоредни трябва да бъдат краката. Щом имате успоредни линии, работите ви ще вървят добре. Който туря ръката на едната, на другата страна, казва: „Може по един начин, по друг начин.“ Мярка има. Ти, като се движиш, ти въздействуваш на себе си. В съвременната геометрия са дадени известни правила, но там са дадени механически правила. На геометрическите линии имате само едно тълкувание, а трябва друго тълкувание. Природата, когато построила човека, когато направила лицето, тя го построила геометрически. Според линиите на лицето,

може вече да тълкувате, какво е вложено в човека. Щом човек разбира законите, той веднага може да знае, какви са замислите на природата, какво тя мисли или замислите на самия човек. Каквото природата вложила в него, такъв ще бъде [и] самият човек.

Вие казвате: „Както Господ нареди работите.“ Как наредил Господ работите? Ти скърбиш — това Господ не го наредил. Твоята скръб произтича от незнанието на Божия закон. Ти имаш нещастие в живота по единствената причина, че ти не вървиш съобразно с този закон. Аз говоря за вътрешния живот. То е неразбиране на законите, които действуват. Противоречия трябва да има в живота, но тези противоречия ни най-малко не са направени за спънка на когото и да е. Ако краката трябва да носят товара на цялото тяло, това ни най-малко не е нещастие. Човек не е нещастен за краката. Ако ръцете трябва да работят, това ни най-малко не е нещастие за човека. Ако очите трябва да гледат, човек ни най-малко не е нещастен за това. Нещастие за очите е нещастие заради него. Ти си видял неприятни неща, то е обстановка, то е разбиране. Виждаш един човек да плаче, чисти си прозорците.

Казва: „Тъжно е сърцето ми.“ — Отлично! Трябва да стане мекичък човек. Скърби коравият човек и щом скърби става мекичък. Писанието казва: „Ще отнема каменните сърца и ще им дам плътски сърца.“ Каменното сърце знаеш какво е. Сега ние искаме от света хубавото и когато ни се дава туй хубаво, ние го тълкуваме криво. Страданието е процес за смекчаване на човешкото сърце. Трябва да различавате страданието от мъчението и негодите. Страданието, то е основния тон на живота. В земния живот страданието е основния тон. Тон, който смекчава. Ако ти разбираш страданието, ти ще разбираш и радостите. Ако не разбираш страданието ти и радостите не можеш да разбереш. Понеже всякога има съотношение. Колкото си страдал, толкова и ще се

радваш. Никога радостта не може да бъде по-голяма от скръбта ти. Никога [скръбта] радостта не може да бъде по-голяма от радостта. Те са равни величини. Ако искаш малко страдания, ще искаш и малко радости. Ако искаш големи радости, ще искаш и големи страдания. Тъй че, когато искаш радост, геометрически ще погледнеш. Искаш малко страдание и голяма радост, това е несправедливо, то не може. Ти искаш да не страдаш. Тогава тури в ума си малката радост. Веднага ще турите това чувство. Щом искаш голяма радост, тогава ще знаете, ще дойде и голямо страдание. Не може да искаш големи страдания, пък да не искаш и радости. Щом дойде голямото страдание, ще дойде и голямата радост. Ако не искаш голямо страдание, пак си на крив път. Ти, при голямата скръб, ще искаш голяма радост и при голямата радост ще искаш голяма скръб. Ако искаш малка скръб, ще искаш малка радост. Всеки може да намери скръбта. Искаш една малка радост ще ти дойде и една малка скръб. Като не искаш никаква радост, няма да имаш и никаква скръб.

Един начин сега да ви дам да се освободите от страданията. Някой казва: „Без страдание не може ли?“ — Може и без страдание. Но сега, при сегашните условия, без страдание не може. Вие вече ще поискате радостта. Аз може да ви определя страданията. Виждам, вие сте един човек, имате 175 сантиметра височина. Имате 50-60 сантиметра на плещите, стомашната система е хубаво развита, пък пари трябва, после за дрехи, трябва обуца. Човекът взема 10-15 лева. Може ли да направите нещо с толкова малко пари? Хляб трябва. Трябва едно легло, което най-малко ще ви струва 120 лева, един юрган да направите и други неща. Трябват ви всичко 2 хиляди лева. То са разноски. Как мислите, при тия разноски трябва да печелите от някъде. Говоря сега за обикновения живот. Ние искаме да наредим един живот върху от това, което живеем. Животът ще бъде такъв, какъвто ти не

го мислиш, или такъв какъвто другите хора са намислили за тебе.

Когато един колар направи една кола, нали коларят, който я прави, определя каква тежест да се тури на колата. Ако направи голяма и здрава кола, вече знаеш, че тази кола ще се товари с големи товари. Тази кола не може да избегне големия товар. Ако направи малка количка, той вече самият колар определя какъв товар трябва да се тури. Та вие имате едно голямо желание, искате да станете виден човек. [Най] ще се товарите вие. Източните народи, които са богати с приказки, казват: „Който много знае, много тегли.“ Това са второстепенни работи сега.

Психологически на вас ви трябва философия. Понеже вие много пъти изгубвате вашето настроение. Целия ден мине в някаква дразга, неразбиране, някаква тъга, някаква скръб, някакво неразположение, отчаяние, не искаш да живееш, обезсмислил се животът ти. Това е неразбиране. Защо се обезсмислил животът ти? Ти не знаеш. Ти си поискал голяма работа в света и вследствие на това, скръбта дойде. Голямата работа не може да дойде без скръб. Най-първо ще дойде скръбта, след това ще дойде голямата радост. Ами че ти искаш да станеш светия. Знаеш ли как се става светия? Я четете историята на светиите. Станали ли са свети, като са лежали на леглото си? Какъв непоносим труд, какви големи противоречия. Мнозина са минали през противоречия. Които са преодолели противоречията, познали нещата, те са се подигнали. Светиите хората ги оценяват, понеже където минават носят светлина. Светията където влезе, носи щастие. Краката му са щастливи, всеки иска да го види. Светии, на които краката не са щастливи, не са свети. Ръцете, краката, всичко у светиите е щастие. Ако попиташ светията, как е станал светия, той ще ти каже: „Когато слънцето изгряваше, отивах на работа и работех докато залезе. Като изгряваше месечината, връщах се вкъщи и ядях докато тя залезе.“

Като изгряваха звездите, отивах да спя и спях през цялото време, докато звездите залезат. Като изгряваше слънцето, пак отивах на работа.“ Като изгрее слънцето — работи; като изгрее месечината — връща се къщи и яде; като изгреят звездите — спи. Той постъпва съобразно с тях. Лесна работа. Същият закон е за талантливия, за гениалния, обикновения, невежият минава по същия път. Само че единият видял и разбрал нещата.

Тогава ще ви приведа един пример. Самият пример не [е] работа, но втория метод — влиянието на месечината. За [ня]какво престъпление според законите на една държава, осъдили едного на смъртно наказание. Какво било престъплението не се знае. Нарушил законите и го осъдили на смъртно наказание. Но царят бил умен човек и той го повиква и казва: „Аз ще отнема присъдата, но ще ти туря на главата едно гърне с мляко пълно и с него ще обиколиш целия град и не трябва нито една капка да излезе от гърнето и като се върнеш, ще бъдеш свободен.“ Той турил гърнето на главата, обиколил града и нито една капка не излязла. Питали го: „Видя ли някого?“ — „Никого не видях.“ Умът е в гърнето и така внимателно пристъпва, че никого не вижда. Ако ти си осъден на смърт и ти е турено едно гърне пълно с мляко и ти вървиш по пътя и гледаш насам, гледаш натам, ще те качат на въжето. То е влиянието на месечината, да се върнеш къщи. То е втория метод. Концентрирал се върху работата. То е най-великия процес. Като изгрее месечината, ти ще идеш да работиш. То е най-хубавото състояние, което човек може да има. Каквато е била работата вън, такава ще бъде и връщането къщи, такъв ще бъде изгревът на звездите. Има съотношения. Но в момента на пробуждането на съзнанието, слънцето е важно. Да имаш онова чисто съзнание, да грее слънцето, да си гледаш работата много добре. Да не допускаш нито една погрешка, всичко да поправяш. Може да правиш погрешки, но да ги коригираш. Като се

върнеш вечерно време, нищо да не тежи на съзнанието ти, да си направил онова, което Бог изисква.

Какво бихте направили сега? Да кажем, пращат ви в училище, какво трябва да правите? Какъв метод да употребите? При отиване на училище, кой метод ще употребите? Употребете метода на слънцето. Трябва да учиш — нищо повече. Искаш да бъдеш музикант — метода на слънцето. Искаш да бъдеш архитект — метода на слънцето. Искаш да бъдеш художник — метода на слънцето. Искаш да бъдеш поет — метода на слънцето. Ще работиш и каквото искаш, всичко ще станеш. Високо ще поставите нещата. В съвременната музика има неща много несъответни, неестествени.

Аз ще ви наведе пак този момък, който пише на момата: „Един ден ти ме срещна и като ме погледна с онзи [в]коравен поглед, замръзна сърцето. Ти си била като камък. Блъснах си главата в тебе и тя се пукна.“ Така пише той в писмото. Който ходи в правия път, главата си не пука. Който се блъска в камъните, той не върви по пътя. По пътя няма камъни, отстрани на пътя има камъни. Превод трябва сега. Погрешката е твоя, че ти си се блъснал. Или си бил много замислен или си турил нещо и не знаеш, защо си се блъснал. Казва: „Той не е много от умните.“ Понеже тя не се блъска. Тогава как да се обясни? „Като ме видя пръв път, слънцето изгря.“ Как може туй слънце да смрази? Защо този поглед на момата го смразил? Защо като се блъснал си пукнал главата?

Какво разбирате вие? Това са поетически работи. Какво разбират поетите сега? Вие сега не го взимайте за вашия личен живот. От яките камъни става хубав градеж. Камък, който не е як, може ли да го турите за градеж? Значи яки камъни трябва. Камъни от които главата се пука, може да се съгради хубава къща. Следователно с тия камъни ще можеш да градиш. Понеже от този мекия камък може да се

извае хубава статуя. От мекия камък нищо друго не може да стане. Сега избират хубавите, яките камъни. Значи този момък не е разбирал от зидарство. Този момък не е разбирал нито от скулптурство, че нещо може да излезе от този як камък. Най-после, че му се пукнала главата, то е едно благо за него. Че ако не се пука главата на цвета, той не може да цъфне. Чудна работа, пукнала се главата! Щом се пука главата, разбирам цветът е цъфнал. Щом се пука, ще излезе нещо. Щом не се пука, нищо не излиза. То е музика. Той е неправилен тон на съзнанието. Трябва тълкувание. Казвам: Вземи „ре“. (*Учителят изпя един тон, който не бе „ре“.*) — Това не е „ре“. „Сол“ — не е сол. Вземи „си“. — Не е „си“. (*Учителят взе един тон.*) Този тон при обикновената мажорна гама, кой тон е? — „До“. Правилен ли е тонът? По моя камертон е „до“. Има няколко трептения, които трябва да се подигнат.

Та ще се освободите от всички ония заблуждения, аз наричам ония старомодни неща, с които някога сте живели. Сега трябва да се освободите. Сега, заражда ли се някакъв въпрос върху това, което ви говорих? Или се заражда някакво противоречие? Остана ли някакво противоречие, от което да се родят други противоречия? Какво противоречие има? Няма противоречие, трябва съпоставяне. Бог както създаде света, няма никакво противоречие. Никога не търсете противоречие в съзнанието на света. Противоречието, което съществува, е личен процес. В Божествения процес всяко нещо е на мястото си. Туй, което вие забелязвате, че не е на мястото си, то не е вече в този първичен процес, то е вторично. В първия процес на природата всичко е в хармония. Във вторичния процес влизат разни противоречия. Те са неща намесени отпосле. Те не са Божествени неща. Някои разбирания имаме, които не са Божествени. Те са чисто човешки. Те са противоречия, които произтичат от съвсем други съображения.

За пример, вземете закона за ревността. От какво произтича ревността? Има едно естествено положение на ревността. Ревността има двойко положение. Аз вземам най-мекото. Ревността е едно неестествено положение, едно отклонение. Първото отклонение в живота е ревността. С ревнуване да искаш и ти [да] вървиш напред. Ревността е седиш на едно място и считаш, че си достоен, че тебе не те оценили. Че ти не си кон да те оценяват, колко струваш. Ти си безценен. Туй, което не може да се оцени, то е важно. Ти не чакай тебе да те оценяват. Ти ще туриш едно заблуждение в себе си. То е друг въпрос на оценяването. Вложете идеята вътре. Оценяване разбирам съзнателно да чувствуваш другите, да вървиш успоредно с тях, че да си полезен. Следователно, ако съзнаваш че си полезен, то е естествено положение. Той работи съобразно със законите. Ако ти си полезен някому, трябва да работиш. Аз искам да бъда полезен по единствената причина да бъда в съгласие с Божия закон. Тази е задачата. Не да угаждам на хората. То е въпрос да бъда в съгласие с Божествения закон. Тъй разбирам полезността. Дали хората оценяват, то е второстепенно. Другите неща са последици, те ще дойдат.

Това са максими, които са необходими в ежедневиия живот. Вие не може да спестите вашата енергия, ако не разбирате ред положения. Ако ти не разбираш законите на слънцето, ако ти не разбираш законите на месечината, ако ти не разбираш законите на звездите, ти не можеш да спестиш енергията си тъй както трябва. Следователно не можеш да имаш успех. Ако ти, когато слънцето изгрява, спиш, ако отиваш да работиш когато месечината изгрява и гладуваш и когато звездите изгряват ти правиш randevu, ти съвсем ще загазиш. Като изгряват звездите — никакво randevu, ще спиш, никакви срещи! Нищо повече. Сегашните хора, когато звездите изгряват, търсят своето щастие. Щастливия живот го търсят вечерно време. Щастиято се търси денем, а не вечер.

Който търси щастието вечер, той търси бяла на главата си. Кога ще нападне един вълк? Вечерно време, ще те изненада по месечина.

Аз говоря за съзнанието. Когато съзнанието е будно, работи тогава. Когато помрачее съзнанието, легни да спиш. Щом си неразположен духом или потъмнее светът, спи, нищо повече. Туй разбирам аз. Почини си. Щом си починеш, то е естествения закон. Няма да се мине 4-5 часа, 8 часа, на другия ден като станеш, като изгрее твоето слънце, ще имаш разположение на духа. Това са закони. Ако ги спазва човек, всякога може да се тонира. Ако не ги спазва, сега има хиляди причини, които могат да ви детонират. Малките работи, които се случват, потъмняват съзнанието на човека. След туй, той ще търси причините, ще обвини едного, ще обвини трети, баща си, майка си, сестра си, брата си, обществото, неговото възпитание. Не, ти си прост. При едно неразположение си. Щом мине неразположението, стани и работи. Щом свършиш работата, върни се вкъщи и се наяж. Няма по-хубаво нещо от да работиш, да ядеш и да почиваш. Те са три състояния. Най-хубавото е работата, яденето и почивката. Това е за човек, който иска да бъде гениален, който иска да бъде талантлив. Ако тия три състояния не ги спазваш, ти си отговорен. Другата категория, там съвременните противоречия ще дойдат. Казва: „Не ми се живее, животът няма смисъл.“ Щом не разсъждаваш, животът няма смисъл. Щом разсъждаваш, по този път, животът има смисъл. Защото в живота има едно коопериране на всички разумни същества. Щом вървиш по законите на този свят, всичките разумни същества, ще ти помагат навсякъде.

Хайде сега изпейте една песен. Коя песен ще изпеете сега? „Всичко в живота е постижимо.“ Всичко в живота е постижимо, когато слънцето изгрива. Всичко в живота е постижимо, когато месечината изгрива. Всичко в живота е постижимо, когато звездите изгриват. Това е невъзможно. Пър-

вото е възможно, второто е невъзможно. Възможно е да не изгрее, тогава облачно е било твоето небе или станало затъмнение някъде на месечината. Ти си бил заблуден. Всичко в живота е постижимо. Кой е основният тон на тази песен? (*Изпяхме песента: „Всичко в живота е постижимо“.*) Какво е това пеене, талантливо или обикновено? Малко поспретнато го изпейте! При талантливото пеене ще напуснете тактовете, няма да се съобразявате с тактовете. Сега само една панделка да турим. Аз бих ви го изпял. (*Учителят пее: Всичко в живота е постижимо, когато времето е добро.*) Какво е казано в песента? — Когато времето е добро. Трябва да му пеем, за да бъде добро времето. То е обикновено пеене. Всичко в живота е постижимо. При талантливото пеене става изпълнение на пеенето. Как ще го изпеете гениално?

Никога не се смущавайте, дали нещо да го изпеете. Турете в ума си, че може да пеете. Започнете да мислите. Понеже всяко нещо първо трябва да стане в съзнанието, че после да се проектира навън. Ти трябва да мислиш, за да може нещата да се проектират навън. Да се хвърли една проекция и да научиш нещо в съзнанието, тогава да се проектира навън. То взема време. Някой път времето може да се продължи, пък може и да се скъси. Я, изпейте и как бихте изпели: „Слънцето на моя живот изгрива.“ Там има придишателна и някой път мъчно е в пеенето. Или практически как бихте изпели: „Слънцето на моя живот изгрива“? Сега поетически как ще го изкажете? Къде ще турите ударението? Кое [е] важното сега? Слънцето на вашия живот изгрива.

За да пеете, трябва да мислите. Не можеш да пееш, ако не мислиш. Вие седите и казвате: „Аз не мога да пея.“ Не може да пеете, понеже другите са ви казали, че не може да пеете. После ако пеете, казвате че другите ще ви критикуват. Пейте, може да пеете! Пейте, без да ви слушат хората. Ти ще пееш, че като пееш, в съзнанието да чуваш. Ще се научите да

пеете без да ви слушат. Ще пеете вътрешно, вие да се чувате. Може да не пеете пред хората. Обикновено пеене всички пее. Има второ пеене, вътрешно пеене, много правилно се вземат тоновете. Пейте вътрешно. Един цигулар може да вземе един обикновен тон. (*Учителят изсвири един тон на цигулката, после друг.*) Каква е разликата? Вторият тон има по-голяма амплитуда. Ако вие имате по един инструмент, вие ще се научите да пее донякъде. Някои хора говорят и мислят, че говорят, но говорят не е така музикален. Ако влезете в един свят, дето говорят музикално, правилно, вие ще се стесните, няма да говорите. Произнасяш една дума на един език музикален. Всяка дума трябва да [има] музикална интонация, като че пееш.

Изпейте сега: „Аз смея да кажа“. (*Изпяхме всички.*) Малко по-спретнато. Някой път трябва да учите, някои тонове имат движение навън. Известни тонове имат движение навътре. Известни тонове са на почивка. „Аз смея да кажа“ — навън върви. „Че слънцето е светло“ — излиза нагоре. Пееш когато слънцето изгрява. Когато слънцето изгрее не можеш да пееш така провлачено.

Сега във вас се е загнездило понятието, че вие не можете да пее. Че не можете да пее аз разбирам — не сте се упражнявали. Не че не можете да пее, но сте се потривали. Като кажем потрива се някой човек, то е двойко. Потриване аз разбирам, искаш нещата да дойдат по един материален начин. Потрива се той да мине от някъде пък не може. Той трябва да знае: Този товар ще го носиш, никой не може да го носи. Колкото да се потриваш, ти ще го носиш. Ако не го носиш, не е за тебе. Вие казвате: „Пеенето не е за мене.“ Човек може [...] * пеенето и пак може да не спечелиш. Но без пеене човек не можеш да станеш. Трябва да пееш. Ти пари няма да спечелиш, може и слава да не спечелиш, но без пе-

* липсва текст в размер на половин ред.

ене човек не можеш да станеш. Ако пееш, човек ще станеш. Че то е най-важното. След като станеш човек и богат можеш да станеш, всичко можеш да станеш. Ако не станеш човек, всичко можеш да изгубиш. Тъй седи въпросът. Ти човек стани и всичко ще имаш. Ако не станеш човек, всичко ще изгубиш. Ти искаш всичко да имаш, тогава стани човек. Ти, като станеш човек, всичко ще имаш. Ти не можеш без пеене да станеш човек. Ако пееш, човек ще станеш. Кажеш си: Всичко ще бъда, да пея в себе си, човек да стана. Не да те харесат хората. Ще кажеш: „Аз трябва да пея, човек да стана.“ Нищо повече. Като станеш човек, всичко можеш да станеш тогава. Казвате: „Да му пеят поповете, да му пеят певците, що трябва аз да пея?“ Но не седи въпросът там. Ние всякога може да засегнем пеенето, то е кардинален въпрос, един метод е то. Ще пееш в себе си. Ще пееш в съзнанието. Че когато дойдат всичките ония мъчнотии, тури ги настрана и попей си. Защото в музиката има разрешение. С един тон може да се изрази една тъга. (*Учителят свири.*) То е най-малката тъга. (*Свири друго.*) Това му се къса сърцето. В музиката няма скръб. Има неправилност в музиката — скъсиш си времето. То е скръбта. Искаш да се тонираш, свири една песен. Българите имат такива весели хороходни песни. (*Учителят свири такава хороходна песен.*) То е тониране. (*Учителят свири веселата част на идилията.*) Аз съм я изменил тук, взел съм друг тон. Та, като пееш тази песен, тя не може да не смени твоето състояние. Но едно рязко пречупване не може да стане. Не може да минеш рязко от едно състояние в друго. Ще направиш една крива линия.

Ще се учите да се концентрирате. Дали ви един инструмент, който струва скъпо. Десет милиона струва едно гърло, един ларинкс. Вие имате най-хубавия инструмент, който ви е даден отгоре и вие не го оценявате. Като не го употребявате, губите от него. Когато не си разположен, то е време да пееш, да свириш. Всякога има едно инертно състояние,

което трябва да преодолееш. Като вземете музиката като изкуство, тогава не можеш да пееш. Ако вземеш музиката като необходимост за тебе, кажеш: „Човек трябва да стана“, тогава има смисъл.

Да ви изпея: *(Учителят пее.)* „Всяка мъчнотия в живота аз мога да победя, когато аз пея. А щом престана на пея, всичко се изгубва и животът изгубва общия смисъл. Тъмнина около мене настава, какво ще правя?“ Не се срамувай, пей на себе си. Ти си публика, слушай да пееш сега. Пей веднъж, дважд, направи движения, тури ръцете нагоре надолу. Ще кажете: „Ще ме види някой.“ Та, като те видят отгоре, че не пееш, тогава съвсем ще изгубиш. Като те видят, че пееш, казват: „Надежда има.“ Като видят, че не пееш, казват: „Човек няма да стане.“ Казват: „Какво ще кажат хората?“ Остави какво ще кажат хората, нека кажат, каквото искат. Ти пей в себе си, за да станеш човек. Вие ще имате силен мотив. Ще кажете: „Ами еди кой си писател пише.“ Оставете писателите, ще пееш. Някой автор писал неща за живота. Аз ще му пея: „Хей, ти който си писал тази книга, живота не си разбирал. Защо си написал тия глупавите работи, защо не си написал нещо умно. Какво искаш да ми кажеш, когато не разбираш, как животът е устроен. Дайте ми един списател, който знае хубаво да пише, не такъв драскач, който нищо не знае.“ *(Учителят всичко това пее.)* Пример давам как да пеете. *(Пее:)* „Каж ми ти какво искаш да кажеш със своето невежество, който си написал големите томове, за много учен човек ти минаваш, нищо не знаеш. Ти само пари печелиш да мине животът ти лесно. Хей, в другия свят ще загазиш.“ Смел човек трябва да бъде. Не се поддавайте на такива немусикални състояния. Всяко раздражение, всеки песимизъм, всяка отрицателна мисъл, всички те са немусикални състояния, то не е човешко. Там дето музиката не прониква, то е едно царство от друг свят. В човешкото царство музиката е най-хубавия процес. Седни и пей. Ти на себе

си пей. „Стояне, какво така си закъсал? Сутрин рано не ставаш. Когато слънцето изгрява, ти спиш. Майка ти трябва по три пъти да идва и юргана да повдига. Бре, Стояне, сутрин рано ставай и на работа отивай, колата впрягай, житото посявай! Само така гладен няма да ходиш.“ *(Това пее Учителят.)*

Поезията е нещо образно. Всяко нещо, което дава импулс на човешката душа, е поезия. Всяко нещо, което дава подтик на ума, е музика. Всяко нещо, което дава подтик на чувствата е поезия. Всяко нещо, което дава подтик на постъпките, е музика. Нещата, които дават подтик да спиш хубаво, е музика. Неща, които дават подтик да работиш хубаво, е музика. Музиката е един вътрешен импулс, който е спомагал. Музиката заглажда. И най-лошите работи, като ги намажеш, едно въже като го намажеш с масло, работите вървят като по масло.

Това за втория път ще имате един урок. Всеки да изпее: „Когато моето слънце изгрява, аз зная какво да правя.“ Всеки да си съчини по една песен както знае. Ако искате на източен мотив, ако искате на български, ако искате на европейски мотив, на какъвто искате мотив. Ако някой не може да съчини, да накара някой да му съчини за него. Два имате такива заместници.

БОЖИЯТА ЛЮБОВ НОСИ ПЪЛНИЯ ЖИВОТ.

*17 лекция на младежкия клас
17 януари 1936г.
Изгрев, [София]*

МУЗИКАЛНО СЪСТОЯНИЕ

Отче наш

Чете се темата: „Разлика между честност и справедливост“

Кои бяха основните положения на миналата лекция?

Сега вие се смущавате, както майките се смущават. Имате известни идеи, не знаете дали с пелени да ги увиете или с дрешки да ги увиете. Ако е с пелени, в какво състояние се намирате? Представете си, че вие изказвате идеята: *Когато слънцето изгрява*, по кой начин може да я изкажете? Представете си, че вие сте сит, такова състояние имате, от никого хляб не искате, мислите само за утрешния ден. Пък, някой път може да сте гладен, от три деня не сте яли. И в двата случая, когато сте гладни, дошли сте от града, как ще изкажете думите?

И в пеенето е доста трудна работа. Има едно музикално състояние и когато човек го няма, мъчно може човек да пее и да свири, понеже музикалното състояние е извънредно състояние. То е бъдещото състояние на хората. Най-първо трябва да се образува музикална мисъл. Да започнеш да пееш, то е един резултат. Трябва да сте мислили върху пеенето, върху музиката, пък сега да пеете. Вие едва сега започвате да мислите върху музиката, та в бъдеще ще пеете. Затуй е мъчно сега. Представете си, че един художник нарисова нещо. Но онзи, гениалният художник, той не се задоволява с онова, което обикновеният нарисувал. Сега, понеже в ума ви има ред ваши преплетени нужди, та за музиката няма място. Време е потребно докато дойде ред до музиката. Запример, кои са най-съществените състояния в сегашните

хора? Да кажем, имате състояние на неразположение, ставате мрачни, неразположени сте или казваш: „Не ми се пее!“ Защо не ти се пее? Кои са причините, че не ти се пее? Може да си ял храна мъчно смилаема, седял си до 12 часа вечерта, занимавал си се с една работа, не си доспал, станеш, какво ще пееш.

Та най-първо всичките предмети, които са турени в училището, тези предмети са поставени да изчистят съзнанието, да ви турят в една нова насока да мислите. Онези от вас, които сте били учители, с какво най-първо сте започвали възпитанието на децата? В забавачницата с какво ги учите, в отделенията, в прогимназията, в гимназията? Едно пречистване на съзнанието трябва. Някой казва: „Мене много знание не ми трябва.“ Като влезете в обикновения живот, там дете водата всякога е вървяла, често човек се повръща към онова, което той знае. Необикновеният живот е канализиран живот.

Как ще изпеете думите: „Когато слънцето изгрее“? Като го изпеете какво ще стане? Ако го изпеете, за вас нещо ще стане, за другите хора нищо няма да стане. Но ако ти пееш, когато слънцето изгрее, за тебе нещо ще стане. Има неща, които се отнасят лично до човека. Има общи идеи, които доста мъчно е да се разберат.

Сега и в музиката е така, както в художеството. По какво се отличават двама художници? Отличават се по това, колко по-близо са до модела, до самата реалност, която те искат да рисуват. Един може да рисува човека и друг може да рисува човека, но онзи, който даде онзи вътрешен израз на лицето, се счита за добър художник. Онзи, който дава само една външна привидност, той не е художник добър. Един човек, за да бъде добър певец, той трябва да усеща нотите, те трябва да бъдат живи. Като дойде да вземеш „до“-то, ти трябва да имаш състоянието на „до“-то. Да усещаш, че имаш голямо ограничение, подтиснатост, иска ти се да излезеш,

да се освободиш. Това състояние е „до“. То значи да вземеш „до“ правилно. Да счупиш яйцето, то не значи измъщане. Ако от това яйце можеш да изкараш пилето, не само да го изкараш, но то да бъде един хубав [тип], тогава измъщането е на място.

Запример вземете един интервал. Какво разбирате в музиката под „интервал“? Да кажем в музиката имате отношение на два тона, може да ги вземете последователно. Може да вземете „до“ и „ре“, „ми“ и „фа“. Какви ще бъдат съображенията на един музикант, който пише, че нарежда нотите така? Какъв е поводът? Ако той, да кажем, вземе „до“, веднага прескача на „фа“, връща се на „ре“, прескача на „ми“, какви са съображенията? Има ли някакви съображения? Има съображения, но самият музикант не може да изясни съображенията. Започва някое музикално парче от „ре“ или „фа“, какви са съображенията? Мъчно може да се каже. По някой път музикантите пишат. Турците, според техния стар правопис, като пишат не могат да различат в писането Силистра от Силиврия. Пише един турчин, но не може да напише Силистра, та казва на този, който щял да пътува: „Дето ще идеш в Силистра, иди в Силиврия“, пък Силистра не може да напише.

Или вземете малкото упражнение: „Аз смея да кажа“. То започва със „сол“, защо? Кой са съображенията, че започва със „сол“? Какво е отношението между „сол“ и „до“? Минавате от тона „до“, оставяте четири тона, идвате до „сол“. Значи през четири състояния минавате: ограничение, движение, мисъл и хранене. Дойдете до онова съществено. Личността започва със „сол“. Желанието на едно цвете се различава от желанието на едно яйце, което иска да се измъти. Каква е разликата между яйцето, което се измъща и цветето, което цъфти? Философски въпрос. Тогава започвате със „сол“. То е едно желание, което със „сол“ може да се изпълни. Желанието на една пъпка е подобно на съзнанието

на един човек. То е една пъпка. Имаш едно убеждение, искаш да се проявиш, да кажеш нещо. Нали когато човек иска да каже нещо, той иска да се прояви неговата личност. Казва: „Все аз ли ще мълча, да знаят хората, че и аз мога да кажа.“ Седиш в бездействие, искаш да се покажеш, да направиш нещо — личността действа.

Представете си, че пеете на един здрав и на един болен човек. Това, което пеете и на здравия, мъчно ще се решите да го пеете на един болен човек. Няма да го пеете, защото ще го смутите. На здравия човек какво ще пеете? Майките са музикални. Тя, когато иска да приспи детето си, пее: „Нани, нани, пиленце“ Тупа го от едната страна, тупа го от другата. За приспиване майките имат песни. А каква е песента, когато майката събужда детето си? Чували ли сте как майките събуждат децата си? Майките са се научили с песен да приспиват, но не са научили песните да събуждат. Туй изкуство не са научили, с песен да събуждат. Аз съм чувал много майки, които пеят на децата си, да ги приспят: „Нанкай, нани“, и започва да го тупа. Една малка вариация, няколко тона са това. Някой път казвате: „Откъде се яви тази музика и тя да е потребна?“

Вие имате един нож, но е притъпен. Вие търсите някой да го наточи. Питам, защо трябва да наточите ножа? Съображенията какви са? Защо наточвате ножа? За да стане работата по-лесно. Понеже с тъпия нож ще ви вземе повече време да свършите работата, която искате да свършите. Тогава търсите един друг, търсите начин за наточване на ножа. Има начин. Ако си свършите работата добре, наточен е ножът. Ако не става, един, два пъти го наточвате и казвате: „Острият нож може да свърши работата по-лесно.“

Обаче човек щом пее, какво състояние има сега? Ти имаш едно състояние, което не можеш да го измениш с друго. Пеенето в дадения случай е брус да го наточиш. То е самата мисъл. Не толкова самото външно пеене, колкото

самата мисъл. Ако ти не можеш да мислиш музикално, ти не можеш да пееш. Онези, които пеят, те по закона на наследствеността, те са мислили дълго време в ред поколения и сега пеят. Пеенето е музикална мисъл на миналото. Ако вие пеете, то е резултат на миналото. Ако не сте мислили музикално в миналото, сега не можете да пеете. Тепърва трябва да мислите. Ако сте мислили, пеенето ще бъде естествено, лесно излиза. Сега да искаш да мислиш и да пееш, човек понякога е много смешен. Когато започва да пее, смешен става. Има такива състояния на гласа, гърлото не се подчинява. Запример може да ви кажа да вземете „до“. Но „до“ за вас е понятие. Туй „до“ във вас не трепти. Не знаете какво нещо е „до“. Може да го вземете по-високо, по-ниско.

Допуснете, че имате един приятел разсърден. Един ваш приятел, от детинство сте били приятели с него, но един ден той ви се разсърди. Поводът за сръдната е много малък. Във вас се заражда едно желание да се примирите. Всеки един повод за примирение, който вие давате, той отхвърля. Не иска да му говорите. Какво трябва да направите? Коя е първата дума, с която ще започнете? В музиката има седем тона. Ще започнете с един от тези тонове. С коя дума ще започнете, за да се примирите с вашия стар приятел, който ви се е разсърдил?

Турците имат един обичай. Домакинята или неговата другарка трябва да бъде много внимателна, защото една постъпка може да ѝ коштува щастието за цял живот. Ако мъжът ѝ поиска вода и тя излезе и му даде празна стомна, тя взела стомната и мисли, че има вода и му подава, той щом като вземе стомната и види, че е празна, казва ѝ: „Върви си!“ Развежда се с нея. Ако му даде празна стомна, казва: „И аз съм празен.“ Развежда се, свършена работа. От невнимание да даде празна стомна, ще ѝ коштува да се развали брачният съюз, само защото не е била достатъчно внимателна и умна да даде пълна стомна. Ако даде пълна стомна, развод няма,

ако даде празна стомна, развод има. На един българин жена му десет пъти може да му даде празна стомна, той не се развежда. У турците щом жената иска да се разведе, много лесна работа е. Дай на мъжа си празна стомна за вода и разводът е готов. Тук българинът ще измисля начин как да се освободи от жена си. Жената и тя по някой път търси начин как да се разведе. В турците за жената е много лесна работа. Сега не зная, може би или те да са се изменили малко.

Но на въпроса — как бихте се примирили с вашия сръдит приятел? Нали в училището ви се случва двама другари да се разсърдят. С коя дума започват те да се примирят? Коя дума е най-износна за примирение? Защо по някой път да употребиш думата: „Моля простете“, считаш така за малко неподходящи. Търсиш някоя по-мека дума. Много смешни истории върху сръдните. Един пише писмо на своя сръдит приятел, да се примирят. Най-последно занася една баница и казва: „Искам да зная дали ми се сръдиш на свят или не. Искам да те опитам, дали ми се сръдиш. Ако можеш да изядеш баницата, сръдиш ми се, ако не я изядеш, не ми се сръдиш.“ Поставя го в една дилема. Защото лесно е ако се сръдиш да не ядеш. Може да каже: „Аз искам да ти изям баницата.“ Казва му: „Ако ми се сръдиш, непременно трябва да изядеш баницата. Ако не ми се сръдиш може да не я ядеш.“ Питам, какво е отговорил разсърденият приятел, след като му донесъл баницата? Той, за да излезе из туй положение, какво трябва да каже? Като изяде баницата, за да покаже че се сръди, сръдната ще мине.

Или вземете изречението, често казват: „Животът няма смисъл.“ Имате пред вид човешкия живот. Какъв трябва да бъде смисълът на човешкия живот? И как ще познаеш, че има смисъл? Много естествено. Хората започват с усети. Ако ти пипнеш с ръката си и ти е приятен онзи предмет, който пипаш, не те болят ръцете, туй пипане има смисъл.

Ако всяко пипане причинява болка на ръката, няма смисъл. Хората искат да кажат, че животът няма смисъл, понеже неестествени са техните усети. Усетът на осезанието или вкуса, на обонянието или зрението, в процесите не са постоянни естествено. Пет сетива има човек. Човек в умствения свят няма достатъчно ноти. До пет ноти дошъл. В умствената негова гама има пет ноти. Тогава вие не знаете осезанието, музикално коя нота е. Вкусът, не знаете коя нота е. Значи всичко имате пет ноти. При осезанието предметите са близо. Всеки един предмет, който можеш да го пипнеш, е наблизо. Второ, всеки предмет, който можеш да го вкусиш, е наблизо. При обонянието предметите са по-далеч. Един цвят може да се намира на сто или на двеста метра, на половин километър и вие усещате, че има ухание, което излиза от предмета. Или един човек, когото вие слушате, може от близо да ви говори, но един човек може да ти говори и от хиляда километра да го слушаш. Едно време мислеха, че само от близо може да се говори. По радиото сега може от хиляди километра да говорят и да чуеш. Но може ли да предадеш осезанието по телефона. Вкуса и обонянието по телефона можеш ли да предадеш? Но за слуха имате тия вълни. Слухът може да се предаде. Говорът може да се предава от голямо разстояние. Предметите при зрението са най-далече. Предметите, които виждаме, те седят всякога на голямо разстояние. Значи, зрението е един метод в природата да виждаме далечните предмети. Тези, които не можеш да пипнеш, да вкусиш, да ги чуеш, тези предмети ние ги виждаме. Учен човек е онзи, който може да вижда далечни предмети. Близките ги вижда онзи простият. Както пипне човек, той знае, казва: „Това е реално.“ Онзи без да пипа един предмет, той го знае.

Тогава, когато слънцето изгрява, какво става? — Отиваме на работа. Когато месечината изгрява, отиваме да почиваме, да ядем. И сега виждаме, че когато слънцето изгря-

ва отиваме на работа, но и когато грее слънцето пак ядем на обед и по обед слънцето [не] спи, но ти [си] се уморил и легнеш да спиш. Туй определение за физическия живот не е издържано. Когато слънцето изгрява, отиваме на работа, но и когато слънцето грее, ядем и спим. Даже и учениците, когато са в училище, когато са уморени, когато се преподават уроците, заспиват. Не зная дали сте имали случай да заспите в училището.

Може ли да образувате такова отношение, да кажете, че точката се отнася към линията, както линията се отнася към плоскостта и както плоскостта към тялото. Може ли да направите такова отношение? Може в така наречените трансфинитни числа.

Питам тогава, какво е отношението на един приятел, който се разсърдил? Какво отношение ти имаш към приятеля, който се разсърдил и към този, който не се сърди? Сега културните хора, ако не се сърдят на своя приятел, вашето радио е на негово разположение, той може да говори, но щом му се разсърдиш казваш: „Моето радио е затворено за тебе!“ Не позволяваш на приятеля ти да ти говори, нито пък ти му говориш. Нито позволяваш той да ти говори, нито ти му говориш. Щом обичаш някого, искаш да ти говори. Защо? Защо[то] при сръдната това е изключение, ти не искаш да ти говори. А като обичаш някой, искаш да ти говори. Какви са съображенията? Едно побуждение има. Какви са вътрешните съображения.

Ти искаш своята воденица да ти върви. Тогава воденичарят има доста небетчии. На български може да го преведете, небетчия е човек, който обича небето. А на турски е съвсем друго, значи човек, който ходи на воденицата. Този воденичар иска воденицата да му върви, да му хлопа. Но представете си, че воденицата няма нито един небетчия, воденичарят не пуска воденицата да върви, понеже, ако няма жито, двата камъка се изтриват. И тогава той спира водени-

цата, тя мълчи. Сега аз оприличавам — когато един приятел ти се разсърди, не иска да ти говори, небетчий няма във воденицата, затова говорене във воденицата няма. Няма небетчий, не се върти воденицата. Казва: „Остави ме на спокойствие, никакви небетчий няма!“ — „Каж ми една дума!“ — „Не може, ще се развалят камъните.“ Следователно, когато един приятел ти се разсърди, ти лесно можеш да се примириш. Този човек се е разсърдил, понеже няма небетчий. Аналогия правя. Казва: „Не искам да говоря!“ Има едно място във воденицата, дето пускат житото. Кречетало го наричат. То е турено между камъните, като удря по камъните, житото пада. По стария начин направени воденици имат кречетало. То си говори и постепенно житото слиза. Лесно може да се примирите по новия начин, ти ще станеш небетчий, ще занесеш на приятеля си един чувал жито, веднага ще пусне воденицата. Затуй казах баница да занесе. То е небетчилък. А който ти се сърди, той ще ти смели брашното. Ако не ти се сърди, брашното ще остане несмляно. Кое е по-хубаво — да се смели брашното или да не се смели?

И в братството, ако има някой да ти е сърдит, той ще ти смели брашното. Той не може да мели, ако не е сърдит. Най-първо трябва да го разсърдиш, че тогава да ти мели брашното. Честолюбив воденичар става, ти си небетчий, казва: „Помни моето приятелство. Един [ден] ако не знаеш как да се отнасяш с мене, всичко туй на брашно ще го направя.“ Воденичарят казва: „Помни какво нещо имам предвид.“ Сега те се разговарят приятелски. След като смели брашното, онзи опече хляб, направи баница. Казва: „Знаеш, че ако няма хляб през пещта ще те прекарам!“ Той не му дава да яде. Хлябът ще мине през пещта, през огъня, казва: „Знаеш какво нещо е да се сърдиш на приятеля си, през огън ще те прекарам.“ Единият казва: „Ще те смея!“ Другият казва: „Ще те изгоря!“ След като си кажат така, хванат си ръката, примирят се. Единият казва: „Няма да ти меля брашното!“ Дру-

гият казва: „Няма да те прекарам през огън!“ Но работата остава несвършена. Тогава и двамата приятели ще намерят някого да се карат. Защото непременно, за да стане някаква работа, трябва да има караница. Без караница нищо не става. Вие до сега знаете. За да вървят работите, трябва да се караш с някого. Няма да знаеш с кого да се караш. Или, за да ти върви работата, трябва да се подобриш с някого, но да знаеш с кого да се примириш и да знаеш с кого да се караш, за да ти тръгне. Ето всичкото щастие на човека. То е формула на щастието. Ако знаеш къде да ги поставиш, щастие е. Ако не знаеш къде да ги поставиш, нещастие е. Ако знаеш тия две линии къде да ги поставиш, щастие е.* Отношение има. Казваш: „Глушава работа.“ То е изкуството на един художник. Когато той рисува очите, веждите, космите на ушите, тия линии трябва да ги постави. Ако един художник нарисува хубава картина, дават му 4-5 хиляди лева. Друг нарисува, но един лев не искат да му дадат.

Да допуснем, че вие свивате ръката си при лакета, като че искате да отблъснете някого. Някой път майката отвори ръката — какво тълкувание ще дадете? Ако ръката е отворена, то е политика вече. Сгънеш ръката с лакета навън, то е двусмислено вече. Запример, ти седиш тъй, със сгъната ръка, значи: „Махни се, знаеш като те плесна, така ще хвъркнеш.“ Или който държи така ръката сгъната, казва: „Близо до сърцето е поставена ръката.“ Като туриш на сърцето може веднага да измениш политиката. Онази мисъл сега има известна дистанция. Ако се приближи ръката към сърцето ти или ако се отдалечи, едно колебание има. Хората без да знаят поставят ръката на една дистанция. Какво означава отворената ръка? Много работи се извършват с линии.

При сегашните условия, при които се намирате, вие отричате нещата. Вие казвате така: „Човек не може да бъде щастлив.“ Вярно е, не може. Той, ако не знае как да поставя

* липсва чертеж в оригинала.

тия линии, не може да бъде щастлив. Щастието е отношение на известни предмети, които имат отношение към тебе. Ти можеш да бъдеш щастлив, ако можеш да пееш. Ако не знаеш, ще бъдеш нещастен. Ти можеш да бъдеш щастлив, ако знаеш как да употребиш топлината. Ако не знаеш как да употребиш топлината ще бъдеш нещастен. Ако вземеш перото и напишеш нещо и знаеш как да го туриш; ако напишеш нещо и не знаеш как да го напишеш, ще те бият за писаното. Колко вестникари има, които са бити. Колко автори са писали неща, за които са пострадали. И Толстой беше писал там, но му забранили, мисля Крайцеровата соната беше, не му дадоха достъп да се преведе, понеже била неморална.

Та казвам, вие сега искате да бъдете щастливи. Щастието е изкуство. Кой са елементите на щастието? Първата линия, от която щастието зависи, щастието почива върху една абсолютна справедливост. Ти не можеш да бъдеш щастлив, ако нямаш линията на абсолютната справедливост. Една определена мярка. Щастливият човек, той не мисли само за себе си. Действително, човек мисли за себе си, но той не мисли само за себе си, понеже щастието на всички хора се отразява. Той, като е щастлив, мисли че всички хора са щастливи. Вие, щом сте щастливи, мислите че всички хора са щастливи. Вас ви е чудно, когато някой човек не е щастлив. Казвате: „Как тъй този останал последен!“ Онези, които не са щастливи, казват: „Няма щастие в света.“ Щастието на земята е крайния предел на онова, което човек търси. Всеки човек се стреми към щастие. Значи едно състояние, в което човек е доволен от положението, в което се намира. Можем да кажем, че едно семе е щастливо. Когато семето расте, пусне корен надолу и клонища нагоре, туй растение е доволно, щастливо. Когато отгоре и отдолу условията са благоприятни и за клонищата и за корените, туй дърво е щастливо. По същия начин, когато материалните условия на човека са благоприятни и когато духовните са благоприятни,

този човек е щастлив. В щастието влизат два елемента — материални блага за корените и духовни блага за клонищата. То е естественото положение на щастието. Защото условията не зависят от тебе да ги използваш. Ако ги използваш в материално отношение, ти минаваш за добър. Ако ги използваш в духовно отношение, ти минаваш за умен. Вие искате да бъдете щастливи, без да разбирате. Вие искате да правите добро, без да разбирате. Изкуство е то и това изкуство има елементи.

Елементите на пеенето са тоновете. Седем тона имате. Но човек, за да пее, той трябва да има висока култура. Онези хора с ниска култура, не могат да пеят. Човек, за да пее, трябва да разрешава противоречието на материалния свят. Ти не можеш да пееш, докато не си излязъл от противоречието на материалния свят. Ти не можеш да пееш, докато не си излязъл от противоречието на физическото поле. Музикалността съкращава времето. Когато човек е музикален, както ние разбираме, нещата лесно стават. Ти с един музикален човек лесно можеш да се разбереш, но много мъчно можеш да се разбереш с немузикален човек. Когато вие не можете да се разбирате, нямате музикалност. Щом двама души скарани се примирят, работата е ясна. То е в търговията вземане — даване. Ще платиш, хората ще ви дадат хубав плат. Ако платиш хубаво, ще получиш хубав плат, според парите, които си дал. Отношенията са прави. Всякога ще знаете, че когато вие във вас едно чувство не можете да примирявате, вие сте изгубили вашата музикалност. Тониране е това. Възстановете музикалността си.

По кой начин, как се възстановява музикалността? Ако учите цигулка най-първо учителят ще ви научи как да нагласяват цигулката. Ще се спреш, трябва да [...], да знаеш как да нагласиш цигулката. Тогава може да свирите. Сега в умствения свят или в духовния свят как се нагласява една цигулка? Как ще нагласите ума си? Представете си, че вие сте

кръвно обидени, как ще се тонираш? Казвате, че ще мислите. То с мислене, тази работа не става. Някога в мисълта трябва да бъдем много конкретни. Само с мисъл тази работа не става. Ти мислиш, че имаш да даваш. Мислиш, после отлагаш. Но мисъл наричам, когато имаш желание да платиш. Ти имаш да даваш на еди кого си толкова, на онзи толкова — имаш доста да плащаш. Отвориш тефтера, оставиш. След една седмица пак отвориш тефтера, казваш: „На този имам да давам, на онзи“, пак затвориш тефтера. Туй мислене върху дълговете нищо не помага, нищо не допринася. Ако в тази мисъл има желание да платиш, то вече е прогрес. Сега за изяснение ви казвам. Да допуснем, че ти имаш един от когото имаш да вземаш. Ако не вземеш това, което имаш да вземаш, пък имаш да даваш, ти пак ще паднеш в противоречие.

Сегашните хора са дошли до една вяра, мислят, че щастието иде от някъде. Аз съм съгласен с туй. Водата на воденичаря иде от някъде, но той трябва да знае, как да впрегне тази вода, при какви условия и да създаде едно красиво съчетание. Някой казва, че без вода воденицата не върви. Отчасти е вярно. Сега има воденици, които и без вода вървят. Беше време, когато водениците не вървяха без вода. Дойде време, когато водениците вървят без вода, с пара вървят. Ще дойде време, когато и с пара няма да вървят, с електричество ще вървят. Един ден ще дойде време, когато с електричество ще вървят. Когато впрегнат електричеството на работа, водениците ще престанат да живеят. Засега са необходими. Всеки си има по една воденичка. Всички вие сте воденичари. Всеки си има воденичка, за която три небетчии на ден има най-малко. Стомахът е вашата воденичка. Като дойдете, усещате, че няма какво да ядете. Воденичар си, не си разположен. За да ти създадат разположение, трябва да влезат вътре във вас, да влезат в самата воденица. Нали и кокошката си има воденичка? Българите наричат стомахъ на

кокошката воденичка. Нали сте яли воденички? По какво се отличава кокошката воденица, доста хубава е за ядене. После и в чорба е хубава. Всички спорове в света произвеждат воденичарите. Външните воденичари са проекция на туй вътре, което става.

Казвам, при сегашните условия, вие искате да сте щастливи, да ви върви. Може да говорите каквото и да е, в живота трябва да се разбират тънките отношения, които съществуват. Вие се спирате, питате: „Какви трябва да бъдат отношенията?“ Воденичарят, запример, иска да има много небетчии. Колко небетчии трябва на един воденичар? Някой път, като влезеш във воденицата има десетина чували наредени и онзи воденичар мели брашното. Влезеш в друга воденица, няма нищо, съвсем закъсал. Той смлял брашното пък затворил воденицата. Има воденици, които постоянно мелят. Представете си един човек, неговата воденица постоянно мели. Човек е дошъл до едно положение, което показва, че е доста учен. Сутрин на воденичарят му трябва един небетчия, на обет друг небетчия и като смели и него, вечерта още един небетчия. Някой си позволил и четири, някой и 5-6. Някои имат постоянно небетчии. Турил в джоба и току изважда бонбончета, хайде в устата целия ден. Но някой път разхлабват се камъните на тия воденици. Та земният живот е основан на известни разумни основи и те трябва да се разбират.

Тъй както съвременният свят разбира живота, те са далеч от онова положение, в което те могат да бъдат щастливи. Дотогава, докато носят ти трепери, ти щастлив не можеш да бъдеш. Докато окото ти трепери, ти щастлив не можеш да бъдеш. Щом почне да ти трепери, ти ще направиш нещо необмислено. Докато тебе ръката те сърби, докато имаш сърбеж на ръката, някой път като те сърби лявата или дясната ръка вие сте гадатели на този оракул, но вие щастливи не можете да бъдете. Вие казвате, че като ви сърби дяс-

ната ръка, ще давате, като ви сърби лявата, ще вземате.

Някои се спорите за говора. Казвате: „Лесно се говори.“ Може да говорим колкото искаме, но говорът трябва да бъде реално нещо, да съответствува на нещо реално, на отношенията на нещата. Най-първо човек има отношения към кого? Той има най-първо отношения към природата, после към неговите близни. Първото отношение, което имате, то е към природата. Първото отношение, то е отношение на този великия закон, отношението към Бога — това ние считаме отношението към природата. То са първите отношения. Ако тях не разбереш и вторите отношения няма да разбереш. Ако си същество, което дишаш, то е отношение към природата, към въздуха. Ако не знаеш как да дишаш, ти ще паднеш в противоречие. След туй, след дишането, второто положение какво е към природата? Петте сетива, които човек има, то е отношение към живата природа. Човек, който е господар на своите сетива, ще дойдат отношенията, които вие имате. То са второстепенни отношения, то е закона на ближния. Ако ти не можеш първия закон да използваш, ти и втория пак не можеш да използваш. Трябва да преведете нещата. Ако ти не можеш да имаш отношение към природата, ако не можеш да дишаш, то и другите ти отношения, какви ще бъдат? Щом не можеш да дишаш, щом твоите дробове заболяват, всеки може да ти предскаже какво ще стане с тебе. Ако в твоята воденица не влизат небетчии, всеки може да предскаже, какво ще стане. Ако в една воденица само в месеца дойде един небетчия или в годината дойде един небетчия, най-малко след година ще фалира. Ако воденицата е пълна с небетчии, работата е добра.

Същият закон е с твоя мозък. Ако в твоя мозък не може да влезе нито една мисъл или много рядко може да минат някои видни мисли, някои видни желания или някои видни постъпки, вие вече разбирате каква е вашата работа. Вие трябва да свързвате нещата, които съществуват. Вие мисли-

те, че мислите. Желанията и постъпките нямат нищо общо с вас. Искате да бъдете щастливи, мислите баща ви да ви остави пари. И да ви остави баща ви пари, вие трябва да знаете как да ги употребите. Искате да разбирате от музика. Но вие трябва да имате музикално разположение. Вие трябва да имате ред инструменти. Аз слушах миналата вечер един професор, когато бяхме на концерта, доста духовит, разправя на другите и той се смее. Отива един и вижда, че двама души свирят на пиано. Казва: „Двама души свирят на пиано, един да свири — разбирам, ами двама души. И двамата седнали на пианото, вдигат шум.“ Действително прав е той, само един може да свири. Вторият ще дойде в стълкновение с него. Вие сами можете да свирите. Двама, когато свирят, казвате на музикален език — дует.

Или вие се спирате и казвате: „Знаете ли как да постъпя?“ Не можеш да се научиш как да постъпваш, ако не знаеш как да постъпваш с природата. Най-първо ще се научите да постъпвате правилно с природата. Ако постъпвате правилно, вие ще имате едно състояние, то е главния капитал. Отношението към природата, то е капитала, вложен вътре в живота. Ако този капитал го няма, няма да имате основен капитал. Щастие, което вие търсите, то е капитала в обръщение. Ако нямате капитал в обръщение, какво ще правите? Най-първо даденият капитал трябва да бъде в обръщение.

Какво представлява котвата? Надеждата е турена както котва на кораб. Ако тя е турена на една въдица, да хванете риба, туй, което за вас е надежда, какво мисли рибата за вашата надежда? Туй, което е надежда за вас, произвежда най-голяма пакост на рибата. Щом се докосне, котвата иска да я извади из нейната среда навън. Тогава трябва ли да се осигурява рибата от надеждата на човека?

Знайте, че в света има дяволска котва, има дяволска надежда. Каква [е] дяволската надежда? Сега на вашия език

думата *дявол* какво означава? Има една духовна надежда. На гръцки думата *дявол*, значи *дух*. Духът има съвсем друго разбиране отколкото човека. Следователно, неговите разбирания в живота не са такива, каквито са разбиранията на човека. Между разбиранията на рибата и разбиранията на човека има разлика. Каква голяма разлика има между разбиранията на рибата и разбиранията на човека. Човек изважда рибата от водата, опича я и казва, че това е в реда на нещата. Дяволът вземе един човек и той го опече и той казва, че е в реда на нещата. Вие като печете рибата, намерите, че е в реда на нещата, когато вие скърбите считате, че не е в реда на нещата. Когато другите скърбят, считате, че е в реда на нещата. За пример, когато едно животно вас ви пренася товара някъде, вие се радвате на това, че ви носи. Когато вас натоварят, считате, че не е в реда на нещата. Вие считате, че страданието на животните е в реда на нещата. Това, което другите мислят, че вашите страдания са в реда на нещата, то е дявола. Или казано по-мекко — когато хората страдат, духовете казват, че в реда на нещата е това, работата трябва да върви. Когато не страдат хората, тогава казват, че работата не върви.

Сега мимоходом само говоря за това, защото ще влезе в съвсем друга мисъл. Какви са тия духове, толкова жестоки, които така мислят? Че каквито са вашите отношения към рибите, такива са и техните отношения към вас. Вие турите някоя риба в шадравана, гледате я, но на какво основание? Като хванете рибата в морето, на особено мнение сте. Питам тогава, може ли да преведете? Когато човек страда, според духовете, това [е] в реда на нещата. Духовете счита[т], че радостта не е в реда на нещата, понеже духовете плащат радостта. Ако ти отидеш, ако една риба е нещастна, ти си щастлив. Когато рибата стане щастлива, ти си нещастен. Щом изядеш рибата, ти си щастлив, но рибата е нещастна. Не изядеш рибата, ти си нещастен, рибата е щастлива.

Страданието на рибата е щастие на човека. Щастието на рибите е нещастие за човека.

Тогава как ще примирите противоречието? Може да се примири. Да не е рибарин, да стане вегетарианец. Нищо повече. Щом ставаш нещастен — с рибарите, напусни този занаят. Кръчмар си, нещастен си с твоето кръчмарство, напусни кръчмарството. — „Ама не съм се научил!“ — Ще се научиш на друга търговия. Туй, което вие наричате възпитание, то е минаване от едно състояние в друго състояние. Ти си в едно състояние на кръчмарство, не ти върви — напусни кръчмарството. Ти си рибар, не ти върви — напусни рибарството. Напущай, докато намериш едно изкуство, да ти върви. То е метод за възпитание. Не ти върви, имаш една мисъл, вземи втора, трета, четвърта, пета. Онази мисъл, която ти даде подтик [върху] нея мисли. Напусни мисълта, която не ти дава подтик. Онази, която може да те изведе в нова област, то е новото положение, в което човек трябва да бъде. Търси тази мисъл. Затуй, когато вие се намерите в едно неразположение на духа, вие сте или рибар или кръчмар или дребар. Намери по-хубаво изкуство. Може да си месар, гробар. То той като изкопае на десет души гробове, той се радва. По петдесет лева му дават за гроб. Като се върне — 500 лв. за един ден.

Та самообладанието е онзи велик вътрешен закон. Да знаете да изберете вашето изкуство. Някое ваше изкуство станало несъвместимо с вас. Напуснете го, не съжелявайте. Сега, когато на човека не върви в яденето, какво прави? Когато на месо не му върви, какво трябва да стане? — Вегетарианец. Когато на вегетарианство не му върви да стане плодоядец. Ако и плодоядството не му върви да започне да се храни със Словото Божие. Не само с хляб, не само с трева, не само с месо, не само с плодове, но и с разумното Слово, което излиза от устата на Бога може да се храни човек.

Не ви обичат хората, понеже очакват вие те да ви нах-

ранят. Щом те не ви хранят, тогава кой трябва да ви храни? Много естествено. Вие седите някой път, учен сте и една проста задача не може да разрешите. Ти седиш, имаш навик да ти донасят вода. Ти работиш и имаш навик някой да дойде да ти донесе, да ти налее една чаша вода. То е в реда на нещата. Но един ден те забравят всичките, ти работиш, вода не ти донасят. Започнеш да махаш с ръка, сърдиш се, казваш: „То е безобразие!“ Какво трябва да направи човек? Вземи си стомната, пък иди на извора, напълни стомната, донеси я при тебе, като ожаднееш, дигни я. Практически е туй. Научи се да живееш, не че другото е лошо. Хубаво, ако има кой да ти носи, но няма го, условията са се изменили. Ние говорим при изключителни условия, неразположение, изключително състояние. Разположен си, то е обикновено състояние, хармонично. Научете се сега при изключителните състояния да живеете. Казва: „Човек трябва да бъде самостоятелен!“ Едно криво понятие трябва да имате за самостоятелността. Вие искате да бъдете независими от хората. Научете се да живеете както природата иска. То е самостоятелност. Казва: „Аз искам да бъда самостоятелен“, и той разбира съвсем друго. Самостоятелен човек е онзи, който живее съобразно с правилата на природата. Ти знаеш къде е извора, сам ще ходиш да си донесеш вода. Самостоятелен си. Онзи, който ти донася вода, трябва да платиш нещо.

После не мислете, че всяко изкуство, което вие научите, може да ви помогне. Ако някой научи изкуството на един пияница, какво ще му донесе това? В туй изкуство той сам постоянно се осакаца. Опитва вкуса, той е учен човек, знае при кой кръчмар, какво вино има. Казва: „При еди кой си, при Иван Пинджурски има десет годишно вино, пелин.“ После на Иван Дрънгулника — 20 годишно вино. Той има един вкус не може да го лъжат кръчмарите. Като тури в устата, разбира. Питам, какво ще го ползува тази наука, че той имал тънък вкус, че разбрал колко годишни са вината, кои са пе-

лин, кои са от 4-5 години? Какво го ползува това знание? — Нищо.

Не правете грешките на пияниците. Пияницата е човек, който повтаря нещата. Нали казват, че повторението е майка на знанието. Повторението е майка на знанието, но и майка на всички глупости в света, които стават. Всички неща в нас стават от повторението на известни работи, докато внесат известни неща. Не повтаряйте! Имайте опитността на светията, три пъти като се опарите, дръжете се, пазете се, не бутайте! Запример, вие се опарите, някой се докачил, защо? Те са сега тълкувания. Пияницата се докачил, защо? Понеже няма какво да пие, не си струва да има пелин. Недоволен [е], че няма пари да си купи. Казва: „След яденето, след обед една чашка от 150 грама, това е нищо.“ Аз наричам честолюбието умствено пиянство. Трябва да имате високи идеи за него, хората добре да мислят. Кръчмарство е, иска всеки да пие.

Иван, сега ще извините и между вас има Иван, общо говоря едно име Иван. Иван става на Йоан или на Йохан. Кое е право, Иван или Йоан? Има известни същества в човека, които са отживели. Те са архаически, не се спирайте върху тях. Внесете в живота новото разбиране. Пусни пресния въздух, той носи нови разбирания, нови чувствувания. Старите неща трябва да оставите на заден план. Защото някой от вас се докачате. Природата не би ви простила на вас. Вие имате толкова неща неразрешени, не би ви погледнала на лице. Вие се докачате, че тя не се отнесла както трябва към вас. Вие отнесли ли сте се както трябва? Сега по лицата на хората се намират отклонения. В лицата има ония отклонения от правия път на природата. Вие сте се отклонили от природата и търсите вашето щастие там, дето го няма. Ти не можеш да бъдеш щастлив, ако не живееш, както природата иска. Второто положение, ако живееш както природата иска, ще бъдеш щастлив. Тъй както ти искаш, ти можеш да

живееш кога? То е невъзможно да живееш, както искаш.

Представете си, че ви дам един поменик, прочета ви няколко изречения и ако ги запомните, ще ви дам награда 5000 лева. Аз, като ги прочета веднъж наред, вие да ги запомните напред и назад и да можете да ги кажете. Вие искате да ги вземете в къщи да ги четете няколко пъти, 4-5-10 пъти да ги запомните. Колко души от вас могат да ги запомнят? Случва се някой път, когато хората са талантиливи. При сегашното състояние изгубили сте онази пластичност да помните. Много забравяте. Една опитност имате — забравяте, после втора, трета, десет пъти и [в]се забравяте. Веднъж като опитате нещо, втори път не го опитвайте. Хубаво е когато опитвате веднъж. Веднъж опитвайте! Тогава трябва да бъдете внимателни. Лошите неща са отживели неща. Какво ще опитвам една биволска пастърма? — „Ама да я сготвя с картофи, с прясно масло.“ Какво ще извадиш от една биволска пастърма? — Нищо, ти мислиш, че ще бъдеш щастлив. Няма никакво щастие в биволската пастърма. Условие е това, една отживяла работа е.

Искам да ви направя идеята ясна. Във всички отживели неща в света, в тях седи само вашето нещастие. Щастие то седи само в онова, което е ново, в Слово Божие, Кое то сега излиза от Бога. В Него седи вашето щастие. В даден случай онова, което се изисква сега да направите, в него седи вашето щастие. Сега мнозина ще кажат, че с вяра не стават тия работи. Вие не разбирате какво е вяра. Вярата е едно любовно отношение, което имате към едно разумно същество, което никога няма да измени своето отношение към вас. Аз наричам това любовно отношение към един богат ваш приятел. Всякога, когато може да се намерите в трудно положение, той се притичва на помощ. Та няма какво да се безпокоите, [че] ако вашият приятел не се притече на помощ, може да изпадне[те] в лошо положение. Когато казвам „вяра“ подразбирам онази вяра, която имаме към едно съ-

щество, което нашите нужди веднага може да ги посрещне. След като си поставен при лоши условия и няма ни глас ни слушание, тогава няма връзка между тебе и Първата причина.

Колко основни мисли сега останаха? Да се спрем върху основните мисли. Щом започнеш да се сърдиш, щом започнеш да се енервираш, щом ставаш недоволен, щом критикуваш, вече твоите отношения към природата не са естествени. Значи най-първо да възстановиш онова здравословно състояние в себе си. То е независимо, то не зависи от хората. Най-първо възстанови твоето естествено отношение с природата, тогава ще дойде другото. Да се образуват известни нови отношения. Ако с първото състояние не си се справил и с второто не можеш да се справиш. Тогава ще имаш правилни отношения. Ти си търговец, в който магазин влезеш лесно можеш да се справиш. Влизаш да вземеш на кредит. На колко места могат да ви кредитират? Онзи, който не е изпълнил законите на природата, той иска кредит. Онзи, който плаща със звонкови, неговите отношения са правилни. Природата винаги плаща в брой. Вересия няма и книжни пари няма. Всичко във звонкови взето — дадено, то е завършено. Значи с пари навсякъде може да вземете, но ако искате на кредит, работата малко се усложнява.

Неразположен си — нямаш отношение към природата; боледуваш — нямаш отношение към природата. Значи в затвор си, някъде на изправление. Щом боледуваш, на изправление си. След туй идат влиянията на външните условия, то е пак затвор. Сега помнете, ако всичко забравите, това помнете: Не можеш да бъдеш щастлив, ако твоите отношения с природата не са правилни. Вземете, вие искате един човек да ви обича. С какво ще заставите един човек да ви обича? На какво основание или с какво ще заставите един човек да ви обича? На какво основание или с какво ще го заставите? Искаш някои хора да те обичат. Кое е онова, за

което хората могат да те обичат? Един учен човек за какво може да се обича? — За учението. Един певец — за пеенето. Всеки човек, за да го обичат трябва да има нещо. Ако това изкуство, което имаш е голямо, тогава и любовта ще съответствува. Ако изкуството е малко, тогава и любовта ще бъде такава. Може ли да се завърже приятелство между един човек и едно животно? — Невъзможно е. Ти може да обичаш, но приятелство с едно животно не можеш да имаш. Такова приятелство може да имате с един човек. Понеже туй животно не може да ти послужи, както човек. Един приятел може да ти послужи там дето кучето не може. Кучето може да намери някой изгубен предмет. Има неща, дето кучето и да иска не може да ти направи. То са сега новите положения. Влизат нови елементи. Старото, което сте знаели, не държи. За пример, тънките въжета при големите бури се късат. Големи въжета в параходите турят, даже железни въжета, които да не се късат. Някъде при слаби бури, не ти трябва дебело въже. При големите бури, при големите изпитания се иска едно голямо въже.

При сегашните условия на живота искате да живеете, трябва да имате хубави разбирания. Ако уповавате на вашето щастие от някъде пак ще го имате, пак ще бъдете щастливи. Вие ще бъдете щастливи само ако разбирате природата. Ако не разбирате природата ще имате „не“ пред „щастие“. То ще бъде вашия придатък. Пък, ако разбирате, ще имате един тил. Ако разбирате природата, ще започнете да пеете *щастие*, ако не я разбирате, ще започнете да пеете *нещастие*. *Нещастие*то е неразбиране на природата. *Щастие*то е разбиране на природата. Що е щастие? — Разбиране на природата. Що е нещастие? — Неразбиране на природата. Ясно и точно. Вие кажете, че баща ви, че майка [ви], че това общество е такава. Щастие^{то} е закон за разбиране на природата. Нещастие^{то} е закон на неразбиране. Не че вие лично сте отговорни. Философската страна на въпроса е там.

Щастие^{то} всеки може да го има, когато разбира природата.

БОЖИЯТ ДУХ НОСИ ВСИЧКИТЕ БЛАГА НА ЖИВОТА.

18 лекция на Младежкия окултен клас
24 януари 1936 г.
Изгрев, [София]

ПРИДОБИВАНЕ НА ЕНЕРГИЯ

Петък, 5 часа сутринта

Добрата молитва

Да имаме едно упражнение! Ръцете свити пред гърдите със събрани пръсти на всяка ръка. Пръстите на ръцете допрени. Бавно движение на ръцете в страни и бавно разтваряне на пръстите до в страни. Когато ръцете са в страни, пръстите са съвсем отворени с дланите надолу. Събиране на пръстите и прибиране на ръцете пред гърдите. Това се прави няколко пъти.

Ръцете пред гърдите със свити и допрени пръсти. Издигане на ръцете пред челото, отваряне на пръстите като чашка и след това се движат ръцете встрани с длани нагоре. После дланите се обръщат надолу и се събират пръстите на ръцете и после се свиват пред гърдите в първото положение.

Прави се същото упражнение само с дясната ръка, а лявата остава в първото положение пред гърдите. След това се прави упражнението само с лявата ръка, а дясната е в първоначалното положение.

След това се прави упражнението няколко пъти пак с двете ръце.

Изпейте „Аз смея да кажа“. (*Изпяхме всички.*) Изпейте го малко по-хубаво, образ му дайте. Както семката, която започва да расте, накарайте го да расте прогресивно. Можем да кажем с обикновен израз: „Аз смея да кажа, че слънцето е светло“. Вие тъй пеете без израз. Образно, заинтересовано да го изпеете: „Аз смея да кажа, че слънцето е светло“. Вие го изпяхте незаинтересовано. Сега заинтересовано

го изпейте „Аз смея да кажа“. (*Учителят го изговори с ударение на „смея“.*) Вие дойдохте на едно стръмно място нагоре. Ако беше надолу, бихте слезли. Сега, понеже товарът е голям, ще снемете от товара, да се изтегли нагоре. Кой е най-добрия певец, който пее хубаво, образно? Защо не се упражнявате да пеете някой път само за себе си?пей веднъж, два, три, четири пъти, ти да си публика и певец, че сам да се харесаш. Да пеете, докато станете доволни от онава, което пеете. То е най-хубавото упражнение.

Сега така като се съберете имате разни възгледи за пеенето, което сте слушали откъде. Капелмайстори, преподаватели по музика, според едни коя система, според отмерените тактове. Всичко това е хубаво. Представете си, че вие ядете, храните се. Кой капелмайстор преподава на пианото, как да яде? Майка му му даде едно указание, тя клъвне, казва: „Така!“ То вече знае, разбира. И пеенето трябва да бъде само като ви кажат „така“ вече другото да ви е като насъщен хляб. Някои от вас може да мляскат малко. Нали се казва, че полека трябва да се яде? Полека значи яденето, трябва да се дъвчи хубаво храната, да не се гълта храната цяла. Понеже има работа, която трябва да свършат зъбите. Най-първо зъбите трябва да свършат музикална работа. Ако работата в устата не е музикална, стомахът ще пострада. Най-първо устата ще пее музикално и тогава стомахът като влезе тази, музикалната храна и той ще смели хубаво. Щом мине храната добре, музика е това. Щом зъбите не са пели музикално и работата на стомаха не е добра.

Най-първо мислете музикално. Я, ми кажете сега музикално: „Аз смея да кажа!“ Тъй както го пеете, не е още музикално. Я, да го изпеете музикално! (*Една сестра го изпя.*) Хубаво. Някои се смеят, но и те не могат да пеят похубаво от тебе. Те се смеят на себе си. Като се усмихват казват: „И ние не можем да пеем по-хубаво от тебе.“ Всички онези, които се усмихват, показва, че не знаят. Смеят се, но

казват: „И аз бих го изпял така.“

Но, за да се пее хубаво, най-първо трябва да се мисли върху смисъла на онова, което се пее. Ако не мислите, вие не можете да пеете. Ако мисълта ви е концентрирана, съсредоточена върху смисъла, може да пеете, тогава приблизително ще пеете по-хубаво. Защото не трябва да бъде раздвоено вниманието, съзнанието. Щом искаш да пееш, ще се раздвои съзнанието, че има публика, отвън те слуша. Съзнанието не е лошо да се раздвои, но тогава трябва да се поляризира еднакво в единия и в другия полюс. Като се раздвои съзнанието трябва да се образува едно течение между двата полюса. Да се поляризира, да има южен и северен полюс. Така трябва да се образува едно магнетическо течение между двата полюса на съзнанието. Другото е пропукване на съзнанието. Сега в пеенето ето какво аз подразбирам. В единия полюс ти ще посадиш, в другия полюс ще порасне. Да кажем имате северния полюс, той е наклонен 23 градуса. Северният полюс е по-висок, южният е по-нисък. Следователно, ако имате една площ, тогава енергиите, които идат от слънцето, на кой полюс отиват най-първо? — Северният полюс приема повече и се образува едно течение, слизане отгоре. Оттам отдето започва течението е начало, там дето свършва е края. Нещата растат само когато се спрат на едно място. Една идея, ако ти не можеш да спреш, тя не може да расте.

Най-първо на тона ти ще дадеш движение, да започне тонът отгоре. Този тон, за да има изражение, той трябва да дойде до една противоположна точка, да се спре. Тогава спирването е противоположното движение. То е растене нагоре. За да се даде израз на един тон, трябва да се спре тонът. Сега се спира, да престане това движение слизането, ще дойдеш до известно място, ще спреш. Туй разстояние, отдето започва тонът и дето свършва, как го наричат в музиката? Наричат го музикален интервал. Кое наричат интервал в

музиката? (— „Разстоянието между два тона.“) Да. Сега това са обикновени работи. Не искам да ви направя музиканти специалисти. То за да бъде човек специалист, трябва да посвети целия си живот. Всеки от вас няма това предназначение. Но непременно трябва да знаете нещо от музика. Някои са родени за специалисти музиканти, те трябва да следват своята специалност. Всички трябва да знаете нещо от музика. Музиката за вас трябва да ви служи. Има хора, които ядат и не се оправят, сухи са. Има хора, които малко ядат и се оправят. Едните са жълти, другите са червендалести. Има един нормален цвят на лицето. Музиката вас трябва да ви интересува дотолкова, доколкото тя е спомагало за хода на вашата мисъл. Доколкото помага вашата мисъл, ще пеете. Не да бъде един външен процес да развеселяват хората. За хората трябва да имате вече един излишък. Тази музика, за която ви говоря, тя е само заради вас. Когато се набере достатъчно енергия, тогава можете да пеете и на другите хора. Някой човек няма достатъчно енергия, не може да пее за другите. Може да пее само за себе си. Като рече да пее само за другите хора, обеднява, не му стига гласа, ще му се присмеят, не може да пее. За себе си хубаво пее, като рече да пее за хората, няма достатъчно енергия. Туй колело на музиката става доста голямо, няма достатъчно енергия. На някои от вас музикалните колела не са големи, малки са. Аз наричам даровити с големите колела. Обикновени са малките колела. Но все таки имате едно колело, едно колело на музикалност, което трябва да се движи.

Запример, някой път, да кажем вие не знаете как да постъпите. Представете си, че вие сте обидени, не знаете как да постъпите, не можете да се примирите. Ако сте музикант имате вече един модел. Тази работа, която ще ви вземе двайсет години по обикновен начин да се примириш, ти в музиката за няколко месеца ще намериш път да се примириш. Ще се спреш, ще попееш. „Аз смея да се гневя, но съм

опитал последствията на гнева, че са лоши.“ Аз ще попея веднъж, два пъти, три пъти: „Аз смея да се гневя, аз смея да се докачам или аз смея да се съмнявам.“ Аз смея да се съмнявам в какво? — В моето невежество. Аз смея да се съмнявам в своята глупост. Казва: „Не се съмнявай!“ Трябва да се усъмня в своята глупост. Попей някой път на своята глупост. Някой път глупостта вземате за мъдрост. Попей й: „Аз смея да се съмнявам в своята глупост.“ Ще попееш, ще се усъмниш, ще видиш, че не [е] толкова голяма. Защото глупостта някой път минава за много голяма философия. Причината е много проста.

Има едно знание и човек едва себе си може да освободи от своето знание. Има едно временно знание, има едно вътрешно знание. Външното знание се придобива отвън и се изгубва отвън. Вътрешното знание се придобива отвътре и не се губи никога. Някой път вие забравите нещо, то е външно знание. Вътрешното знание не може да се забрави. Във външното не е знанието. Вътрешното знание не може да се забрави. Един млад 35, 40, 50, 60 годишен прогресира. Дойде на 70-80 години започва вече да губи своето знание, той губи своята светлина. Всеки един от вас като затвори лампата, не може да чете. Нещо знаете наизуст, но като те удари, забравяш. Знанието е като полепения прах. Външното знание прилича на полепения прах на тия барабани, които имат военните. Като дойде онзи барабанчик тропне, всичкият прах отскочи. И тогава, като търсиш този прах, няма да го намериш. Той отишъл във въздуха. И знанието е като праха, като хлопне някой трябва да се минат месец, два, три, година, две, за да се повърне този прах на тъпана отгоре. Това е обяснение.

Това външното знание може да го придобиете лесно и да го изгубите лесно. Вътрешното знание се придобива помъчно, но не се губи. Вие, ако имате външно знание, непременно ще оглупеете. Това да ви го подпиша с двете ръце. То

е въпрос на времето. Външното знание трябва да служи като условие, като една система да се усили вътрешното знание на човека. Всичкото знание, което отвън се придобива трябва да го превръщате. Някой път вие говорите за любовта. Има една любов външна, която изчезва. Има една вътрешна любов, тя не изчезва. Външната любов е облекло на вътрешната любов. Ако можете вътрешната любов да я облечете с външната, тази дреха става ценна. Ако не може, тя ще се изгуби сама по себе си.

Та сега кажете, че слънцето е светло. Защо смееш да кажеш, че слънцето е светло? Кое ви дава повод да кажете, че слънцето е светло? Аз смея да кажа, че слънцето е светло, понеже с неговата светлина добих това знание, което имам сега. Може да кажа, че на основание на светлината на слънцето, аз имам външно знание. Ако слънцето престане да грее веднага и знанието, което аз имам веднага и то ще престане. Ние не знаем слънцето колко време грее. [След] колко години изчисляват учените хора светлината на слънцето може да престане? Понеже слънцето като един организъм работи и един ден ще иска да си почине. Аз да ви обясня. Учените хора казват, че слънчевата светлина един ден ще престане. Аз да ви обясня образно. Като работи милиони години, ще се умори това слънце и ще каже: „Искам да си почина“, ще загасне. Всичката тази светлина ще изчезне, понеже спането не иска светлина. В съзнанието иска да си почине слънцето. В съзнанието хората чакат да се наспи слънцето. Колко часа ще спи? — Седем часа. След като спи седем часа, слънцето пак ще се събуди. Пък у човека по отношение на това слънце има две слънца. У човека има едно слънце, което мяза на външното слънце, има едно вътрешно слънце, което съответствува на невидимото слънце. Защото в слънчевата система има две слънца, едно видимо и друго невидимо. За едното учените хора говорят, другото, то е хипотеза. Казват: „Има ли го, няма ли го?“ Тъй, както спорят за душата дали

я има или не.

Научно допускат, понеже слънцето е полюс. Тази енергия откъде иде? Иде отнякъде, иде от някакъв център. Но да оставим сега отвлечените работи. Да не направим някоя погрешка. Често животните правят същите погрешки и има [които] вие ги правите.

Аз съм разбрал следното: гледам едно голямо куче носи кост, върви по пътя. По едно време вижда друго по-малко куче и то носи кост. Голямото куче оставя костта да гони малкото да му вземе костта. Малкото, като види голямото, оставя костта и голямото я взема. В туй време, друго куче вече взело костта на първото куче и то взема по малката кост, гледа онази голямата изчезнала. Понеже кучето никога не гони с кост, трябва да я остави някъде, да издаде някое ръмжене и тогава гони. Ако ние знанието, което имаме оставим на земята и търсим другото, което е по-далечно, ще изгубим това, което имаме. Защото някой ще дойде, ще задигне това знание. Объркват се работите. Сега да бъдем доволни от онази кост, която имаме. Друго куче, че носило някаква кост, да си върви по пътя. Или друго яче казано, да бъдем доволни от онова слънце, което виждаме, да не ходим да търсим другото. Не че е лошо да го търсим, но като намерим другото слънце, ще изгубим туй. Обаче има изключителни условия, ако няма друго куче да вземе костта, тогава може да се върнем.

Изпейте тогава: „Аз смея да кажа, че слънцето е светло и от него аз добих своята светлина“. И изпейте второ: „Аз смея да кажа, че слънцето е светло и при тази възможност аз добих възможността да пея сега.“ И трето: „Аз смея да кажа, че слънцето е светло и с неговата светлина аз смея да пея сега“. Изпейте първото, изпейте второто и третото. Едно упражнение сега. Кой ще бъде най-смел, ще му дадем един гергьовски кръст. Или ще го абонираме за едно списание, за цяла година за „Житно зърно“. Едно течение „Жит-

но зърно“ ще дадем. (Учителят се обърна към един брат и той го изпя. Всички изпахме: „Аз смея да кажа, че слънцето е светло и от неговата светлина аз добих своята светлина“.)

И — ДИ

СЛИ — ВА

Изпейте сега „Иди“ като започнете от „ми“. Може да вземете „ми“-то с повишение или с понижение. Ако е с повишение, тогава ще имате „фа“. „Ми“-то може да го вземете понижено и повишено. При обикновено пеене „ми“-то вземате, започнете с „ми“. Вие как бихте изпели „иди“? Вземете „и“-то с „ми“, а „ди“ с „фа“. (Изпахме.) Вземете гамата от „до“. (Изпахме гамата.) Тоновете трябва да имат идея. Като дойдеш да пееш „до“, значи ти си турен в известна мъчнотия. „До“-то може да вземеш правилно, вярно, когато вярваш в непреодолимите мъчнотии, че можеш да ги преодолееш. За да можеш да вземеш „ре“ правилно, трябва всякога да можеш да намериш пътя. „Ми“-то можеш да го вземеш вярно, когато мислиш, че можеш да използваш пътя. „Фа“-то можеш да го вземеш вярно, когато можеш да спечелиш нещо. Ако не можеш да вземеш правилно „фа“, не можеш да спечелиш. Имаш урок да учиш, ако можеш да научиш урока, трябва да вземеш „фа“-то. Щом вземеш „фа“-то правилно, непременно можеш да научиш урока.

Някои не могат да помнят, четат веднъж, два, три, четири, пет пъти, едва запомни. Ако по този начин разбирате музиката, ще се намериш в едно безизходно положение. Ще спреш върху „до“-то, ще мислиш, ще ти просветне. То е като кибритената клечка. Вземеш, драснеш, отведнъж се запали. Може два, три пъти да драскаш, ако си майстор може отведнъж като драснеш да се запали. Та пеенето, което е дадено от природата, то е за да може нещата да станат хармонично. Трябва хармония в света. Музиката, както е, е външния израз на хармонията. Без хармония в света нищо не

става. Ако не можеш да се хармонираш, ако не можеш да туриш ума си в хармония и сърцето и волята си в хармония, значи да туриш една музикална постановка, ти не можеш да се развиваш правилно. Някой казва: „Музикант няма да станеш.“ Ако нямаш хармония в душата си, нищо не можеш да постигнеш. Ти си развълнуван, безпокоиш се, изгубиш хармонията. Започни да пееш, ще възстановиш хармонията и след [това] ще възстановиш и ритъма на нещата. Ще знаеш, че нещата отиват напред, назад, нагоре, надолу. Тогава ще туриш скръбта на южния полюс, радостта на северния полюс. Като дойде скръбта, музикално ще пееш. Като не знаеш как да пееш, тогава е скръб. Като знаеш как да пееш, ти по-далеч от скръбта не можеш да идеш. Трябва да знаеш, че скръбта е последния предел, зад който седи радостта. То е музикално. Радостта то е интервал. Ако започнеш с интервала скръб, ще свършиш с интервала радост. Музикално ще мислиш. То са отношения. Казва: „Много ми е скръбна душата.“ Музикално ще мислиш. То е единия полюс, едната страна. Или не разбираш нещата, да не те обезсърчава. Неразбирането и разбирането, това са два полюса, то са два интервала. Ще започнеш с разбирането, ще свършиш с неразбирането. Нали всякога когато започвате с разбирането, свършвате с неразбирането. Нали малко е парадоксално това?

Някой път започваш с цифрите, знаете вече, дойдете до някои сложни задачи, там вече има въпроси, които не знаете. Най-първо има задачи, които знаете, после свършите със задачи, които не знаете. Знанието води към незнание. Не че областта, в която влизате, е невежа, но влизате в една област по-широка, отколкото вашето съзнание може да обхване. Следователно, казвам, че в тази област сме невежи, значи оградени сме в една невъзможност. Като живееш дълго време в тази област, ще стане изменение. Казвам, невежа е човекът, понеже неговото съзнание не се е разширило. Щом

се разшири съзнанието, изменят се нещата. Или в пеенето е все същото. Можеш да пееш гамата, но дойдеш до по-сложните песни, пак ще се намериш в трудно положение. От вас даже малко певци има, на които цялата гама да звучи в ума им. Като кажеш „до“, да слушаш гласа на всичките тонове, да имате вече акорд, съзвучие. Трябва всичките тонове да звучат. Може да имате съзвучие в ума си. Щом имате съзвучие, всичките ноти трябва да имат акорди, да се сливат един в друг и да ги слушате.

Изпейте гамата само със звука „и“. „И“-то ви го давам, понеже „и“-то означава движение. „И“-то завзема мястото на „ре“-то в природата. Като произнесеш „и“, то е „ре“, движение нагоре и движение надолу. Един път показва нагоре движение, друг път показва надолу движение. Надолу пътят е лесен, нагоре е труден. „До“ го вземете с „и“. Гамата изпейте с „и“. Ако един човек, който тръгнал по пътя и не може да преодолее големите мъчнотии, не може да върви. Най-първо един човек е свързан. Най-първо трябва да го развържеш. Ако се развърже, ще върви напред, ако не се развърже, ще стои на едно място. И в пеенето вие сте вързани. Вие най-първо ще се развържете. Започнеш да мислиш, ще се развърже[ш]. Щом мислиш, преспокойно можеш да се развържеш.

Има един лесен начин на пеенето. Най-първо освободете се от едно вътрешно стеснение, освободете се от мисълта: „Аз не мога да пея, не съм даровит.“ То са странични работи. Може да пеете поне както жабата. Ако жабата си позволява да пее, вие защо да не пеете? Тя е доста музикална. Колко тона има в пеенето на жабата? Един човек може да каже: „Че аз мога да пея!“ Може, който и да е от вас да пее повече от жабата. Понеже вие сте срещали много певци, които искате да ги подражавате. Тия певци, които днес пеят, те пеят с пари, с инжекции пеят. Аз ги наричам — певци на инжекциите. Ако нямат инжекция не могат да пеят. Даже

разправят, даже и за Корто, той, за да може да свири, турил си инжекция от морфин. Защото, ако не може да си тури инжекция от морфин не може да свири, морфинист бил. Ако тури инжекция — свири на пианото. Лицето му било измъчено. Като тури инжекция, придобие енергия. Сега всичките свирци и певци, всички свирят и пеят все с инжекции. Без инжекция не могат. Като си тури инжекция от 2, 3, 10, 20 хиляди лева вече пее или свири.

Ама, че и вие не пеете. На всеки един от вас да кажем — има десет хиляди лева на разположение, веднага, даже [в] и най-слабите от вас ще се роди един кураж. Даже при хиляда лева и най-страхливите, ще станат смели. Инжекция като се тури, става смел и пее. Пък тъй сега седи идеята: „Ние се излагаме, учили сме гамата.“ — Може да сте учили, не отказва[м] това. Да кажем човек с очите си вижда света. Вижда[те] го, но не тъй както някой път ви го разправи един учен човек, ще хвърли светлина, един нов начин за гледане. Вие гледате и не разбирате света. Дойде някой човек, покаже един начин, казвате „до“. Вземете камертона, оттам започва „до“. То [е] вече началото. Но в музиката има един по-широк свят. Ако се научите да пеете, светът ще се отвори заради вас.

Да кажем станеш сутринта, обезсърчил си се, меланхоличен си, неразположен си духом. Попей една песен. Веднага, като станеш, попей. Има във вас един меланхолик, попей му малко. Как пеете вие на меланхолика, кажете? Казвате: „Оставете, не ме бутайте днес!“ Ама не е право, как да не те бутаме? Ще го бутнеш, защото ако не го бутнеш, работата е лоша. Казвате: „Не ме бутай, по-добре!“ Имате право да не бутате. Падне някой, че си изкълчи крака. Казва: „Не ме бутай!“ Ако не го буташ, какво ще стане? Казва: „Не ме бутай, боли ме крака!“ Ако го оставиш на туй негово внушение, кракът ще остане изкълчен. Аз съм майстор, казвам: „Аз ще те бутам, ти ще покряскаш малко, ще попееш.“ Като го хвана, изтегля крака, наместя го. И да не искаш, пак ще

пееш. Като станете сутрин вие сте неразположени, кракът е изкълчен. Хванете крака, дръпнете. Попейте на крака. Вие ще кажете: „Неразположен съм, какво ще кажат хората отвън?“ Ще кажат хората, че кракът е изкълчен и когато дошъл онзи, да го потегли, вие сте повикали малко. След туй кракът ще се намести и работата ще се свърши. Какво лошо има в туй? Не, ще те бутам, човека с изкълчения крак ще го бутам. Не бутам онзи, на когото кракът не е изкълчен. Този на когото кракът е изкълчен, непременно ще го бутам. Не го бутам да се изкълчи и другият крак, но го бутам да се намести. Или имаш едно болезнено състояние. Попейте, може да се лекувате. Глава те боли или корем те боли или нещо ревматизъм имаш, попей. Ти като попееш, болестта по-скоро ще мине. Или неразположение имаш. Станете музикални, пейте!

Кажете така: „Аз смея да кажа, че мога да пея!“ Ха, сега изпейте: „Аз мога да кажа, че мога да пея.“ Изпейте сега: „Аз мога да кажа, че мога да пея.“ (Учителят изпя: „Аз смея да кажа, че мога да пея.“) Ще го нагласим по-хубаво. Тази композиция не върви. (Всички пеем: „Аз мога да кажа, че мога да пея сега“, както мелодията на песента казва.)

Най-първо трябва да се намерят онези пътища, по които човек може да задържа своята енергия или да я пести или да я придобива. Музиката е един път, един метод за придобиване на енергия или за спестяване на енергия. Музиката пести. Именно когато човек падне в меланхолично състояние, музиката трябва да бъде един метод за придобиване на енергия. Щом изгуби енергията, не може да пее, обезсърчи се. Слабост е това. Трябва да пее, да свири. Ако за слънцето може да пе[е], че слънцето е светло, той може да пее. че той сам може да пее. Ха, още веднъж изпейте! Изпейте и нататък: И с музиката всичко цъфти, с нея всичко расте и т.н. (Изпяхме го всички.) Ето второто издание. Тъй щото, какво можете да кажете? Коментари. Какво искате да ка-

жете? „Аз смея да кажа, че слънцето е светло. Аз мога да кажа, че мога да пея сега.“ Значи при нея всичките мъчности, всичко се топи, всичките процеси стават. Казваме: „Аз смея да кажа, че мога да пея сега.“ Изпейте пак всички песента. *(Изпяхме.)*

Сега законът е — там, дето има любов и знание, всякога има пеене. Пеенето е израз на любовта, на знанието, на мъдростта. Следователно, пейте на любовта. Там дето има любов, всичко става. Щом като можеш да пееш, ти вървиш по пътя на мъдростта и на знанието. Щом пееш, то е външната страна. Хармонията е там. А пък хармонията се изразява чрез пеенето. По този начин като се пее, ще се осмисли животът ви, изведнъж ще добиете едно въгрешно просветление. Най-първо вие като попеете, като че ви олеква, като че се снема нещо, олеква ви.

Помислете сега върху думите как може да ги наредите. Туй, което пеете за слънцето, да го пеете и за себе си. То е една формула, която ще разработите. Има много начини. Всяка една формула може да се разрешава по много начини, всяка една формула може да се разрешава по много пътища. Може едно лице да го нарисувате по няколко начина. Там ще спазвате пропорцията. Ако намалявате пропорцията или ако я увеличавате, съотношенията да се запазят. Ако изгубите пропорцията, съотношенията, тогава вече образът не е верен.

Сега, какво научихте от всичко туй? Щом се говори за закона на любовта, любовта, тя подразбира, че ти не можеш да обичаш, докато не се отвориш. Обичането в света е закон. Най-първо ти трябва да се отвориш, да възприемеш нещо от външния свят, да може да растеш, да започнеш да мислиш. По това се отличава. Трябва да дадеш нещо, да направиш едно усилие в себе си. Ти не можеш да обичаш, ако не възприемеш нещо. Сега някои вземат второто положение — трябва да обичаш. Най-първо в любовта ти ще взе-

меш положението да възприемаш и тогава туй, което си възприел ще остане отражение. В пеенето, ако нищо не си възприел, не можеш да пееш. Пеенето е израз на онова, което си възприел, можеш да пееш заради него. Та в пеенето е вторият закон. Вие ще можете да приложите втория закон — към ближния, ако знаете да пеете. Пеенето е втория закон. Само чрез музиката вие можете да приложите втория закон към ближния. Първо трябва да възприемеш, като пееш, да даваш нещо от себе си. Когато човек възприема, мълчи. Като издиша — говори. Пеенето е издишане на душата. Така вече прилага втория закон. Има вече дълбок смисъл. Пеенето е издишане. Ако ти не издишаш, лишаваш се. Всяка издишка подразбира вдишка. Издишката, това е музика. Обяснявам един психологически закон вътре. Казва: „Аз не мога да пея.“ Как да не можеш да пееш? Ти като вземеш въздух, не можеш ли да издишаш? Дишането може да бъде музикално. Някои хора дишат музикално. Говорът, пак е музика. Щом говориш това показва същия закон — закона за ближния. Щом говориш показва, че това, което си възприел, ти изказваш своята мисъл. То е втория закон.

Казваме, сега: „Защо трябва да пееш?“ Пеенето е за да се урегулира онова, което си възприел, да може колкото си взел да се урегулира онова, което си възприел, да може колкото си си взел да го дадеш навън, да го осмислиш. Тогава вече музиката има друг смисъл. Възпитателно действа. Любовта, музиката, говорът вече спадат към втория закон. Другояче каквото и да е знание, ако туй знание не се асимилира, не се тури на работа, това е смисъла. Всяка човешка мисъл, всяко човешко чувство трябва да се тури на работа, трябва да се опита. Има много начини за опитване. Само чрез опита ще познаеш качеството на една мисъл. Една мисъл по онова, което тя ти даде, ще познаеш качеството на мисълта. Или едно свое чувство ще познаеш пак по същия начин. Всяка дума ще познаеш по онова, което тя даде, по това ще позна-

еш нейната сила.

Защо вие седите сега? Ще кажете: „То е невъзможно при сегашните условия, при сегашната еволюция и т.н.“ При сегашната еволюция, на тебе е всичко определено, което да реализираш. Има неща, които са дадени. Какви неща са дадени на човека? Дадено ти е да ядеш, дадено ти е да пиеш вода, дадено ти е да дишаш, дадено ти е да спиш, да се събуждаш. Тия неща са дадени. Дадено ти е да мислиш. Вие отричате нещата. Казвате: „Не съм създаден да бъда силен, учен!“ Всичко туй е дадено, постепенно ще дойде. Ти не можеш да бъдеш силен, ако не си умен. Силата на човека зависи от неговия ум. Силата е резултат на човешкия ум и на човешкото чувство. Ти не можеш да обичаш, ако не мислиш. Чувствата, това са израз, то са външната страна. Тъй както чувствуваме нещата, то е външната страна на Божествената мисъл. Бог мисли, а чувствата са израз на Божествената мисъл. В Бога това е мисъл, а в нас е чувство. То е един резултат. Чувствата в нас са един резултат на Божествената мисъл. Ако чувствата са правилни и резултатът е правилен. Щом осакатяваме нашите чувства, осакатяваме Божествения резултат. Затова сме отговорни за постъпките, понеже осакатяваме Божествената мисъл, не ѝ даваме онази правилна форма, в която тя трябва да се реализира. Това психически е един вътрешен закон.

Човек, който иска да живее в света, трябва да знае елементарните работи, с които да знае да постъпи. Той има един морал, който няма никакво приложение. Казват: „Човек трябва да бъде морален!“ Не, човек трябва да има човещина. Човещината предшества морала. Моралът отпосле е дошъл. Човещината подразбира мисъл. Най-първо човек трябва да възстанови нормално състояние на мисълта, да мисли правилно. Не какво говорят хората, но какви са чувствата на хората. По техните чувства ще познаем Божествените мисли. Колкото човек по-добре изразява своите чувст-

ва, толкова по-добре изразява Божествените мисли. Всяко чувство в нас изразява Божествена мисъл. Колкото чувството е по-правилно, по-нормално, толкова и Божествената мисъл е правилна в нас. Докато дойдем до мястото, че нашите чувства да се превърнат в мисли. Тогава нашите мисли ще се превърнат в чувства в по-нисшите светове, в животните. Следователно, техните чувства са израз на човешките мисли. Мисълта на човека трябва да бъде права. Ако мисълта на човека не е права, чувствата на животните ще бъдат съвсем. Някои чувства на хората мязат на изкривените мисли на хората. Понеже всяко чувство, ако не е правилно развито, после ще въздейства, имат обратно въздействие на човешките мисли.

Затуй в света ние започваме с човешките чувства, за да може Божиите мисли да добият правилна форма. Понеже тия наши чувства след време ще се превърнат на мисли. Нали сега в сегашните изследвания имате микрофон. На микрофона се отпечатва онова, което ние говорим. После ще се провери. Един микрофон, колкото и да схваща правилно мислите, има нещо, което не схваща. Микрофонът както схваща, той не може да схване човешката мисъл. Тъй както схваща, микрофонът не може да схваща още музикалната човешка мисъл. Та, нашите чувства са отпечатъци на Божествените мисли. Туй, което носим в сърцето си, то е отпечатък. Ако този отпечатък е правилен, тогава нашите мисли след време ще станат правилни по отношение на Божиите мисли. Чувствата в нас са едно преходно състояние от Божественото към човешкото. Или от човешката мисъл към Божествената пак трябва да минем през своите чувства. Ти не можеш да минеш направо с ума си. Ако на своите мисли нямаш съответните чувства, твоите мисли не могат да бъдат приети. Трябва да има чувство и тогава твоята мисъл може да се предаде в Божествения свят. Някои мислят, че като се помолят, помислят, се случва. Тази молитва трябва

да чувствуваш дълбоко, тя ще се предаде в Божествения свят. Мисълта трябва да се превърне в едно чувство и чрез чувството се предава в Божествения свят. Ти ще почувствуваш нещата тъй. Но как ти мислиш за своите нужди, но как ти ги чувствуваш? Туй сега толкоз хиляди години сте учили. Вие го знаете. Вие го знаете, но не ви е ясно как чувствувате. Човек, някой път, слуша и не може да запомни нещата. Та за това човек трябва да внимава в своите чувства, понеже те ще бъдат подкладката, основата за неговата бъдеща мисъл. Изпейте още веднъж! (*Всички изпяхме: „Аз смея да кажа, че мога да пея и т.н.“*)

Втория път направете една редакция и я изпейте според редакцията. Ако има нещо криво някъде, поправете. Ако не се споразумеете, ако има няколко редакции, хвърлете чоп.

В пеенето да сте свободни. То е само една песен, която може да се трансформира. Не да се пее само по един начин. Ако може един цигулар, една струна, една мъртва струна да пее хубаво, колко повече вашите струни, които са живи, защо вие да не пеете? Ако цигуларят може мъртвата струна да накара да пее, защо вие хората да не можете да накарате вашите струни в ларинкса да пеят? (*Учителят свири, като удря лъка по струните.*) Вземете един обикновен тон, горно „ре“ вземете. (*Изпяхме „ре“.*) Вземете по-правилно. Че в пеенето, когато гласът започне да трепери, то е добър певец. (*Всички пеем „до, ми, сол, до, сол, ми, до“.* Учителят свири на цигулката.) Тия тонове са силни. Превеждам — мислим за мъчнотиите. (*Пеем „до, ми, сол“ и т.н.*) По същия начин трябва да се даде израз. Силните тонове са по височините, тихите са в долините. Вземете „до“ силно, „ми“ слабо, „сол“ силно, „до“ слабо. Първия тон вземете силно, втория — слабо. (*Пеем.*)

Като се научите да мислите, нещата лесно ще стават. Без мисъл кога може да се направи? Мъчно се усвояват нещата. Без мисъл се земат векове, с мисъл е въпрос само на

месеци, години и дни, на седмици.

Кога във вас иде обезсърчението? Вие по някой път сте отражение на обезсърчения, които не са ваши. За пример някой път носите обезсърченията на животните. Някой път заекът се обезсърчил, казва: „Не ми се живее“ и вие целия ден сте носител на идеята на един заек. Като види заекът, че вие се обезсърчавате, той се насърчи, казва, той като се обезсърчи човекът и заекът си изправи ушите, казва: „Аз го мислех, че той е юнак, пък тогава аз няма какво да се обезсърчавам!“ Поне не насърчавайте зайците. Като станеш сутрин, обезсърчил си се със заешкото обезсърчение или на някой плъх или на някоя птица или на някое друго животно. Щом намериш причините на обезсърчението, веднага ще се излекуваш. За какво ще дойде обезсърчението? Имате един богат баща, който ви дава средства, учители ви преподават и вие сте се обезсърчили, че не можете да учите. Обезсърчило се във вас някое животно. Тогава ще се свържете, ще мислите за ангелите, които никога не се обезсърчават. Като дойде обезсърчението, помисли за един ангел, който никога не се обезсърчава и вие ще се насърчите. Ангелите са хора, които са минали по вашия път, разбират донякъде мъчнотиите. Ангелът, щом се върне, казва: „Лесна работа“ и веднага ще покаже едно разрешение. Вие сте се обезсърчили, три дни не сте яли, гладували сте. Показвате на някой добър човек вашия хал, казвате: „Три деня не съм ял!“ Казва: „Не бой се!“ И веднага като ти покаже топлия хляб, ти се насърчиш. Обезсърчението е онова, което нямаш, от което се нуждаеш. Щом придобиеш средства, обезсърчението изчезва.

Сега музиката е най-правилния път за придобиване на онова, което ви липсва. Пък то все ще ви липсва по някой път.

БОЖИЯТ ДУХ НОСИ ВСИЧКИТЕ БЛАГА НА

19 лекция на Младежкия клас
31 януари 1936 г.
Изгрев, [София]

ПРЕДПОСЛЕДНАТА ВРАТА

За това което е

Отче наш

Коя беше съединителната нишка на миналата лекция? Най-главната нишка коя беше? От къде започнахме и къде свършихме? Две нишки.

Туй, което наричат философски *разнообразие в живота*, то е външно. Вие всички обичате разнообразието. Еднообразието е скука в живота. В еднообразието е скуката, а разнообразието е музика. Във вас, когато не знаете какво да правите, то е скука. Няма нещо музикално. Страданията или мъченията са един живот еднообразен. Няма никаква музика там. Ако вземете цветовете, те са наредени музикално. Седемте цвята са наредени музикално. Цяла една песен може да имате. Разхвърляните цветове по цветята, то е цяла музика. Аз ако влеза в една градина, ще направя една ария. Сега музикантите, ако съчетаят цветята — сини, червени, бели, може да съчинят най-хубавата песен. То е философска мисъл.

Да мислиш положително. Не можеш да пееш, ако не мислиш. Най-първо трябва да се научиш да мислиш. Ако не мислите може да направите една погрешка.

Искате да знаете какво нещо е пеенето. Този въпрос не го засягам. Какво нещо е пеенето оставете настрана. Какво нещо е пеенето? Какво нещо е лукът? Кажете ми какво нещо е лукът? Някой иска да знае какво нещо е лукът и започва да обелва люспите. Има 20 люспи, отгоре има една тънка люспа, после има лютив вкус малко. Какво е лукът? Но оставете го, лукът си е лук. Лукът може да служи и за храна, но лукът първо е лечебно растение. То е тоническо растение в природата. В него лютевината е преходна. Щом го туриш в

топла вода, лютевината изчезва. Някой лук е по-сладък, друг е по-лют. Степени има на лютевината. Има и сладчина. Някой лук е опреснителен. Той има едно опреснително свойство. И научно може да се опише лука, свойствата му. Но казвам, лукът е тоническо растение. В органическия свят този лук е за хората и за животните. Всички тонира.

Та казвам: И пеенето е едно и също. И пеенето е като лука. Едно съвпадение има. Казва: „Лукова глава.“ Но вие не разбирате още какво значи лук. Вие казвате „лук“ и англичанинът казва „лук“*, което значи „виж“. Следователно, какво нещо е „лук“? — Да видиш. Какво нещо е музиката? — Да видиш. Като казвам, че лукът и музиката си мязат, то е едно съвпадение. Значи „виж“, да разбираш, да мислиш. Лукът, за да види, започва да мисли. За туй българинът обича лук. Понеже не може да мисли, той много лук яде. И прав е. Всякога ще намериш в българската торба 3-4 глави лук. Българинът казва: „Лукова глава!“ Но лукът не е станал още човек, т.е. да има желанието да види. Някой човек погледне така, няма желание да гледа, да разбира, но само да си играе с нещата от любопитство. Едно съвпадение дошло с думата лук. Сега казвате: „За лук ще ми разправяте!“ Но ти като кажеш „лук“, разбираш едно; англичанинът като каже „лук“, разбира друго. Англичанинът е на правата страна. Българинът знае да яде лука, англичанинът знае да го гледа, да говори.

Сега вие имате обикновени работи в живота. Вие живеете в еднообразието. От еднообразието произтичат страданията. Несносният живот е еднообразен. Еднообразие е запример, когато човек иска да стане богат. Еднообразие е когато искаш да станеш учен. Еднообразие е когато искаш да станеш добър. Като станеш добър, ти си недоволен от своята добрина. Като станеш учен, ти си недоволен от сво-

* look - (англ.) гледам

ето учение. Учението не е нещо да го събереш в едно. То е непрекъснат процес. Казва: „Аз искам да бъда добър.“ Че как ще бъдеш добър? То е непрекъснато. Никога не можеш да бъдеш добър. Ти не можеш да имаш всичките съчетания на едно място заедно. Затуй казват: „Никой не е благ, тъкмо един Бог.“ Христос казва: „Що ме наричате благ?“ Доброто е един непрекъснат процес. Казва: „Аз искам да бъда учен човек.“ Че ти нямаш понятие за наука. В обикновения смисъл да разбираш. Но да мислиш, че можеш да бъдеш учен човек, да бъдеш щастлив, ти се лъжеш. Това е философската страна.

Много пъти вие искате да бъдете щастливи. Щастието е непрекъснат процес. То не е нещо, което можеш да го влезеш. Ти можеш да влезеш в щастието, но да имаш щастието — никога! Ти не можеш да носиш щастието. — „Ама този е щастлив човек.“ Той може да влезе в царството на щастието, но той не може да носи щастието в себе си. Ти можеш да бъдеш щастлив. Ако мислиш, че можеш да носиш щастието, ти си на кривата страна. Често става спор, кой човек е учен. Ученият човек, той във всичко намира смисъл. След като му се случи някое страдание, мъчение, някаква несгода в живота, сиромашия, препятствие, богатство, той веднага туря ума си на работа, да има с какво да се занимава. Хване богатството, изследва богатството, известни съотношения. Като види сиромашията изучава като предметно учение. Хване сиромашията от едната от другата страна, вижда какви са дрехите, навиците, какво произвежда в човека, всичко туй изследва. Той, като хване сиромашията, изследва я като екземпляр. Като му стане мъчно, иде, види сиромашията. Някой път му стане мъчно за богатството. И вас нещо ви е мъчно за богатството. Някой път ви е мъчно за сиромашията. Някой път за учението. Идеш, погледнеш го, стане ти приятно на душата. Това е един предмет изнесен образно. Това не е наука. Това е един метод да привлечеш внимание-

то на едно дете. Ще му представиш ябълката на едната и на другата страна — заинтересувано е това дете. Но не само с външната страна на ябълката може да заинтересуваш едно дете. Туй дете може да вземе тази ябълка. Ябълката докато се създаде са работили гениални умове, докато изработят една ябълка. Хората нищо не подозират от онзи велик процес, който минал за създаването на ябълката, на един плод. Всеки вземе, всеки ден подхвърли ябълката, казва: „Ябълка е това.“ Цяла история има за създаването на ябълката, за която хиляди гениални умове са работили и са дали своето мнение, докато се създаде един плод.

Онзи, който не разбира, ще каже: „Тия работи, те са за философите, те не са за нас.“ Хубаво, нямам нищо против. Но ако искаш ти да бъдеш учен човек, трябва да се занимаваш по този начин с ябълката. Ако искаш да бъдеш такъв какъвто си сега, тогава не ти трябва никаква наука. Каква ще бъде разликата между един учен човек и един неучен? Щом не си учен ще те впрягат и няма да знаеш защо те впрягат, ще те бият и няма да знаеш защо те бият, ще те мъчат и няма да знаеш защо те мъчат. Питам сега, какво трябва да кажете? Туй е каквото е за онзи, който иска да бъде учен. Туй е дар. Туй е подарък. Казва: „Мене не ми трябва учение.“ Щом като кажеш, че не искаш да бъдеш учен човек, ще те впрягат. Ще те впрегнат, ще те мъчат, ще те бият, ще минаваш от всякъде. Щом си учен човек, тогава ще те питат тъй: „Искаш ли да те впрегнем?“ Няма да те впрегнат. Неученият иска не иска, ще го впрегнат. Ха, сега в колата! Учения ще го питат, може ли да го впрегнат. И ако каже, че не иска, ще го оставят свободен. Питам кое е по-хубаво: да те питат ли, да те впрегнат ли или да не те питат? Какво е вашето мнение?

Всички се смеем по някой път. Смехът произтича от възгледа на невежия и учения. Смехът сега има работа с един човек, който нито е учен, нито е невежа, по средата е. Защо-

то невежият се смее и на учения и на неучения. Като види някого, когото впрягат без да питат, той се смее. Казва: „Някого впрягат без да питат,“ и той се смее. Казва: „Какво го впрягат?“ Та, смехът е посредствено състояние между учения и неучения.

Тогава ви давам един метод. Другояче не може да се възпитате. По този начин, както сега се възпитавате, вие сте дошли до еднообразието в света. Ще дойде и мъчението. Пътя, по който вървите, както мислите, аз като разглеждам живота, всички в съвременния свят вървите по пътя на еднообразието. Няма дълбочина в разбирането на проявения живот. Много повърхностно разбиране имат.

По някой път вие седите и се питате, защо ви е дадено тялото. Имате един организъм, едно тяло и не може да си представите, защо ви е дадено. Някой път гледате главата си, не си харесвате лицето. Та когато ви даваха туй лице къде бяхте вие? То е същия закон: Пратиш някой миситин да ти заеме някоя къща. Ако харесаш тази къща, тогава ще влезеш в къщата. Или искаш да съградиш някоя къща, ще намериш някой инженер да ти даде план. Ако харесаш плана, тогава ще градиш. Вие не правете погрешката на един турски бей. Турците сега не правят тия погрешки, това било в миналото. Млад момък бил турският бей, искал да се ожени. Но не било позволено на един момък да види момата. Праща той свои роднини да му изберат мома да се ожени. Оженили го. Тя идва с булото, открива се най-първо той да я види. Тя го попитала на кого да се показва — на баща му, на майка му, на братята му, на други по-далечни роднини не е позволено според мохамедовия закон. Грехота е да се показва на другите хора една жена. Тя не била толкоз красива, че той, като я погледнал, казва: „Показвай се на когото искаш, но на мене не се показвай.“ Ами че ти погледнеш тялото не го харесваш. Къде му беше ума, сам да види тази мома? Ти имаш едно тяло, ще влезеш в него, ти най-първо трябва

ва да го харесаш, че тогава да влезеш. Не като влезеш да кажеш: „Не ми харесва!“ После, как стана, че си влязъл? И това не знаеш. Колко време ще седиш, пак не знаеш. След това се раждат ред несгоди в живота. И това не знаеш. Това не знаеш, онова не знаеш, а искаш да разрешаваш велики въпроси.

Гледайте всякога да се освободите от еднообразието. Всяка мисъл във вас, която нищо не може да роди тя е еднообразна. Едно богатство, което сковава мисълта, то е еднообразно. Една сиромашия, която сковава човешката мисъл и чувства, то е еднообразие. Има еднообразна сиромашия, има еднообразно богатство. Ако богатството е разнообразно, дръж го. Ако сиромашията е разнообразна, дръж я. Може да кажете: „Вие ще бъдете щастливи.“ Дойдете ли до еднообразието, законът е съвсем друг. В свободата ще те питат. В робството нямаш никакво гледище — не те питат.

Тогава ще се учите. Аз забелязвам във всинца ви има една черта на еднообразие, почитание нямате. То е еднообразие. Във всинца ви забелязвам една лоша черта, трябва да я оставите. Еднообразие е то. Почитание нямате един към друг. За пръв път ви казвам този дефект. Казвам, всинца я имате без разлика, у едни е по-голяма, у други по-малка. Тя е лоша черта. Знаете ли колко милиона години е взело и колко гениални същества са работили и в Божествения и в ангелския свят и на земята, докато ви създадат туй, което сега имате? Вие сега не разбирате какво нещо е човека. Човекът, то е едно цяло. Човека ще го вземете в неговата същина. Като погледнете на човека, не го гледайте отвън.

Та най-първо ще се научите да имате уважение и почитание един към друг. Че то е една от хубавите черти. Ако не почиташ, няма да [...]*

Сега вие може да кажете, че не знаете, може да кажете, че възпитанието е такова. Пък това не е възпитание, то е

* липсва един ред в оригинала

закон на еднообразие, на неразбиране. Или аз го наричам слепота. Слепият човек във всичко има тъмнота, той пипа само. Красотата съществува за един човек, който гледа. За слепия няма красота. Най-първо трябва да почиташ хората и да ги почиташ за това, което са, не за това което не са. Почитай всеки едного за това, което е, а не за това, което не е. Аз не се интересувам за едно почитане, което е, а за едно почитане, което не е. Аз не се интересувам за едно почитане, което не е, а за онова, което е. Защото почитането разбира, ако то е достойние за всички. Пък почитание, което е достойние за един, не е достойние за другите, то е еднообразие, то е нещастие.

Някой път мене ми казват: „Това е котка.“ Аз не се отнасям с презрение към котката. Ако Бог се спрял и се занимал, казал: „Да бъдат,“ значи Той мислил заради тях, аз ли да кажа, че не искам да зная, пет пари на давам за една котка. То е еднообразие, то е неразбиране. Онзи, Който създал света, спрял своя поглед на котката да я създаде, аз невежи-ят човек, който не разбирам нищо, казвам: „Котката нищо не струва!“ Питам тогава: Кой е не правата страна? Аз или Онзи, Който създал света?

В такова положение се намирате вие. Виж съществени-те неща в котката. Котката е това, което е. Че можеш да научиш много хубави работи от котката. Тя по някой път, за да влезе къщи, седне отвън, направи си акарела, дрехата изчисти, после обърне краката, отдолу изчисти, изчисти ги и влезе в къщи полека, казва: „Добър ден! Много ми е приятно, че ви срещам.“ Помилва се от едната, от другата страна. После погледне, каже: „Как си?“ Седне, започне да мърка, да преде. Ти погледнеш, откъснеш малко хляб, разположен си към котката. Отлична черта има тя. После тя разбира лечебните черти на слънцето. Като изгрее, избира едно място, тури си гръбначния стълб, пече се. Казвам, будала е котката на едно място. Като хване мишката с козината, с

всичката нечистотия я яде. Слабата страна е в яденето. В обличането първокласна мода има. Изчисти с четката, с езика хубаво и краката всичко туй излиже. Туй го прави по три-четири пъти на ден. Кой от вас прави туй?

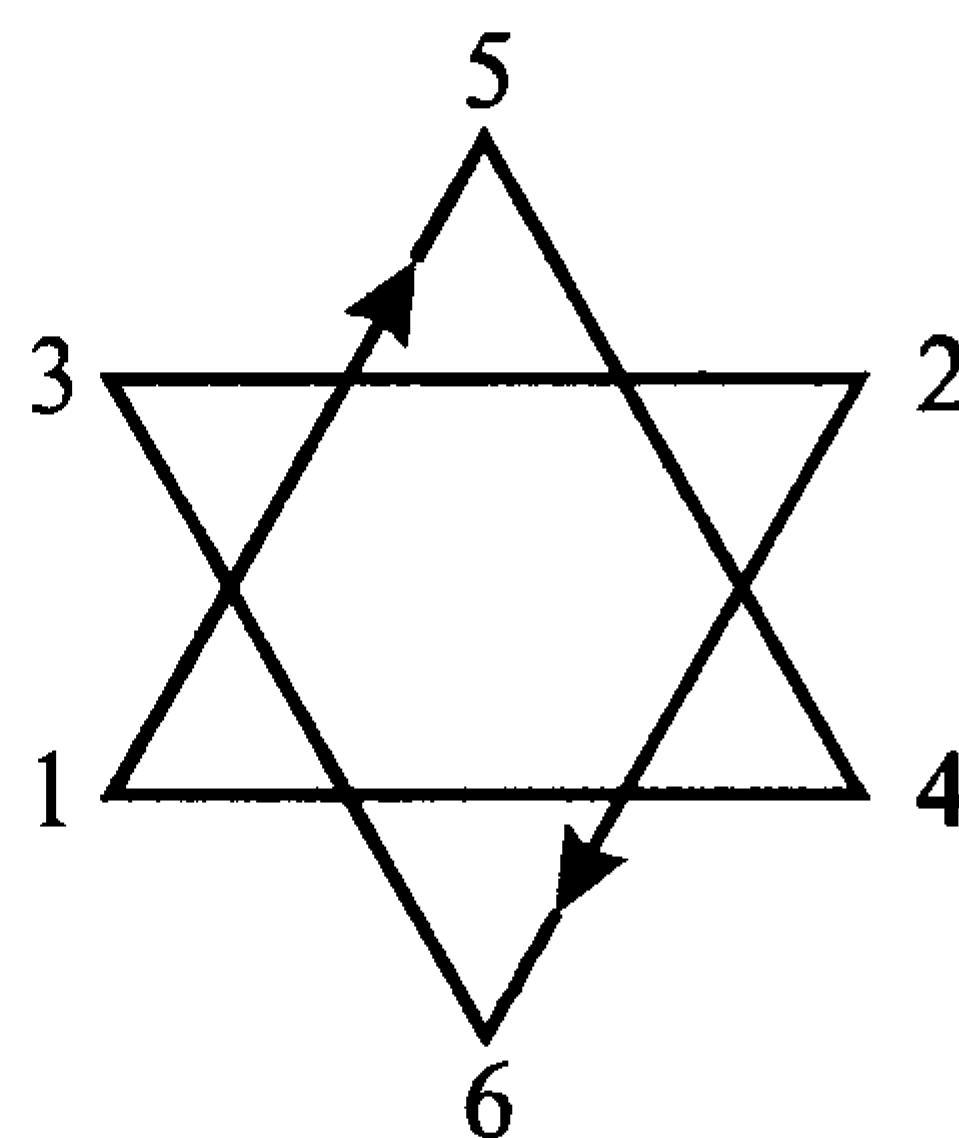
Вие трябва да знаете да се чистите като котката. Седнете, чистете вашите мисли, чистете вашите чувства, чистете вашите постъпки. То е един нов възглед, ако искате да се самовъзпитавате. Говори се за възпитание на съвременната младеж. То е еднообразие. Как ще ги възпитаеш? Те искат да ги възпитат в това, което не е. Младежта трябва да се възпита в това, което е. Човек трябва да се възпита в това, което носи в себе си. Да разбие това, което носи в себе си, туй което е. Затова трябва да ги почитаме. Интересуваш се от един младеж, който е музикален, има някаква дарба, художник е или това, онова. Интересува ни някой, някаква добродетел, сила специфична има. Това ни интересува, специфичното в него, това разнообразното. Има някои хора, като срещнете нищо няма да ви каже човекът, но като ви погледне, има нещо в очите. Ти си неразположен, той хвърли един поглед и в тебе онова неразположение, лошото изчезне. Този човек друго не ти казва. Той, като те погледне, ти казваш: „Този човек, като минах край него, внесе нещо много хубаво.“

Казвам: По този начин като разглеждате живота, той е благо. Аз ще ви кажа философията. Всяко живо същество, като ви срещне, всеки човек, когото вие срещате на земята и които са създадени от Бога, те внасят нещо хубаво във вас. Ако вашето съзнание е будно, вие ще приемете това благо; ако не е будно съзнанието, благо то ще мине. Туй благо ще падне както дъждът пада върху камъните и изтича, образуват се порои, изтичат някъде и вие оставате такива каквито сте били. В туй отношение бъдете като почвата. Възприемете благо то и онова, което е посадено във вас да започне да расте. Няма да бъде като сухите камъни само мъх да бъде

по вас. И тогава ще има култура, да има нещо да расте.

За какво говорех? — За почитта. Не да се обхождате, а почит трябва да имате. Добра обхода е още по-сложно. И ти, ако нямаш почитанието и другото не можеш да имаш. Почитанието е естествено свойство. И след туй, ако нямате почитание, се зараждат лошите отношения между хората. Казвате: „Не ме уважават, не ме почитат.“ Почит трябва. Всеки един човек трябва да се почита за това, което е, а не за това, което не е.

В един петоъгълник колко градуса има всеки негов ъгъл? На един шестоъгълник на колко е равен всеки ъгъл? На един десетоъгълник? Вие изучавате всички геометрията.

Един шестоъгълник то е основа. При обикновената геометрия какво разбирате? — Фигура с [6] ъгъла нали? Но в един шестоъгълник има две течения: едното течение низходящо, другото възходящо. Следователно един от ъглите в шестоъгълника е положителен, другият отрицателен. Имате по два противоположни ъгла. Имате тогава отношението: 1:2; 3:4; 5:6. Кой ъгли тук са положителни? Ъгълът 1 е положителен, 2 е отрицателен. Линията между тия ъгли е положителна. Ъгълът 2 — отрицателен, линията между тия ъгли е положителна. Ъгълът 2 — отрицателен. Линията между ъглите 2 и 6 е отрицателна. Всяко едно движение, което влиза в по-гъста материя, е отрицателно. Всяко движение, което влиза в по-рядка среда, е положително. Едновременно имате едно положение възходящо и имате едно положение низходящо. Както виждате, общата страна на ъглите 1 и 5 и общата страна на ъглите 2 и 6 са успоредни.

Както съществува в природата — две същества, които вървят заедно, едното е положително, другото е отрицател-

но. Вие считате, че двама хора вървят в една и съща посока. Не, единият е отрицателен, другият е положителен. Същества, които се допълват винаги вървят успоредно, съставят една система, вървят в две противоположни посоки. Действията им съвпадат: единият се движи напред, другият се движи назад и после обратното. Такова движение имате в парната машина. Едното движение е положително, другото — отрицателно. Влиза парата, излиза буталото. Излиза парата, връща се буталото. Имате положително и отрицателно — едното приема, другото изпразва. Приемане, изпразване, образува се движение. Вие мислите двама, за да се обичате, трябва да вървите в една и съща посока. В една и съща посока ще вървите, но не можете да вървите едновременно. Единият ще се движи точно в противоположна посока, но пак ще бъдете успоредни. Най-първо дясната ръка напред, лявата назад, после имате лявата напред, дясната назад. Двама души, които си хармонират, когато единият отива напред, другият отива назад и когато вторият отива напред, първият — назад. При това разнообразие единият напред, другият назад, колата върви. Ако двама отиват назад, колата се връща. Казват: „Да впрегнем двата вола, да вървят напред.“ Двата вола вървят напред, но в краката не вървят заедно. В краката има разнообразие. Може да се заблудиш от външната форма. Вие виждате, че и двата вървят, но краката вървят по тази закон: единият крак напред, другият — назад. Често вие се спъвате в туй движение. Вие искате всички хора, в даден случай, да вървят както вие вървите. Какво разбирате под думата: Човек да мисли както вас? Какво подразбирате? Никой не може да мисли като вас. И вие никога не можете да мислите като другите. Вие можете да мислите но вие не можете да мислите като другите. Никой не може да мисли като вас. Вие предполагате.

Да ви приведа един пример, за да ме разберете.

Много работи във вас са неразбрани. Вие мислите, че

разбирате работите. Но всичкото ви знание почива в туй, че вие подражавате неща, които не разбирате. И най-положителните неща, които вие мислите, че ги знаете, вие не ги знаете, вие предполагате. Представете си, че двама души пишат на одного приятелски писма. Ти вземеш едното писмо, имаш добро отношение. Другият и той писал така приятелски писмо — не го харесваш. Нали и двамата мислят еднакво заради тебе? Защо ти предпочиташ единия повече, а другия не го предпочиташ. Вие ще кажете: Симпатия. В обикновената реч казвате, че е преливане на двама души. Но като дойдем да размишляваме може ли духът да се прелива? Може да говорим така за едно удобство на речта. В обикновената реч говорим за преливане. Но духът не може да се прелива както водата. Казвате: „Две неща се преливат, защото няма съгласие между тях. При голямата любов, каквото мисли единият и другият мисли.“ При голямата любов има голямо разнообразие. Ние сме на две противоположни мнения. Аз зная, че при голямата любов има най-голямото разнообразие, а при най-малката любов няма.

Сега, по някой път някои въпроси, когато не могат да се разрешат вие се засмивате. „Този въпрос, казва, остава неразрешен.“ Казва: „Да го оставим.“ Щом заговорите за любовта, ще се усмихнете малко. Защо? Защото не можеш да я разбереш. Голяма и малка любов в света няма. Любовта не може да бъде нито голяма, нито малка. Любовта може да се проявява и може да има голямо и малко проявление на любовта. Но голяма и малка любов не съществува. За пример, каква е голямата любов? Възлюбената носи един ръжен — фигуративно ви представям голямата любов — онази, която ти си обикнал с ръжена нагорещен ще те жегне. Ако те жегне малко, то е малка любов. С този ръжен така хубаво ще те жегне, ще те изгори хубаво. Сега се смеем, защото работата е неразбрана. Това не е любов. Казва: „Голяма любов!“ Дето има изгаряне в любовта, това не е любов.

Тази любов, която слиза отгоре влиза в гъстата материя, изгаря, че и кожата почернява. А онази, която е възходяща изгаряне няма, поопърля само малко. Туй е едната страна, пък любовта е друго.

Любовта е едно хармонично състояние. Среещнеш един човек когото обичаш, погледне те в мислите, чувствата и постъпките, приятно ти е, деликатно те засяга. Като погледнеш слънцето на 92 мили е далече, като го погледнеш тебе ти е приятно, нямаш никакво общение, на гости не можеш да му идеш, не можеш да пишеш писма. Приятно ти е всяка сутрин да го гледаш. Туй е обичта към слънцето. То е любов, то е истинска любов. Никаква връзка, вземане, даване няма, не му пишеш писма и той не ти пише. Но все таки слънцето дава нещо, което можеш да възприемеш. Но слънцето специфично за тебе не мисли. Дава ти каквото искаш, но пет пари не дава, че ти си някъде, не иска да знае нищо за тебе. Без да иска да знае нещо за тебе, то ти дава всичко. Туй го наричаме любов. Любовта е, която дава всичко без да иска да ѝ дадеш нещо от тебе, то е любов. Що е любов? Туй, което не мисли за тебе, пък ти дава всичко. Туй, което е далеч от тебе, пък всичко ти изпраца. Пък вие наричате любов това, което нищо не ви праца, нищо не ви дава. Вземате живота. Животът — това е Любовта, това е проявената любов в света. Що е живот? — Проявената любов. Проявената човешка мисъл, това е любов. Туй, което се проявява, всичко туй разнообразие в света — то е любов. Всички тия прояви на любовта се кръщават с разни имена. Тъй щото любовта не е нещо еднообразно. То е нещо разнообразно. Такова разнообразие има, че човек не е сънувал нито е видял.

Сега основното. Всичко това са обяснения. Първото нещо — да се почитате един друг. Онзи човек, който почита другите хора, почита себе си. Който не почита другите хора, не почита себе си. Почитай другите, за да почиташ себе си. Обичай ближния, за да обичаш себе си. Не можеш да оби-

чаш себе си, ако не обичаш ближния си. Няма да говорим за обичта. Тази обич сега както я разбирате в меката страна е почитанието. То е предпоследната врата на Любовта. Почитанието е предпоследната врата на любовта. Вие, за да влезете в любовта, трябва с години да влизате и да излизате през тази врата, да се научите какво нещо е почитанието и след туй ще влезете във вратата на Любовта. После ще влезете във първата врата на живота, за да разберете живота. Истинският смисъл на живота започва с почитанието. То е вече предисловието за живота. И човек, който не се е научил да почита, той не може да разбере живота. Сега почитта се отличава с това. Човек е първото същество, което е внесло закона на взаимното почитание. Човек се мъчи засега. Този закон не го е усвоил. А пък иска да влезе любовта и да бъде щастлив. То е немислимо. Немислимо е дотогава, докато почитанието не е основен тон. Трябва да можеш да вземеш основния тон, за да можеш да вземеш и другите тонове. Сега лесно може да ви се каже така: Почитайте другите, за да бъдете щастливи. То е лесна работа. Едно възражение може да ви се даде.

Събрали се двама светии в пустинята. И двамата спорили за един въпрос. Единият светия казвал, че каквото помисли става. Другият казва: „Каквото човек направи — става.“ 20 години те спорили. Единият настоявал на своето и другият настоявал на своето. Искали да докажат кой е прав. Един ден онзи, който твърдял, че каквото човек помисли става, оставил другия светия да приготви боб. Онзи светия отива по работа и този му казал, че ще приготви боба. Той турил боба в студена вода, оставил го така, нищо не турил. Искал да постъпи според твърдението на този. Връща се светията и казва: „Бобът не е уврял, сол няма.“ Казва му: „Помисли, че е уврял и ще стане. Помисли, че е осолен и ще се осоли.“ Онзи му възражава, как да не свари боба и как да не го осоли. Другият светия му казва: „Помисли и каквото

помислиш ще стане.“ Какво трябва да му отговори светията? Как трябва да отговори? Това е половината разказ. Онзи, който трябвало да вари боба, искал да покаже, че възгледът на другия светия не е прав. На половината е прав и на единия и на другия. Тия светии спорили за един въпрос разглеждан от две страни. Другият какво трябвало да каже, че неговият възглед е прав?

За да горят дървата какви условия трябва да бъдат? Дървата трябва да бъдат сухи. Ако са мокри могат ли да горят? („Трябват дърва, запалителна температура и въздух.“) Какво нещо е запалителната температура? — Да има повече кислород. В горенето да има повече кислород, по-малко водород, по-малко азот. Защото азота задушава, водородът овлажнява. Кислородът дава горенето. Имате тия четири елемента. Кислородът окислява, прави нещата деятелни, образува горенето. Водородът е, който смекчава нещата, пък азотът е една спирачка, да не бъде горенето много силно. Хората да не би да се разкашкат в любовта, той ги спира. Всякога той е стар философ, който дава съвет, казва. Пък въглеродът той ги души. Той, като дойде, туря човека в обсадно положение, не му дава свобода, не му дава хляб, възпитава го. Но реалният метод не е въглерода. Нашата земя от какво е създадена? От въглерод главно. Има и кислород. Кислородът е за дишането. Та, ако имаш повече кислород ще гориш. Ако имаш повече водород, влажен ще бъдеш, мухъл ще се образува, гниене. Ако имаш много азот, ще бъдеш инертен. Но някои хора са въглеродни. Аз разделям хората на кислородни, на водородни, на азотни и на въглеродни. Четири типа хора. Аз ще ги оставя тъй, без да ги обяснявам.

Къде отиде сега кислородът в почитанието? Кислородът ще даде пъргавина на почитанието, ще влезе да си пробие път. Кислородът ще направи пътищата. Водородът, той ще полее тия пътища, ще ги направи мекички, няма да бъдат грапави. Азотът обича ред и порядък, механически ред,

всичко туй ще бъде на място. А пък въглеродът той е един банкиерин, който на дребничко смята, кой какво взел, нищо не пропуска, нито стотинка. Тия работи трябва да ги има в почитанието. Почитание кислородно, почитание водородно, почитание азотно и почитание въглеродно. Като ги съедините тия елементи, каква химическа формула ще имате? (— „Сложно химическо съединение.“)

Я, ми кажете сега какво разбрахте? След като се разправял един банкиер с един негов дължник, който му искал пари, казва: „Какво разбра, след като ти говорих?“ — „Разбрах, казва, че ще ми дадеш пари.“ Банкиеринът казва: „Много хубаво си разбрал, то е половината. Искам сега и аз да те разбера добре, че ти ще ми платиш навреме.“ — „Много хубаво си разбрал, че искам да ти платя, искам да ти дам.“ — „Аз искам и аз да те разбера хубаво. Но още не разбирам, дали ще ми платиш или не.“ Сега първата работа разбрахте, че ще ви дадат пари.

Сега вторият въпрос. Я, ми кажете какво нещо е органическо пеене? Много мъчен въпрос. Сега механическото пеене знаете. Как ще имате един модел? Песента „Братство единство“ то е на движение. Как бихте [...] един глас на органическо пеене пак на „Братство единство“? Да дадете втори модел. Да го изпеете органически. Много мъчно е. (— „Бих сложил една трапеза.“) Тогава по-лесно се пее, но трябва да имате малко винце. Виното стимулира певците. Червеният цвят особено.

В живота има много работи, от които трябва да знаете да се освободите. Човек се повръща към своето минало. В младини той направил една погрешка и през целия живот разправя, че аз направих една погрешка, че можех да стана богат. Но той постоянно повтаря тази погрешка. Ако повтаря погрешката, какво ще спечели? Казва: „Аз имах едно време условия, но не ги използвах. Много съжалявам.“ Мине време, пак повтори същото. Какво печели човек, като гово-

ри за една и съща погрешка на миналото? Губи той. Какво трябва да направи?

Представете си две същества. Едното слиза в кладенеца долу, другото остава горе. Кое същество ще стане получено, което слиза долу или което остава горе? Долу в този кладенец има едно богатство и този, който слиза ще го вземе, а другият ще го изтегли. Онзи който слиза е ученият, другият — невежия. Понеже и двамата са работили, разпределят равномерно тия блага. Тъй щото ако кажеш, че в миналото си изгубил нещо, ти си останал горе. Изтегли макарата, извади го, не го дръж долу. Може да си користолюбив, извади го от кладенеца. Този за да излезе, от тебе зависи. Ако кажеш: „Че едно време го пуснах в кладенеца“, питам: Извади ли го? — „Не го извадих.“ Ти, докато не го извадиш, не можеш да прокопсаш. Къде е погрешката? Не само да пуснеш човека в кладенеца, но да го извадиш. И невежият, който останал горе, като изтегли онзи, когото пуснал в кладенеца и той ще стане учен. Другият е невежа, пък онзи е учен. Онзи, като слиза, става учен, другият, като тегли тази макара, става учен. Тъй щото в края на краищата и двамата ще станат учени, само при две обстановки. Ако в младини си пуснал нещо, в старини ще започнеш да изтегляш, ще извадиш онзи, когото си пуснал. Как ще го изгълкувате? Аз вземам фигуративно този образ. Някой човек в младини не е сполучил нещо, но той има шанс в старини да го сполучи.

Една права мисъл да имате: Никога не считайте, че вие сте загубили нещо. То е онзи, който не разбира процеса. Един загубил в младини, ще спечели в старини, този който разбира закона. Привидно може да имате една загуба. Да допуснем, дойде някой голям музикант. Вие не можете да идете, вие това го считате за загуба. Но може би изпращате един ваш приятел, той да го слуша. Ако той го слушал, той може да ви разправя. Какво сте загубили? Този музикант ще дойде втори път, пък втория път ти ще идеш. В Божествения

свят нещата се реализират, само когато човек мисли, чувства и постъпва. Тогава нещата се постигат. Щом ти мислиш, а не чувствуваш нещата, не можеш да реализираш нещата. Щом мислиш, чувствуваш и не постъпваш, ти не можеш да реализираш нещата. Едновременно трябва да мислиш, да чувствуваш и да постъпваш, да съвпаднат. Тогава нещата се реализират. Затуй в света без мисъл, без чувствувания, без постъпки нещата не се постигат. Когато Бог мисли, ние чувствуваме нещата и ние сме в най-щастливото положение. Когато някога вие сте били въодушевени, че сте се пренесли някъде, то се дължи на Божествената мисъл, която се превърнала на едно чувствувание във вас. Вие сте се усещали много блажени. Когато спирал този процес, вие сте ставали нещастни. Защото вашият процес на чувствувание не минал в ангелите, да започнете да работите. Вие по някой път се спъвате и само се насърчавате в това. То е хубаво, но то е само една трета от земния живот. Онова, което мислиш, е една трета и онова, което постъпваш и то е една трета. Но те са отвлечени работи.

Казва: „Кой го знае, какво мисли Господ.“ Не го знаем. Какво мислят ангелите и него не знаем. Под думата *ангели* аз разбирам най-съвършените хора. Същества от човешкия род, които са завършили, минали по този път. Същества, на които думата е дума. Каквото каже е казано, свършено е, не си взимат никога думата назад. Само при едно условие може да не си изпълнят думата. Никога не си взима думата назад, но ако то даде обещание, казва: „При тия условия, при които си, не мога да изпълня това, което казах. Ако измениш живота си, аз ще го изпълня.“ Или другояче казано, представете си, че имате едно разумно същество. Да представим, че имате един баща идеален. Представете си, че неговият син е едно своеобразно и своенравно дете. Каквито дрехи и да му дадат, то ги скъсва, остава дрипи. Взема дрехата, че я скъсва на парчета. Питам, този умният

баща, каква дреха ще направи на детето? Ще му направи ли хубава дреха? Защо няма да му направи хубава? — Ще ги скъса.

Сега, за да разберете истината, ще ви дам друг пример. Когато измивате една паница най-първо туряте чиста вода и миете паницата. Водата се оцапва. Взимате тази вода и я изливате. После пак наливате тази вода, взимате малка дрипка и миете паницата. Изливате пак водата и наливате наново чиста вода, докато измиете паницата. Ако налеете вода и водата не е чиста, целта не се постига. Вашите стари мисли, вие трябва да ги чистите. Вашите чинии трябва да изпразните. Всички ваши стари мисли, чувствования и постъпки трябва да ги излеете на земята и да налеете чиста вода. Пак ще измиете, пак ще налеете. Ако се окалят, пак ще налеете. Ще наливате и ще изливате, докато всичко се изчисти, докато всички нечистотии излезат отвън. Тогава вашите мисли, чувства и постъпки са прави. Та, старото положение, старото разбиране ще ги изхвърлите навън, докато изхвърлите всички утайки. Каквито утайки има във вашия ум, във вашето сърце, всичко това трябва да се изхвърли навън.

Сега туй, за което ви говорих, може ли да го направите? Мъчно ще го направите. Как ще изчистите мисълта? Как ще изхвърляш чувствата навън? И как ще изчистите постъпките си? То е цяла наука, не е лесна работа. Мен например сега ми донесоха един цедилник за изцеждане на лимони и портокали. Направен е така с дупки, че костилките да останат и да изтече чистият сок. Без да гледам, като изцедих портокала, наливам — отгоре прелива. През дупките не тече. Като поглеждам, дупките запушени. Трябваше да взема лъжица, да отворя дупките и да излезе сокът. На този цедилник се запушват дупките, той не е на свят направен. Мене ми дойде на ум да направя един цедилник и веднага му скроих плана. Така да се направи, че да не се запушват дупките.

Та, вие сега направете нови цедилници, на вашите цедилници са запушени дупките. Като ми даде цедилника, даде ми и всички наставления като разрежа лимона как да го туря, как да го изцеда. Аз направих всичко туй, но забелязах, че при известни портокали сокът излиза по-лесно, а при други по-мъчно. Забелязах, че едни портокали дават повече сок, други по-малко. Тия портокали намерих скържави.

Имаше един анекдот за Дан Колов, че той бил победен в Париж. Как ще е победен? Това го дават във вестник „Мир“. Представят, че той седял в един францужки ресторант, дават му един лимон изстискан, той да извади още малко сок. Взема го той, стиска, стиска, нищо не може да извади. Идва друг един обикновен човек, казва: „Дайте на мене лимона.“ Стиска лимона, изважда сок. Дан Колов стиска, не може да извади. Другият стиска — изважда сок. Кой е по-силен? Че най-после Дан Колов бил победен, от лимона не могъл да извади нищо. Турили там една закачка. *(Този другият човек бил бирник.)*

Сега говорих час и половина. Половина час повече. Трябва да платите за осветлението и отоплението за половиния час. Ще се наложи глоба. Сега този бирник ще извади от лимона това, което Дан Колов не може да извади.

Я, ми изпейте вие някоя органическа песен! Изпейте един органически мотив. Имате някой модел за органическо пеене. Често говорите за арии и симфонии. Какво разбирате под думата „ария“? — Песен е. Под симфония, какво разбирате? По какво се отличава симфонията? Представете си, че ви дадат един малък пасаж: „Отче наш, Който си на небето.“ Органически как ще го изпеете? Може ли да дадете един модел? Как го пеят в православната църква? В органическото пеене тактовете не са отмерени, не следват механически. Особено са поставени тактовете, има ритъм. Малко ритъм има в органическото пеене. *(Учителят изпя по обикновен начин „Отче наш, Който си на небето“.)* В органи-

ческото пеене слоговете, времето не е така определено. Можете ли да дадете модел на органическо пеене? Много мъчно е. Както пеят в църквата, ни най-малко не е органическо. В органическото пеене липсва нещо. Църковното пеене е лесно пеене, но не е органическо пеене.

Представете си, че някоя сестра от вас пее на баща си „Отче наш“, да ѝ направи една рокля. Как ще го изпеете? Ако му кажеш: „направи“, ще ти направи една обикновена рокля. Ако искаш една хубава рокля, музикално ще трябва да му кажеш. Представете си, че някой ви каже: „Много ви обичам.“ Сега органически как ще кажеш, че много ви обичам? (Учителят изговори „Много ви обичам“ много тихо.) Ще намерите гласа. Няма да кажете високо много ви обичам, но тихо, едва да се чува. Когато ви каже по обикновен начин много ви обичам, вие ще почувствувате, че е много грубо, при втория начин казвате много мекичко. Гласът малко трепери, сърцето разчувствувано. Особена магнетична сила излиза. Като кажеш много тихо много ви обичам и силно като кажеш, вземаш една поза съвсем друга. Ти, като кажеш, че много го обичаш, той да не се досеща, че за него се отнася. Ти като кажеш, че много обичаш, той да разбира, че всички обичаш. Той да каже: „Колко благороден човек! Този човек обича цял свят.“ Дотогава, докогато вие мислите, че един човек обича само вас, вие имате погрешно схващане за любовта. Като каже, че ви обича, да разбере, че всички обича. То е органическо, то се отнася до всички. За него да кажете: „Колко благороден човек, обича всички!“

(Учителят изпя „Отче наш“.) Какво е това пеене, обикновено ли е? (Учителят пее „Отче наш, Който си на небето, да се свети името Твое, да дойде Царството Твое, да бъде волята Твоя“.) При туй пеене се засягаш, се таки вземаш участие, не можеш да седиш спокоен. То е донякъде едно предисловие на органическото пеене. Човек за да пее трябва да се настрои, както китарата настройвате. Не мо-

жеш да свириш, докато не е настроена. Човек трябва да се упражнява. Вие не можете да го изпеете като мене. По друг начин ще го изпеете. Изпейте го заедно с мене. (Всички изпълхне думите „Отче наш“ няколко пъти.) Колко тона има? (—Един.) В новата музика, когато се пее, става усилване на обертоновете. Когато се пее става отзвук на обертоновете. Туй органическо пеене внася мекота. Органическото пеене се отличава с една особеност: внася една мекота в чувствата, ти вземаш повод, заинтересован си. То е една от чертите на органическото пеене.

БОЖИЯТА ЛЮБОВ НОСИ ПЪЛНИЯ ЖИВОТ!

20 лекция на Младежкия клас
7 февруари 1936г
Изгрев, [София]

ВЪЗМОЖНОСТИ И УСЛОВИЯ НА УМА И СЪРЦЕТО

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

Пишете върху темата: „Духът и материята“. Научно я обоснове. Направете сравнение.

Сега може да бъдете като някои художници, да вземете едно огледало и може да нарисувате вашия образ в огледалото. Или може да проектирате сянката някъде. Това още не е знание. По какво се отличава знание и невежество?

Пишете върху втора тема: „Знание и невежество.“

Ако някой ви даде друга тема така: „Кои са причините за мъчнотиите, които се произвеждат в живота. Кои са причините за създаването на мъчнотиите в живота?“ Трета тема.

Представете си, че имате на разположение един орех. Имате плода орех, след като посеете този плод, защо твоя плод изменя своя вид? После вземете едно яйце. След като го турите под квачката, след 21 ден това яйце ще измени своя вид. На пръв поглед това се вижда лесна работа — измъгило се яйцето, станало на пиле. Но онзи процес, който става, какъв е? Кое е онова, което събужда яйцето да стане пиле? Ами представете си сега живота ви. Вие сте тих и спокоен, седите спокойно, както яйцето в кошницата. Няма глава да ви боли, нито ви се яде, нито ви се пие, нищо не ви безпокои. Представете си спокойствието на едно яйце. Имате такова състояние. Представете си, че един ден несъзнателно, седнете върху едно змийско яйце. Да допуснем седите десетина деня и след десетина деня, като станете, гледате

нещо започне да мърда отдолу. Това, което мърда, расте, стане голяма змия. Вие хуквате да бягате от нея. Как ще си обясните това положение? На пръв поглед мъчно може да се обясни. Но всичките мъчнотии произтичат от желанието на човека. Няма мъчнотия, която да не е произтекла от желанието, което човек има. Хубавите работи и лошите работи са произлезли все от желанията на човека. Трябва да изучавате. Ти пожелаеш нещо. Туй, което пожелаеш, ще ти донесе една мъчнотия. Тази мъчнотия можеш да я преодолееш, може да не можеш да я преодолееш. Кажете сега как можете?

Представете си, че във вас се породи едно желание да се качите на някой висок връх, на някой висок планински връх. Вие не сте сведущ по метеорологията, но един ден вас ви хрумнало на ума, казвате: „Хубаво е да се кача на онзи връх, ще науча нещо.“ Но условията на върха не са както условията на низината. Климатичните условия на висините не са такива, както в низините. Вие погледнете, [в] живота за два, три часа ще се качите. Но представете си, тръгнете и за 2-3 часа завали дъжд, намокри ви. Духне вятър, превърне на поледица. Представете си, че вървите нагоре, този вятър ви търкаля, падате насам-натам. Изстинат ви ръцете, изстинат ви краката, бъркате в джоба, кибрит нямате. Огън не можете да запалите. Искате да си отворите раницата, да вземете хляб, ръцете премръзнали, не можете. Намирате се в трудно положение. Кой ви създаде това зло? — Желанието ви, нали? Желанието ви да се качите горе не е лошо. Вие не сте взели пред вид всичките мъчнотии, които може да срещнете по пътя си. Вие мислите: „Лесна работа е тази.“ Представете си другото, имате една бела горе. Като се върнеш, казваш: „Още веднъж на висок връх не се качвам! Аз ходих на този връх, но имам такава опитност, щях да изгубя живота си!“ Добре.

Друг път вас ви хрумнало, явило се желание да слезете

в някой кладенец дълбок, там има богатство да намерите. Този кладенец е дълбок 50-60 метра. Мислиш ще слезеш, ще излезеш — въже има. Още не опитали въжето, слизате с въжето долу, но въжето се къса. Вие сам сте се спуснали, никой няма горе, никой не знае. Скъса се въжето, какво ще правите? Сега кой ви създаде тази мъчнотия? — Вашето желание пак, да слезете долу в кладенеца. Вие сте долу при богатството, но какво ще правите тези пари, въжето е скъсано и няма кой да ви изтегли.

Вие ще кажете: „Това са изключителни условия.“ Добре, да ви кажа друга изключителна работа. В древността, представете си, един ученик, като вас, на вашата възраст, който искал да се занимава с окултните науки. Той бил близо на 30 години, по-стар от някои от вас, някои сте по-млади. Дядо му, баба му разправяли приказки, че ако влезе в тази школа с тия науки, ще научи толкоз работи, ще се подигне в света, много ще научи. Казват му: „Гледай да влезеш в училището!“ Училището седяло от една къща. Една къща, не зная как да ви я опиша. Не старомодна, не е модерна, но една къща хубава, по-хубава къща не сте виждали. Този ученик отива, хлопа, хлопа — никой не отваря, никой не излиза. По едно време ритва с крак вратата и тя се отвори-ла. Казва: „С ритане става!“ Влиза вътре, обърнал се към вратата и пак я ритнал. Тя се затворила. Ходи, обикаля, ритне тук, ритне там, не се отваря. По едно време, като ходил из къщата, напипал по стената нещо и като го ударил, цялата къща тръгнала. Хванал се на противоположната страна, ударил и къщата спряла да се движи. Но той не може да разреши въпроса, не може да разбере, те са произволни работи. Набарва ги той. Цял ден като работил, имал тия резултати: Вратата с ритане я отваря и с ритане я затваря. Бутне, удари на едно място, къщата тръгне, удари на друго, къщата се спре. Но той огладнял вече. Навсякъде по къщата ходи, пипа в шкафове нищо няма за ядене. Ходи, бута тук-

там и като ударил на едно място започнали да му свирят. Той гладен, казва: „Не е време за музика сега!“ Свирили му хубави песни, той казва: „Със свирене няма“, ами ударил и спира се свиренето. Но хляб! Дохожда до едно и казва: „Разберете, гладен съм!“ Удря и по едно време се намира в една баня, къпят го. Казва: „Не е време за баня, гладен съм!“ Ударил на друго място и веднага се намерил в една стая с най-хубавите дрехи, събличат го, обличат го, той никого не вижда. Всичко каквото става, вижда, че става по магически. Той човекът гладен, в банята го турят, дрехи го обличат, свирят му. Той се намира в чудо.

Как мислите, как е излязъл от това положение? Гладен да стоиш не е лесно. Най-послед дошъл на едно място и казва: „Слушайте, има ли тук живи хора? Гладен съм, малко хляб! Не ми трябва нито дрехи, нито баня, нито музика.“ Дохожда до едно място, хлопнал едно копче и току изведнъж започнал да се събаря хляб около него, върху него, затиснал го, не може да се мръдне. Той казва: „Абе толкоз не исках!“ Отива до стената и казва: „Тук няма да си играете с мене!“ Удря и всичкият хляб изчезва.

Сега аз ви разказах една прекрасна история на този ученик. Сега кажете ми, как е излязъл ученикът из тази школа? Тук ще се спра. Това е, което става във вашия живот. Всякога дават ви се нещата, когато не ги търсите. Никога човек не приема нещата когато ги търси. Ще ви дадат нещо после пак ще го вземат. Не, че желанието на този ученик е лошо. Туй е незнание. Той бута, мести, ходи. В това училище, ако е знаел, каквото поиска, ако пипне ще дойде на мястото. Той само блъска, не пипа както трябва. Той удря с краката си, но с ритане тази работа не става. Той удря и работите идат, както той не иска. Най-послед той прочел на едно място наставленията в това училище: „Никакво удряне тук в училището не се позволява, но много леко натискане на копчетата. Леко ще буташ и като бутнеш, веднага ще имаш.

Никакво кряскане не изисква. Ще ходиш да четеш.“ Това той разбрал сега. Туй копче, дето дошъл, било написано на неговия език. И той казва: „Намерих цаката.“ Отива на друго копче, написано на друг език. Друга мъчнотия. Няма знание, написано е нещо. Той намерил написаното на неговия език. — „Има библиотека, ще намериш еди кой си том и ще ти каже с туй копче по кой начин да буташ.“ Трябвало да ходи, да рови в библиотеката, за да намери свойствата и качествата на копчето, как да буташ. Хиляди копчета имало на всевъзможни езици, знайни и незнайни. Все трябвало да ходи в библиотеката да ги търси, да знае как да буташ копчетата и какво ще излезе. Често и вие се намирате в същото трудно положение.

Кой е най-високият връх в човешкия живот? Кой е най-високият планински връх в човешкия живот? Сега ще оставим ученика в школата, той си намери работа. Най-високият връх в човешкия живот, това са неговите лични чувства. Той като се качи на този висок връх, ще има един широк простор. Но този връх е причина за всички нещастия, не всички, но повечето неща произтичат от този връх. Там, ако не си внимателен, може да паднеш и да си изкълчиш крака. Има дебели снегове, стават големи пороизи, големи бури. Та, които се качват на върха, някои идат в големи мъчнотии. И които са в подножието на този връх трябва да бъдат далече. Даже при подножието на този връх е опасно. Та човек трябва да разбира законите на своите лични чувства. Питам сега: ако човек няма лични чувства, ще му бъде ли по-добре? Ако няма този връх, ще бъде ли по-добре на човекът?

Сега да допуснем, някой има склонността да пипа, да краде малко. Как да кажем сега, да краде или да пипа? *Краде* какво значи? Думата почти излязла от *караде*. *Краде* значи кара го нещо. Какво значи да крадеш? Да крадеш, значи да вземеш нещо не на време.

Има една несъобразителност. Един кумец ходил на гости на своя кръстник. Как искате да го турим, кръстник ли да ходи на гости на кумеца или кумецът на кръстника? Отива кръстникът на гости на кумеца си. Той му опекъл едно агне, сложил го още горещо. Кръстникът си взема едно парче, опарило го на устата, че той, за да не се засрами си дига главата нагоре и пита: „Откъде купихте тия греди?“ Казва: „От лаком дол.“ — „Не е лошо яденето.“ Сега може би кумецът имал една несъобразителност, че сложил много горещо агнето. Но може би и кръстникът си взел едно голямо парче, горещо.

Неестествени желания има в човека, които създават излишни страдания. Имате желанието „А“. Имате една наука за количествените числа. Какво означава, в дадения случай „А“? Едно количество. Да кажем „А“ плюс „В“ равно на „С“. Имате „С“ минус „В“ равно на какво? — Равно на „А“. В плюс „А“ равно на „С“.

Сега какво означава „А“-то в дадения случай? „А“ е едно число, „В“ е друго число. С какво може да ги замените тия числа? Вие може да ги съберете. Пет и пет може да ги съберете. Но в дадения случай, какво означава пет? — Означава брой. Значи завършен резултат. Но да кажем имате 5 ореха, 5 дни, 5 работника. Завършени резултати са те. Сега, ако посадите пет ореха, какъв процес ще имате? Числото 5 с какво трябва да го съберете? Ако кажете: 5 ореха посадени в 5 ниви или в 5 градини какво ще дадат? Може ли да ги съберете вие? Защото вие може да събирате еднакви величини. Пет кила вода с пет кила вода може да съберете. Пет ореха и пет градини вие не може да съберете. Има числа, които не може да ги съберете. Пет ореха и пет градини не може да съберете. В дадения случай показва 5 ореха и това са петте градини. Имате резултат — числото 10. Щом може да ги съберете показва, че те са еднородни числа. Какъв знак слагате, за да покажете, че числата не са еднородни?

Като се снесат яйцата ги турят в кошницата. То е предназначението, то е наука. Кокошката снесла яйцата, ние ги туряме в кошницата. Представете си, че дойде едно дете. Тази кокошка до известно време спира да носи. Представете си, че това дете казва, че кокошката се докачила и не иска да се сърди, затова донася едно яйце от кошницата и го туря под кокошката. На втория ден — второ, на третия — трето, на десетия — десето. Всеки ден все по едно яйце туряло. Детето гледа яйцата седят [в]се десет, тя отгоре седи на яйцата. Тя като седи 21 ден, яйцата ще започнат да се излюпват. Когато ги носеше съвсем други бяха, сега — съвсем други.

Детето ще се намери в чудо. Ще види, че от първото турено яйце излязло пиле. Как ще разбере това дете? Едно време ги носеше кокошката съвсем другояче.

Има обратен ред на желанията в човека. Когато желанията се измъчат, детето ще остане недоволено. То казва: „Ако бях сварил яйцата, щеше да бъде по-добре отколкото това пиле. То изисква да се храни, не е за ядене пилето.“ Допуснете, че след 5-6 месеца това пиле вече стане за ядене. Детето го заколва. То започва да се учи, то става учено. Детето знае да вземе яйцата да ги тури да се измъчат. Като станат на известна възраст тия пилета, то знае да ги заколи, да го увари това пиле, да го изяде и мисли, че това дете е учено, нали така? Но представете си в яденето тия пилета, те имат свойства да образуват известни болести. Това дете, след като изяде десет такива пилета, на десетия ден, на другия ден го хваща дизентерия. И тази дизентерия го държи десет деня, че не може ни вечер, ни сутрин не може да спи. Той все ходи, всичките трябва да излизат навън. Тогава какво ще кажете? По някой път вие имате известни желания и като ги направите, че през носа ви излизат.

В Америка на един негър му се поискало да целуне една млада американка. На тази американка и на нея и се

поискало да целуне един момък. Негърът върви в тъмното и тя върви. Като върви, среща я, хваща я, целува я. Тя не го вижда какъв е. Нему му е приятно, че я целунал и на нея ѝ е приятно, че го целунала. Хващат се под ръка. Тя върви и мисли, че е намерила своя избраник и той мисли, че е намерил своята възлюблена. Тя, като излиза на светло, вижда го черен, веднага вика един стражар. Глобяват този негър 10 хиляди долара за целувката и да му ударят 25 на задника. Богат бил негърът. Казва: „Хубава беше целувката, но и 10 хиляди долара и 25 [удара], втори път не искам такова удоволствие.“

Преведете сега. Това е една формула. „А“ плюс „В“ равно на „С“. „А“ е младата мома, „В“ е негъра, „С“ на колко е равно? — На 10 хиляди плюс 25 удара. Но в туй изчисление 10 хиляди долара ги взема момата, В е който дава 10 хиляди лева и взема 25 удара. „А“ е равно на 10 хиляди долара, „В“ е равно на 25. Смятане е това в съвременната математика. Понеже всичките мъчнотии седят вътре, навсякъде има мъчнотии. Вие търсите разрешението на живота вън. Вие сте прави наполовина. Вие търсите всичките разрешения отвън. Наполовина е вярно. Но всички разрешения не са отвън. Представете си, че „А“ представлява възможностите, а „В“ условията. „А“, в дадения случай, представлява вътрешната възможност. Вътрешната възможност значи, оная подбудителна причина, която те заставя да мислиш, да вършиш нещо. Външните условия са външните неща, които дават възможност да реализираш желанията. Когато има съчетание между възможност и условия, имаме един външен резултат. Ако имате вътрешна възможност, а външни условия нямате, възможността ще седи непостижната във вас. Ако имате външни условия, а вътрешна възможност нямаш, пак не може да се ползвате. Нещата са непостижими. Възможностите, това са свързани с човешкия ум. Те идат спонтанно вътре, самозараждат се в себе си. Те се явяват, неиз-

бежни са. Възможностите идат. Има един закон на възможностите. Има една опасност в живота — вие често искате да постигнете неща, които не са ваши.

(*Запитаха нещо за ангелите.*) Ангелите са същества на висока интелигентност, понеже са минали на човешкия живот, може да го направляват. Да допуснем, че вие [сте] един учен човек, имате знания. Къде ще си пласирате вашето знание? Представете си, че разбирате по астрономия, разбирате нещо по геология, имате познание, разбирате закона на движението. Имате известни познания и по медицина. Да кажем имате познания по съвременните социални науки. Може да имате познания психологически. Как ще пласирате вашето знание? (— „Заражда се желание да го предадете на другите хора.“) Тогава добре, съгласен съм.

Но представете си, че вие имате един кон, натоварвате го със свещени книги на гърба му и го пущате да ги носи. Представете си това знание, което намирате, къде ще иде конят сега? Казвате: „На невежия трябва да се даде.“ Невежият е коня. Туриш свещените книги, конят къде ще иде? Тогава ще идете при умните, които знаят като вас, какво знание ще им дадете? (— „Ще дресиране коня.“) Дресирането не е вече знание. Аз не искам да ви създавам противоречия, но казват: „Ти на невежия не можеш да дадеш знание.“ Какво придобиха първите предци на човечеството? Онзи адепт ги научи, даде им това знание, как да ядат от забраненото дърво. Какво научиха? Нищо не научиха. Абсолютно нищо не научиха. Защото, ако имаш знание, като вземеш един часовник да го разглобиш, пък не можеш да го сглобиш, какво знание е това? Ако една къща можеш да разглобяваш и не знаеш да я сглобяваш; ако един човек знаеш да разглобяваш, а не знаеш да сглобяваш, какво знание е това? Казвате: „Трябва да имаме знание!“ Какво ще се ползуваш от едно знание, с което знаеш само да разглобяваш? Ето един психологически закон.

Та, този ученик дошъл до едно място, иска да излезе. И като ударил ключа, дето изхвърлят нещата, изведнъж се намерил на 10 километра надалеч из въздуха. Та, като паднал, натъртил се. И като се върнал при своите приятели, питат го: „Защо понакуцваш?“ — „От удар. Ударих се.“ Защото като го изхвърлили, паднал на земята. Той дошел да разсъждава: „Благодарение, че като ме изхвърлиха толкова силно, не се ударих. Аз съм бил по-силен.“ Не онова, което знаете сега. Вие знаете много работи. Но онова, което знаеш няма приложение. Сега не ви говоря за обезсърчение, но вие не сте дошли до знанието. В природата може само да загатнат. Има неща, които показват само преходни периоди. Представете си, че гледате един цъфнал цвят. Най-първо гледате едно дърво разцъфтяло, окичено с бели или червени цветове, издава ухание. Вие мислите, че това окичване ще бъде дълго време. След 10-15 деня всичките цветове прецъфтят и започват да окапват. Представете си, че тази година е безплодна, като опадат цветовете нито един не завърже, нито един плод няма. Коя е причината, че дървото прецъфтяло и нищо не завързало? Когато завърже поне един два плода, но цъфнат всичките цветове и окапват.

Често нали и вие в живота се усещате разочаровани. То е дървото, което е цъфнало и нито един от цветовете на вашия живот не е завързал. Коя е причината на туй? Вие ще кажете, че условията са неблагоприятни. Ако условията бяха неблагоприятни, той не щеше да цъфне. Сега да ви кажа друг пример. Да ви кажа къде куца човек в своето знание. Наместо да ви обяснявам, ще ви дам една малка приказка, из арабските приказки на „Хиляда и една нощ“. Един царски син тръгнал да търси своята избраница. Като не могъл да я намери в своето царство, тръгнал по други царства да търси. Чул за една прочута царска дъщеря. Отива в това царство. Като видял царската дъщеря, харесала му и казал: „Тази ще бъде!“ И тя като го видяла и тя го харесала. Рабо-

тата вървяла много добре. Най-после оженват се двамата. Обаче този царски син имал една слабост — той обичал много чесън да яде. Като се оженил от голяма радост за това щастие, казал: „Ще се наям с чесън и онази моята възлюблена ще ме обича повече!“ Искал той да се яви при нея като се наяде с чесън. За него чесънът представлявал голямо удоволствие, а за нея това било най-голямото отвращение. Тя ставала нервна, раздразнителна. Той като се наял [с] чесън и влязъл в стаята, тя щом почувствувала този чесън, дръннала на звънеца. Влизат двама черни евнуси и тя им казва да му ударят 50 на задницата и да му покажат пътя, от където е дошъл, да си върви.

То е все знание. Една приказка, която ще преведете. Тия неща са, които постоянно имате. Стават такива катаклизми, не катаклизми, приключения. След туй, той като се върнал в своето царство писал на своите потомци: „Когато се жените, чесън да не ядете!“ — „Защо?“ — „Едно свещено правило: Чесън да не ядете!“ Следователно и всичките свещени правила, които ви казват чесън да не ядете, разбирате какво значат. Морално правило: чесън не яж! Понеже разсъждавам реално. Има закон, който казва и Мойсей е писал, аз ще превода това правило: чесън да не ядеш — не пожелай! Коя заповед е „Не пожелай“? Вижте там в книгата на Мойсей коя заповед е. Не пожелай да ядеш чесън, когато се жениш. Тепърва ще разберете неговия закон: „Не пожелай!“ Не пожелай всичко онова, което не носи щастие. Знанието, което няма приложение, не го желай! Не пожелай да имаш мъртви слуги! Не пожелай да имаш изгорели въглища! Не пожелай да имаш развален хляб! Не пожелай да имаш нечиста вода! Не пожелай да имаш скъсани дрехи! Не пожелай да имаш скъсани обувци! Не пожелай да имаш скъсана шапка! Не пожелай да умираш! Не пожелай да се разлюбваш! Не пожелай да се биеш! Сега то е едната страна: Не пожелай! Какво трябва да се прави? Пожелай слугата ти да

живее! Пожелай дрехите ти да се обновят! Пожелай шапката ти да стане нова! Пожелай обувката ти да станат нови! Всичко туй пожелай сега! Туй пожелай! Та сега аз ви давам знание. Приложете го. Един извънреден пример е то.

Едного осъдили на смъртно наказание. Като се молили за него всички познати и близки, царят решил по никой начин да не го освобождава. Казва: „Трябва да се обеси!“ Осъденият казва: „Оставете ме, аз да ида при царя.“ Той бил умен човек. Този, който направил престъплението, отива при царя, припада при краката му. Царят се хранел тогава и искал да каже, че не може. Но в това време влиза в кривото му гърло от яденето и той изгубил съзнание. Този бръква в гърлото му, изважда месото, отпуска гърлото и спасил живота на царя. Тогава му казва: „Понеже ти повърна живота ми и аз ти повръщам твоя!“

То е знание. Когато никой не може да ти помогне, да можеш сам да си помогнеш. То е философия на живота. Не можете да търсите помощта на хората там, дето никой не може да ти помогне. Сам може да си помогнеш. Сега част от приказката ще обясня с друг пример.

Умира един български чорбаджия и остава неговата жена кметица. Той имал четири-пет слуги да му служат. Той, като умрял, останала бедна, не искал никой да ѝ помага. Поискала дърва, казват ѝ: „Иди в гората, събери си. Ще туриш въжето, ще наредиш дървата, ще завържеш дървата и ще повикаш една млада мома, помощница много сръчна. Казва се Ново-Неволя, Ново-Невежа.“ Тя сутринта станала рано, отишла в гората събрала дървата и почнала да вика: „Ново-Неволя, ела тук да донесем дървата! Ново-Неволя, Ново-Невежа!“ Целия ден викала. Като започнало да се вечерява, тя дигнала сама дървата. Като се върнала, казва: „Ново-Невежа не дойде да ми помогне, виках я не чува. И като видях, че няма да дойде турих дървата на гърба.“ — „Кой знае, казва, и тя кметица, не дошла, трябва да е била

някъде на угощение. Не си я намерила навреме. Тя обича да се разполага, че не знае човек, кога може да я намери.“

Сега вашият извод. Кажете ми какъв извод ще ми дадете от всичко говорено до тук? Направете едно резюме в десет думи. — Отивай на училище без ританица на вратата. И като влезеш в училището не удряй навсякъде. Чети. Чети. Всичко онова, което трябва да го направиш, трябва да го разбереш. Та сега да ви обясня. Този ученик дошъл до едно място преди да го изпъдят. Гледа един човек седи така замислен. Хваща го, говори му. Този седи и размишлява. Говори му един час, онзи мълчи. Слушай, намирам се в трудно положение и го хваща. Щом го хванал и онзи го хваща, казва: „Няма какво да ме хващаш, кажи ми!“ Като го хванал по главата и онзи го хванал по главата. Каквото прави и онзи прави същото. Хваща го за главата и казва: „Слушай, ти няма да си играеш с мене!“ Онзи ритнал и другият го ритнал. Като му ударил една плесница и онзи му ударил една плесница. Но този човек бил един автомат, направен с всичкото изкуство. Той като го зашлевил, че ударил в стената. И като ударил, тогава ударил в това копче, което го изхвърля като граната навън. После той разправя своята история: „В училището ходих и какъв пехливанлък показах там. Един, казва, там имаше дебела глава.“

Това значи, да се бориш със себе си. Ти удряш една плесница, той удря друга. Бориш се със себе си. Ти трябва да знаеш как да му говориш. Не се бори със себе си, изучавай себе си. Съвременните хора, всички се борят с мъчнотиите. Не, казвам така: Изучавайте мъчнотиите. Изучавайте несгодите на живота. Изучавайте противоречията. Всичко онова, което срещате, изучавайте, изучавайте! Разрешението е там. Защото автоматът показва: Ако риташ и тебе ще ритат, ако хващаш по главата и тебе ще хванат за главата. Няма разрешение. Защото светът е разумно създаден. Бог разумно го е създал. Турил всеки човек на неговото място.

Човек трябва да чете Божия закон. Ако пипате разумно, ще ви върви, изключение няма да има. Ако не пипате, ще ви изхвърли. Най-после ще ви изхвърли, ще се намерите навън на десет километра, като пушкало. И в Библията има там един такъв пример. Там Яков, като се борил с ангелите, този ангел му се явил и като се връща от при вуйчо си Лавана с двете жени, ангелът му казва: „Слушай, ти трябва да измениш своя си живот. Ти брата си излъга.“ Цяла нощ се борил. Защо се борил? Ангелът му казва: „Ти брата си излъга, взе му благословието. После излъга баща си. Сега дойде да лъжеш Лавана. Влюби се в дъщеря му. Седем години работи за едната и седем за другата. Задигна овцете, задигна жените ти, кумирите, всички тия заблуждения. Тия работи ще ги оставите. Няма да лъжеш за в бъдеще. Друг човек ще бъдеш. Няма да се наричаш Яков, но Израел.“ Като не можа да разбере, пипна го по хълбока, та окуця Яков, защото не искаше да го пусне. Изхвърли го навън.

Това е сега новото. Стария живот, старите разбирания, старото знание трябва да се остави. Какво мислите сега? Сега искате да ядете. Каква беше историята там? Яж на време! Спи на време! Моли се навреме! Говори на време! Разхождай се на време! Всичко навреме. Това е правилото — на време!

Ако вземете сега буквата „А“, какво означава? Тя означава човека. Светът не е направен с нея. В еврейската кабала **А** това е същество, което египтяните го турят. Човек е създаден да мисли. Цял един разговор има с буквите, когато Бог създал света. Повикал всичките букви. С „А“ не създал света, понеже алефът има прегрешение. Всичките букви, като дошли, Господ дошъл до буквата „Л“, аз ще взема българската азбука. „Л“-то казва: „Господи аз нося най-хубавото Ти име, че Ти си Любов. С мене се пише *Любов*.“ — „Но, казва Господ, с тебе се пише и *лъжа*. Ти пишеш и *Любов*, но пишеш и *лъжа*. Помагаш и на *Любовта*, помагаш и на *лъ-*

жата. Но с тебе свят няма да направя.“ Дошъл до „С“-то. Казва: „Господи, с мене се пише *смирение*.“ — „Но с тебе се пише и *смърт*.“ Дошло „М“-то, казва: „Господи, с мене се пише *милост*.“ — „С тебе се пише *милост*, но се пише и *мразя*. Не може с тебе да създам света.“ Сега, ако Бог би повикал българските букви, не зная дали ще намери, буква, с която да създаде света. Затуй от всичките еврейски букви намерил само: „Бара берешит Елохим хахарец.“ — В начало Бог създаде небето и земята.

„А“-то е човека. „В“-то е образа, туй с което светът е създаден. „А“-то — човек плюс „В“ — условията, събрано дават резултат „С“. Резултатът на какво е равен? На 10 хиляди долари и на 25 удара. Кой от вас не е ял тоягите? Има ли някой от вас, който да не е бит? Няма никой, който да не е бит. Преданието казва, че Христос за една вечер получил около 80 хиляди удари. Шест хиляди войници са го ударили. Малко е прекалено 80 000 удари за една вечер. Имало плесници, плюли са го римляните, поругавали са го. Тъй щото, когато някой дойде и пита: „Какво ще бъде моето бъдеще“, казвам: „Ще започнеш славно и ще свършиш безславно.“

С-А=В. Животът има смисъл, когато славно започва. Той, един от ангелите славно започна, безчестно свърши и после възкръсна. Имаме три важни момента: раждането, умираването и възкресението. Единият е нещастен, двамата са щастливи. Следователно, силата на християнството в какво седи? Християнството има да се бори с една мъчнотия. И с човешкия живот е така. Човек има да се бори с една мъчнотия, има две благоприятни условия, две вътрешни възможности и два изключителни случая, които носят неговото щастие. Две възможности отвътре и две условия отвън. Единият случай е раждането, той е щастлив. И възкресението е щастлив, а най-високата точка в живота са страданията. Как да го наречем? — Смъртта, която е безчестна. Умира човекът. Ако вие сте на мястото на Христа, вие ще се

намерите в едно голямо противоречие. Горедолу почти всички имате същото противоречие.

Човек е създаден в числото 6. Според еврейското изчисление (*календар*) човек е създаден в шестия ден — петък, а според християнското шестият ден е съботата. Нещастен ден е шестият. И на този човек, създаден в шестия ден му се каза, че той ще бъде господар на колко неща. Според библията може ли да ми цитирате на колко неща ще стане господар? (*— На рибите, на животните и на птиците.*) Човек е създаден в шестия ден, за да стане господар на своите желания. Този Адам е създаден, Адам на желанията. Не, мисловният принцип не е човекът който мисли. Адам трябваше да се пресъздаде. В библията има два източника, отдето са черпили. Адам е два пъти създаван — единият по образ и подобие — мъжки и женски принцип. Създаден [е] и втори Адам от пръст и после на този Адам е вдъхнато дихание — желанието в него е дадено.

После, за да се опита неговото знание, понеже той бил голям лингвист, прекарвали всичките животни пред него и той турил имена на всичките. И каквото той турил, останало. Той бил сведущ, знаел езика. И според Мойсеевия разказ турил тия имена, но много от тия имена не съответствуват на животните. Защото като турил на магарето името, не зная какво било първото име на магарето, на български е магаре, на английски — „ес“, на турски „ешек“, на френски — „ан“, на германски — „езел“, на китайски, на японски, на арабски как е? Магарето било първото, което като направил Господ и като ги прекарал тия животни пред човека се поклонили, само магарето още отдалече запяло, заревало. Първият тон, като взело, казва: „Много хубава е жената, ще създаде беля на господаря.“ То забелязало, че ѝ липсва нещо. Затова жената останала малко недоволна от магарето, казала на Адама: „Тури му някое име!“ Сега не смея да ви кажа това име. И вие често казвате: „Той си показа магарещината.“ Показа

си магарещината, какво показва? — Магари. Магари или магаре? Голяма погрешка е, че в магарето се повтаря[т] двете букви. Магарето мисли, че е два пъти по-учено, отколкото кой да е друг.

Да мислиш, че си два пъти по-учен, значи да имаш един товар непоносим. Знанието е товар. Да знаеш, не трябва да носиш. Онзи който знае, не трябва да носи много. Много малко трябва да носиш. Защото сегашните учени хора представят като натоварени камили със знанието. Като дойдеш някъде, отвориш енциклопедията: „Аз съм учен човек. Имам една английска енциклопедия и на кой да е въпрос може да ви отговоря. Който въпрос да ми зададете, може да ви дам едно резюме.“ Няма да се мине половин час и ще имате резюме. По математика, музика, основните работи ще ги знаете. Върху теорията на музиката, на който да е въпрос. Но доколко ги разбираме, то е въпрос. Не уповавайте на това знание. Писаното знание е условие. Знанието е като възможност. Вътре е ценно. Когато дойдете да съчетаете външните условия с вътрешните възможности, вие ще дойдете до вратата на училището, вие ще влезете да се учите. Ако знаете да съчетаете възможностите с условията, ще дойдете до вратата на училището, ще научите нещо. Ще влезете в новия живот. Така седи въпросът. Трябва да разработвате вътрешните възможности и външните условия, за да дойдете до онова знание, което ви е необходимо. То е магия. Ще се освободите от всички несгоди, които сега имате. Защото много от страданията произтичат от условията. Много от страданията произтичат от възможностите. Но трябва едно естествено съчетание на възможности и условия. Не че е лошо, което желаш, но желаш не на време. Условията не подхождат някъде, пък някъде не подхождат възможностите.

Сега нека се спрем върху основното положение. Ще изучавате външните условия, ще изучавате и вътрешните възможности. И според природата на българския език, светът

трябва да се създаде с буквата „В“. Ако създадете вашия свят с буквата „В“, ще ви върви. Не с латинското „В“, но с „В“-то от кирилицата — българското „В“. С „Б“-то е създаден сегашния свят. Коя е най-силната дума, която се пише с „Б“? — Бог. („Богатство е силна дума за света.“) Аз имам особена филология. „БО“ тя е много силна буква. БО-ГАТ, ГАТИ. БОД, българинът разбира: бод на игла. Англичанинът разбира: двама*; а българинът: бод — шило. Какво значи богатство? Туй, което можеш да вземеш — Богат.

После имате на санскритски език аум. „У“-то, тази буква е сложна. Аум е превърнато в ом. Тогава в славянски имате думата дом. Туй, в което разумното работи. Дом е място, дето Бог създал разумното. Човек и жената могат да живеят. Бог е място, дето всички живеят. Що значи Бог? — Място, дето всички хора живеят, всичките разумни хора живеят. То е Бог. Там, дето не могат да живеят всичките разумни хора, няма го Господа. И в еврейски, както е писано Йов-хей, вав-хей. Това е първия принцип, който създал. Хей е принципа, който твори, който съгражда, организира. Вав е закона на равновесието. После буквите се повтарят. Някой път тази дума се пише с три букви. Сега изваждаме друго тълкувание. Що е Бог? Място, дето всички разумни същества могат да живеят, то е Бог. Там, дето никой не може да живее, няма го Господа. Дето живеят, там е Господ. Що е богатството? Там, дето можеш да живееш, имаш богатството. Животът не е в притеснение. Там, дето си притеснен, богатството го няма.

Тогава изучавайте външните условия, изучавайте и вътрешните възможности. Да ви направя сега друг превод. Възможностите, това са човешките желания. Условията, това са човешките мисли вън. Следователно, ако можете да съчетаете вътрешните желания на сърцето с вашите мисли разум-

* both - (англ.) - двама

но, вие ще имате резултат. Изучавайте желанията си и мислите си! Желанията, в дадения случай означават възможност, мислите — условията. Умът се занимава с външните условия, за да реализира една възможност, за да реализира едно желание. Трябва да знаеш желанията, при които можеш да реализираш възможностите. Там трябва да работиш. Следователно, умът ти работи при условията, желанията при възможностите. Два процеса сега стават. То е достатъчно, сега ще се спрете върху възможностите и условията и преводите, които ви дадох. Всичките желания се постигат с вложените възможности.

Реализирането на желанията се постига чрез условията. Условията са твоята мисъл. Трябва да знаете съчетанието на едно желание с външните условия, да ги съедините и ще имате правилно химическо съединение, което е устойчиво.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.**

*21 лекция на Младежкия окултен клас
14 февруари 1936г.
Изгрев, [София]*

ДУХ И МАТЕРИЯ

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

(Чете се темата: „Разлика между дух и материя.“)

Философски въпроси са те. Тогава какво е плът? Каква е разликата между плът и дух? Вие смесвате понятията. Материята не произвежда противоречия в живота. Казвате: „Материален живот“, но винаги разбирате *плът*. Смесвате понятие *плът*, туй което е въплотено в материята. Идеята за материята е съвсем друга. И в религията и в новата философия, както схващат материята, то е погрешно схващане. В материята няма никакво противоречие. Да кажем вие може да се блъснете о някой камък. Де [е] противоречието, в камъка ли [или] във вас? Или ако някой вземе и ви удари с камъка. Вие мислите, че камъкът е причината, който ви пръснал главата. Вие нямате разбиране. Той ни най-малко не е причина да ви блъсне главата. Някой блъснал камъка и ви блъснал главата. Вие казвате, че камъкът станал причина да ви блъсне главата. Когато това не е вярно. Противоречието е в плътта. Има всевъзможни твърдения за материята. Някои наричат *материя* най-малкото движение, а най-бързото дух. Тогава де е противоречието? Но то пак не обяснява. Най-малкото движение не е материя и най-бързото не е дух. Нали в материалния свят са скрити съкровища? Материята е това, което събира нещата. Материята носи бременността на идеите. Много идеи са вложени в материята. Размножаването пак става в материята. Ако нямаше материя размножаването не би било възможно. Нито една форма не би могла да се създаде. Материята е това, което обвива духа и го

прави понятен за нас. Духът е това, което дава цена на материята. Материята дава възможност на духа да се прояви, да се изяви някаква форма. Това е само да мислите. Вие не се стремете да определите. Както и да се определят, има неща, които ще останат непонятни за човека. Нали сегашната наука гласи, че материята се свежда към сила? Тя твърди, че няма материя, а има сила в живота. И там казват: „Има дух и сила.“ То е само изменение на имената.

В индуската философия под материя подразбират *майя*. Материя е туй, което обгръща, заблуждава човека. Те имат такова понятие за материята, че заблуждава. Всичките заблуждения стават зад материята. Ако няма материя, никакви заблуждения не може да има. Заблужденията винаги се скриват зад материалните работи. Материята считат като носителка на заблужденията. Когато духът направи погрешка, скрие я зад материята. Материята става виновата. Кое бихте предпочели, ако вас ви предложат дух ли да сте или материя? Казва: „Чистият въздух.“ В какво седи чистият въздух? Аз разсъждавам сега: Каква нужда има чистият дух да създава материята? Ако материята е едно зло, каква нужда имаше да се създаде това зло? И чудно е как го създали. Те са философски спорове. И такива спорове съществуват. Този спор съществува в нашия живот. Противоречия съществуват в умовете, но дали тия противоречия съществуват в природата, то е въпрос. Казва: „Да се създаде един начин за научни изследвания.“

Да кажем имате линията АВ. А В Вие я наричате права линия. Може ли тази линия сама по себе си да съществува? Или имате кривата линия Тази линия сама по себе си може ли да съществува? Имате начупената . Ако ви попитат от какво се произвеждат начупените линии, какво бихте казали? Най-първо ако нямате права линия може ли да имате крива? И ако нямате крива

линия, може ли да имате пречупена? Може ли кривата линия да съществува извън правата? Може ли начупената линия да съществува извън кривата? Може да се зададе въпроса, но да отговорите сега не мислете.

Каква рол* играе в природата правата, кривата и начупената линия? Всякога една крива линия подразбира друга крива линия, съответстваща, дубликат има. Не може да си представите половин крива линия. СД подразбира, че има дубликат, противоположна, която образува едно цяло. Тази крива линия се образувала по единствената причина, че когато правата линия се завъртяла около своя център, тя не е сама, тя е образувала едно криво движение. Следователно кривата линия представлява движението на правата линия. Кривата линия, като се движи, образува начупена линия. Ако наблюдавате небесната механика, като изчислявате пътищата на звездите и планетите, вие ще намерите тия линии там. То е едно перспективно движение. Представете си сега: земята се движи около слънцето. Слънцето се движи около някой център по права линия. Месечината се движи около земята и като се движи пресича пътищата на слънцето и на земята и какво се образува? Тази начупена линия се дължи на нещо. Като си свиете ръката при лакътя, образува се начупена линия. Защо са начупените линии? Имате един лост. Значи може да направите ръката крива. Тази крива линия може да стане и начупена. В дадения случай счупена ли е тази линия, която [се] получава от прегъването на ръката?

Сега отношението на духа и материята малко да си поразясните. Казвате: „Това е права линия, това е крива, това е счупена.“ Но в природата това са методи. Кривата линия е един метод. Правата линия е един метод. И счупената линия е един метод. Това са методи, чрез които може да насочи енергиите, с които тя разполага. Ние може да дадем

* от руското *роль* - роля

на тази крива линия разни ценности. Зависи линията как е поставена. Ако тази линия е поставена на човешката глава правилно, но може кривата линия да не поставена правилно. Има някой път отношение между кривите и правите линии. Казвате вие, че той е крив човек. Какво разбирате под думата „крив човек“? —Позволява си повече отколкото трябва. Всякога как става кривата? Знаете ли как се образувало кривото? Допуснете, че линията АВ е млад човек. Ако на този човек започнете да туряте тежест — поставяте такава една пирамида, какво ще стане с правата линия? Ще се огъ-

не. Кой са причините за изменение формата на правата линия? —Непоносимата тежест. С вся-

ка човешка мисъл може да стане същото. Правата мисъл е като една права линия. Но ако на тази ваша мисъл турите една непоносима тежест, мисълта не може да пренесе и тази мисъл ще се огъне, ще стане крива мисъл. Следователно, в живота се изисква да знаете на всяка една права линия каква тежест може да турите и каква тежест тя може да издържи. Когато турите непоносима тежест на кривата линия, тя ще стане начупена. В живота вие трябва да се справяте с правите линии, с кривите линии и с начупените линии. За пример ти, за да се избавиш от едно зло, трябва да знаеш законите на начупените линии. Някой, като се хвърля, какви линии ще образува? Най-първо той е права линия. Като се хвърли, във въздуха се образува крива линия. И като падне долу ще образува счупена линия — ще си счупи краката. Сега вие може да кажете: „Каква полза имаме от кривите, правите и начупените линии?“ Те имат практическо приложение в живота. Ние като се движим с нашето тяло и с нашите мисли почти законите са същите.

Виж едно научно изяснение на една проста идея. Имате една права, крива и начупена линия. Но човек трябва да разбира законите на тия линии. Щом ти разбираш законите

на тези линии, животът ти може да мине безопасно. Щом не разбираш, много препятствия ще имаш, много нещастия ще имаш. Значи зад всяка крива линия седи енергия, която образува тази крива линия. Зад всяка права линия седи енергия, която образува правата линия и зад начупената линия седи енергия, която образува начупената линия. Правата линия е една мярка. Дефектът на правата линия е че може да се огъне. Дефектът на кривата линия е, че може да се начупи. За да се избегне това, правата линия да не се изкриви, какво трябва да [се] направи? Да кажем имате една пружина. Може да огънете пружината, но ако я пуснете пружината веднага си добива първоначалното положение. Правата линия, това е най-еластичния елемент. Правата линия е онази, която каквото и да правиш, щом я пуснеш, огъне се, изправи се. Правата линия се огъва без да се чупи. Огъва се, без да се огъва, чупи се без да се чупи. Кривата линия е тази, която права може да стане. Начупена линия е тази, която крива може да стане и права може да стане. Това е практическо положение. Да мислите малко.

Как може да се изправи злото в света. Злото може да се поправи. Тази начупена линия може крива, може и права да стане. Има погрешки, които са се образували от начупената линия. Ако една начупена линия ти можеш да я превърнеш в крива и може да я превърнеш в права, ти вече си на правия път. Може да се ползуваш добре. Представете си, че вие имате един ваш противник, който се разгневил на вас, закарал се, че ще ви бие. Колко начина има да разрешите задачата? Колко пътища? Първо вие трябва да разчитате на вашите крака. Вие разчитате на вашите крака и казвате: „Ако ме стигне, да ме бие.“ Второ, вие може да разчитате на вашата сила. Добре, но вие не сте опитали силата. В бягането може да опитате. Ако може да избегнете, силен сте значи в бягането. Ако разчитате на вашата сила, борите се и устоите, значи силен сте. Но то са въпроси висящи. Вие не

знаете дали може да избегнете. Той може да бяга отподире ви. Пък ако се състезавате, пак ще опитате вашата сила. Сега кой е пък третия начин? То са двата начина. Кой е най-лесния начин? Трябва да бягаш — ще изразходваш грамадна енергия. Ако се бориш, пак същото. Хубаво е, не е лошо да бягаш, но това са крайности. Но там се изисква енергия. Кое е най-практичното разрешение?

Аз ще ви приведа един пример да ви обясня идеята. Един богат американец, като му дотегнал американския живот, отишъл в Африка за развлечение. Той, като се върнал в Америка описал в една книга своето пътешествие. Като бил на едно място вижда насреща му един лъв. Лъвът се спуща така, че нямал никаква възможност да извади пушката и да се защити. Но в този момент чува гласа на майка си, която му казва: „Имаш кибрит в джоба си, наоколо има суха трева, драсни една клечка да се запали тревата и ще се освободиш.“ Той извадил кибрита, запалва тревата и лъвът избягал. Значи да бяга няма време, да се състезава работата е изгубена, сега му трябва една кибритена клечка да запали тревата и да бяга лъвът. Тази кибритена клечка, това е мисълта, ума на човека. Не разчитайте на вашите крака, не разчитайте на вашата сила. Най-добрият метод е да разчиташ на своя ум. Аз виждам, всички погрешки на хората се дължат, че те разчитат някой път на краката си, на бягането. Или някога разчитат на силата си, на състезанието. Но най-износният път е да разчиташ на своя ум. Защото ако този нямаше този кибрит в джоба си, той щеше да плати с живота си. Значи, туй което може да избави всички хора от всички противоречия, то е човешката мисъл.

Казвам сега тия неща, защото искам да ви наведе да знаете защо ви е знанието. Знанието е потребно да ви избави от смъртта. Другояче, ако нямате знание, вие сте изложени на големи опасности. Светът е пълен с опасности. Всеки ден, ако вие не мислите, вас ви гони нещастieto. Най-голя-

мото нещастие, което ви очаква е смъртта. Казвате: „Защо трябва да се учи човек?“ Човек трябва да се учи да развива ума си, да може да разрешава онези противоречия, които ще се явят в живота най-естествено. Може да искаш и може да не искаш.

Тази линия каква е? Счупена линия, нали? Имате правата линия АВ, кривата М и начупената САД—Н*. Какво отношение имате тук? Имате един ъгъл. Какво показва кривата линия. С нея се измерва големината на ъгъла. В дадения случай правата линия какво показва? Този перпендикуляр показва градусите на тази крива линия като един указател. Значи правата линия във вас е като един указател, който определя градусите. Онази крива линия, която определя градусите. Онази крива линия, която определя големината на ъгъла. А самият ъгъл е начупената линия. Начупената линия показва една възможност. Начупената линия показва възможностите за постижение. Вие искате да се изкачвате в тия линии. Де е най-лесното ходене? Имате АД, АС и АВ.* Кой път е най-лесен? Имате три пътя на постижение. Пътят АД е най-лесния път. АВ е по-мъчен, АС е почти отвесен. Ако се качвате на един планински връх, вие знаете колко мъчно се качвате. Тъй както са тия линии, образува се един ъгъл. В него са най-лесният път и най-мъчният път.

Следователно, един ъгъл е създаден от две противоречия. Едното положение, дето работите рядко се постигат и другото положение, дето работите мъчно се постигат. Ако мислите, че всичките работи лесно се постигат, пак сте на кривата страна. И ако мислите, че всичките работи лесно [мъчно] се постигат, пак сте на кривата страна. Ако имате работа, която лесно се върши, второто положение ще се натъкнете на друга една мъчнотия. Представете си един човек, който живее на земята, изучава всичките закони, ходи

* липсва чертеж в оригинала

навсякъде, качва се. Един ден нагоре някъде ще се движи. Той ще върви по най-мъчния път. Казва: „Къде отива човек?“ Човек, докато е жив само, се движи по този ъгъл. Щом умре, той вече прави перпендикуляр АС, нагоре отива дето по-напред било невъзможно. Тогава не търси лесния път. Мъчният път е перпендикулярно нагоре. Човек като умре, къде отива нагоре? На някое място някъде, то не е въпросът колко е дълъг този път, но отива там дето никой не може да иде. Докато е жив човек в плътта на месечината не може да иде. Докато е жив той на слънцето не може да иде. Това са твърдения. Как ги наричат във философията — постулати ли? Предполагате нещо, за което нямате представа, че като умреш, ще отидеш по АС. Много лесно е за мене. Аз постъпвам по научен начин. Казва: „Докажи!“ Ще ви докажа. Какво ще ви докажа? Започвам елементарно да му доказвам как въздухът отива нагоре. Казвам: Нали водата тече? За да тече водата трябва да има един малък наклон. Така тече водата. Обаче, като започне водата да се изпарява, тече ли или как отива? Отива перпендикулярно нагоре. И после, като се сгъсти, отгоре иде навсякъде и току виж направила някаква погрешка. Катурнала се тази вода. Качила се, качила се, дошла до един връх. Като не може да направи водата една погрешка, подхлъзне се, погледнеш нагоре. Всяка една капка тръгне нагоре, но не е изучила законите, подхлъзне се някъде и пада на земята. Но друга бела има. Като погледнеш нагоре пак, после пак падне и пак тече. И досега водата си прави опити да излезе навън и не може да излезе.

Та щом можеш да се движиш по АС, има живот в тебе. Ако ти можеш да вървиш само по АД, то е обикновено съзнание. АД е елементарно, АВ е обикновеното, а АС е пълното съзнание. Ти, като се движиш нагоре съзнаваш. Ако се занимаваш с най-лесните въпроси, то е елементарно съзнание. Ти нищо не можеш да научиш. Ако по някой път слизаш, вие по някой път не искате мъчнотии, минавате втора-

та фаза на вашето съзнание. Някой път, като дойдете до най-големите мъчнотии, тогава имате АС нагоре перпендикуляра. При най-големите мъчнотии ти нагоре се движиш перпендикулярно. Тогава хората правят фокуси. В Индия има фокусници и навсякъде, даже и вие може да направите този фокус. Ти можеш да седиш така и постепенно да се издигаш нагоре. Ама трябва да се освободиш от притегателната сила. От какво произтича притегателната сила да знаеш. Всички наши желания, които ние ги имаме в нашия ум, туй което желаем винаги тегли към земята. Закона трябва да знаеш. Тежките хора са, които много желаят, много желания имат. Които по-малко тежат, по-малко желания имат. Ако ти, в даден случай, можеш да отмахнеш всичките желания, да нямаш нещо, което да те привлича към земята, ти ще олекнеш. Левитацията е същия закон. Ще знаеш закона да можеш сам да се освобождаваш. Вие някой път сте под влияние на чужди желания. Вие имате някой път желания, които не са ваши. Някой човек има желания и тия желания минават във вас. По някой път ние сме носители на наши желания. Някой път сме носители на желанията в дома, в който живеем, на общество, в което живеем, на народа, в който живеем, най-после и на цялото човечество.

Та този закон, левитацията е за екскурзиантите, [т]е да го знаят. Екскурзиантите да го знаят. Екскурзиантите, които тръгват по планината не трябва да имат много желания. Трябва да остане едно желание в него. Тогава, дето падне няма да се натърти. Но с едно желание като перце ще е. Перцето дето и да го пуснеш, ще падне, ще се удари. Като тръгнеш в планината не носи много желания. Ако имаш много желания, има опасност, като си дигнеш крака, да стане навехване. Всичко може да стане.

Сега този закон може да го приложите и в живота. Когато тръгнеш в живота не носи много желания. Вие сами си създавате нещастия и да кажа как. Ти отиваш при един бан-

керин, искаш да вземеш пари и то е толкова силно в тебе, че предаваш желанието на банкирина и той иска да вземе от тебе. Ти създаваш своето нещастие. Ти, като отиваш при банкирина, философски трябва да постъпиш. Ти си представи, че отиваш да му носиш пари, ти да му дадеш на него, не да вземеш. Ти, като влезеш, ще предадеш тази идея, че пари ти даваш и като приеме той тази идея, той се отваря и той ще ти даде. Казва: „Хайде и аз да му дам.“ Ами че давайте и ще ви се даде. Вземате и ще ви се вземе. По някой път вие сте чудни. Аз по някой път ви гледам като сте тръгнали всеки иска да вземе. Вие сами си носите нещастieto. Защо създавате у другите хора същото желание? Вие си създавате излишни мъчнотии в живота. Трябва да го убеждаваш човек на дълго и на широко. Ти си създаваш неприятности.

И всичките религиозни системи искат да убедят хората, че щастието не е във вземането, но в даването. Давай, за да ти дадат. Така е. Навсякъде важи този закон. Вие трябва да го приложите. Ти, ако не даваш на земята не ти дават. Ако не садиш плодни дръвчета, нищо не дават. Все ще дадеш, ще насадиш. Скържав си, нищо няма да имаш. Щедър си, изобилно ще имаш и в мисълта и в чувствата навсякъде.

Сега вие казвате: „Да си уредим работите.“ Как ще си ги уредите? Божественият свят е създаден по законите на даването. Бог турил в света да даваш. Той те турил в една банка като касиер. Нали касиери се казват тия, които дават пари по гишетата на банките? Турил те там да раздаваш пари. Не да ги даваш кой как дойде. Като дойде ще го посрещнеш, ще кажеш сладка дума. Господ те турил в една банка да си направиш приятели. Ти, като дойде някой, няма да кажеш: „Сега ли намери да дойде?“ Ще се усмихнеш на този човек ще се запознаеш. Като стоиш 5-10 години веднага ще имаш стотина, двеста приятели. Казва: „Много голяма услуга ми направи.“ Казвате: „Какво ме е турил Господ касиер, се на тия диванета постоянно трябва да им служа.“ Вие

не разбирате закона. Някои протестирате, че сте [се] въплотили на земята. Че къде искате да бъдете? Господ те е турил на едно гише да си създадеш приятели. Защото в онзи свят вие искате да идете, тия приятели вие там ще ги срещнете. Ако тук не се запознаете, те горе няма да ви услужат. Сега по някой път вие искате да знаете, защо човек на земята трябва да прави добро. Тия хора тук на земята са деца, в другия свят са техните баща, майка. Когато на тези хора правиш добро на този свят, като идеш там ще намериш майката, брата, сестрата, които ще ти кажат: „Много сме благодарни, че там помогна на нашата роднина. Тук направил си някоя пакост, идеш в другия свят, като те погледат, казват: „Този пакост направи там на нашите роднини.“ Те имат ясна представа. Вие имате съвсем смешни понятия за онзи свят. Много изопачени понятия имате за оня свят. Вие си представявате ангели, вие си представявате оня свят.

Ще ви дам един пример за един проповедник Муди. Той бил обикновен обущар и после станал най-видния проповедник в Америка. Той разправя: „Най-първо аз мислех оня свят Господ и ангелите. Господа бях виждал, ангелите не бях виждал, интересен е, но нямаше нещо да ме влече, непонятен остана. Умря майка ми, започнах да мисля за оня свят, за Господа, ангелите и майка ми. Умря баща ми — оня свят мислех Господа, ангелите, майка ми и баща ми. Започнаха да се нареждат приятели, сестра ми, брат ми, чичо ми. И най-после като умряха 200-300 души в оня свят имаш повече познати отколкото в този свят. Мен ми беше приятно да ида да живея между тях.“ Казвам: Като идете в оня свят трябва да имате хора, с които да живеете. Хора трябва да тук на земята. Сега вие седите и протестирате, че вашият живот е несносен. Казвате: „Мъчен е този живот на земята.“ Да, за глупавите по-мъчен от този няма. Когато ти искаш да вземеш, мъчна работа е. Няма по-глупава работа от това, когато ти искаш да вземаш.

Като се качи въшката на главата, тя взема. Но какво има за въшката? Гребен има. Българинът като я хване, тури я между ноктите. Когато човек мисли само за вземане, той е паразит. В природата е така отсъдено, защото върху паразитите живеят други паразити. Някъде има три вида паразита, които живеят едни върху други. Едни паразити върху човек, други паразити върху тях и върху тях още други паразити. Питам сега: Какво са допринесли паразитите в света? Паразитите създадоха гребените. Модните гребени, които носят дамите за въшките са създадени. Като нямаше въшки, турят ги вече като оръжие на космите, туй е мимоходом.

Трябва да изгубвате ония паразитни мисли. Лесният живот, който искате, това е паразитство. Паразитен живот е той. Мъчният живот, това е благородство. Лесният живот, той е паразитство. Какво е определението според научните изследвания? Лесният път какво донася всякога на човека? Нали по лесния път можеш да слезеш в един кладенец? Като вървиш, туриш си крака, слезеш, но какво става с лесния живот? Падане е лесният живот. Катурнеш се отнякъде, лесно слезеш, [няма] да платиш нищо, но ще платиш големи разноски после. Лесният живот е паразитен живот и то от най-лошото паразитство. Мъчният живот това е благороден [живот]. Тогава не роптайте против благородния живот. Всички вие плачете от благородния живот. Казвате: „Дотегна ни!“ Искате всички да станете паразити. Аз турям в ясна форма туй, което съм намерил опитано: Лесният живот е паразитен живот, трудният живот е благороден живот. То е живота. Ти си проводник на правата мисъл, който постоянно даваш. Казвам: В съзнанието ви тази мисъл да бъде ясна. Не да кажете: „Понеже тъй е казано.“ Не мислите върху него.

След като намерите, че е прав стремежът да има във вас желание да бъдете носители на Божественото, всички трябва да бъдете носители на Божествените идеи. Не само

да вярвате в Господа, че има Господ. Човек трябва да стане носител на Божествената мисъл, идея, в какъвто малък размер и да е, микроскопическа. Всеки ден прилагайте микроскопическата Божествена идея да давате. Всеки да дава нещо от себе си. В даването е животът.

Някой като дойде до перпендикуляра нагоре, не му върви, напусне този път, търси лесния път АМ.* На всинца ви трябва едно вътрешно съзнание, трябва едно вътрешно разбиране, единение. Духът е онова разумно начало, което учи хората да разбират законите на материята. За пример, ако вие на един човек дадете един скъпоценен камък, това е материя. Ако му дадеш злато, пак е материя. Но ако разбираш законите, на всеки човек ще знаеш какво даваш. Ако искаш ти да образуваш приятел, давай скъпоценни камъни, злато, сребро. Ако искаш да си образуваш неприятели, дай нечиста материя, дай вкиснал плод, един мухлясал хляб, някои скъсани обуца, скъсана шапка. Ако искате да си създадете неприятели в живота, тогава давайте нечистотии. Давайте най-хубавото, което е в материята, него давайте. Вие, като намерите някой скъпоценен камък, скриете го, държете го него за себе си. Имате една идея, държете я за себе си. Втората скъпоценна мисъл дайте я навън. И в умствения и в чувствения свят, втората мисъл, второто чувство, пратете го навън. Или пък научете някой човек как да живее. Да научите един човек как да чувствава правилно, то е цяло изкуство, да научиш един човек как да живее.

Животните живеят и обикновените хора живеят, но истинския живот трябва да те учи някой да живееш. Да кажем всички говорят. Но да говориш както трябва ще се учиш. Трябва да има някой, който да те научи как да пееш, как да говориш. Ако се научиш, говорът има сила. Ако се научиш да пееш, в свиренето е така. Във всичките изкуства законът е

* липсва чертеж в оригинала

все същия. Вие учете не да бъдете недоволни от живота. Казват: „Какво може да направиш?“ Не можеш ли направиш една мрежа като паяка? Когато астрономите искат да отбележат нещо, турят да отделят, турят паяжина на стъклото. Паякът иде на помощ. Човек не може да изпреде такава тънка жица и туря тия паяжини на огледалото.

От обикновеното положение вие седите и разглеждате живота по старому. Сега не искам да ви говоря, казвам: Трябва да го направите. Как? — Не зная. Вижте как трябва да се направи. Вие учили ли сте се да месите хляб? Аз не бих седнал да меся хляб както сегашните домакини го правят. Тя ще седне насила да меси хляб. Най-първо тя като седне да прави хляба, най-първо трябва да запее. Тя като сее брашното, като тури водата, като замеси да тури най-хубавите мисли и чувства вътре и постъпки, че който яде този хляб, ще усети, че има нещо хубаво. Казва: „Такъв хляб не съм ял.“ Тук, като донесат хляб, вече като пипна хляба виждам този, който го месил каква стока е бил. Аз виждам, той като месил хляба се секнал, после се бутал насам, натам.

Мене ми разправяше един господин, той видял, аз не съм видял, как правят сладките в тия сладкарници. Казва: „Отидох да гледам как правят пастите. Турят развалени яйца, разбъркват, правят тия пасти.“ Ти ядеш и не ти е добре след това. Не ти трябва такива пасти. Че те трябва да турят чисти яйца, развалени яйца не трябва да турят. Казва: „Икономия.“ Турят развалени яйца, после ще турят разни миризми това — онова. Не, чисти яйца трябва. Казвам: Когато месите хляб, ще го месите както трябва. Когато пишете някое писмо, ще го пишете по всички правила. Или искаш да се облечеш. Една мода има и у мъже и у жени. Ти като станеш, запей най-първо, че тогава облечи дрехата си. Преди да туриш гащите запей. Туряш жилетката, попей и на нея. Речете да се миете, попейте, че тогава си мийте лицето. То е новото, направете го една година да видите, каква магичес-

ка сила има правата мисъл, когато се прилага. Речеш да ядеш, всичко ти го прави на свят.

Казваш: „Не ми се живее.“ Че къде ще идеш, кажете ми? Щом не искаш да живееш, като човек, аз да ти кажа какво ще стане. Щом се откажеш като човек да живееш, до тебе е вече едно говедо. Ще те пратят като говедо да живееш, ще те пратят още по-долу. Ще започнеш да се повръщаш назад. Това е странствуването на душата. Никой не може да изчезне. Ако не си доволен от положението, което имаш, ще ти дадат още по-нисш живот. Когато започнеш да ставаш доволен, тогава ще започнат да те повръщат напред. Казва някой: „Мене ми дотегна, не искам да живея.“ Аз вече зная къде ще иде.

Аз да ви дам един пример. Мене лоши кучета не мелят. Може само да ме поздравят. Може само да ме поздравят: „Добър ден, добър ден. Къде отиваш?“ — „На разходка отивам.“ — „На добър път“ казва кучето, помахва опашка. Но имам една опитност. Тя е единствена. Бях в едно село. Излизам на разходка една сутрин и от лявата ми страна едно женско куче лае така заскърцала със зъби, тръгнала подире ми, хука ме. Втория ден излизам, тя пак ме чака. Десет сутрини наред [в]се ме лае, върви отподире ми. Как си го обяснявате, що ме лае това куче? То е един господин, който бил недоволен от живота, познавал ме, влязъл в това куче, казва: „Освободи ме, дотегна ми да живея в това куче.“ Лае: „Освободи ме, освободи ме!“ Един ден казвам: „Ще те освободя, но ти ще служиш както трябва.“ Говоря на това куче. Последния ден дошло пак и след като ѝ казах, че ще я освободя, очите ѝ се отворили като човек когато се смее, мърда опашка весела. От там насетне вече не я видях, казах ѝ: „Да вървиш да бъдеш доволен от живота.“ Освободи се кучката, освободи се и той. Какво ще кажете на това? Който не разбира законите ще каже: „Какви заблуждения са тези.“ Аз обърнах тази кучка. Тя върви 10-15 дена лае отподире ми на

десетина крачки до половин километър и [в]се от лявата ми страна, като че съм изял имането на баща ѝ. Аз приваждам този пример, за да бъдете доволни от живота, който Бог ви дал. То е философията. Всеки един човек, който не е доволен от живота като човек, той не е доволен от Божествените условия, от промисъла. Какво искате тогава? Какво ви очаква? Че вас ви очаква по-висок живот. Ако вие сте верен на този живот, който имате, ще минете в по-висока форма. Пред вас седи бъдещето.

Аз говоря, че умрелите вървят по права линия. Но той ще върви до някъде, после пак ще падне долу. Праведният по правата линия трябва да знае как да върви. Той е като акробат.

Та идеята е: Не бъдете скържави. Давайте. Научете се да давате не безразборно. Във вас трябва да има съзнанието, че във вас има нещо, което трябва да раздавате като един чиновник на едно гише. На радо сърце да послужиш като дойде времето. Затворят гишето, дойде някой, иска услуга, ще кажете: „Ще извините, гишето е затворено, утре ще дойдете.“ Може някой посред нощ да дойде да му послужиш. Но банката е затворена, ще кажеш: „Не е в моя власт да я отворя.“ Не всякога се прави добро. Като чиновник аз казвам: „Закон има. Когато дойде работното време, ще направя услугата. Като дойде някой вечер, не мога да отворя банката.“ Има правила, които не може да престъпите. Тази банка е затворена. Ще кажете: „Утре в 8 часа, аз ще бъда там. Сега да иска, не мога.“ Ясна е идеята. Той е като чиновник, изпълнявайте длъжността.

Сега разбрахте, идеята е ясна. Не да говорите, ще учите. Всичко каквото можете да придобиете, не спирайте да казвате, че не ви трябва знанието. Знанието е онова до последния час да се учите и на умирање да учите, защото и знанието трябва в другия свят, трябва повече знание. Ако влезете в другия свят трябва да знаете законите. Там ще започ-

нете да употребявате астралното тяло като малко дете. Като се освободите от вашето астрално тяло, трябва да разбирате законите на вашето умствено тяло. Така ще започнете. Като се освободите от умственото тяло ще започнете с причинното тяло. А пък ако влезе в туй, което индусите наричат нирвана, то е блажено състояние, дето човек се слива с цялото. Но то не е за вас. За него ви трябва хиляди и хиляди години още. Сега най-малко изучавайте вашето физическо тяло; вашето сърце, астралното тяло; изучавайте вашия мозък, вашето умствено тяло. Някои говорят, че мозъкът представлява умственото тяло на човека. Симпатичната нервна система представлява астралното тяло. Физическото тяло представлява цялото тяло. Ти трябва да проучаваш законите на всяко тяло. Има съответстващи мисли и желания и постъпки. Човек е цял свят, той трябва да се проучава. Някой път ще дойде някаква мисъл неспокойна, не мислете, че то зависи от вас. То е посторонно. Научете се да се самовладате. Всеки един от вас трябва да стане силен.

Не да се отречете от физическия живот, но направете вашия физически живот сносен за живеене.

САМО БОЖИЯТА ЛЮБОВ НОСИ ПЪЛНИЯ ЖИВОТ!

*22 лекция на Младежкия клас
21 февруари 1936г
Изгрев, [София]*

ЕСТЕСТВЕНАТА МЯРКА

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

(Чете се темата: „Разлика между знание и невежество“.)

Конкретната разлика между невежеството и знанието, каква е? Има разлика. Съществената разлика между бяло и черно, каква е? Учените хора как обясняват? От физическо гледище черната и бялата краска как се обясняват? Простите как обясняват? — Бялото е бяло, черното е черно. Бялото е туй, което се петни, черното е туй, което не се петни. Черното, колкото и да го петниш, по-черно не става. Бялото черно можеш да го направиш, но черното бяло не можеш да го направиш. Невежият от какво произлязъл? От невежеството последствие е невежество. От какво произтича невежеството? — От невежия. Тогава между този, който има знание и този, който няма знание, каква е разликата? В една къща, която има пълна светлина и една къща, която няма пълна светлина, каква е разликата? Едната има повече прозорци, по-хубави прозорци, другата има такива малки мазгали, ако е външно. Ако е вътрешно се разглежда, едната има по-хубава инсталация на светлината. Невежеството има и външна страна. Невежият човек е покрит, покривало има, което му пречи да вижда нещата ясно. Знаещият няма това покривало.

Казват: „Че онзи, който има знание, какво може да направи?“ За пример, вие нали имате знание по музиката? Какво можете да направите по музиката? Или имате знание по изкуствата. Какво можете да направите по изкуствата? Ако вземете четката и боите, какво можете да направите на платното? Или да кажем, че сте свършили по философия.

Колко точки да кажем има във философията? Или свършили сте по естествените науки или по математика. Сега, които са свършили математиката, кои са най-дълбоките математически въпроси, дълбоките въпроси във висшата математика? Дълбоки въпроси има в българското произношение. Българският език има такива произношения, френският, английският има друго. Мислите ли, че английското произношение е по-правилно от българското произношение? Или гърците както произнасяли „тита“, както произнасят за Бога е право. Те дават мек елемент, българите дават твърд елемент. Те с „титата“ дават мек елемент, изнасят езика като змия навън. Българинът свие си джуките и казва „Бог“. Той не иска да го каже изведнъж. Каква е разликата тогава на българското произношение на Бога и гръцкото произношение? Как се отразило върху характера? Че гъркът ще ви извади душата с памук, българинът с трион. Българинът се занимава със земеделие, със земята обича да се бори, с твърдата материя. Гъркът ще се похвали със своето изкуство. Това са наречия.

Нали в сегашния живот имате тона „до“? Имате няколко камертона и следователно имате едно различие в тона с няколко трептения, обоснован е на нещо. Няма да се спирам от къде са взели основния тон. В сегашната музика повод за основния тон от къде е взет? Или исторически, къде ще намерите началото на музиката? Къде се крие историята на музиката? От къде започва историята на музиката? Дълга е историята на музиката. Тогава исторически тия пойните птици къде са се учили? Казват, че музиката започва от човека. Тогава у птиците от кого започнала, от къде са се научили? Славейт къде учи своята музика? Мъчно може да се определи по закона на еволюцията. Може да се обясни, може да се даде едно различие.

Или ако зададете въпроса: Кой по-напред се появил на земята от тревопасните, млекопитаещите и месоядните?

Онези от вас, които са естественици, може да обяснят. Добре, ако разрешим този въпрос, кои са се явили по-рано, какво ще ни ползува? Все ще имаме една малка придобивка. Сега тези зададените въпроси, мязат на ребуси. Да кажем зададен ребус се разреши, след като го разрешиш, какво ще придобиеш? Еди кой ребус като разрешите, ще имате такава и такава награда. Или да допуснем, че ученият човек разрешава движението на месечината. Тогава математически може да определите какво е добил ученият човек, след като определите какво практическо приложение има. Или ако някой определи математическото движение на слънцето, какво практическо приложение има? За колко деня се движи слънцето около оста си? (— „Около 25.“) Тогава според онoва твърдение, че всичко каквото съществува отвън в природата, съществува и в човека... Ако вземете обяснението на един астроном, който обяснява, вие ще се чудите. Той обяснява, че земята е покрита с един връшник и по този връшник навсякъде има дупки и през тях минава светлината и ние ги виждаме като звезди. Доста хора има, които са вярвали в този начин на обяснение. В същност интересна е мисълта, която дава подтик. Но какво е обективния свят е един от трудните въпроси. Просветените, които изучават тайните, са по-близо до истината. Онези, които не са посветени за тях работата малко по-другояче седи.

Погледнете физиономистите, които казват: „Дълъг му е носът.“ Аз рисувам египетски. Понеже египтяните са били геометрици, са рисували с прави линии. Кривите линии са от гърците, те дали дълбочина. Правите линии дават само формата. Кривите линии дават дълбочина на предмета. Казва: „Дълъг му е носът.“ Има едно съотношение. Трябва да се определи. Каква е мярката? Колко трябва да бъде дълъг носът? — Пет-

шест до седем сантиметра. Като каже: „Дълъг нос има“, какво разбира? Като каже: „Голяма уста има“, каква е мярката на устата? Големи заблуждения има. Дълъг нос 5,5 - 6,5 повече рядко може да се случи нос дълъг 8 сантиметра. Сега ние си представяваме дълъг нос. Зад този нос, като кажем, се намира силата, която се крие зад носа, интелигентността на човека се намира. Носът е резултат. Зад този нос имаме идея, която е поставена. Представете си, на този тип, наричания, носът е дълъг колко сантиметра? (Учителят показва 9 сантиметра.) Че дефектът на тази фигура къде е? На колко години представлява да е този? (— „Петдесет.“) Повече, доста повече. Тия уста са много тънки, съотношение има на линиите на горната част на бърната и на долната. Долната челюст е по-издадена, много по-големи възприятия има, той има по-слаба деятелност. В месоядните как са челюстите, как са поставени? Горната е по-силно развита. В тревопасните как е въпросът? Тези въпроси не са ви занимавали. Трябва да се занимавате със себе си, защото много от човешките мисли се наслояват. Цялото лице, челото, всичко това е построено от наслояване на човешките мисли от хиляди поколения.

Ако ти развиваш в себе си изкуственото в тебе чувство — обич към яденето, обичаш да си вкусваш, да похапваш, непременно ще се развият бърните. Бърните ще бъдат подебели. Тия хора, които имат дебели бърни обичат да си похапват. Онези, с тънките бърни, у тях яденето е по-слабо развито. Ако искаш да направиш бърните си подебели, ще обичаш да ядеш, да имаш вкус, ще дойде повече кръв. Известни части от умствената деятелност се отразила в носа, в ушите, в пръстите, навсякъде човек мисли постоянно. Ако иска човек да поправи тялото си — да моделира мислите си. Когато мислите станат по-хармонични в него, поколение с поколение се изправя. Ако човек има идеалистически подтик в живота, той ходи прав. Щом стане малко материалист, той за-

почва да се навежда надолу към земята. На стари години човек изгубва своята вяра в Бога. Изгубва вярата в себе си, в своите ближни, веднага той започва да се прегърбва. Взема едно прегърбено положение. Така запример, може да се обяснят и всичките криви линии. Вземете гръбнака, гръбначния стълб е един перпендикуляр. Какво трябва да бъде отклонението от перпендикуляра на гръбнака? Кривината на гръбнака показва характера.

По някой път вие искате да се самовъзпитавате. Не може да имате самовъзпитание, докато не разберете строежа на вашето тяло. Трябва да имате нещо обективно. Трябва да имате ясна представа за строежа на човешкото тяло. Колкото човек е по-благороден в своите постъпки, толкова и строежът на тялото е по-добър. Формите са отражение на един вътрешен живот, на неговата мисъл. Как ще определим вътрешното? От резултатите можем да съдим.

Сега всички се занимават с обикновените, с ежедневните постижения. Заинтересувани сте от онова, което ви засяга в ежедневния живот. Земеделецът се интересува дали ще има сняг или няма да има, дали ще има дъжд или няма да има. Тухларят се интересува дали ще има сухо време или няма да има. Търговецът се интересува ще има ли алъш-вериш. Някой писател, като напише една книга, интересува се ще има ли тираж книгата. Ако една книга има тираж, какво се постига? Онзи, който написал книгата, за него нещо се постига, но може ли от тиража на книгата да съдиш за вътрешното съдържание? Тази книга е написана, че повече хора се интересуват от тази книга, какво има? Да кажем, ако научно разправяте за окултните науки, колко хора ще се интересуват? Много малко ще се намерят. Но станете един гадател да предсказвате съдбините в близкото бъдеще, за утре, за други ден, веднага ще има голям интерес. Казва: „Не ми разправяй научната стана, но ми кажи нещо, което

има резултат.“ Даже учени хора има, аз съм забелязал, всичките учени хора имат едно лековерие. Много пъти съм увещавал научно, но му кажа: „Ти имаш една черта, която показва голяма дарба, гениалност.“ Той забравя научните работи, в един логичен ред казва: „Я ми кажи, къде е тази черта?“ Ще започне да търси къде е. Аз казвам: „Не мога да ви кажа, но имате тази черта.“ Питам, какво е разбрал той? Вече заинтересуван е. Казвам: „Тебе те очаква това и това.“ После ще мисли. Събуден е в него един интерес. Аз му описвам от научна страна работите как седят. Казва: „Тия работи не са доказани.“ Не се интересува човекът. Щом му кажа, че има една гениална черта, засяга се неговата личност.

В окултната наука, това което изучавате трябва да ви засегне отблизо. Най-първо трябва да се освободите от един ненужен товар. Един окултен ученик трябва да се освободи от онова, което е ненужно, непотребно. Някои неща има, които след сто години ще дойдат. Сто години да го носиш, без да ти трябва, няма смисъл. Остави го настрана, няма какво да го употребиш. За него ще платиш повече, отколкото струва. След сто години ще си купиш нещо по-хубаво. Сто години да го носиш, ще платиш десет пъти повече отколкото струва.

Сега в живота, кои неща са потребни от ваше гледище? Кое е потребно в живота? Най-потребното във вас е вярата. Вяра в този смисъл, да [е] оптимист човек, да вярва, каквото и да се случи да вярва, че ще се оправят работите. Да мяза на онзи английски писател, който загазил в борчове, кредиторите искат, той им казва: „Дайте ми време да се отплатя.“ Добре, как се придобива вярата? Човек се ражда с вяра, но вярата във всички не е развита. Аз говоря за онази вяра, която има приложение в умствения живот. Вяра, която няма приложение не е вяра. Вяра, която дава подтик за постижение.

Да допуснем, че вие в живота имате известни спънки.

По някой път питате защо са спънките. Представете си, че вие сте един земеделец, имате известна площ земя, която трябва да обработвате. Някъде земята е добра, няма никакви камъни, някъде е камениста и ако речете да орете, много работа, вашето рало ще се строши. Коя е причината? Защо почвата на едната нива е добра, а почвата на другата нива е слаба, камениста почва? Къде седят причините? По какво се отличава една добра от една лоша нива? Казваш, че почвата на дадената нива е лоша. В тази, последната, трябва повече да работиш — наторяване трябва. Другата почва има свои заложиби. Какво трябва да прави земеделецът, ако нивата има много камъни?. Трябва да очисти нивата от камъните, да ги събере. Мъчнотиите, които имате, как ги дигате? Как се справяте с мъчнотиите, които имате?

Представете си, че мине един ученик и ви каже: „Вие не сте даровит човек.“ Вие му повярвате, че нямате никаква дарба. Или ви каже: „Вие не живеете добре.“ Какво трябва да правите, как трябва да се живее? Ако сте даровит как трябва да живеете? Има един разказ: Един окултен ученик, който следвал окултните науки, той си носил един пояс около своя кръст, не го снемал. Пък всичкото нещастие седяло в тоя пояс. Колкото пъти да му казвали: „Извади тоя пояс, скъсай го“, той казвал, че не може да се скъса, дебел е. Учителят на този ученик му дал една игла и казал на ученика: „Ще прочетеш колко нишки има тоя пояс и всяка нишка ще скъсаш! Ще извадиш едната нишка, ще я скъсаш, после втората ще извадиш и ще скъсаш и така ще прочетеш всичките нишки.“ Ученикът след като прочел колко нишки имал поясът, той се скъсал. Нишка по нишка трябва да четете. Щом вече си започнал да се занимаваш със своите погрешки, ти си започнал с изправлението. Изправлението не може да стане изведнъж. Вие мислите, че известна ваша погрешка може да я поправите изведнъж. Или пък мислите, че известна дарба може да я изявите. Положителните и отрицателните черти

не може изведнъж да се турят в действие. Навсякъде се изисква време и работа. Да се поправи една погрешка, изисква се едно усилие. В развиването на една дарба законът е все същия. Има една последователност, постепенност, която трябва да се прилага.

Мен ми разправяше един евангелист. Той започнал да пуши тютюн и като станал евангелист, искал да остави тютюна, искал да поправи погрешката. Казва, няма да пуши и пак пуши. Един стих тури, други стих тури, не може по никакъв начин да се отучи. Две-три години се борил със себе си, четири-пет дни не пуши и пак започне. Един ден се помолил на Господа, казал: „Господи освободи ме от този дявол!“ Не е много голям дявол да пуши тютюн. Хванала го магарешка кашлица, държала го близо четири месеца. Като рече да пуши — закашля. Четири месеца като го държала магарешката кашлица, отучил се да пуши тютюн. Казва: „Слава Богу! Освободих се!“

Или да допуснем, вие имате голямо любопитство. Всичките хора не са еднакво любопитни. Искат да видят някъде какво има. Има един турски анекдот. Един закъсал в живота и като мислил, мисли какво да направи, най-после взел една волска глава, турил я в една стая, запалил една свещ и на врата[та] писал така: „Който влиза пишман ще стане и който не влиза и той пишман ще стане.“ Хората чета[т]: „Който влиза пишман ще стане и който не влиза и той пишман ще стане.“ Хората били любопитни да видят какво има. Влизат вътре виждат една волска глава с една запалена свещ вътре. Всички седят отвън, казват: „Какво има?“ Онзи, който излиза, казва: „Влез и виж!“ Онзи, който влязъл не иска да се изложи сега. Този седи и събира парите. Хубаво, онзи който създал този анекдот, какво е разбирал? Като влезе някой учен, вижда волска глава, той разбира, че се изложил, като излезе казва: „Влез, че провери.“ Събрали се онези, които влезли вътре, питат го: „Защо ни изложи нас?“ — „Не ви

изложих.“ Казва, че има мъртви хора, които не мислят, мъртви са. Те имат нужда да запалят една свещ. Той искал да каже, че всеки човек, който не мисли в света, той е една мъртва волска глава. Ученият мълчи.

Казват: „Ученият човек е натоварена камила, пълна библиотека. Невежият е празна библиотека.“ Ако носиш пълна библиотека на гърба си и ако носиш празна библиотека, какво ще добиеш? Сега има учени, които имат сто тома в библиотеката си, а пък други нямат нито една. Питам, в какво седи преимуществото? Че в единия има възможност. Този, който няма библиотеката, ако в него се зароди желание един ден, какво трябва да прави? Той как трябва да разреши въпроса? Той трябва да иде при онзи, който има книгите и да каже: „Не може ли да ти стана слуга, да чистя само праха на библиотеката, ще я държа в изправно положение.“ Да стане библиотекар в някоя библиотека, тогава с много малка заплата, все ще отвори някоя книга и ще научи нещо. Сега вие се спирате и казвате: „Понеже не съм даровит човек.“ Вие нямате книги, може да станете слуга някъде. Заложби във всичките хора има. Но всичките хора не са еднакво работили, а всичко зависи от работата. Някои хора са работили хиляди години, колективен труд. То не е работа на един човек, хиляди същества са работили. За днешната наука са работили хиляди учени хора и имаме този резултат. Не е резултат на един човек. Доброто не е резултат на един човек, но на хиляди поколения. Много хора трябва да се ангажират с една работа. С един човек доброто не може да бъде. А за да бъдете добри, вие непременно трябва да се свържете с добрите хора. Вие сами за себе си не може да бъдете. Една капка, ако не [се] свърже с цялата река, нищо не може да направи. В реката има приложение, една сила е. Но знанието, което има, само по себе си е неприложимо.

Да допуснем, че вие сте учител. Учителите имат разни педагогически методи. Вие сте учител във второ отделение.

Има някои ученици способни, някои от тях са съвсем мързеливи. И за тия, мързеливите ученици, учителите по някой път употребяват пръчка. Старите методи са това. Те употребяваха 4-5 пръчки. Ако не знае, един ще го вземе на гърба, а другите ще налагат. Някои деца се научиха да четат като ги бият. Някои не се научиха. След туй имаше методи да ги бият по ръката, после им удряха плесници, най-после възпитанието, учителите ще хванат ученика за ухото. Сега кой метод бихте избрали за най-педагогичен? Да го бият по задницата, да го бият по ръката, да му ударят плесници или да му теглят ухото. Влиза един учител, вижда, че туй дете обича сладкиши, обича бонбончета, даде му едно бонбонче, казва: „Утре ако поучиш, ще ти дам две бонбончета.“ Нито по задницата, нито го бие по ръката, нито тегли ушите. Той туря в ума на детето една идея, която стимулира неговия ум. Природата почти по същия начин възпитава хората. Все ще даде на хората. Навсякъде разни системи употребяват. Някой човек налага, някой побутва с малки бонбончета. Питам, ако вие възпитавате себе си, кой метод ще употребите при самовъзпитанието?

Как трябва да изправим? (*Учителят поправя нарисувания образ.*) Има едно състояние болезнено, от което трябва да се освободите. Докато човек има това състояние, той не може да се учи. Най-първо известно състояние трябва да го измените в себе си. Общи състояния има, човек трябва да оздравее. Защото знанието е постижение само на здравия човек. Само здравият човек може да учи. Болният човек, той косвено учи, но в болния човек, туй състояние, той няма възможност, силите за учение се поглъщат от противоположни действия. Най-първо трябва да имате едно здравословно състояние, за да учите. Щом нямате здравословно състояние и науката ви ще бъде такава. Не сте правили опити.

Да кажем, ако не ядете 24 часа, мерили ли сте си врата, да видите колко е намалял. Да ви дам един опит на вас.

Който няма работа, след като пости 24 часа, премерете, вижте врата си колко е изтънял, след като се наядеш, пак премери врата. И като постиш три дни, премери врата, който може един ден, който може два дни, който може три дни. Да видим какви ще бъдат данните. Точно, много хубаво ще мерите. Ако сами не можете да мерите, ще идете при един ваш приятел, той да измери точно до милиметър тъй. Да видим какви данни ще имате. Най-първо преди да сте постили ще си премерите врата и след туй като запостите, като достигнете края на поста, пак ще се премерите и като се наядете, трети път ще си премерите врата. То е един опит, не че големи постижения ще имате. Да видим каква разлика ще имате. Понеже постите 24 часа, да постите точно. Ще започнете или от 7 до 7 часа вечерта, или от обяд, то [е] точно 24 часа. За следна седмица може ли да имате данните? (— „За втория петък.“)

Помнете, че в природата има щастливи числа. Пазете се да не паднете в заблуждение. Щастливите числа или щастливите случаи, които може да се обяснят. Минаваш някъде, някой човек се дави. Можеш да му помогнеш, спираш се, помагаш му. От там насетне твоето положение ще се подобри. Минаваш, някой човек се дави. Казваш: „Да го извади друг.“ От там насетне твоето положение се влоши. В природата всякога, когато ти даде случай, от който можеш да се ползуваш и ти не го използваш, може да се зародят обратни реакции. Да кажем даде ти случай, при някое хубаво плодно дърво минаваш, нападали круши, ти си зает с работа. Спреш се, вземи няколко круши, то са условия. Казваш: „Кой ще спре да бере круши?“ Зает си с някоя голяма работа, бързаш. Всеки един случай, който ви се даде, не го изпускате. Да допуснем, че срещнеш един човек обезсърчен, разправя, че работите не вървят. Какво ви коштува вас да го насърчите? Казвате: „От днес нататък ще ви тръгне работата!“ И тръгнат работите. Или видиш някой болен, кажи: „Ще

оздравееш!“ Виждаш някой беден, сиромаш, кажи: „Ще се подобри твоето положение. Както виждам на вашата ръка е писано, сиромаш не може да останете.“ Ами че когато вие се обезсърчите, това не сте вие, това е чужденец. Сега как си обяснявате, възможно ли е ти, който си насърчен, да се обезсърчиш? Възможно ли е златото, желязо да стане? Или да кажем, желязото злато да стане, може ли? При дадени условия човек, който е бил насърчен, е злато. Обезсърчил се той, мисли, че неговото злато се обърнало на желязо. Онзи, който се обезсърчил, това не си ти. На него му кажи: „Твоята работа ще се уреди!“ Неговите работи са свършени. Като се обнадежди, неговите работи ще се уредят. Той може да ти препятствува. По някой път имаш песимистично настроение. Казваш: „Днес се нахраних, утре дали ще има храна? От къде ще взема храната?“ Питам, този, който ви смущава за утрешния ден, ти ли си или друг?

Вашата работа мяза на онзи беден човек, който отишъл при един благодетел и му казал: „Окъса ми се ризата, дайте ми една риза!“ Дали му. — „Имам един брат и той няма риза, дайте ми и за брат ми. После, имам и баща и баща ми няма, дайте ми и за него.“ Така той наредил десетина души все ризи нямат. Питам: Първата риза е за него, другите ризи за кого са? Вие често се занимавате с ризите на вашите приятели, братя, бащи, на майки, на дядо, на пра дядо. Кое е по-хубаво, да искате заради тях или да кажете: „Намерих аз един благодетел, идете вие да искате.“ Или да кажем, вие сте един учител, давате една задача, някой ученик не знае. Кое [е] по-хубаво, да му дадеш начин да разреши сам задачата или вие да я решите, заради него? Много майки и бащи има, които, за да не се размъги главата на детето, да не се занимава с мъчни задачи, казват: „Няма да го пращаме на училище. То ще си пука главата.“ Ами че обезсърчението, каква е задачата? Вие как лекувате обезсърчението? То се лекува, вие чакате да престане само. Никога не

сте се постарали обезсърчението да го премахнете.

Мислите ли, че един син, на когото бащата е благороден, богат, влезе в ума му мисълта, че баща му не го обича, той се обезсърчи. Той вижда, че бащата спрямо единия син е особено разположен, тъй му се струва. За мене това е естествено. Едното е дете на 5-6 години с неразвит ум. Другият син е на 21 година, праща го в училище, шие му по-хубави дрехи, купил му кон. Този малкият казва: „Баща ми има особено разположение към брата ми.“ Това малкото дете има разсъждения, но то не разбира, че е малко. Брат му е на 21 година, бащата има особено разположение към него. — „На мене такива работи не ми прави.“ — Това е разликата. Туй различие вие виждате в света. Природата по някой път е благосклонна към някого, заради тяхната възраст. Спрямо вас не е благосклонна по отношение на вашата възраст. То са ваши субективни схващания. На еди кой си човек му тръгнало напред. Той е възрастен, на 21 година, ти си още на пет години. Ако на тебе баща ти даде един кон, какво ще го правиш? Ако трябва да го пасеш, да му носиш вода, да го возиш в дама*, да го чистиш, ти малкото дете можеш ли да вършиш тия работи с големия кон? Няма да можеш, то не е за тебе. Това е голямо противоречие. Вие сте малки деца с големи идеи. Казва: „Аз съм станал на 45 години.“

Събрали се един западнал човек, един западнал вол, един западнал кон, западнало куче, един западнал вълк, една западнала мечка. Човекът се оплаквал — не му върви. Магарето и то се оплаквало, че не му върви. Вълкът се оплаквал, че не му върви. Какво казал човекът, какво казал волът и какво казало магарето: „Едно време вървеше на нашите. Додде имаше самар имаше и храна, сега няма храна, няма и самар.“ Под думата *магаре* виж аз какво разбирам. Един човек, който е горделив, той е в положението на едно мага-

* дам - (тур.) диал. - обор

ре. Магарето, той е един човек, упорито е, тщеславно, твърдо, дошло до центъра. Нещастие то на вола, вълка, мечката седят на друго място. Вълкът е чрезмерно разрушителен. Вълкът е тип на краен егоизъм, магарето е представител на крайното тщеславие, а пък вълкът на крайно разрушителен егоизъм. И тогава начина за поправка? Защо седи туй нещастие на магарето? Навсякъде станало прозвище, все за него говорят. Горделивият човек чака всички да говорят за него. Магарето иска същото. Най-големите анекдоти са за магарето.

Когато един човек иска да се лекува от един недъг, трябва да намери едно магаре. Например, как природата лекува магарето. Магарето, при реването е добило една черта, която по друг начин не може да добие. Туй животно добило вкус да разбира от хубава вода. Ти ще намериш хубава вода, тъй както магарето, за което всички се смеят. Ако искаш хубава вода ти тръгни подир магарето. Аз тълкувам, само магарето може да ти покаже истинския път как да живееш, защото водата е емблема на живота. То казва: „Ако искаш да се къпеш, да се миеш, човек ще станеш, ако не, като мене ще носиш товари. Аз съм нещастно.“ Нещастното магаре вече може да намери най-хубавата вода. То, като намери хубавата вода, то къса тия конци, то ще се освободи от туй положение.

Представете си, че една човешка душа е турена в една магарешка форма. Ще каже някой: „Че как може една човешка душа да носи магарешка форма?“ Представете си, че вие сте царски син с хубави дрехи облечен, с огърлица, с диадема на главата. Един ден паднете роб, турят ви халат, едни окъсани обуца. Казват: „Как е възможно?“ — Възможно е. Не се заблуждавайте с тия неща. Външните неща са път на вашето развитие. Вие седите и всички мислите, че сте нещастни, не ви върви. Има нещо, което не разбирате в окултната наука. Мнозина казват, че в окултната наука те

учат дълбоки работи, тънки работи. Кой са най-тънките работи в окултната наука? Кажете ми! Питайте онези, които казват. Попитайте един окултист, кой са най-тънките работи в окултната наука. В алхимията превръщат желязото в злато. Те най-простите хора знаят как да го правят. Ти не можеш да преобразиш своя характер, ако не можеш да превърнеш този елемент. Разни елементи турят и турят повече злато в себе си. Но то не е да извадиш от храната, превръщане трябва. Туй което ти можеш да превърнеш в себе си, то остава твое. Онова, което на заем вземаш ще го дадеш. Ти не можеш да подобриш характера си, ако не си дошъл да превърнеш един елемент в друг. Една мисъл, едно чувство в тебе, ако не можеш да го превърнеш. Ако едно кисело чувство не можеш да го превърнеш, да направиш опит, в едно благородно чувство, тогава не разбираш закона. Цялата окултна наука е превръщане на чувствата, на мислите. Щом може да превърнеш една мисъл, да й дадеш друга насока, една постъпка — ти по същия закон може да я превърнеш.

Ако вземете една дълга музикална струна, ако опъвате какви ще бъдат трептенията? Ако съкратите тази струна и пак опънете, какви ще бъдат трептенията, нали ще се увеличат? Ако разделите на две струната, трептенията се увеличават, ще имате по-висок тон. Следователно, всеки тон е по-висок, щом има по-високи трептения. Вие не можете да образувате тия трептения, ако не съкратите струните. Един цигулар трябва да изучава изкуството да съкращава. Изкуството седи в съкращаването на тия положения на тоновете. Ако той може правилно да ги съкращава, той е добър цигулар, оттам зависи щастието на човека. И твоята съдба, това е струната, на която ти свириш. Всичките нещастия във вас това са струни, на които вие свирите. Това е само едно твърдение за онези от вас, които разбират. Който не разбира, той не може да си представи, как ще бъде една струна. Ти имаш едно неприязнено чувство, то е една струна. Туй неп-

риязнено чувство, приятно или неприятно, една и съща струна е — съкращението е различно. Чувството е една струна, на която се образуват тия тонове. Неприятното чувство е неправилен тон. Измени малко позицията на това чувство, измени го в приятно. Или пък имаш една неприятна мисъл, струната е същата. Неприятната мисъл е струна. Ти не мислиш правилно, ти не си съкратил струната тъй обективно. Измени твоите мисли, ще се оправи. Имате вече една фаза, имате нещо криво. В какво седи кривото? — В твоите мисли. Ти не си поставил на място мислите.

Та сега аз ви навеждам на тия неща да мислите. Всичките хора са учени, но придобитите резултати са важни. Всеки иска да бъде богат, всеки иска да бъде даровит. Но то вече е придобивка на труд, от всичката тази работа. Във вас най-първо трябва да се създаде желание да работите и после наследените черти ще дойдат, то е изработен труд. Сега трябва да се работи. Всички влагате в себе си хубави мисли. Всяка сутрин, като ставате, поне за десет деня прилагайте една хубава мисъл. Всяка сутрин, още от леглото като станеш наложи си една хубава мисъл! Това за десет деня. Ти ще кажеш: „Туй, което вложа, ще стане ли?“ То е друг въпрос. Вложи една мисъл както единия лев вземаш и туряш в касата. Като станеш сутрин една мисъл всеки ден. За 365 деня по една мисъл. Не каква и да е. Тури най-хубава мисъл, от която ти да си доволен, но да не се зароди в тебе желание, че трябваше да каже друго нещо. Тури една хубава мисъл: „Утре да имам най-хубавия хляб, пресен, направен от прясно брашно. Един хубав сомун.“ Дали утре ще дойде хляба или не, то е друг въпрос. На другия ден бих казал: Една хубава шапка. На третия ден — едни хубави обуца. Вие какво бихте турили сега? Вие ще турите, ще кажете така: „Аз бих желал да имам десет милиона!“ Много ви са десет милиона. Десет милиона долари може ли да ги носите, но злато, не книжни? Туй, което можеш да носиш. Колко килограма човек може

да носи на гърба си, но да може сто километра да пропътува. — Десет килограма. Всеки килограм по двеста наполеона, всеки наполеон по 500 лева правят всичко български левове един милион. Туй е, което ви трябва. Туй е, на което можеш да разчиташ. Туй, което можете да турите в стомаха, то е мярка. Всякога човешкия стомах вземам за мерило. Туй, което можеш да вложиш в стомаха, то е реалното. Туй, което можеш да вложиш в ума, то е реалното. Природата е дала мерки. Според тези мерки, колко ви трябва? Не трябва повече отколкото може да се тури в стомаха. Това, което туряш в стомаха, то е мярката. Туй трябва да вземете. Другото оставете настрана. То е бreme.

Не мислете, че сте най-нещастните в света. Никога като станеш сутрин, не мисли, че си най-нещастно същество. Изгонете тази мисъл. Не мислете, че сте най-нещастен човек, мисълта не е права. Не можеш да живееш в един Божествен свят и да си нещастен. То е вече предубеждение. Не сте нещастни хора!

САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ !

*23 лекция на Младежкия клас
28 февруари 1936 г.
Изгрев, [София]*

ЦАРЯТ, БОГАТИЯТ И МОМАТА

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

Как ги намирате, по кой начин ги намирате мъчнотиите. Как ги намерихте? („С мислене.“) Може ли всичко да намерите с мислене? Да кажем ти изгубиш един наполеон, с мислене може ли да го намериш? За да се разбере каква е идеята, може би ти си бил някъде, пък да си спомниш къде си го турил, да го намериш. По този начин може. Седиш ти, вариш боб, какво искам да ви кажа, не знаете. Искаш да се осоли боба. Като мислиш, може ли да се осоли? Мислено му туряш сол, мислено му турям една лъжица сол на едно гърне, после като туря една чаена лъжица, не е осолено. Турям втора чаена лъжица, пак не е солен, турям три, пет, десет — не е солен. Казва: „Каква е тази сол, че не осолява?“ Казвам: Хас* сол. Има нещо, което не достига, тъй както мислят хората. Мисълта, която [е] едновременно на физическото поле, умствения свят и духовния свят не е непълна мисъл. Едновременно трябва да функционира в трите свята, това е мисъл. Щом функционира само в едно поле, то е начало на мисъл. Но когато кажем: С мисълта всичко може, разбираме мисъл, която функционира едновременно в трите свята. Значи мислиш, чувствуваш и правиш, това е мисъл. Мислиш, пък не действуваш, това не е мисъл, това е начало на мисъл. Има малко по-друго понятие за мисълта. Някой път можеш да мислиш, защо каквото мислиш не се постига. Някой път казваш: „Да си сваря боба, турил съм го на огъня.“ Но трябва да вземеш гърнето, да го туриш на

* хас - (араб. - тур.) чист, истински

зи мухи. Възможно е. Някой ще каже, че особен инстинкт имат тия мухи и той ги кара. Възможно е. Други ще кажат, че бамбуковите тояжки привлекли тия мухи. Възможно е — „ола белир“. Но [в]се таки факт е, дупките са направени, слушахме звука. Да допуснем, че аз научно ви докажа, кои са причините, че тази гора пее. Какво ще придобиете вие? Ето какво ще добиете вие.

Ще ви кажа онази басня. Котката и лисицата намерили сирене, че не могли да си го разделят. Потърсили някой справедлив човек да им раздели сиренето. Лисицата е хитра, котката дращи. Лисицата като умна, вижда, че ако се скарат, нейният нос ще пострада, затова казва: „Да намерим някой да ни раздели сиренето.“ Най-после срещат лъва, царя на животните, казва: „Царю, намерихме сирене и с този приятел ние сме справедливи хора, искаме праведно.“ Царят казва: „Точно аз зная да меря.“ Турил си той везните, пречупил на две парчета, турил ги. Натегне от едната страна, той откъсне и вземе, натегне от другата страна, пак вземе. Най-после останало едно малко парче. Лисицата казва: „Съгласна съм и с това.“ — „Не, не, аз обичам до края да го изтегля.“ Следователно, това абсолютното какво ще бъде? Нали везните трябва да дойдат на едно ниво. Той казва: „Не е еднакво нивото.“ След като изяде сиренето, нивото ще бъде равно. Въображаемо сирене ще остане. Казва: „Вземете нашия дял.“

Сега точно така. Често в сегашния физически свят сиренето го няма там. Казва: „Аз вече познах работата каква е.“ Лисицата познала, че сиренето е изядено. И го изяли с оглед да направят нещо. Сега казва: „Трябва да знаете, аз разделих сиренето, ха лисицата, ха аз, все едно.“ Нали така се казва, че нашето добро е добро и за другите хора. То е се дележ на сирене. Аз изям сиренето и казвам: „Все едно аз или вие.“ Втори път и вие ще изядете сиренето и вие ще кажете: „Ха аз, ха вие, все едно.“ Аз сега намирам разликата.

Има разлика. Когато аз изям сиренето, аз зная повече, когато вие изядете сиренето, вие знаете повече. Тогава, като притеглят другите, същото ще дойде. Ти искаш правда. Аз изям сиренето и все едно е аз дали ще изям сиренето или вие. Сега кой ще страда, от кого ще търсиш? Потърсиш го от мене. Дигне се нагоре. Тогава аз ставам причината, ще откъсна от другата страна. Е, хубаво, изчезнем и двамата, остане туй същество, което претегля право. Туй, което изяли и двамата, тежи повече. Тури го на везни. Този процес де ще спре?

Една нова мисъл. Как ще се спре процесът? По кой път вие искате правото? И тогава в света казваме тъй: „Право в света няма.“ Какво трябва да разбираме? Докато вие търсите правото с вашите везни, никога няма да го намерите. Не, че няма право. Но правото по този начин никога не се намира. То е само едно отношение. Допуснете, че някой човек ви казва: „Еди кой си човек е добър.“ Какво ме интересува, че той е добър или че е лош? Кое е добро в добрия и кое е лошо в злия? Допуснете сега ред разсъждения. Сега считат, че лъвът несправедливо е постъпил, че изял сиренето на тия двамата. Така е в баснята. Несправедлив бил лъвът. Ами ако лисицата и котката бяха изяли сиренето, справедливо ли е? Защото както може да се направи едно възражение, че сиренето не го намерил лъвът, но лисицата и котката са намерили сиренето, то сиренето не е на лъва, така и лъвът може да се яви да направи същото възражение, че и котката и лисицата, които изяли сиренето, не е право. Туй са относителни неща. Аз разбирам абсолютното право какво е. Право е за тебе това, което никой не може да го изяде, освен ти. Да направя мисълта си ясна. Казвате: „Как тъй?“ Едно изяснение ще направя.

Представете си, че на нула градуса е естественото положение на яденето. Вие обичате да ядете. Представете си, че едни са свикнали да ядат храната на нула градуса, други

на един градус, трети на 10-тина — 20, а ако ти си свикнал да ядеш една храна на 200 градуса, тази храна кой ще ти я вземе? Тази храна на 200 градуса топлина остава, кой ще ти яде храната? Едно същество, като дойде, то търси онзи градус, който е подходящ на него. Следователно, твоята храна, която другите изядат, тя не е за тебе. Или пък другояче казано да разберете: Туй е по аналитичен [аналогичен] начин да може да влезете в една местност, дето има изобилно ябълки, круши, такова изобилие, че всякога можеш да намериш храна, каквото искаш, никой не може да я вземе. Твоята храна в дадения случай и никой не може да ти я вземе. Ами че при изобилието, ти не можеш да бъдеш лишен от храна. Когато казваме, че правото ни никой не може да го отнеме, разбираме трябва.

Идеш при един извор, никой не може да вземе твоята вода. Може ли да я вземе? — Не може. Ако идеш там дето има едно шише с вода, тази вода всеки може да я вземе. Туй, което всеки може да го вземе, истината не е там. Относително е там. Реалното не е там. Или недоимък има в нещата. Следователно, вие сте недоволни от живота, какво подразбирате? — Не сте в изобилието на живота. Вие сте в най-дребното. Всякога когато останете в най-дребното, вие сте недоволен от живота. Дребното не означава идея. Какво друго трябва да употребим? При най-оскъдения живот, като си недоволен от живота, няма никакво изобилие. Сега вие изучавате окултната наука. Някой път се чудите защо нещата са непостижими. „Много работи, казвате, мислим, ама нищо не става.“ С мислене работите не стават. Да кажем, ти мислиш да станеш музикант. С мислене музикант става ли? Ще започнеш да пееш, ще мислиш, ще чувствуваш, ще пееш. В четенето е същото. Може да мислиш за наука, но същевременно тази наука ти чувствуваш. Трябва да учиш. Учението е пеене. Да пееш или да учиш, то е се същото. Едновременно една наука трябва да мислиш заради нея да я чувс-

твуваш и да я изучаваш. На физическото поле основно трябва да изучаваш, да правиш проверки. Ако не правиш проверки и мислиш, че нищо няма, ти не си на прав път.

Или аз обяснявам така: Представете си, че аз имам едно яйце и почвам да мисля. Най-първо турям яйцето под квачката, това яйце се излюпва. След туй това яйце, като се излюпи, тръгва. Второто положение може да хвърля храна на пилето. То може да яде. След като дам на пилето вече мисля. Щом мисля за пилето, може да го нахраня. Давам храна на пилето. Тази храна, която давам на пилето, аз мисля и пилето яде. Тогава има едно отношение между пилето и мене. Че онова, което аз мисля, което аз давам, пилето го извършва. Пилето извършва една работа. Тогава вашата мисъл трябва друг да я извърши. Вие искате да пеете и кой ще извърши вашата работа? Вие няма да я извършите, друг ще я извърши. Вие не сте извършили. Вие мислите, вашият ларинкс, той ще извърши вашата работа. Той е измътеното пиле. Идете при него, проектирайте вашата мисъл, той ще я проектира навън.

Като не разбират казват: „Аз пея за това, за онова.“ Хубаво, съгласен съм, ако туй е право. Някой път пееш, не върви. Не можеш, не си ти, който пееш. Онзи, който пее, казва: „Аз не пея.“ Какво ще платиш? Дойде някой, не пее човекът. Той ще каже: „Певецът трябва да има разположение, трябва да има вдъхновение.“ Съгласен съм. Аз мога да накарам този певец на пее. По кой начин може да се накара един певец да пее? Ако си цар казваш: „Или ще пееш или ще те обеся.“ Не се шегува. „Или ще пееш, или ще те обеся!“ Питам: Какво ще направи този певец? Понеже певецът обича живота повече от пеенето, той ще пожертвува пеенето, за да спаси живота си и ще пее. Казва: „Този цар е много жесток.“ Разказва си той историята. Царят след като го пусне, казва: „Без малко щяха да ме обесят, понеже не съм пял.“ Другият казва: „Тези хора не разбират от музика, какво не-

що е култура, я попей на мене? Аз казвам: Не искам да те беся. Царят искаше да те беси, аз ти давам 1000 английски лири, попей!“ Запее той, вземе парите, тури ги в джоба. Бръкне, пак пее хубаво.

Първата причина беше въжето, то те накара да пееш, да не те окачат на него. Вторият — пееш понеже ти турили нещо в кесията. Пак пееш. Кажете ми сега третата причина, третия метод, по който певецът може да пее. Този певец върви по пътя, среща една красива мома, иска да ѝ обърне внимание. Представете си, че той е млад момък, той веднага почне да пее и без пари пее. Той пее, момата слуша. За кого пее той? Той пее за момата, да ѝ привлече вниманието. Питам: Защо царят искаше да обеси певеца, коя е причината? Защо този богатия даде хиляда английски и защо самият певец пее на красивата мома. Кажете ми сега причината. Царят казва: „Аз съм човек, каквото кажа, не искам никога да ми противоречи, на моята дума.“ Ако ти си певец и направиш най-малкото противоречие, ще те обесят. Онзи богатият казва: „Аз съм човек, който като дам някому хиляда лири, искам моята дума да стане.“ Певецът най-после казва: „Царят ми заповядва, богатият ми заповядва, хората на мене ще ми заповядват!“ Като видя красивата мома, казва: „Чакай аз да ѝ заповядвам, тя да ме слуша.“

Царят и богатия са в певеца. Певеца и царят и богатият иска[т] сега него да слушат. Кой е най-силния човек от царя, богатия и певеца? — Красивата мома? Кой е най-силния човек?

Това са философски разсъждения. Тия мъчнотии, които вие срещате в живота са същите, само че не знаете да ги обясните. Противоречията в живота са от този характер. То е мъчнотията на царя, мъчнотията на богатия, мъчнотията на певеца, мъчнотията на младата мома. Тя отива на работа, спре се и най-после, като свърши, казва: „Песента е хубава, аз закъснях за работа. От де се намери този?“ Тя, като си

иде вкъщи, майка ѝ я пита, нея я срам да каже. Ето какво ще излезе. От туй ще излезе нещо лошо. Тя трябваше да се върне на време. Тя пък слушала певеца. Майката пита: „Къде беше?“ Нея я срам да каже, че слушала певеца. Ще посмогулеви, казва: „Бях някъде, слушах нещо, слушах някого, слушах един певец. Слушах един певец, много хубаво пее.“ Защо го слуша? В нея се заражда желание да спечели. Царят искаше да обеси певеца, ако не пее, богатият искаше да му даде пари, за да пее. Момата искаше да хване този певец, да го окошари някъде. Ето аз какво разбирам. Този певец е като едно канарче, което пее някъде в тропическите места. Дойде една мома, хване го, тури го в кафез, занесе го в Европа. Всяка сутрин туря зрънца в кафеза. Момата не е виновата. Царят го няма, богатият го няма. Това са наши разсъждения. Вие чели ли сте някъде, някой цар да обеси някой певец? То са ред разсъждения, сега. Този цар иска да обеси певеца само при изключителни условия, ако той не изпълни царската дума. Само тогава царят ще го обеси. Ако не пее на богатия, той няма да даде пари. Най-после на този певец му трябват пари. Той казва: „Стоката ми трябва да се продаде“, когато пее на момата. И той мисли. Той не е от глупавите певци. Той иска да привлече вниманието на тази мома.

Представете си, че вие сте певец. Представете си, че всеки от вас има опитността на певеца: че вас царят ви заплашвал да ви обеси, богатият ви подкупил, младата мома е привлякла вашето внимание. Казвате: „Опък свят е този.“ Ама, вие не сте ли опък? Какво си изгубил ако пееш на царя, ако пееш на богатия или ако пееш на младата мома? Ти нищо няма да изгубиш ако пееш на царя, на богатия и на младата мома. Това е едно разсъждение. Вие ще кажете: „На младата мома всеки пее.“ Но този певец чувствуваше, че тази мома, като върви животът ѝ е обезсмислен, мрачен. Той иска да ѝ привлече вниманието, да ѝ помогне. Като слуша певеца, всичката тъга си отива и се връща весела при майка

си. Като не разбира, какво ще каже? Но песента на певеца излекува един болен. В този случай хубавата страна е, че той помогна на момата. Де е виноват певецът, че я спрял на пътя? Тя изгубила част от времето си, пък спечелила едно разположение, което не можеше да го има, ако певецът не беше пял. Аз ви превеждам този пример правя една аналогия.

Човешката мисъл, според мене това отличава певеца. Който не е спрял при него, той не е спрял при човешката мисъл. Ако си се спрял да слушаш певеца — аз разбирам реализираната мисъл. А пък пеенето е сгъстена светлина. Светлината е израз на мисълта. Само при светлината може да се яви мисълта. Красивият певец е човешката мисъл или може да го наречем, когато вашето внимание трябва да се привлече. Може да се привлече по пътя на царя, може да се привлече по пътя на богатия, може да се привлече по пътя на красивата мома и т.н. Това са методи или начини. Вие, ако сте един певец, кому ще пеете? Човек на себе си може ли да пее? — Не може човек да пее на себе си. Певецът най-първо пее на въздуха. Той казва: „Или ще пееш или ще те обеса.“ Ако не пееш, той ще те хване за гърлото. Той е царя. Има ли право въздухът да заповядва на певеца да пее? За да пее певецът въздух трябва. За другото вие какъв превод ще направите? Казвам: Въздухът е царя. Ако не пееш, казва: „Ще те обеса, нищо повече.“ Превеждам сега: Непременно, като вземеш този въздух, ти трябва да пееш, пак ще го дадеш. Какво има ако аз изкарам музикално въздуха от гърлото. Няма никакво противоречие. Второто положение на какво може да го сравните? — Наял си се, ще пееш. На тази храна трябва да пееш.

Сега да напуснем този ред на разсъждения. Вие в себе си да разсъждавате така. Сега да ви приведа друг пример. Представете си, че вие сте един беден студент, аз към банкерин. От немай къде вие сте заставени да дойдете при мене, искате да свършите университет, трябва ви пари. Аз като

човек ви давам пари, но ви казвам: „Трябва да ги върнете на време. Каква гаранция ще ми дадете?“ Вие дадете едно доказателство, второ, трето. Вие ще се намерите в положението на ония, които искат да докажат на един богат американец, че земята е валчеста. Той обявил, че дава пет хиляди долара, на онзи, който му докаже, че земята е валчеста. Досега са се явили мнозина но не могат да му докажат, да го убедят. Той мисли, че земята е плоска. Той [е] богат милионер, пет хиляди долара дава на онзи, който може да му докаже, че земята е валчеста. Ефикасно доказателство, да се задоволи. Казва: „Празна работа е, това не доказателство, то е предположение, не е валчеста, ние не я виждаме валчеста.“ Сега вие ще кажете: „Има доказателства.“ Но тия доказателства не хващат. Този американец, той иска много материално доказателство, да види, че земята е като глобус, че е валчеста.

Да кажем сега *причина*. Какво нещо [е] причина? *При* значи *при формата* — при Ивана, при Драгана. *При* — *чин* значи може да седиш дето седят учениците, дето седят двама души. Може да е капитански чин, може да е ефрейторски чин, може да е старши, може да е фелтфебелски чин, може да е подпоручик, може да е поручик, може да е капитан, подполковник, полковник, може да е генерал лейтенант — *причина*. Чудни са хората, когато казват: „Коя е причината на нещата?“ Ето коя е причината: Учителят седи при чина. Какво е туй, което може да те застави? Ти казваш: „Причината.“ Но думата *причина* ние туряме, няма същия смисъл.

Добро. Де е доброто? Има ли някакво добро? Доброто е написано. Но има ли някакво добро? Ако е добро, то тия букви станаха ли по-добри? Сега другата дума: *Лош*. Тия букви станаха ли лоши? Какво значи думата *лош*? — Причина. Ти казваш: „Седнал Учителят при мене.“ Какво подразбира причина? Туй, което създаде всички неща. Ху-

баво, ако има един извор, който създал едно езеро, като текло, този извор мисли ли за създаването на езерото? Казвам: Коя е причината за този извор? Но изворът мислеше ли за езерото като го създаде? В най-простия, под думата *причина*, то е малък повод на направиш нещо. Всеки предмет отвън, който може да те привлече да направиш някаква микроскопическа работа, туй което може да те застави, мисълта ти да функционира, туй което може да застави чувствата ти да функционират, туй което може да те застави постъпките ти да функционират, туй малкото подбуждение ние го наричаме причина. Нещо отвън. Но вие ни най-малко не туряте, че в тази причина има нещо разумно.

Вие мислите, че онзи професор, който ви говори, той е причина за вашето знание. „Причината за моето знание е професорът. Ако аз не бях и той нямаше да бъде. Аз съм причина той да говори. Следователно аз го заставих да говори. Той е причина аз да стана по-учен. Пък аз съм причината, той да се изяви, че е умен.“ Как ще обясните противоречието? Ти си причина и той е причина. Има две страни на причината. Ако вие като професор сте причина, за да създадете един ученик, ученикът е причина, за да създадете един професор. Защото професорите, учениците са ги създали, а пък децата професорите създадоха. Тогава децата създадоха професорите, но професорите създадоха децата. Ако нямаше деца, кому щяха да говорят професорите? Професор на професор може ли да говори? Или да ви туря друг контраст. Пълно на пълно може ли да говори? Пълно на празно може да говори и празно на пълно може да говори.

За вас тия разсъждения не са важни. От вашето гледище ето как седи работата: Повикал съм вас на угощение. Заклал съм едно пиле, опечено. Седя и ви оказвам от каква порода е пилето, че то е от особена порода, научно ви обяснявам. Вие ме слушате и казвате: „Доста тия знания, че било такава и такава породата, не ни интересува.“ Ако ви обясня-

вам причината от каква порода е пилето, какво ще ви ползува вас? Казвате: „Хубаво, отлично пиле, вкусно!“ Защо пилето е вкусно, кажете ми! На първо място ти си бил много гладен. Ако бяхте човек, който нямаште никакъв глад, то пилето нямаше да е така вкусно. Вкусно е пилето, защото сте гладен. Имали сте една вътрешна нужда. Туй пиле е задоволило една вътрешна нужда. Туй подразбира, че пилето е вкусно. Или вкусно е пилето, понеже животът на пилето е влязъл във вашия живот. Животът на пилето допринася нещо на вашия живот. Казвате: „Животът на това пиле е хубав.“ Пилето е певица, на когато сте казали: „Или ще пееш или ще те обеся.“ Понеже пилето не е пяло, вие сте го обесили. Като сте го обесили искате да знаете, защо не пее. Сега казвате: „Пилето не пее, но е много вкусно.“ Този певец, който не пее, е много вкусен на ядене. Сега мислите ли, че един лош човек може да пее? Не може, за да пее човек трябва да бъде добър. Пеенето вече спада към света на доброто. Там дето има музика, там царува доброто. Там дето няма музика, доброто не царува. Затуй ще забележите, щом човек се демагнетизирва, той губи своето разположение да пее. Щом излезе от това състояние, той е готов да пее. Онзи, който пее, показва, че неговите материални условия малко се подобрили. Щом човекът е болен не може да пее. Щом се подобри, неговото нормално състояние, той е готов вече вътрешно да мисли и да чувствава. Преди това, той може да мисли, но неговата мисъл не е музикална. Нито чувствата му са музикални, нито постъпките му са музикални. Това е аномално състояние на доброто в света.

Я да видя, какво сте писали върху причината на мъчнотиите? Да видим, каква е вашата философия. Да видим какво сте философствували. (*Един брат прочете темата.*) Значи щом напишете лошо и тия букви след туй ги изгаряте, не остава лошото да живее, но го изгаряте, за да се изчисти грехът. А доброто, понеже е добро, вие ще го турите като

надпис някъде. Та всяка добра мисъл оставяме да живее, да съществува, пък лошите мисли, ние постоянно ги горим в печката. Каквото лошо турите в печката, то гори. Къде седи лошавината? Къде седи лошото на лошия човек? Че той най-първо, като извади ножа, показва острието на ножа — „л“-то. После „о“-то показва валчеста топка. Той, като покаже топката, с нея по главата. А „ш“-то като хване лошият човек ще те набие върху колищата. „Ъ“* — той ще ти тури голяма тежест отгоре, ще пъшкаш, ще ти тури кука да те държи. Това е лошия. Туй показва какво ще направи лошият човек.

Сега изтълкувайте доброто, за да видим. Хората често казват: „Бог ще уреди работите или аз ще уредя работите или работите сами ще се уредят.“ Работите сами може ли да се уредят? Господ може ли? — Може. Един човек се моли на Господа, Господ му нарежда работите. Друг се моли, Господ не му ги нарежда. Един се моли — оздравява, друг се моли — умира. Къде е причината? Не искайте от Бога това, което не ви трябва. Щом искаш това, което не трябва, ще дойде нещастieto в живота. Непременно, изключение няма. Да допуснем имате една паяжина, за изяснение го турям, едва може да издържи една тежест от 1 килограм. Да допуснем, че може, тя не може да издържи. Ако вие на тази паяжина турите още четири, пет килограма, какво ще стане? Тя ще се скъса, нали? Следователно, в даден случай може да искате от Бога само това, за което вашият организъм, вашата мисъл, вашите чувства са в състояние да издържат. Следователно причината е смътна. Причината е там, че човек желае по-голям товар отколкото му трябва. Или казано на съвременен език: В който ден туриш по-голяма тежест, ще умреш, ще се скъса. И тъй става. За да умре човек какво му трябва? А на човекът какво му трябва? Един плод изял и този плод скъсва конеца. Здравият конец се скъсал. Сега има-

* според действащия правопис през 1936 г. думата *лошъ* се пише с Ъ

ме конец, който се връзва. Като дойдеш до възела и тогава възелът спира всичките правилни процеси. Дойде до възела и не може да има едно правилно обръщение. Или казано другояче: Всяка една мисъл, която не разрешава, една мисъл, която не разрешава една мъчнотия, то не е правилно. Всяка една постъпка, която не разрешава една мъчнотия, тя не е правилна. Правилната мисъл разрешава мъчнотиите микроскопически. Всяка мисъл, която разрешава мъчнотиите, тя е права мисъл. Всяко чувство, което разрешава във вас една мъчнотия, то е право чувство. Тъй трябва да разбирате. Щом имаш мисли, които не могат да разрешат мъчнотиите, те не са прави мисли. Туря една мисъл, втора, трета, докато дойдеш до онази мисъл, която може да разреши мъчнотията. Тя е правата мисъл. Правата мисъл разрешава мъчнотиите.

Допуснете сега, че имате едно състояние. Какво състояние да турим сега? Едно състояние на обикновено недоволство. Кое е най-обикновеното недоволство? В света един огрубява по единствената причина, той бил философ. Турил десния показалец между пръстите на лявата ръка и после посяга с дясната ръка да хване десния показалец. Обърква се той, по никой начин не може. Непостижимо е. Отива при един лекар да го лекува, втори. Най-после отива при един лекар, който разбрал причината. Искал да го убеди, че може да си хване пръста. — „Стига да ми покажеш.“ — „Може, аз ще ти покажа, има един начин.“ — „Каквото искаш ще ти дам.“ Той поставил пръста си между пръстите на лявата ръка и когато извадил дясната ръка да хване показалеца на същата ръка, лекарят поставил своя показалец и той хванал пръста. Казва: „Хванах, хванах го!“ И веднага се оправил човекът. Наместила му се дъската. Той има задоволство в себе си, че хванал пръста. Красотата е там. Красотата на живота седи в това, че не можеш да хванеш пръста си. Свободата седи в това, че не можеш да хванеш пръста. Ти си

свободен, щом не можеш да го хванеш, щом го хванеш, ти си ограничен. Той разсъждавал може ли да си хване пръста.

Та, често в живота вие разрешавате този въпрос. Казвате: „То е невъзможно.“ Благодарете, че е невъзможно. В невъзможността да хванеш пръста седи свободата на ръката. Вие създавате едно изкуствено положение туряте пръста под лявата ръка, мислите, че можете да хванете пръста. (*Учителят свиwa дясната ръка.*) Аз вече съм го хванал. То е специфично хващане. Той е готов да ми служи, аз съм забравил тази възможност. Отделил съм пръста като отделно същество. Мисълта не е правилна. Често нещата, които не стават, вие ги отделяте от цялото. Туй, което е отделено от цялото, не може да стане. Всички неща, които са отделени от цялото, не могат да станат. Или другояче казано: Всички неща, които не са според волята Божия, не могат да станат. Волята Божия е цялото. Отделяш нещата от цялото. Ти можеш да хванеш пръста, ако изтеглиш пръста да остане в дясната ръка.

Сега кажете ми вие, според вас, кои неща са непостижими? Кои неща вие не сте постигнали? Когато един човек ми каже, че има непостигнати желания, аз виждам, че той има една философия неразбрана. Представете си, че вие сте при едно дърво, окичено с плодове. Вие жалите, че не можете да оберете това дърво, да турите в чувал. Те не ви трябва, нека седят на дървото. Във вас желанието да ги оберете, да ги турите в един чувал, да ги занесете в къщи, мястото е далече, нямате превозни средства, казвате: „Невъзможно е.“ Казвам: Ще си изгубите времето.

Тогава вземете да пеете на царя, вземете да пеете на богатия, да пеете на момата. Хубаво, то е един образ. То е една хубава мисъл, едно хубаво разбиране. Ние трябва да създадем един нов свят с добри мисли, един свят с други чувствования, с други постъпки. В този свят като влезем, всичко е възможно. Сега ние придобиваме нещата с много

големи мъчнотии. След като ги добием не може да ги използваме. Българите имат един пример, той е горе долу така: Отива един беден при един богат чифликчия, че му се оплаква. Аз го предавам по моему. Оплаква се, че той е много беден в живота. Този помешчик казва на бедния: „Колкото място обиколиш, ще ти го дам за твое.“ Най-първо в ума му имало малко място. После се зародило в ума му да направи един кръг много голям. Но условията били такива: От изгрев до залез — изгубва всичкото. Той взел такъв голям кръг да обикаля, че [се] пресилил да стигне на време, паднал и умрял.

Всичката лакомия е да имате повече. Ако ще умреш защо ти е? По-малко вземи, колкото можеш да обиколиш. То е достатъчно. Или когато ще обработваш, ония ваши мисли, които ще обработвате, ония ваши чувства, които ще обработвате, ония ваши постъпки, които туряте в действие, те са полезни. Мисли, които не можете да приложите, чувствования, които не може да приложите, те са едно бреме. И те са полезни, но те са полезни по обратен път. Колко неща трябва сега? Колко качества има причината? Причина и последствие, нали? Всяко последствие има причина. И всяка причина има последствие. За пример едно огледало нали е последствие на моята мисъл? Направя едно огледало, но аз, като се погледна, виждам себе си. Огледалото е причина. Мен ми е приятно за последствията. Виждам себе си в последствията. То е причина и последствието става причина. Като се гледам в огледалото, мене ми става приятно, че в това последствие виждам себе си.

Заклучението какво е? Ако направиш едно огледало, в което не можеш да се огледаш, работата не е добре свършена. Ако можеш добре да се огледаш, работата е добре свършена. Всяка една мисъл от която ти можеш да бъдеш доволен има отражение. Всяко последствие има причина, че има правилно отражение. Сам да се отразаваш в огледало-

то, виждаш себе си. Приятно ти е, че имаш едно огледало. Ако в огледалото не можеш да видиш себе си, то не е направено както трябва. Ако направиш едно добро и не можеш да видиш себе си в доброто, доброто не е направено. Ако видиш себе си в доброто, доброто е добре направено.

То са сега ред разсъждения, за да ви избавя от ред противоречия. Като живеете, като умираете да бъдете доволни. Казваш: „Живях и какво ли научих!“ Учил съм толкова, но какво [съм] научил? Правих добро, правих, но нищо не направих. Да бъдеш доволен от учението, да бъдеш доволен от доброто, да бъдеш доволен, че умираш. Лошо ли е човек да е умрял? Турете сега *умира*. *Умира* значи влиза в света. Съвсем са го изопачили. Казва: „Умира този човек.“ Нека умира. Стига да идете в мира, в света, стига [да] идете в училище. Нека умира. Лошо е когато не сте отишли в училище. Щом идете в училище, добре е. Та да умира не е лоша дума. Разглеждате лошите страни на живота. Неразбрано има в нас. Онези хубавите неща в природата ние ги тълкуваме криво и следствие на това си създаваме наследството. Казваме: „Лош е животът.“ Не че е лош животът. Животът има нещо неразбрано.

Колко работи разбрахте сега, които можете да приложите? Магнитът винаги привлича малките частици, не големите. Ако имате едно желязо от десет килограма не може да го привлече. Щом са по-малки можеш да се справиш. Мъчнотиите понеже ги привличаш, ще се справиш с тях. Това са войници, ще ги туриш на служба. То са кандидати за служба, ще ги назначиш: кои учители, кого чиновник, слуги някъде. До вечерта ще ги назначиш и те ще ти благодарят.

Сега нека остане нещо неразбрано.

Царят ли ви привлича, богатият ли ви привлича, момата ли ви привлича? Какво трябва да правите?

САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НАГ МЪДРОСТТА ВОДИ

КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.

24 лекция на Младежкия клас
6 март 1936г.
Изгрев, [София]

ОСВОБОЖДАВАНЕ НА ЧУВСТВОТА

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

Коя е първата дума на езика? Коя [е] първата дума на речта? Когато човек се разгневи, коя е първата дума, която казва разгневеният човек? Коя е първата дума на някой, който се е примирил? Коя е обикновената дума на гневливия човек, която обича най-много? Гневът е специфично чувство на човека, което произтича от любов към думата. Трябва да се скара, за да я каже. Някой му взел думата, той трябва да се скара, за да вземе думата назад, да си каже думата, която иска. Вие, като се скарате, коя дума употребявате? Сега вие криете думата. Децата, когато вземат нещо, крият го. Защо крият децата ябълките? Като вземе ябълката, крие я. Или като вземе пари, крие ги. Защо ги крие? Когато в някой участък изпитват някой подсъдим, той е на щрек. Каквото го питат не отговаря. Защо? Защото се бои. Ще го разпитват и ще видят дали има противоречие в казаното, да го хванат. Казва: „Как го направи?“ Кажете един начин. Втори път го питат и тогава съпоставят двете показания и изваждат известни заключения.

Да допуснем сега, че един ваш учител иска да ви поясни, какво нещо е дроб. Сега може да ви се види чудно. Какво нещо е числител и какво нещо е знаменател? Това са много елементарни работи. Числителят е число, взето от едно цяло, знаменателят е числото на което е разделено цялото. Следователно, туряте една чертица и имате $2/3$. $2/3$ е взето от $3/3$ или от 1. Едно цяло число е разделено на три части. Кое е онова, което дава? Най-първо казвате, че е проста работа $2/3$. Кое е дало повод числото да се раздели на три? Кое е

дало повод на природата да раздели ръката на пет пръста? Ръката, която е цяла в китката, дохожда до пръстите и се разделя на пет части. Сега на пръв поглед какво има като се образували пет пръста? Но какъв е поводът? Всичката тайна седи в това, какъв е поводът? Ако може да попаднеш на повода, ще извадиш едно криво заключение. Две трети. Ти режеш една ябълка и даваш $2/3$ от ябълката и за себе си оставяш $1/3$. Защо го правиш? Имаш две съображения. Какво е първото съображение? Защо оставяш една трета за себе си? Да допуснем, вие делите ябълката, давате $2/3$ и оставяте $1/3$, съображенията какви са? Първото съображение е, че вие сте яли толкова ябълки, че като делите, не ви се яде и за вас оставяте едно малко парче. Той не може да ви се представи. Вие се представяте много щедър, а за себе си оставяте едно малко парче $1/3$ и давате $2/3$. Причината не е щедростта. Наситен сте, не сте гладен, яли сте. Или по някой път, давате цялото или малко оставяте за себе си. Казвате: „Малко ще взема.“ Отделяте ябълката и оставяте за вас $2/3$ и давате $1/3$, значи не сте яли ябълки. Щом за вас оставяте цялата ябълка, вие никак не сте вкусили. Пък $2/3$ — не сте опитали този предмет.

Тогавата имате една дроб $2/3$, имате и друга дроб $3/4$. $2/3$ от една ябълка, $3/4$ от една крина жито. Да кажем, колко е една крина? Изобщо, колко са крините? Каква е сега мярката на крините? („15 килограма.“) Добре, да кажем, приблизително е 15 килограма. Да допуснем, че имате $3/4$ от едно кило, $3/4$ от килограма. Вие ядете $2/3$ от ябълката. Какво ще направите вие, $2/3$ трябва да ги изядете. $3/4$ от един килограм жито има възможност и него да го изядете, нали? Може ли да изядете от един килограм от ябълката? $2/3$ може да изядете, $3/4$ от килограма може ли да изядете? Мъчно е. Вие обичате, но не сте свикнали. При сегашните условия, три четвърти не можете да изядете. Но тия $3/4$ може да ги посеете на нивата. Тогавата може да ви дам една задача.

Ако посееете 3/4 на нивата на следната година колко ще получите от тия 3/4. Вече дроб няма да получите. Идущата, като посееете житото, дроб няма да се получи, дробта ще изчезне. Може да имате пак дроб, но ще имате и цели кила, колко? („15 пъти повече.“) Значи, колко ще имате тогава? Горедолу ако сметнете 3/4 по 15 колко ще имате? („11 килограма и остава една дроб една четвърт.“) Една четвърт дроб остава, защо? Защо 3/4 се обърна в една четвърт? Много проста работа, но много пакостна работа.

Представете си една кибритена клечка сама по себе си е нищо, но тази кибритена клечка, поставена при известни условия е много опасна. Една кибритена клечка е опасна работа при дадени условия. Представете си, че някой минава в някои барутени погребни и със запалената кибритена клечка мине край барута близо. Вие и целият склад ще идете във въздуха. Едно малко нещо може да те дигне някъде, да те лиши от всичките права на земята, които имаш. Сега заключението какво е? Ако човек попадне в един склад с възпламенителни неща и може по едно невнимание да бутнеш с крака и да запалиш целия склад и да го дигнеш във въздуха.

Какво трябва да правиш тогава с една четвърт? Ако вземете една четвърт от четириъгълника, значи отваряте един път за кого? — Овцете може да излезат или вълкът може да влезе. Една четвърт от кошарата, ти вече отваряш от оградата и от овцете може да вземеш. Сега при обикновеното знание една четвърт е обикновена работа. Но всичките прегрешения влизат все с дроб в света. Те са големи пакостници. Някои от вас се интересуват, но външно. Отива при чашата и с върха на езика ще близне малко. Казва: „Какво има в едно близване?“ Но едно близване мяза на кибритената клечка. Но едно близване може да ти създаде едно голямо нещастие. Най-първо ти ще туриш върха на езика върху чашата. Втория път един милиметър по-дълбоко, третия път — три милиметра и най-после ще влезе целият език в чаша-

та. Чашата ще влезе в тебе и ти ще започнеш да разсъждаваш. Казваш: „До сега съм бил много ограничен човек“ Казваш: „Да се позапознаем!“ Позапознаеш се с първата чаша. Казваш на първата чаша: „Баща ви какъв е, от къде е?“ Чашата после разправя какъв е бащата, че е от благородна фамилия. В евангелието там е казано: „Чашата“, казва Христос. Той казва още: „Аз съм лозата, вие пръчките, а Отец ми е земеделецът.“ — „Високо произхождение имам, вие трябва да се запознаете с мене.“ Като се запознаете, вие ставате весели, дотогава сте били скръбни. Като се запознаете, казва: „Намерих първия син на лозата, най-големия син на лозата“ и стане весел.

Това, което ви разправям е изключително. То е едно изключително положение. Той е първия син, но не е роден от първата майка. Вие мислите ли, че всичките ябълки се раждат все от една и съща майка? Как мислите вие? От едно дърво се раждат, то е друг въпрос, но [от] една и съща майка не се раждат. Това как го наричате вие? Биогенезис. Всяко едно клонче, на което се родило един плод, това клонче е майка, а пък цялото дърво, то е бащата.

Сега едно друго противоречие има. Ние знаем бащата на дървото е отвън, цялото дърво е станало, то отпосле е станало. Има мъжки дървета и мъжки дървета. По какво се отличава един умен човек? Един много интелигентен човек от друг, който не е така интелигентен? Има известни черти, които ги отличават. По какво се отличава белият от черният човек — да бъде малко по-ясно. Който има чер цвят е черен, който има бял цвят е бял. По какво се отличава умният човек? Умът е нещо отвлечено, но има нещо, което отличава умният човек.

При образуването на тия линии еднаква енергия употребила ли се е? Да кажем имате 1, 2, 3, 4 иждивила* ли се е

* иждивя - (рус.) изхарча

1 2 3 4
една и съща енергия при тяхното образуване? До
коя линия е дадена повече енергия? — За най-дъл-
гата. Защо за него [нея] е дадена повече енергия?
— Защото е най-дълга. Имате малко дете прави-
те му дрехи. Имате и голям брат и нему правите
дрехи. Ако имате едно дете на 7 години и имате
един голям момък на 21 година в плата на дрехи-
те ще има най-малко един метър разлика. Този
брат на 21 година има 165 сантиметра височина, а детето е
един метър високо. Ако правите дрехи на едно дете, високо
един метър колко плат ще отиде, колко плат ще похарчите?
Предполагам, че детето е един метър високо, приблизител-
но, може да не вярно. Вероятно е само. Постепенно ще ко-
ригираме. Един лош човек да коригираш. Някои неща се
виждат по-големи, някои по-малки. Ние имаме в света една
постоянна мярка, с която да виждаме нещата. Ти виждаш
по-голяма, защото тя е по-близо, виждаш по-малка, защото
е по-далеч. Пространството се увеличава. Или голямото
пространство между нас намалява предметите. Малкото
пространство между нас, увеличава предметите. Малкото
увеличава, малкото [голямото] смалва.

Сега тази работа, която ви разправам, тя мяза на след-
ното: „Да кажем 24 часа вие не сте яли, искате да ви угостят
с баница, започват да ви задават въпроси: „С колко килог-
рама брашно да се направи баницата, колко сирене има, как
се точи?“ Казват: „Трудна работа е да се направи една ба-
ница!“ Този, който правил баницата, седи и казва от каква
нива трябва да се вземе житото, един килограм много хуба-
во жито, на каква воденица да се смели, какъв трябва да
бъде воденичарят, разправа за процеса как трябва да се ме-
си. Ти седиш, слушаш, минава час, два, тази работа е непри-
ятна. Питам, като дойде житото, защо ти е баницата. Хем не
искаш друго нещо. Защо не искаш обикновен хляб, ами ис-
каш баница? Кой са съображенията ти, че искаш баница? (—

„По-вкусно.“)

Да направя примера по-ясен. Вие искате една хубава
дреха. Не искате каква и да е, искате да облечете хубава дре-
ха, хубав цвят, хубава кройка. Защо? Защо искате? Или ис-
кате вълнена дреха или памучна дреха или копринена дреха.
Имаш свои съображения. Тия съображения са: ако е вълне-
на дрехата, по-хигиенична е зимно време. Зиме за предпо-
читане е вълнената дреха, по-хигиенична е зимно време. Зи-
ме за предпочитане е вълнената дреха. Ако е лятно време
някой път е за предпочитане копринената дреха, някой път
памучна дреха е за предпочитане. И те си имат своите доб-
ри качества. Казвам, в даден случай съвременните хора но-
сят излишни работи. Във вас, по някой път, имате неразпо-
ложение на духа. Туй неразположение от какво зависи? Ти
казваш тъй: „Много ми е тежко днес!“ Значи си натоварен с
нещо. Казваш: „Каква тежест има, много носи.“ — Търговс-
ки работи. Казва: „Много ми е тежко.“ Значи имате някаква
тежест. Какво трябва да направите с тежестта? Когато тър-
говецът има много стока, той какво трябва да направи? Тряб-
ва да я продаде. Ако този търговец не продаде стоката си,
ще се случи някаква криза. Каква ще бъде кризата? Колко
категории биват кризите? Някои, които са се занимавали с
търговия какво ще кажат? Някой, който учил по търговия
има ли да е свършил? Ха сега, който не свършил по търго-
вия, който стажувал, свършил лекции.

Сега пренасям въпроса в органическия свят. Срещате
един човек с дебели бърни и друг с тънки бърни. Казвате:
„Тънки му са бърните.“ Кой са причините на тънките бърни
и кой са за дебелите? Аз ще ви осветля. Този с тънките устни
е подтискал чувствата си. Търговец, който не е продавал сто-
ката си, задържал стока и в туй отношение фалирал. Онзи, с
дебелите устни, той е търговец на широко, големи операции
правил, вземане даване нашироко. Или другояче казано в
дебелите устни не са подтискани чувствата. А в тънките бър-

ни чувствата са подтискани и всякога може да стане една експлозия. При дебелите бърни, понеже така чувствата не са подтискани, там експлозиите са по-редки. Ако забележите, че някой човек, когато стане експлозия вътре някъде, най-първо ще видите, че става подтискане на чувствата, неговите бърни са тънки. Най-първо отпуснете бърните си свободно. Но щом вече е стиснал бърните си, експлозията ще дойде. Кажете: „Така не си стискай бърните!“ Трябва да знае, че ти виждаш далеч, най-първо ще видиш фитиля, след туй трябва да имате ножици, туй, което наричат вие дипломация. Щом видиш, че има стискане на устните, като дойде да се запали фитила, за да не стане експлозия, отрежи фитила. Добре, но този търговец какво трябва да прави? Когато чувствата са подтиснати, казва: „Не стискай чувствата си!“ Сега как станало подтискането? Сега искаш да възстановиш първия порядък на нещата. Може да определим степента на подтискането на чувствата. Може да кажем една пружина да я огънете за известно място, но след това какво става с пружината? — Счупва се. Но някъде тази пружина може да е толкова еластична, че да се огъне пружината, без да се счупи. Човек на земята трябва да разбира закона, доколкото може да се огънат неговите чувства. При чувствата винаги имате положението на една пружина. Каквото е положението на пружината, такова е положението на чувствата. Има съответствие между пружината и чувствата. Човешките чувства в човека са, което се огъва. Не се огъва неговият ум, огъват се неговите чувства. Какво можем да кажем за ума? Умът може ли да се огъне? Как мислите? Фигуративно говоря. Умът е своеобразен, чувствата са плоски. Чувствата са квадрат. Чувствата са винаги като водата на плоскост се разстилает. Външните условия на чувствата са много неблагоприятни. Те са направили чувствата плоски. Светът на чувствата има много неблагоприятни условия. Външните условия на чувствата са много неблагоприятни. То е причината.

Външните условия, тъй наречения астрален свят. Условията на астралния свят са много неблагоприятни. Вследствие на това всичкото противоречие произтича от света на чувствата. То е свят на голяма несъобразност. Кой как влезе трябва да бъде много предпазлив. На всяка крачка може да се случи някой инцидент. Много неуреден е светът на чувствата, на желанията е такъв.

Следователно, кой как влезе трябва да бъде много учен. Ако не си учен, ще излезеш тъй както един паун, който би отишъл на гости у децата. Ако един паун отиде на гости между съвременните деца, как ще се върне паунът при другите пауни? Всичките тия пера на опашката няма да ги има. Децата не че ще го направят от зла воля, но всяко едно от [тях] иска да си има по едно перо за спомен. Те обичат тия пера и ще изтеглят перата. Каквото намерят хубаво, ще го изтеглят. Че той чувствувал нещо неприятно, че не бил разположен, децата не искат да знаят. Всяко ще каже, че взело от пауна едно перо. Доста скъпо струват тия пера. Колко струва едно пауново перо, не сте си купували. Аз не зная колко струват.

Ако вие разбрахте закона на света на чувствата, вие щяхте да се лекувате, да премахнете много препятствия. За пример, по някой път вие сте кисели, искате да се разгневите малко. Имате нещо сладко, прекарайте го по устните, както сега се мажат с боя, да кажем имате ябълка или бонбон, после прекарайте езика на горната или на долната бърна, пооближете се. После намажете пак още веднъж и пак прекарайте езика си. Направете така два, три пъти. Вие не сте правили психически наблюдения. Какво ще ви костват да ги направите? Ако не ги правите, тия работи ще ви доведат до големи изпитания. Ще кажете: „Как аз да седя и да си мажа устните и да ги облизвам с езика си?“ Туй ако не правите, тогава ще дойде губерката на съвременните лекари. Тук някой лекар няма, нали? Като идеш, ще ти каже: „Чакай

да ти турим една инжекция.“ Сега питам, кое е по-хубаво, да си намажеш устните или да влизат игли в мускулите? По-хубаво е малко да си понамажеш устата. Или другото положение. Сега от устата ще минем към пръстите.

Вие сте малко неразположен. Вземете една паница с вода от 41 градуса или от 50 градуса. Увеличавайте температурата, турете и дигнете ръката два пъти, три пъти, докато тия чувствувания дойдат до крайния предел, не може да издържате. Да се произведе едно диференциране на чувствуванията, да произведеш в себе си. Ти си дошъл на едно положение на нивелиране, еднакви станали чувствата или напрежението дошло до крайния предел. Има ли тук напрежение на чувствата, може да стане експлозия и тогава веднага ще стане една смяна вътре. Какво става в съвременната физика, когато известни предмети се охлаждат или когато се стоплят предметите? При охлаждането става свиване на предмета, а при стоплянето става разширение. И в чувствата станало нещо подобно. Ако е станало едно разширение, че туреното на тази топлина, вие ще направите едно охлаждане, туй напрежение на чувствата ви трябва да се смени. Огъване на чувствата и подтискане на чувствата. Ти искаш да се проявиш, пък не можеш да се проявиш. Искаш да кажеш една дума пък се стесняваш, все мислиш какво ще стане.

Имате едно чувство, гладен сте, но ви е срам да кажете, че сте гладен. Най-първо седите и казвате: „Дано се сетят някъде да ме поканят!“ Не се сетят хората, какво трябва да правите? Какво бихте направили? Имате чрезмерен глад, но не се сетят хората да ви питат дали сте гладен или не. Какво трябва да направите? Сега ще оставим предмета. Той е доста труден, много труден, какво трябва да направите?

Но да обясня идеята, която имам, ще захвана от подалеч. Мъчен е този процес на съзнанието. Представете си, че вие сте цигулар. Тия хора, като те гледат, че седиш с тор-

бата, виждат, че не си разположен. Ти седиш и каквото кажеш, неразположен си. Всички седят, всички са сериозни. Всички те усещат, че не са така доволни. Дипломация се изисква от твоя страна. Ти ще извадиш цигулката и те ще кажат: „Ама ти си майстор цигулар!“ Най-първо в тях се явява едно малко недоволство, после се явява любопитство, казват: „Да видим!“ Ти започнеш да свириш и погледнеш към тях, лицата станат разположени. След това казват: „Я ни посвири, много хубаво си свирил.“ Имат желание да те слушат, казват: „Защо не дойде по-рано?“ Всички се развеселяват. След като си свирил, бащата казва: „Я деца да нахраним този гост!“ Веднага ти дават, гощават те. Сега, като се нахраниш, казват: „Я ни посвири пак!“ Ами ако не знаеш да свириш? Който знае да свири, лесно решава въпроса, ами, който не знае, какво трябва да направи? То е мъчният въпрос. Който е умен, той е цигулар. Под думата умен, аз имам пред вид цигуларя, лесно разрешава въпроса — извади цигулката, свири. Който не е умен, разбира, който не е цигулар, не знае да свири, неговата работа се усложнява.

Някой казва: „Защо на този човек в живота му върви?“ Цигулар е този човек. Дето върви, върви. — „Не ми върви!“ — Не свириш хубаво. — „Какво трябва да правя?“ Казвам: „Свири!“ — „Ама нямам учител, нямам време, изисква се време.“ Какво трябва да направи този, който не знае да свири? Той пък трябва да носи една стомна пълна с вода от някой хубав свещен извор, да донесе и да каже: „Тук ви нося една свещена вода, минах на едно място и напълних стомната.“ — „Какво носиш?“ — „Нося една свещена вода.“ — „Я дай!“ Той започва да им насипва по една чаша. Сипе на майката, на големия брат, на всичките. След като ги почерпи, казват: „Я ела тук на трапезата!“ На онзи, който не знае, трябва да носи стомната. Представете си, че мястото е сухо, няма такъв извор. Не знаеш да свириш и стомна нямаш. Какво да правиш сега? И за него има разрешение. И от това положение

ние може да се излезе. Показах мястото на цигуларя. Показах онзи, който не знае да свири, какво трябва да прави. Сега третото положение ще го оставя на вас. 2/3 аз разреших, 1/3 оставям на вас. Понеже писах 2/3 трябва да го разреша. 1/3 оставям на вас.

Правото в света е: Никога не подтискайте своите чувства. Подтисничество на чувствата не прави! Не подтискай, не изнасилвай чувствата си. То не значи да дадеш свобода на твоите чувства да правят каквото си искат. Но не изнасилвай, не подтискай чувствата си. Колкото и да са лоши не ги подтискай, не ги изнасилвай. Ако ги подтискаш или ако ги изнасилиш, ще стане по-лошо. Ти едно свое чувство, чакай го да узрее. Всяка една гъсеница по пътя не я тъпчи. Ако я стъпчеш, ще спреш нейната еволюция. Остави я, ще дойде до едно място и тя ще се превърне на пеперуда. Остави я да стане пеперуда. Ако я смажеш, ще спреш този процес на нейното развитие. Но същевременно спираш и своя процес. В живота най-малката погрешка, която да спре общия ход, то е философията на живота. Всичкото наше нещастие произтича от онова подтисничество, което ние имаме в нашите чувства.

(—„Какво да се прави с пакостните чувства?“) Пакостни чувства няма. Когато чувствата експлодират, то е пакост. Чувството може да експлодира. Ако огънеш една пружина, че после я пуснеш, тя може да те удари. Не че пружината е лоша, но при това огъване, пружината може да се отплесне. Един цигулар идва при мене, че струните се отпуснали, че го ударили. От гайката се отпуснали и от тези стоманените, та го ударили в окото. Дълго време го превързва. Като свирил се откъснали. Казвам, когато чувството ти е огънато, може да стане експлозия. Не е лошото в чувствата. То е положението, когато завиваше тези струни, трябваше да предвиди. Той стегнал тази струна повече отколкото трябва. Цигуларят трябва да бъде много внимателен. Гле-

дам някои цигулари не са никак внимателни. След като свири 3, 4, 5 часа, скъса се струната. Онази струна, която ще се скъса, тя има особен тон. Аз като чуя този тон, изваждам струната. Рядко у мен са се скъсвали струните. Аз не ги чакам да се скъсат. Тук преди няколко време ми се скъса една струна „ре“. Тя се скъса когато нагласявах струната. „Ре“ се скъса, защото имате нещо, което не харесвах. Намерих друг по-хубав, специален глас на цигулката, много ми хареса.

Вие говорите за възпитание. Съвременните педагози говорят за възпитание. Те нямат методи. Много работи имат за възпитанието, но тия методи са много изкуствени. Нямаме естествени методи за възпитание. Казвам, няма нещо похубаво от да се възпитаваши и няма нещо по-лошо, когато не си възпитан. Има хиляди методи за самовъзпитание. Какви ли не методи има. Отлично нещо е когато човек може да възпита себе си. Няма нещо по-приятно от туй. И няма нещо по-лошо, когато внасяш един лош метод. Защото всеки ден имате разни неразположения. Някой ден си неразположен, няма повод, но не можеш да учиш, не можеш да гледаш работа, вдъхновението се изгубва. Какво ли не става. Всички неприятности в живота се дължат на онова неестествено положение, което ние имаме. Аз това го наричам подтисничество на чувствата. Тогава се раждат най-лошите работи.

Помнете, сега аз ви говоря за чувствата, които са естествени. Има чувства не естествени в човека. За пример, намислил си да пиеш вино. То е неестествено чувство. Гневиш се, то е неестествено чувство. Подозираш, то е неестествено чувство. Взискателен си, то е неестествено чувство. Има неща неестествени, за тях не говоря. Естествени чувства има в човека. Те стават елементи в живота. Ти на тях ще дадеш свобода. Аз говоря за естествените чувства. Естествени чувства има. Гладен си, това е едно естествено чувство. Жаден си, това е естествено чувство. Обичаш музика, това е естествено чувство. Защото свири се не за ума, но за сърце-

то. Музика трябва на подтиснатите хора. Хляб трябва не на ситите, но на гладните. Вода трябва на жадните. Казвам, хубавото в света, кое е? То е съзвучието на сърцето. Когато ние говорим за любовта, ние разбираме любовта от великите същества в света, които трябва да влезат да поправят умствения свят на човека. Не да направят подтисничество, робство, в което човек сам се намира. В робство се намират неговите чувства. Той трябва да им даде свобода, но не такава свобода, че да има анархия. То значи човек да освободи себе си, своите чувства, но той трябва да им даде онова направление на любовта. Вие дайте място на естествените чувства, неестествените ще се стопят като ледовете. Те са временни. У нас всички препятствия произтичат от неестествените чувства, но от подтисничеството на естествените чувства и от неестествените. Да желаш естественото. Не желай това, което не ти трябва. Да допуснем, искаш да станеш богат човек. Не че желанието за богатство е лошо. Не желай да бъдеш богат, да желаш да станеш богат, това е неестествен път. Ако човек мисли, че е богат, той не е на правата посока. Един човек, който има ум е богат човек. Един човек, който има толкова тяло, той е богат човек. Най-напред ние туриме една предпоставка, че си сиромаш човек. Сиромашията разбира, че условията на твоя астрален свят са лоши — ти си подтиснал своите чувства. Ти си сприхав човек, който не мислиш, ти си подтиснал своите чувства. И като си подтиснал своите чувства, искаш да подтиснеш и другите хора наоколо и си образуваш неприятели. Някой път ти си гневен, търсиш причината. Ти искаш свобода, казваш: „Дайте ни свобода!“ Ти търсиш причината. Казваш: „Той е причина за моето нещастие.“ Причината за вашето нещастие не е външна, то е повод само, причината е вътрешна. Онова желание вътре. Като погледна Ева на плода, в нея се яви едно неестествено желание. Неестествено желание за една фиктивна придобивка. И тя не знаеше, какво ще придобие. Тя

предполагаше, но не го знаеше какво ще бъде. Но практично. Да оставим това практичното.

Не подтискай своите чувства. Всякога намазвай устните си по три четири пъти и ги облизвай. Вземете малко мед и ги намажете и ги оближете. Направете един опит сега. От вас нека направят този опит най-способните. Намажете устните си по два три пъти и ги оближете. Сутрин, вечер и на обед до следния път и облизвайте си устните. Намажете десет грама мед и ги оближете. Направете опит. Този опит няма да го разправяте на другите. Един периметър запазвам. Да не хвъркне периметърът. Туй богатство искам заради вас да остане. Онези, които обичате науката, направете още един опит. Онези, които знаете да свирите, свирете. Които имате стомни идете вода донесете. Онези, които нито знаете да свирите, нито стомни имате, правете каквото искате. Които нямате стомни, направете опита. Цигуларите са свободни да направят каквото искат.

Сега в окултната наука много пъти казват: „Как да направи опита?“ Един опит ще направиш. Може да излезе един несполучлив опит. Причината за онзи опит е много малка, за един психически опит. Едно съчетание на условията има, дето може да навредиш на себе си. Поводът може да бъде много малък. Излиза един беден човек, който се отчаял от живота. Да ви дам един пример. Той седи в училището, иска да излезе. Тук не му върви, тук хлопа, не върви, там хлопа, не върви. Казва: „Свърши се!“ Излиза от къщи, гледа един файтон, конете се подплашили, бягат. Заражда се желание да ги хване. Отива, хваща конете и спира, спира файтона. Този файтон е на един богат човек, дъщеря му се разхождала. Човек[ът] му взема името. От спирането на конете неговите работи тръгват. Казва: „Какво добивате като хванете конете? Какво ще направиш? Ти ли ще покажеш силата си?“ Но той спира конете и от там насетне неговите работи тръгват. Той му благодари, че спасил неговия живот и живота на дъ-

щеря му.

Сега ти излизаш и гледаш, че конете бягат, казваш: „Да си бягат.“ Добре дръж тия коне, нищо повече. Вие сега не разсъждавате. Дръж конете, нищо повече. Да ти тръгне напред. Ще спрем с конете. Дръжете конете. И като слезат богатият и дъщеря му от колата, ти ще разбереш, че те ще уредят работите.

БОЖИЯТА ЛЮБОВ НОСИ ПЪЛНИЯ ЖИВОТ !

*25 лекция на Младежкия клас
13 март 1935 г.
Изгрев, [София]*

САМОВЪЗПИТАНИЕ

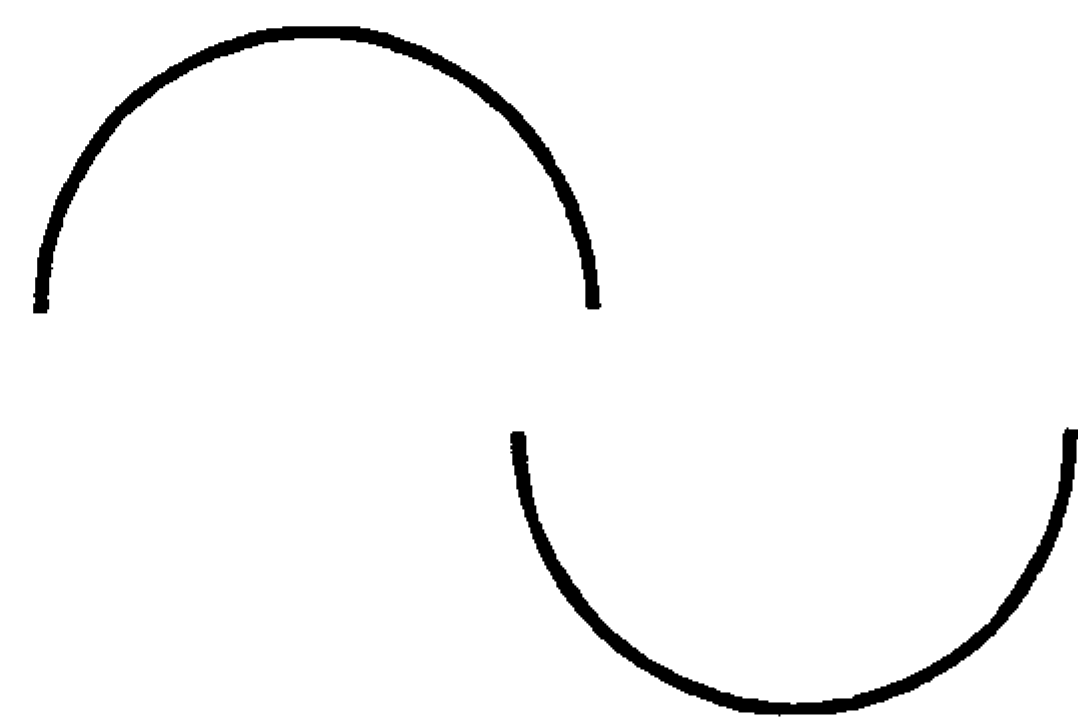
Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

Какви бяха положенията на миналата лекция?

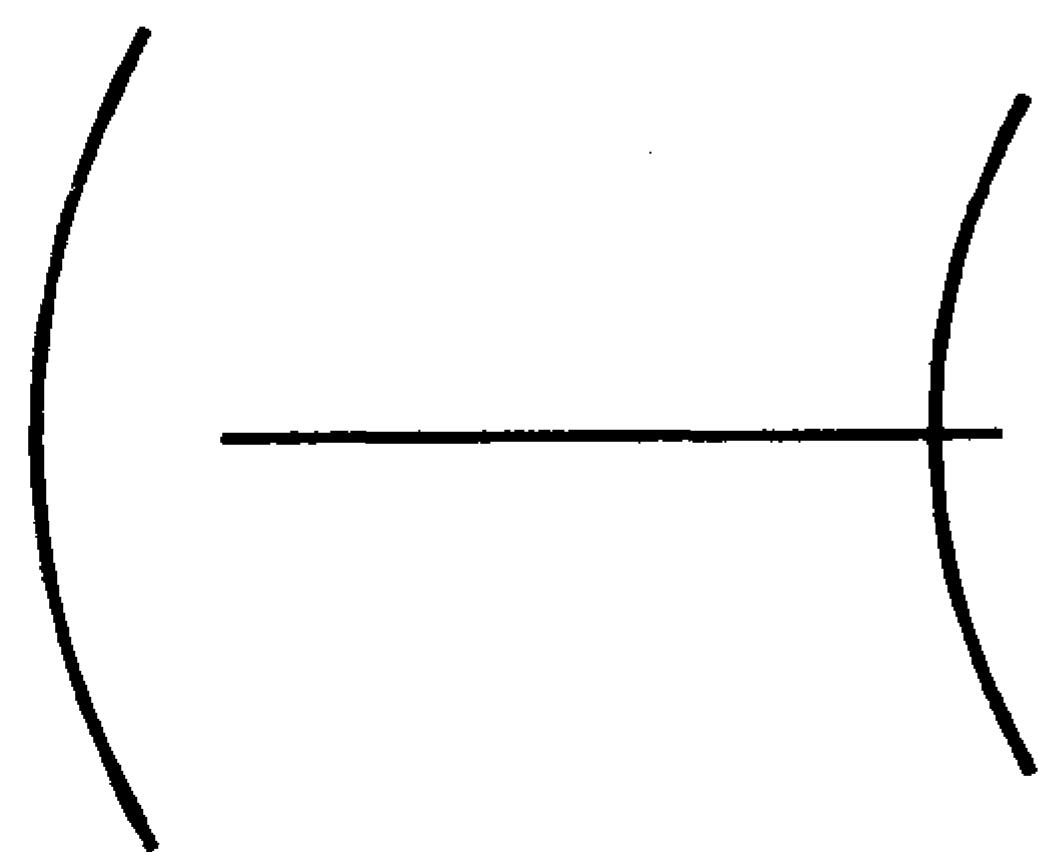
Как бихте представили физически обикновения, талантливия и гениалния човек и светията? Обикновеният човек е дебел, талантливият е висок, гениалният върви, а светията хвърка. Когато талантливият човек нагоре отива, обикновеният е дебел. Когато талантливият човек нагоре отива, гениалният върви нагоре, а пък светията хвърка. Щом дебелееш — обикновен човек си. Щом растеш — талантлив си. Щом се движиш — гениален си, а щом хвъркаш — светия си. Това са основи, това са елементи. Разглеждам обикновения човек като елемент. Светията може да мисли като завършен резултат. В природата такива завършени резултата няма. Знанието, което сега имате, то е било преди хиляди години и сега го проучавате. За пример вземете състоянието преди милиони години, да кажем преди хиляди години вземете положението на една звезда, то не е такава, каквото е сега. Сегашните учени хора изучават преди хиляди години, какво е било състоянието на света. А след хиляди години ще знаят какво е сегашното състояние. Туй, което сега имате, ще го знаете след хиляди години. Какви сте били преди хиляди години сега го знаете, какви ще сте — след хиляди години ще знаете. Тъй че вие не знаете какви сте сега. Ами че знаете ли колко клетки имате? — Не знаете. Вие имате едно тяло и не знаете от колко милиона е то. След хиляди години може би ще знаете, колко нишки имате, после от колко центрове, колко способности имате, не знаете. С колко средства си

служи човешкият разум и това не знаете. Какви са елементите на човешката мисъл и това не знаете. Какви са елементите на човешките чувства и това не знаете. Едва сега сте започнали да изучавате елементите на постъпките. Не само вие, но и кой да е философ на положителната философия не го знае. Някои говорят за светии, но и те не знаят какво нещо е светийство. Те говорят за гений, но не знаят какво нещо е гений. Геният и талантливият човек доста се отличават. Черти има. Говориш за бяло, но черти има белината. Говориш за черно, но черти има чернотата, степени има. Чернота и белота по какво [се] отличават?

Графически ако представим бялото, то е крива изпъкнала линия, черното е вдлъбната линия. Черното поглъща светлината. Следователно, онези огледала, които са вдлъбнати, събират светлината, онези които са

изпъкнали, разпръсват. Значи светлината е това, което дава, тъмнината е това, което възприема. Кое е положителното? — Кое дава. Кое [е] отрицателното? — Кое взема. Но какво нещо е вземането? Туй, което от една страна взема, от другата дава. Туй, което от една страна дава от другата взема.

Следователно, научно казано, след като даваш дълго време, трябва да приемаш от някъде. Защото този, който дава, трябва да получава. Този, който получава, след като взема, взема, трябва да даде. Не можеш

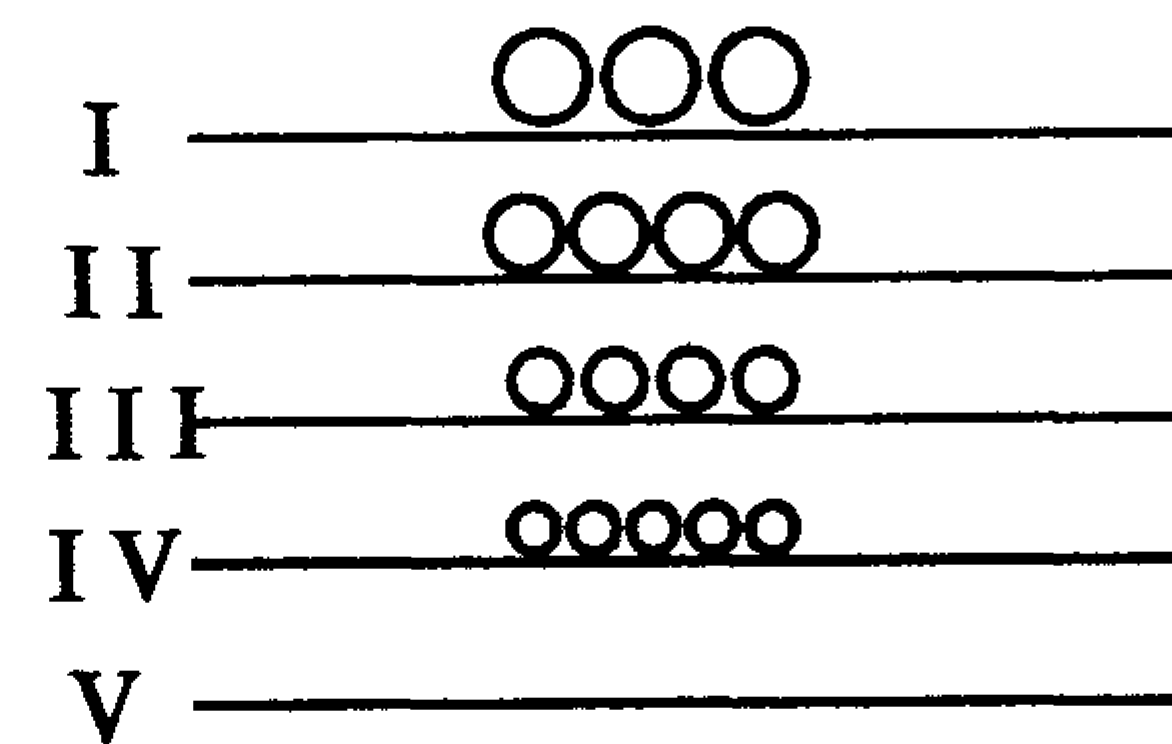
все да вземаш, защото ще се натовариш. Допуснете, че имате един чувал. Най-първо обичаш да вземаш — товарите, товарите. Щом като си вземал в

тебе ще се породи желание да отвориш, да даваш. Всеки чувал има две усти. Ще отвориш, ще даваш. Ще се принудиш да даваш. Природата ще те принуди да даваш. Защото ще познаеш своето знание. Защото законът е верен. Човек, който нищо няма е невежа. Който вземе да се учи, да се товари, да се товари, като стане учен, тежи му. Започне да дава и на другите. Исква да каже нещо да му олекне, малко. Те са философски положения. После цяла една философия има.

Вземете на английски члена „the“, вземете на френски „le“, в български „-т“. В английски и френски членът е отпред, а в български отзад. Звуковете, които са употребени в члена се различават. Казвате: „Езикът го изисква.“ Кой са причините да се образува този член в английски, френски и български? Разбира се ако се разреши този въпрос, какво означава членът. Нещо определено, не общо казано, но определен[о] — хлябът запример, значи специално трябва да се определи. Защо българинът турил члена отзад, англичанинът отпред? Българинът го турил на опашката, англичанинът на главата. Запример, когато българинът се учудва, казва: „Льо, Боже!“ Френски говори. На български „ла“ той е турил „ла“ в кучето. „Ла“ е едно съвпадение. Значи на френски определения член „ла“ българинът го взема много специфично. Какво значи „ла“? Казва: „Нещо не на място.“ Казваш нещо, той казва: „Ла!“ Сега човешката мисъл във всичките езици е работила. Тия езици излизат от един общ език. Това са откровения. Има много неща във френски, английски, в български, в славянските езици. Има неща особени. Българинът говори за „аз“, а произнася „ас“. Защо? На французите някои букви не им достигат. Вземете „ou“, той го произнася като „у“. Защо? Как пишат „у“-то? (*—Като нашето „и“.*) Нашето „и“ като „у“ го произнасят. Онази първоначална човешка реч, тя си имала звукове.

Човек трябва да изучава онези езици, за да види психологическото развитие на народите. На всеки народ съот-

ветствува езикът на неговото вътрешно различие. Англичанинът защо има този мекия знак? Понеже това е практичен говор, човек в практичния, материалния живот има опасност да стане много груб. Англичанинът се мъчи да произнася малко меко, за да омекчи характера си. Англичанинът, ако изхвърли „the“ съвсем ще огрубее. Англичанинът като произнася „баща“, ще тури меко. Като каже „майка“, пак ще го произнесе меко. В българите няма това. Обаче в българите де е мекотата? — На „й“ е мекото. Като каже „майка“, „май“ изменя и другите. Коренът на „майка“ и [„mother“] е един и същ. Та казвам: Когато имате една груба черта в характера си, може да я смекчите с някоя мека дума. Да имате една мека дума като смекчаваща. Българите още като искат да смекчат понеже нямат „тита“, в старославянски език са имали „ь“ и „е“* за смекчаване. Човек трябва да се научи на смекчителните условия на природата да мисли меко. Всички хора със силни желания имат груби черти. И ще ви обясня защо.

Това са решета. Горното е с най-големи дупки. Представете си, че с горното решето вземате вода. Но в първичното състояние водата е в твърдо състояние. Първичната вода, следователно поне-

же през тези дупки не могат да минат едрите парчета и вие може да носите, туй решето взема всичките буци и под него когато са другите решета, за да паднат там, трябва да се натрошат. Колкото буци са непотребни за горното решето падат във второто. По-ситните буци падат във второто решето. Едни се съдържат във второто, но които са още по-

* (б.р.) Има вероятност стенографката да не е изписала буквата, която Учителят е имал предвид

ситни падат и в третото. Отдолу има решето без дупки. Обаче, като дойде топлината и всичката топлина [вода] се стопи, влиза през всичките решета в четвъртото и става наводнение. Когато чувствата във вас преодоляват, значи през всичките горни решета всичката вода се стопи, всичката слезе във вашето решето дето няма дупки. Питам: Безопасно ли е едно решето без дупки? Или трябва да имате едно от първите?

Туй, което вие наричате реализиране какво нещо е реализирането? Втичане или изтичане? Необработената стока, като я продадеш навън, ти ще възприемеш нещо. Най-първо реализирането е един процес на изтичане, все трябва да изпратиш нещо. Процесът на реализирането е изтичане. Туй, което изтича от тебе, трябва да се реализира друго нещо на мястото. Онзи търговец, който продал своята стока, ще вземе пари вместо стоката и след туй ще вземе друга стока.

Сега аз ви навеждам да мислите. Човек, за да се възпита, трябва да разбира. Самовъзпитанието е един от най-великите методи на природата. Човека никой не може да възпита, освен сам. Другите може да му говорят за самовъзпитание, но той сам трябва да се възпита. Онази сила, която възпитава човека, отвътре се намира. Учителят, който възпитава човека, той е вътре в него. Той има двама учители. Това са условията отвън, те са стеснителните условия. Истинското възпитание е отвътре. Сега какво разбирате под думата самовъзпитание? Тази дума произхожда на български от думата *питай*, което значи *храня*. Да възпитаеш значи да храниш ума. Възпитание на чувствата трябва да знаеш да храниш чувствата си. Мисъл и мислене са две неща различни. Чувства и чувствуване е пак различно. Казва: „Той има силна мисъл.“ Но мисълта става силна в мисленето. Чувствата стават силни в чувствуването. Ако ти не чувствуващ, твоите чувства, то е като зрънце.

Да обясня закона: Едно зърно е потенциално, то има всичките възможности. Туй зърно, ако седи в хамбара, не може да се прояви. Но ако го поставиш в почвата вътре да действуват силите на природата, тогава туй зърно проявява своята сила. Следователно мисълта е като едно зърно. Като започнеш да мислиш трябва да посаждаш навън. Тази мисъл започва да расте, да се развива. Когато казваш: „Аз имам мисъл“, то е друг въпрос. То значи: ти имаш зърно, но ако не мислиш, туй зърно ще остане непроявено. Значи ти имаш жито и не посаждаш житото на нивата, то ще остане в хамбара. Ако го посееш на нивата, то вече расте и се развива и ще имате вече едно изобилие. Но противоречието къде е? Ако житото се посееш на нивата, то няма да има същите условия на живот, каквито са вътре в хамбара. В хамбара е разположено, седи сухо, спокойно, но няма придобивки. Щом излезе на нивата има придобивки, има ред мъчнотии, които трябва да ги преодолява. Но някой път вие скърбите за онова състояние, което имахте в хамбара. Казвате: „Що ми трябваше да излизам от хамбаря, да ходя по света, да скитам?“ Зависи от тебе. Дойде една мисъл, тя не е господар. Дойде човешкият ум, хване една мисъл, дойде човешкият ум, хване едно чувство, какво ще правите? Какво ще стане когато започнеш да чувствуваш нещата? Значи заставен си. Казваш: „Що ми трябваше да се мъча!“ Няма какво да се мъчиш, ще работиш. Щом работиш, няма да се мъчиш. Щом не искаш да работиш, няма какво, ще се мъчиш.

Мъчението е един инструмент, мярка за работа. Сега нали вие казвате: „Защо ми се случи това?“ Че какво ви се е случило? Да кажем ударите си главата и падне десетина капки кръв — уплашете се. Съберете кръвта, пък направете едно научно изследване да видите от какво е съставена кръвта, ще видите нейния цвят, после нейната миризма. Другояче няма да използвате това условие. То е таман турено, пукнала се главата да видите от какво е съставена вашата кръв.

Разгледайте хубаво. Вие пуснете на земята кръвта и после се оплаквате, че ви пукнали главата. Значи, онова място от дето излязла кръвта, започва да говори. За кръвта даже въпрос не правете. Казва: „Пукнаха ми главата.“ То е важно кръвта, която излязла от главата, понеже тази кръв ще ви спаси. Че ако тя не беше излязла, щяха да ви убият. Онзи, който ви ударил, видял кръвта, уплашил се, казва: „Ще умре!“ Като започне кръвта да тече, човек се спасява. Страданието от какво произтича? Добре. Пукнали ти главата, какво трябва да се учиш сега? Трябва да ходиш да се молиш, че ти пукнали главата. Значи имаш опитност, мярка имаш. Следователно, не пукай главите на хората. Защо ти пукнаха главата? — „Пукнаха ми главата, за да не пукам главите на хората.“ Има смисъл, ако твоята глава се пукнала и ти казваш: „Аз ще пукам главите.“ Тогава ти не разбираш защо се пукнала главата ти.

Защо има човек мисъл? — За да мисли. Защо мисли човек? — За да има мисъл. Едното подразбира другото. Човек мисли, за да има мисъл. Човек чувства, за да има чувство. Придобитото за вас е мисълта, която остава, може да я хванете и да я изучавате. Една мисъл, която имате, тя може да ви служи като обект, който разглеждате. Една мисъл в какво може да се реализира? Да допуснем сега, че вие искате да бъдете учен човек. Желанието е много хубаво. Какво ще знаете? В какво ще седи вашата наука? В какво седи науката на един велик виртуоз? — Че той определил, знае вече функциите на сърцето. Много учен физиолог, който знае как функционира сърцето, какви са неговите подразделения, как става кръвообращението, после донякъде знае оня център, който в мозъка, който се занимава с функционирането на сърцето. После един физиолог може да знае онези процеси, които стават в стомаха, как става храносмилането, знае как става процеса на дишането. Този физиолог дойде до ума, но там е съвсем простак. Той физиологически може да обясни

процесите, но ония процеси, които стават в човешката мисъл, там той е невежа.

Някой от вас сте невежи. Всички знаете за Господа много работи. Богословците знаят много работи за небето, разправят за Адама, за Ева, знаят как ги създал Господ, в колко дена създал света, много работи знаят. Казвам: Същия закон, туй което преди 8 000 години Господ направил го знаят, а туй, което сега става, не знаят. Него след 8 000 години ще го знаят. Такъв е законът. Както в астрономията, за да знаят нещо, за една звезда, трябва светлината да е дошла, не може да говори. Защо не може да го приеме? Не, че не иска, но за да може да приемем известни знания, трябва известна светлина, която трябва да проникне. В света няма светлина. Там дето светлината дошла, дошло и знанието. Та, и в човешкия мозък трябва светлина. Човек е толкова просветен, колкото светлина прониква във веществото на мозъка. Във всичките хора светлината еднакво не прониква. В това е различието. Знанието е степен на светлината, която прониква в човешкия мозък. Има една светлина, която е съществена, пък има една светлина, която е отражение. Нали знаете отражението лесно може да се гледа, ако имате отразена светлина на някое платно. Имате една призма, разлага светлината, появяват се цветовете, но те не боядисват платното или стената. Вземете киното: Там на платното виждате движение на тренове, на параходи на вода, виждате морета, вятър, всичко това. Махнат се тези картини, този прожектор, който проектира тия неща, всичко това изчезне. Има неща в човека, които не са съществени. Те са проекция. По някой път вие се спирате и казвате: „Празно ми е.“ Спряло е вашето кино. Казва: „Няма нищо в ума ми.“ По някой път вие мислите, че много знаете, защото на платното всичко се хваща, картини, фигури. Спре онзи, който оперира с картините, казвате: „Няма нищо“, забравите картините.

Та казвам: При сегашните условия намерете онова зна-

ние, което да е ядката на знанието. Съществува един закон: Всяко едно чувство подразбира друго. Като кажеш „сладко“, какво чувствуваш? Какво си представяте? Сладкото вече подразбира мед, захар, сладко цвекло, сладка царица, сладко винце. Думата *сладко* ще предизвика ред други. Или пък кажете *горчиво*. Като кажеш една дума, ред други предмети ще се явят във вашия ум. Следователно, всякога трябва да има думи, които подтикват към мисъл. Когато нещата се нареждат, предизвикват се тия предмети, които са ни потребни. Самовъзпитанието седи в това. Там дето е наредено, като дойде една идея, тя предизвиква други идеи. Те се нанизат като цяла една мрежа. Мисълта на възпитаните хора е нанизана. Онези, които не са възпитани, тяхната мисъл не се ниже.

Сега кои са съществените работи? Сега представете си, че имате един предмет. Имате едно камъче, може да го подсладите, може да му турите малко мед отгоре. Турите го в устата, меда се стопи, камъчето остава. Сладкото е на повърхността. Но има известни предмети, които целите са сладки. Като вземете един бонбон или захар, всичко ще се стопи в устата. Добре сега. Може ли сега да направите едно изчисление. Ако стопите в едно езеро една бучка захар, след колко милиона години частиците на тази бучка захар ще се съберат? — Не може. Ако сте учен човек, трябва да изпарите езерото и да намерите частиците на бучката захар. Ако вашите бучки останат, нищо не се е загубило. Сега вие съжальвате, че вашата захар се е стопила. Но често някои ваши мисли така се стопяват, че не може да ги намерите. Стопената мисъл във водата не може да я намерите. Има мисли, които се стопяват; има чувства които се стопяват. Свойството им е такова. Топят се. Следователно, тия мисли, които се топят, тия чувства които се топят и тия постъпки, които се топят, трябва да ги пазите. Ако не ги намерите, не е лошо, но стопила се мисълта, отиде вече. Не може да я намериш,

тя не се връща назад.

В самовъзпитанието трябва да намерите свойствата на една мисъл. Да намерите мисълта топи ли се или не се топи. То е знание. Че ако вие направите една къща от захар в сухо време да живее[те] в нея, като започнат да валият дъждове, какво ще стане с нея? Има богати американци, които си правят удоволствие, зимно време отиват на север и там си правят палати от лед. Много хубави, грандиозни палати си правят от лед. Но лятно време се разтопяват тия палати и нищо не остава.

Та казвам: По някой път и в човека има нещо неустойчиво. Не че човек е неустойчив, но има известна материя в човека, която е неустойчива. Или известни мисли, които са неустойчиви. Те не принадлежат на човека. Те са достояние на цялото човечество. Захарта не е достояние само на едно същество. Светлината не е достояние само на едно същество. Следователно, щом изгасва вашата свещ, тя не е за вас. Защо изгасва свещта? Тя показва, че не [е] само за вас. Светлината показва, че е за всичките. Туй, което изгасва и светва, туй което се губи и се явява едновременно показва, че не е за всички. Щом изгасва не е за вас. Не се е изгубила. Щом светне това вече е за вас. Туй, което светва, е за вас. Туй, което изгасва, не е за вас, то е за другите.

Сега да ви обясня това: Туй, което изгасва не е за вас. Онзи въглищар, който горил въглищата, нали после ги загасил и оставил и когато ви трябва пак ги запалите. Пепелта, която остава след като ги изгорите, тя е непотребна. Но тази пепел е потребна да я турите като тор. Тя става потребна за нивите. Тъй щото тази пепел се поглъща от растенията, влиза в плодовете и постоянно тази пепел се връща при нас. После в другите форми, в природата има цяла една обмяна на нещата. Туй, което [е] непотребно за тебе, след време ще се върне, то ще дойде. Пепелта ще хвърлиш някъде и тази пепел, след като се обработи, ще дойде по един начин, че ти

никак няма да я познаеш. Та, ако имате много пепел, хвърлете я на нивата. Ако имате много въглища, отоплете си стаята.

Казвам, всяка една мисъл може да има състоянието: или е запалена или свети или е изгасена. Ако е изгасена тя е минала. Сега да кажем, ако една лампа свети и изгасва. Нали имате едно растение запалено, гори и от туй горене какво се образува? Образуват се плодове. Ние опитваме горенето. Значи въглищарите от своите въглища дали плодовете си. Растенията имат плодове. Това е придобит резултат. След туй дървото се отсича, изгаря се. Имаме въглищата. Сега си направете аналогично, какво е сравнението между плодовете и въглищата. Да направим малко сравнение. Някой път имали сте някоя рокля, която има много бръчки, не е за носене. Турите въглища, запалите, турите в ютията. След туй прекарате на вашата рокля, тя се оглажда. Значи от въглищата, от този плод си оглаждате вашата дрешка. Вие казвате, какво трябва да правите с вашите въглища. Турете ги във вашата ютия, гладете вашите рокли, гладете вашите ризи. „Тази риза не е огладена“, казвате. И една мисъл може да не е огладена. Едно чувство не е огладено. Да прекараш ютията отгоре, но няма да го изгориш. Ще го понатиснеш, ще го огладиш.

Сега това са общи положения. Казвам: Човек трябва да научи един език. Онези хора, които имат високо мнение за себе си, много мъчно научават един език. Тук в България всички мисионери, които дойдоха и имаха едно високо мнение за себе си, не можаха да научат български. Те чакаха да научат езика хубаво, че тогава да говорят. Човек ще прави погрешки, че тогава ще научи. Онези, които говориха и правиха погрешки се научиха. Един американец много учен човек среща друг, който го пита: „Къде отиваш?“ — „Отивам да се жегя.“ Искал да каже, че отива да се жени. Един мисионер, който не знаел хубаво български език казва: „развале-

на кобила“, а искал да каже: „разградената колиба“. Та и българите, които са ходили в странство, стават понякога много смешни. Отиват двама български студенти на гости. Американците слагат на масата широки чаши с вода, за да си измиват пръстите в тях. Той българинът, като не заел за какво служи, взел че изпил водата. Често ние се смеем на такива работи. Но такива погрешки всички правим в живота. Каквото природата наредила, ние като не му знаем цената, казваме нещо друго. Трябва да се знае. Не че погрешките са малки. Някои погрешки са много сериозни, от които трябва да се пазим.

Казвам сега: Трябва да имате известни думи в живота, които да имат смекчително влияние. Трябва да имате известни думи, които да имат смекчителни условия за вашите чувства и за вашите постъпки, както водата. Тя е която смекчава. Огънят запример смекчава восъка. Коровият восък, като се понагрее, става мек. Коровият хляб, като се тури малко вода отгоре, смекчава се. Значи имаш в себе си нещо кораво и трябва да имаш нещо, което да смекчава, да действа смекчително. Водата действа смекчително. Маслото действа смекчително. Водата действа смекчително. Някъде водата, някъде масло, някъде огънят действуват смекчително. [В]се таки човек трябва да има три думи, три елемента, които действуват смекчително за улеснение на неговия живот.

Можете ли ми каза коя е най-меката дума в българския език? Една мека дума може ли да ми кажете? (— „Благост.“) Друга дума? (— „Мир, милост.“)

Това е благост.* Това е милост. Благостта е която дава, милостта приема. Благият човек не те съжалява, че ти страдаш. Ти вървиш, благият ще ти даде, ще си замине. Милостивият ще се спре при тебе, ще ти послужи. Те по характер

* липсва чертеж в оригинала

се различават. Благият е щедър. Дето мине дава. Види, че ти си болен, остави пари, ще каже: „Ще мине тази работа“, и ще си замине. Той не се спира, а си заминава. Милостивият, той нищо няма да ти даде, каквото благият оставил. Милостивият, като дойде, ще те привърже, ще те нахрани. Благият, като дойде при тебе, ще ти остави захар, масло, сирене. Милостивият, като дойде ще се опретне да наточи баница, супичка ще направи. Единият донася, другият вътре прави. Казвам сега: Да имате благост, като нещо [което] отвън носи. А пък милосърдието като нещо, което отвън [отвътре] обработва. То е знание. Казва: „Той е милосърд човек.“ Няма определена идея. Във всеки човек милостта трябва да работи отвътре, всичко да тури в ред и порядък, а пък благостта да дава. Всеки ден трябва да опитвате вашата благост и вашето милосърдие. Един ден ще минеш покрай някой, ще го насърчиш, на другия ден ще покажете вашето милосърдие. Как ще го направите? Да кажем да направите една блага постъпка. Как ще покажете вашата блага постъпка? Вашата милостива постъпка как ще покажете? Какъв метод ще изберете, запример?

За следния път намерете две форми на благост и на милосърдието във вас. Какво бихте направили, ако тръгнете по пътя на благостта и по пътя на милосърдието. Ето какво подразбирам. Ако ходите по пътя на един музикант, ще се научите да свирите, да пеете. Ако ходите по пътя на един лекар, ще се научите да лекувате хората. Добре, ако ходите по пътя на един шивач, ще се научите да шияте дрехи. Ако ходите по пътя на един земеделец, на един градинар, ще научите техните занаяти. Непременно, по какъвто път вървиш, все ще се научиш нещо и като го научиш, ще приложиш. Ако ходиш по пътя на благостта, едно ще научиш. Ако ходиш по пътя на милостта друго ще научиш. Кажете ми сега, ако ходите по пътя на благостта, какво ще научите от благостта и какво ще научите от милосърдието?

Ако вземете сега единицата. Единицата може ли да се умножава, единицата може ли да расте? Какво подразбира единицата, какво подразбира растенето на единицата? Растенето на единицата подразбира функции на единицата. Когато наричат че нещо расте или има части, частите това са функциите. Всяка една част на единицата, това е функция, в която тялото се проявява. Да кажем имате едно число: хиляда грама или едно кило. Да кажем имате една десета част от кило, или имате две десети части. Какво показва? Една десета е сто грама от кило. Колко зърна има в едно кило. Всяко едно зърно съдържа качествата на всички зърна. Туй зърно, количествено едното зърно не е равно на всичките зърна, но качествено то има всичките зърна. Всяко едно зърно може да произведе цяло кило. Нещата качествено не се различават, но количествено се различават. И качествено се различават, но при туй сравнение едното зърно съдържа качествата на всичките зърна. Количествено не [е] равно на тях. Вземете едно зърно. В едно кило има 16 хиляди зърна. Може да изчислим за колко години едно зърно ще даде едно кило зърна. Да допуснем, че първата година дава 60 зърна. Втората година 3 600 зърна, третата година ще надмине.

Сега вие се пазете от съмнението, понеже съмнението е един процес, който унищожава нещата. Съмнението е на място, но трябва да знаете как да употребите съмнението. Къде трябва да се употреби съмнението? — При лъжата. Къде трябва да се употреби вярата? — При истината, при любовта, при мъдростта, при знанието. Съмнението при лъжата, при неправдата трябва да се употреби съмнението. Навсякъде дете има отрицателно, може да се съмняваш. Но в любовта да се съмняваш не е на място. В любовта [се] иска вяра. Съмнението не разрешава въпроса. Съмнението разрешава въпроса за лъжата. Казваш: „Тук има лъжа.“ Какво има да се съмняваш в любовта. Дава ти някой пари, ти има какво да се съмняваш. Може да се съмняваш дали тези пари

не са фалшиви. Ако тия пари са същински, ти трябва да вярваш. Трябва да вярваш, че този човек е добър. А щом се съмняваш, тогава този човек не е добър. Законът трябва да бъде ясен, определен. Във вашето положение да знаете как да се съмнявате и кога да вярвате. Аз не изключвам съмнението. Съмнението е един закон. Имаш право да се съмняваш. То е една предпазителна мярка.

Сега какво разбрахте? Какво разбрахте от захарта? Разбрахте, че е сладка. Питам, какво разбрахте от истината? — Разбрахме да придобием свободата. Какво разбрахте от лъжата? — Опарихме се. Че това е положително. Какво разбрахте от истината? Че ти какво си разбрал от истината? — Разбрах, намерих се свободен. Какво разбрахте от мъдростта? — Намерихме знанието. Какво разбрахте от любовта? — Намерих живота. Казва: „Празна работа е.“ Не е празна работа. Като намерих любовта, живот имам. То е придобивка. Животът е придобивка от любовта. Някой казва: „Като си любил, какво си придобил?“ Ако не си придобил живота, ти си се лъгал. Щом си обичал, ти си придобил живота. Любовта е положителна сила, не може да има съмнение там. Щом нищо не си придобил, то е друг въпрос. В любовта няма отрицателно нещо. Отрицателни качества няма в любовта.

Сега аз ви говорих като на млади. Вие не трябва да мислите като на старите. Старият до деветте въжета има на кесията си. Младият няма нито едно въже. По какво се отличава младият? Старият има до девет въжета на кесията си, на касата си има ключ, а младият няма въжета. Защо младият няма въжета? Той има цяла река, тече, богатство има. Старият, понеже е пресъхнал, той се хванал за щерната.* Младите хора пият вода от извора, а пък старите от щерни. Като каже някой: „Стар съм.“ Той от щерни пие во-

* щерна - (лат. - гр.) съд или басейн за събиране на дъждовна или друга вода

да. Казва: „Прогулял имането на баща си.“ Той докато е млад няма да го прогуляе. Той ще го прогуляе като остарее.

То са новите начини на мислене. Така трябва да мислите. Вие не мислите. Мислете, ви казвам. Казва: „Аз намерих истината. Видях, че той лъже.“ Това не е истината. Ти си научил пътя на съмнението, намерил си лъжата. Но лъжата е отрицателна величина. Какво си добил от лъжата? Ако си намерил истината, да, придобил си нещо. Ако си намерил лъжата, нищо не си научил. То е загуба на време. Казва: „Аз много работи научих, не вярвам вече никому.“ Казвам: Ти си първия голям будала. Не вярваш никому. На баща си не вярваш. Кому ще вярваш? Той казва: „Никому не вярвам.“ Кому ще вярваш? Ти нямаш знание. Ти мислиш всичките хора са лоши и ти единствен оставащ добър. Щом всичките хора са лоши и ти ще се окаляш. Ти си езеро, всичките хора са мътни притоци, които като влезат в тебе, ти ще се окаляш. Щом мислиш, че всичките хора са лоши, а само ти ще останеш свободен, ти ще станеш езеро и тия притоци ще се влеят в тебе. Престани да мислиш, че хората са лоши, за да се избавиш от едно нещастие. Мисли за Бога и тогава ти ще бъдеш във връзка с великия океан и ще бъдеш чист. Чиста вода ще се влива в тебе. Ти ще се опресняваш. Не губете вашата връзка. Казва: „Какво ще придобие, ако човек вярва в Бога?“ Ще има приливи и отливи. Отливът в природата, то е закон за опресняване. В природата навсякъде става опресняване на човешките енергии. Опресняване на човешкия живот става чрез приливи и отливи.

Часът е 6 и 15 минути. Ние влизаме в числото 5. В един час колко по 15 има? — Четири. Петорката има двойно лице. Тя има и опака страна. От едната страна хапе, а пък от другата глади. Та влизаме в числото, което хапе.

Ха сега да изпеете нещо, да загладим работите. Да видим коя песен ще изберете. (— „Махар Бену.“) От къде започва Махар Бену? (Всички изпяхме Махар Бену.)

САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.

26 лекция на Младежкия клас

20 март 1936г.

Изгрев, [София]

ОРГАНИЗИРАНЕ

Петък, 5 часа сутринта

Тайна молитва

Какви бяха основните положения на миналата лекция?

Аз ще ви запitam за успеха. На какво се дължи успехът на човека? От вашето гледище малкият успех, който имате, на какво се дължи? Сега не искам да ми дадете някоя научна дефиниция. Научните дефиниции са от друг характер, моралните са от друг характер. Например научен успех или философски успех на какво се дължи? Но вашият успех на какво се дължи? *Ус-пех*. „Ус“ на турски значи *равно*. Значи, „ус“ значи да вървиш по хубаво направен път, по гладък път. То е успех. Успех е да вървиш по един път дето няма никакви препятствия, никъде няма да се блъскаш. Щом се блъскаш успех няма, понеже харчиш повече енергия.

Вървиш с една стомна, тук се блъснеш, там се блъснеш, счупиш — успех няма. Това е едно встъпление, едно случайно встъпление. Тръгнеш ти на разходка, но си гладен, погледнеш планината, няма нищо за ядене. Вървиш, явява се колебание. Коя е причината? — Храна нямаш. Казваш, да идеш или да не идеш. Представете си, че хлябовете растат по дърветата, пекат се. Виждаш един хляб като една круша. Откъснеш хляба, понахраниш се. В тебе се явява желанието да се нахраниш, казваш: „Отивам на планината.“ Туй дърво на пътя, в дадения случай ви служи за поощрение. Значи в успеха трябва да имате условия. Какъв е характерът на успеха в дадения случай, какви са условията? Може да имате физически условия, после ви трябва превозни средства. Вие ще кажете, че човек непременно трябва да ходи. Дойдеш ня-

къде, не можеш да ходиш. Или трябва да знаеш да плаваш, или трябва да вземеш лодка. Допуснете, че вие трябва да минете през въздуха известно пространство, там трябва да хвъркаш. Сега, ако на вас ви зададе една тема: Кой са били ония условия, при които птиците се научиха да хвъркат? Цяла философия е то. То не е така. Има си причини, има си условия, при които хвъркането на птиците се образувало.

Поезия сега: „Яйце затворено в черупка стоеше.“ Какво разбирате сега под: „Яйце затворено в черупка стоеше?“ Такава една философия. Едно дете пита: „Мамо, кой затвори това яйце вътре?“ Сега какво ще кажеш на детето? Има три начина. Може да представите идеята от чисто физическо гледище, от духовно, може да я представиш от умствено гледище. Може да представиш, че туй яйце слязло от някъде, в черупката е затворено, но е една дреха. Тия хора не знаели да правят хубави дрехи, турили яка дреха на гърба. Коравичка дреха му турили. Та, [...]*

...жи го, да направи нещо си мисли. Стане мома на 19 години, дойде някой от вѐн, задигне момата. Нали така става? Че и вие сте такива задигнати моми. Майка ви едно време била млада мома и защо остаряла? Защото станала една дреха на един момък, когото не познава. Защо остаряват хората? Защо остаряват дрехите? — Защото ги носим. Щом носиш една дреха, тя остарява. Противоречие има ли? Вече зависи от характера на онзи, който носи дрехата. Ако е внимателен, тази дреха по-дълго време ще бъде нова и чиста. Ако не е внимателен тази дреха отведнѐж ще се оцапа. Сега, ако питаш защо е оцапана дрехата, туй показва характера на онзи, който носи дрехата. Сега се спирам върху състоянието ви. Тази приятелка имаше ли към вас неразположение? Тя имаше най-хубавото желание. Но тя с туй ви даде една

* В оригинала липсва текст в размер на една печатна страница.

възможност да станете скърбен. Тя без да знае, ви създаде една възможност за скръб. Някой друг се влюбил в този същия плат, той иска да го носи, той иска да го вземе. Вие сега скърбите, че платът го няма. Как ще разрешите мъчнотията? Представете си, че вие го намирате. Той се облякъл хубаво с вашия плат. Познавате плата. Той се радва, а вие скърбите. Защо? Питам ви сега.

Представете си, че вашите крака са ви дошли на гости на тялото. Тялото, като ги погледне босички, вика един добър обуцар, казва: „Я, на тия гости вземете хубаво мярка, че направете обуца, хубави от мека кожа.“ Обуцарят направи обуца, вие направите хубавата дреха. Ръцете сърдят ли се, че на краката са направени обуца? — Не се сърдят. Ръцете обуца не искат. И вие, като погледнете, започнете да се радвате на обувката. И краката и те се радват. Казвам: В дадения случай, като видите онзи, който ви задигнал плата, зарадвайте се. То е обувката в дадения случай. Ако вие искате да си вземете плата, вие сте на мястото на краката. Ако не искате да си вземете плата, вие не сте на мястото на краката, вие седите някъде по-високо.

Какво разбирате сега? За пример в смятането 2 по 2 равно на 4. Всичките числа, като ги съберете, има различие. 1 по 1 колко е? — Пак едно. 1 плюс 1 е равно на 2. Защо при умножението единицата не се умножава, а при събирането се увеличава. Тогава 2 по 2 е 4 и 2 плюс 2 е пак 4. Защо именно и при събирането и при умножението е пак 4? Като дойде до 3, 3 по 3 е равно на 9, а 3 и 3 е 6. Защо се изменя законът? Трябва да се намери някаква форма да се обясни. То е едно съвпадение. Сега философски може да е една система. Понеже тази система, която сега е прокарана, трябва да се докаже, съществува ли тя в природата. Такъв ред на нещата като имаме при събирането или той може да [е] един спомагателен процес. За туй в него намираме доста изключения.

Та, във всичките порядки в природата, дето намираме много изключения, те са спомагателни процеси. Вие ще кажете: „2 по 2 е 4.“ В този придобит резултат, да кажем имате един квадрат. Коя страна на квадрата ще вземете? — Тази, която е огрята от слънцето, ще изберете южната страна. Човек иска да постои къща, ще избере южната страна. Северната каква ще бъде? Как ще примирите противоречието? Гърба с лицето, как ще примирите? Всичките противоречия от този характер се разрешават на полюса. Ти ако направиш една къща на полюса, там слънцето не изгрява, но се върти наоколо. Отива на юг, север, изток, запад навсякъде. Като построите една къща, прозорците всякога ще бъдат огрети. [В]се ще имате юг. Тъй като земята е отклонена, полюсите не са в нормално положение, те са наклонени.

Значи ако искаш да решиш една идея от възвишен характер, непременно трябва да разбираш законите на северния полюс. Що представлява северния полюс? Той представлява онази истина, с която човек може да борави. Що представлява Южният полюс? Той представлява доброто в света, който има всичките условия, при които ти можеш да решиш противоречията за доброто и злото. Как ще ги решиш? Доброто и злото живеят на южния полюс, а истината и лъжата живеят на северния полюс. Лъжата се държи за истината и двете се обичат, но се различават по характер. Лъжата е крайно користолюбива, истината е толкова щедра, че нищо за себе си не иска. Тя нищо за себе [си] не задържа. Истината е свободна. Истината по някой път иска да се разходи някъде. Остава лъжата за господар. — „Аз ще те оставя тебе за господар тук, ти пази работите.“ Тя отива да се разходи. Лъжата, като остане сама, вече обира навсякъде. Тия места, дето двата полюса са студени, дето има много студове се дължи на лъжата. Всичкия сняг събрала лъжата, нищо не пуца, консервирала го. Като дойде истината, казва: „Колко спечелих!“ Като идете на южния полюс,

злото всичко обира. То е разбойник, който обира от тук от там. Опитва натрупаното богатство. Дойде доброто, усмихне се малко. Доброто ходи, разхожда се по земята и истината се разхожда. Злото и лъжата седят на двата полюса, пазят своето имане.

Та, когато вашият живот е нещастен по някой път, вие се намирате като лъжата на северния полюс, който всичко събира. Искате всичко да съберете. Щом искате вече всичко да съберете, вие сте дежурни имате службата на лъжата. Или ако искате всичко да съберете, имате дежурството на злото. Тя има всичко, но на северния полюс нищо не расте, не може да го използва. Тогава става една смяна, която сменя полюса. Един ден земята ще се обърне, че северният и южният полюс ще се обърнат, ще станат екватор. Туй, което сега наричат изток и запад, те ще станат два полюса. И земята ще се измени. Много пъти се изменяли полюсите. Там е всичкото събрано богатство на лъжата и всичкото събрано богатство на злото. Всичко туй ще се стопи, ще стане един потоп. Онзи, големият потоп е станал по единствената причина, че се изменили полюсите, че всичкото събрано богатство на злото и лъжата се стопило и наводнило цялата земя.

Вие сега може да ме попитате тъй: „Вярно ли е това?“ — Може ли да го докажете, че не [е] вярно. Не само да се докаже, че е вярно, но вие как ще докажете, че не е вярно? Вие предполагате. И аз предполагам. Казва: „Да допуснем.“ В геометрията допускате и доказвате. Той сега не иска да допуска. Допуска и доказва много добре. Казвам: Не може да го допусне! Той е глупав. Когато той допусне е хубаво, но когато аз допусна е глупаво. Ами ако аз не приема неговото, как ще докаже? Ти не можеш да докажеш нещата, ако не си допуснал. Допуснатото нещо трябва да се докаже. Всякога, когато се опитват нещата, то е допуснато. Вие допускате в себе си. Вие допускате, че сте нещастен. Нещастен сте за-

щото сте допуснали, че сте нещастен. Следователно допуснете, че сте щастлив и ще бъдете щастлив. Допуснете, че сте нещастен и сте нещастен. Допуснете, че сте щастлив. Казвате: „Ще стана ли щастлив?“ — Временно. Сега възражението може да дойде. Допускам аз, че имам десет милиона лева. Всъщност тия десет милиона имам ли ги? — Нямам ги. Допускам, че имаме десет милиона лева борч. Имам ли? Допускам, но възможно е да имам. Ако аз в дадения случай мога да докажа сега! Ако аз докажа, че имам един дълг! Имам може би печалба от десет милиона лева. Идеята е вярна. На земята има един човек, който има десет милиона лева. Той и аз сме едно. Аз ви казвам, че имам десет милиона лева. То е онзи, който има имането.

Всичко онова, което вие предполагате е вярно. И положителните и отрицателните идеи са верни, не по отношение на вас, но по отношение на някого. Вие искате да свършите нещо. Някой вече е свършил. Вие сега ще вървите по пътя на този, който преди вас е свършил университет. Какво ще придобиете като свършите университет? Вие увеличавате вашите страдания. Вие ще имате съвсем друго разбиране за света. Казвате: „Аз съм културен човек, свършил съм четири факултета.“ За какво е дадено знанието на човека? Знанието на човека е дадено за нещастие. Знанието всякога най-първо носи нещастие. Първият човек, който беше в рая, искаше да добие знание като Бога, той си създаде своето нещастие. Знанието носи нещастие в себе си. Не че знанието само по себе си е нещо лошо.

Ако турите сто килограма товар на едно дете, вие ще му причините най-голямото нещастие, ще смажете туй дете. Но ако турите на един слон сто килограма, какво ще му бъде? Ако турите сто килограма ориз да носи този слон, ще съжалява ли? В него ще има една светла идея, че като стигне края на пътя, ще тури хобота си, ще снесе товара от гърба и ще има един отличен обед. Ако вие сте нещастен, вие

сте деца. Ако вие сте щастлив, вие сте възрастен от категорията на слона. Пък ако сте нещастен с големия товар, но аз не вярвам, товара на когото и да е, да е повече от сто килограма. Малък е товарът. Но да се повърнем. Относително понятие е то. Има физически нещастия, има духовни, има и умствени нещастия. Може да ти взели ръкавиц[ите], нещастен си, че ги нямаш, зимно време е, студено. Но то е външно нещастие. Може да те ударят по ръката, че не можеш да си движиш ръката. Кое нещастие е по-голямо? Нещастieto на студа или нещастieto на удара на ръката? По-осезателен е ударът на ръката. То е по-голямо нещастие. Ако ви вземат ръкавиците в студено време, не е такава голямо нещастие, но ако имате удар на ръката, ти усещаш сам една болка. Значи в природата има отношения. Те са душевни състояния, които са тясно свързани с човека.

В

А

Та най-първо от знанието, което придобивате вземете предвид в какво отношение може да ви бъде полезно знанието. Какво представлява това? Французкото „съ“. Но това е една българска лъжица. „А“ е лъжицата, „В“ е опашката. Добре, кои са съображенията, че страната „А“ е вдлъбната? Като бърка някъде да вземе. В тази страна е малко изкривена, за да може да функционира. Страната „В“ има обратен стремеж, така се проявява неговата сила. При туй състояние вие може да вземете нещо. При „А“ придобивате нещо, при „В“ вземаш. То е състоянието на вземане. Сега някой казва, че той взел нещо. Само тук при „В“ се придобиват. Придобитите неща, които може да използвате за себе си, то е придобивка. Една придобивка всякога подразбира туй, което в даден случай може да го използва, колкото и да е малко. Като може да го използва как може да го кръстим? Каква дума може да употребим, когато човек взема нещата. В този случай, ако вие проучавахте тъй както живо-

тът е нареден в природата, всичките ви мъчнотии много лесно могат да се разрешат. Няма мъчнотия, която да не можете да разрешите. Мъчнотиите в света не се разрешават, понеже всичките хора не употребяват придобитото знание за природата.

Хората употребяват разни методи. Хората са нещастни по единствената причина, понеже те имат едно заблуждение, понеже те мислят, че щастието на човека седи в натрупването на богатството, когато натрупването на богатството носи най-голямо нещастие. Например, някой иска да стане пьлен. Има една естествена пълнота. Много малко мазнини трябва на човека, да се понамажат малко неговите òси. Ако тези мазнини се натрупат той ще стане нещастен. Представете си един от вас да е пьлен 250-300 килограма. Да кажем имате височина 165, широчина 50, а тежите 250-300 килограма. То ще бъде за тебе едно нещастие. Но то е един материал необработен. Това е натрупване.

Вие може да имате известна идея. Ония идеи, които не са организирани във вас, оставете ги настрана. Всяка идея, която е организирана, всяко чувство, което [е] организирано и всяка постъпка, която е организирана е важна. Ония постъпки, чувства и мисли, които не са организирани, те носят неспокоен живот. А под организиран живот, разбирам, мисъл, която работи за вас. Всяка неорганизирана мисъл, е като крадец. Не че иска да краде, но мисли за себе си. Неорганизираните мисли мислят за себе си, организирани мисли мислят за вас. Следователно, ако вие мислите за себе си, вие сте неорганизиран. Сега законът е такъв. Ако ти от сутрин до вечер мислиш само за себе си, ти си неорганизирано същество. Когато започнеш да обичаш Бога, мислиш за ближния си, ти вече си организиран. Егоизмът е неорганизирана идея. Ако твоите крака мислят само за себе си, казват [т]е: „Не сме разположени!“ Щом краката не са разположени, какво ще свършиш? Искаш да слезеш от кревата, казват:

„Не сме разположени.“ Даваш заповеди, не можеш да ги мръднеш. Питам: Какво ще направиш? Представете си, че искаш да направиш нещо, боли те ръката, не можеш да я мръднеш. Искаш да мислиш, но умът ти, мозъкът ти не е организиран. Искаш да мислиш, но сковано е вътре. Какво ще правиш, ако мозъкът не е организиран, ръцете не са организирани, ако краката не са организирани и т.н. Или другояче казано, ако те нямат подбудителна причина, воля, тогава същите идеали, които имате, защо ви са тези крака? Сега вие имате стари идеи. От хиляди години идеи носите със себе си, стари. Казвате: „Нещастен съм много.“ Защо сте нещастен? Защото си се натоварил с неорганизирани идеи. На тях господар стани. Намери някоя ваша организирана идея. Къде? Намерете ги, че ги вземете.

Среща един разбойник един богат човек, скромно облечен. Разбойникът носи два парабела. Той казва на богатия: „Помогнете ми на време, за да не стана господар. Тогава лошо ще стане. И аз може да стана господар като вас. Като стана господар, ще изпълните това, което аз ви казвам, което аз искам. Аз ви заповядвам, ще изпълните моята дума.“ — „Махни се от тук, дрипльо!“ Изважда той револвера. Сега ти няма ли да дадеш? Когато при вас се яви някой дрипльо и иска малко от вас, дайте му защото два парабела носи той. Вие се натъквате на една мъчнотия, вие не разсъждавате. Човекът ви казва: „Помогнете ми, за да не би и аз да стана като вас господар.“ Сега тълкуванието е следното: Когато във вас дойде една малка идея, която от вас иска малко, едно микроскопическо чувство, което от вас иска малко или една постъпка, помогнете. Понеже, ако вие на тази мисъл не помогнете, тя ще се обърне на един разбойник, ще извади револвера насреща и вие ще платите двойно. Когато Христос казва: Примири се с противника си докато е на път да не би да те предаде на съдника, да не би той да ти стане съдия. Разбойникът, като извади парабела, казва: „Ще да-

деш или няма да дадеш?“ Веднага разбира, ако не дадеш, ще ти тегли куршума и пак ще вземе онова, което той иска.

Сега вие ще кажете: „Това са празни приказки.“ Има ред, има закони. Щом има закон, законът прави ли хората щастливи? *За-кон*. Ами, който няма кон? *Закон* значи да се качиш на коня, конят да те носи. Ами без закон, пеш трябва да вървиш. Аз разсъждавам другояче. Кое [е] по-хубаво в света със закон или без закон? С кон или без кон? Ако имаш кон, ще ти го откраднат и като го откраднат, ще скърбиш. Ако си без кон ти ще уповаваш на своите крака. Тогава по-добре е без кон. Всичкото нещастие на хората е в това, че те са се научили да ходят с кон. Сега това не е нова идея, то е стара идея, без кон да ходиш. Вие казвате: „Как?“ — *Беззаконник* е казано. Разбира се *без кон*. Вие, който ходи без кон, наричате *беззаконник*, а с кон наричате *благородник*. От къде придобихте тия работи? Конят е благороден, но е и всадника* му. Та, има един анекдот. Един гръцки поп опявал един покойник и той пеел: „И-и-и.“ „И“ на турски значи *добре*. Той върви и пее. Един турчин казва: „Слушай, папаз ефенди, господин свещеник, на тебе е много добре ами на умрелия добре ли е това?“

Думата *беззаконник*, по нямане на думи си служим с тази дума. Беззаконие има в света. Закон има за богатите в света, но за сиромасите, които гладуват, за тях какво казвате? Казва: „Ред и порядък има, всичко е установено.“ Да но за богатия, но не и за сиромасите. Законът не е облагодетелствувал сиромасите. Кое е онова, което е облагодетелствувало богатите? Богатите по закон ли са станали богати? Имаш най-високо мнение за себе си, ти си богат човек. Дойде някой убеди те, че изгубиш туй мнение за себе си, веднага паднеш духом. Мислиш, че си силен. Но убедиш се, че силата не е голяма. Веднага се изменя състоянието ти. Мислиш,

* всадник - (рус.) книж. остар. - конник, ездач

че имаш достойнство. Сега на какво се обуславя, на какво седи достойнството в дадения случай? Какво е достойнството? Всякога едно достойнство трябва да опрے на една реалност, на една организирана реалност. Има организирана реалност и неорганизирана. Достойнството зависи от вас. Ако вашето достойнство почива на една организирана реалност, вие имате достойнство, нещата имат ценност. Имате една цигулка, направена от един велик майстор, издава хубав глас. Имате обикновена цигулка, която струва сто, двестата лева, никакъв глас няма, като дъска. В единия и другия случай имате цигулка, но ценностите на цигулките не са едни и същи. С едната цигулка с хубавия глас можеш да направиш много работи. Другият, с другата цигулка не може да има постижения. Следователно, зависи как ще организирате мозъка, как ще организирате вашите ръце, вашите крака, как ще организирате вашето лице. От организирането на ума, сърцето на човека и неговата воля, зависи щастието му.

Организираната мисъл е, която предшествува. Та казвам, вие най-първо трябва да мислите. Не трябва да се спирате върху сегашното общество, как е организирано. Вие не трябва да мислите, туй общество е условие за вас — вие не трябва да мислите, че това общество носи вашето щастие. Там са само условията. Щастието вие го носите в себе си. Зависи от вашия организиран ум, от вашето организирано сърце, от вашата организирана воля, зависи щастието на човека. Как ще използвате тия условия? Имате дадени условия. Вие имате даден въздух да дишате, вие имате дадена светлина, която трябва да възприемете. Ще зависи как ще възприемете светлината или зависи как ще възприемете въздуха. Вие ще знаете как да организирате езика си, дали ще може да говорите. Един оратор, който говори, има една организирана мисъл. Един финансист, виден философ има организиран ум. Сега не спирайте да кажете: „Той е философ, той роден, той има наследени черти.“ Те са спомагателно

средство. Вие ще допуснете, че първоначално всичките хора били щастливи. Вие ще допуснете в себе си, че първоначално всичките хора били щастливи. Вие ще допуснете в себе си, че имате възможност да бъдете щастливи. Дали ще станете щастлив, то е друг въпрос. Но имате възможност да бъдете щастлив; имате възможност да бъдете учен. За колко време? — Не туряйте време. За година, две, три. Допускайте възможности, без да определяте време. Казвате: „В пет-десет години да бъда щастлив, да бъда учен човек.“ То е много казано. Допуснете, че вие може да бъдете щастливи, но не определяйте време, след една година или след хиляди години. Една възможност само да допуснете, че последователно може да станете учен човек. Аз допускам, че съм учен, понеже всичките хора са учени. Аз съм от хората и аз съм учен тъй както хората. Туй, което хората имат и аз имам. Ето каква е идеята в моя ум.

Представете си, че седите в мрачна стая, затворен сте в богата библиотека, но не можете да четете. Вие сте невежа, тъмно е. Като дойде светлината, вие ставате учен човек. Дойде една книга, отвори една книга, втора, трета, по музика, по архитектура, по математика, всичко туй знаят. Затворят светлината, в тъмното вече не знае. Ако вие знаете законите на светлината, ще научите един ден по тази светлина само, като се отвори във вас един ключ, блесне в ума нещо, така говорят философите. Ако тази светлина дойде отвътре, това човек става учен. Като онези, които влизат в рудницата и копаят, докато извадят малко злато. Хиляди тонове руда извадят, претопят, докато извадят малко злато.

Сега малко ще дойдем на друга една гама. Един музикален опит ще направим с вас. Знаете ли какво нещо е музикален опит? „И“-то като вземете, то показва правата посока на движение. „О“-то като вземе ония благоприятни условия, при които може да живее. „А“-то показва определен труд на мислите, чувствата и постъпките. „У“-то представлява

правата мисъл, която трябва да имате в ума си. Някой тон не е ясен. Какво му липсва? Има някаква неправилност. Де е неправилността? Един тон, когато не е ясен, зависи от волята. Волята, която взела надмощие в музиката, изменила тона. Там дето волята има надмощие, тонът е тъп. Когато някой път свири някой, чувствата могат още да бъдат подтиснати от волята и това се изразява в тоновете. Но човек трябва да се освободи. Трябва да знаете закона да се освободите от подтискане на волята. Има един господар в човека, нещо кораво. Някой път искаш да направиш нещо, но не искаш да се проявиш.

Сега мога да ви кажа, как може да се хармонизирате, като работите при най-неблагоприятните условия. Да се самовъзпита човек, това е най-мъчното изкуство, което някога сте срещали. По-мъчно изкуство от самовъзпитанието няма. *(Направихме упражнение с И, А, У, Е.)*

Пластичност трябва да има волята ви. Вие не може да проявите волята си, докато волята ви не е пластична. Ако няма тази пластичност волята ви, вие не може да работите. Волята иска голяма пластичност, чувствата и умът имат по-голяма пластичност. Най-първо иде умът, после сърцето и най-последно волята. Когато вие вървите, вие имате установена походка. Когато дойдете до възпитанието ще видите, че установената походка зависи от мисълта. Ако мислиш бързо, ще вървиш бързо. Ако вървиш бавно, полека, както някоя котка, която дебне, зависи от мисълта ти. При възпитанието винаги трябва да правите известни движения с ръцете и краката, докато ви станат приятни. Вие ще правите разни движения, докато ви станат приятни. Има едно правило, с което се определят движенията. Някой път направите някое движение, виждате, че не е хармонично. Като дойдете до едно хармонично движение, то е здравословно. Щом направите едно движение в себе си, то е здравословно. За пример, вие по някой път махате ръката. Как трябва да я махате?

Ако я махате стисната има едно значение. Движението на вашата ръка е свързано с вашия ум. Когато упражнявате един ваш уд, в ума ви трябва да има идея и всичко трябва да бъде живо. Движението на ръката трябва да бъде ясно в ума ви. Силата на ума трябва да минава през пръстите. Така движете ръката. Ако я движите механически, няма да ви ползува. Всички упражнения, които правите, умът трябва да присъствува.

Ако умът присъствува в показалеца, ако прекарате ума през първия пръст, вие ще приемете от природата. Ако искате да станете справедлив, вие трябва да упражните средния пръст. Ако искате благороден да станете, вие трябва да упражните първия пръст. Ако искате музикален, благороден, упражнявайте третия пръст. Ако искате да уредите работите си — малкия пръст. Ако искате да добиете нещо Божествено — палеца. Следователно, чрез палеца се добиват Божествени работи. Чрез първия пръст — благородство. Чрез средния се добива справедливост в човека. Наука, изкуство — с третия пръст; практически работи — с малкия пръст. Да изгуби човек ръката, то е изгубване на голямо богатство. Същият закон е и с краката. Всичките удове, като движите, трябва винаги да туряте мисъл, за да придобиете от природата потребното. Като пипнеш, искаш да направиш нещо. Как мислиш, как да отсъдим тази работа? Вие всички неща хващате с първия пръст и палеца — човешкото и Божественото се събират. Клюна на птицата, то е първия пръст. Пипане е това. Долната челюст е човешкото, горната е Божественото, събрани на едно място. Трябва да имате една система определена за самовъзпитание. Както сега се възпитавате, ще имате такъв резултат, както светските хора.

Та в музиката трябва да имате известни парчета за самовъзпитание. Аз, като разглеждам съвременната музика, някъде има натрупване на много чувства, някъде има натрупване на много механически мисли, някъде натрупване на

много воля. То е хубаво. Но трябва да се определят. Но в музиката не трябва да се натрупват. Ако се натрупа едно чувство, то е много материал. Има едно правило. Всяка песен, която вие обичате, може да я пеете добре. (*Учителят пее и свири:*) „Едно време аз бях яйце, затворено в една черупка.“ (*Пак повтори:*) „Едно време аз бях яйце, затворено в черупка.“ Вие ще кажете: „Що ще пея, че съм бил яйце затворено в черупка.“ Яйцето значи, това са условията. Значи как ще излезете от този затвор. Затворът не е нещо лошо. Затворът е една задача. (*Всички пяхме упражнението няколко пъти.*) Това е първата част на яйцето. Туй няма да го предадете на другите. То е ваше упражнение. Няма да го предавате да стане официално.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.**

*27 лекция на Младежкия клас
27 март 1936г.
Изгрев, [София]**

* На 3 април 1936 по каталога на Елена Андреева няма лекция.

КАЧЕСТВА НА МИСЪЛТА

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

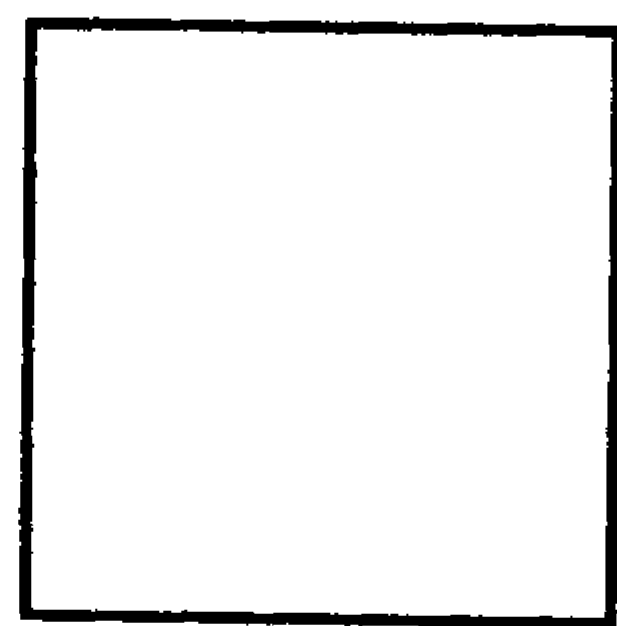
Какво разбирате под думата *точна мисъл* и *права мисъл*? Какво разбирате под думата *дълбока* и *широка мисъл*? Човек, който не вижда външните неща, може ли да види вътрешните? После, по какво се познават процесът на събирането и процесът на умножението, процесът на изваждането и процесът на делението? Ако ви запитам така: „Туй, което се събира, може ли да се дели? Туй, което се умножава, може ли да се изважда?“ В обикновеното събиране не може да го делите. Може ли да го делите? — Може. При обикновеното деление може, но в природата туй, което се събира, вие никога не може да го делите. И от туй, което се умножава, вие не може да извадите нещо. А което се умножава, може да го делите. Което се събира, може да го изваждате. Което изваждате, може и да събирате. Което се дели, може и да се умножава. Сега вие ще застанете на това, което разбирате.

Точна мисъл. АА това е точната мисъл. Точната мисъл е мисъл, която изхожда от едно място. Правата мисъл е само, която може да се движи само в една посока. [А] В [А]

Да допуснем, в дадения случай вие имате една идея в себе си. Какво може да се постигне най-първо с една идея? Имате една мярка, с която мерите. Как ще поставите мярката, как ще я турите в действие? Премерват, вие ще вземете праволинейното положение, ще измерите веднъж, два пъти може ли да мерите едно и също нещо? Във физическия свят може да го мерите два пъти, в Божествения свят може да го

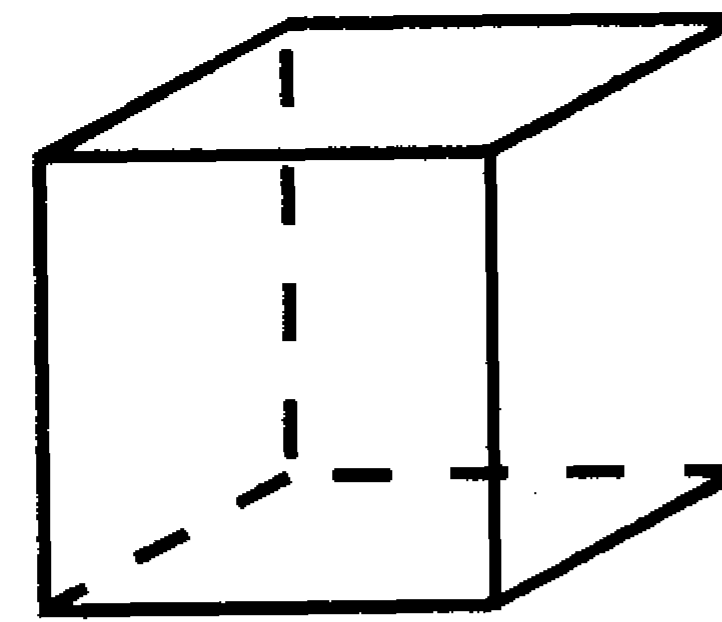
мерите само веднъж, два пъти не може да го мерите. Щом едно нещо се повтаря два пъти, то не е право. Сега вие ще застанете на първото място, на това, което знаете, че и два и три и четири пъти може да мерите, да проверявате един плат. Но щом едно нещо може да го мерите няколко пъти, това показва, че то е статично, то е в положение на застой, на почивка.

Следователно, ония неща които са в застой, които са в почивка, може да ги мерите по няколко пъти. Но ония неща, които са в движение, колко път[и] ще ги мерите? — Един път. Следователно, щом ние казваме, че нещо може да го мерим само веднъж, подразбираме движение. Щом можем да ги мерим няколко пъти, разбираме една почивка един застой. Следователно, някой път вие искате да познавате себе си. Може да се познавате само веднъж, пък може да се познавате много пъти. Ако се познавате само веднъж, в какво положение сте? В движение. Ако се познавате много пъти, вие сте в застой или в почивка. Кое положение е за предпочитане? Да се познаваш веднъж или да се познаваш много пъти? („Един път.“) Нека да не се отдалечаваме от въпроса.

Правата мисъл има възможност да се движи в една посока. Широката мисъл има възможност да се движи в две посоки. Следователно, за да имате една широка мисъл, трябва да имате две възможности. За да имате една права мисъл, трябва да имате една възможност. А за да имате една възможност, трябва да имате една точка. Вие имате и дълбока мисъл. Как тогава ще изразите дълбоката мисъл? Тя има три посоки, три възможности.

Когато една посока към вас ви се вижда, че не [е] права, какво е положението? Някой път се случва, че някое тяло не се движи в права посока. Ако точката се движи, какво ще

видите в пространството? Права линия. Ако една права линия се движи в пространството, какво ще видите? Една плоскост. Ако плоскостта се движи, ще видите едно тяло. Как мислите, една права линия може ли да се увеличи?

Една права линия може ли да се продължи? Една плоскост може ли да се разшири? В абсолютния свят правата линия не може да се продължи. И плоскост не може да се разшири. Те остават такива. В една права линия може да включите само три точки. Три непространствени точки образуват правата линия. Едната точка е като център, а двете точки са посоки, границите на правата линия. Тогава от това гледище, какво е правата линия? Правата линия, това е една възможност на една точка. Точката може да се движи само в правата линия. Едното положение. А що е плоскостта? Плоскостта, това е възможността на правата линия. Правата линия може да се движи само в плоскост. А що е тялото? На физическия свят имаме само сянка на телата. Туй, което наричаме един куб, какво представлява, една плоскост или едно тяло? Това е сянка на тялото. Кубът е сянка на тялото. Добре, да не влезем в противоречие. Тялото е възможност на плоскостта. Плоскостта може да се движи само при едно тяло. Следователно, вие се намирате в противоречие.

Противоречието в живота произтича от вашата мисъл, вие искате в живота еднообразие. Няма еднообразие. Щом един момент вие имате една права мисъл, втория момент вие не може да имате правата мисъл. Ако в първия момент имате точната мисъл, втория момент — правата мисъл, третия момент — широката мисъл, четвъртия момент — каква ще бъде? — Голяма мисъл. Голямата мисъл, то е право. Дълбока мисъл може да бъде. Сега каква посока ще дадете на дълбоката мисъл?

Сега, тъй както е представен куба вие виждате

вътрешната страна. Вътрешната страна е една плоскост, вие виждате това, но в действителния живот може ли да видите другата страна? Защото в един двуизмерен свят вие виждате вътрешната страна на куба, а в един триизмерен свят, вие не може да видите. Ако представите един куб в триизмерния свят, колко страни може да видите? Сега нас не ни е за физическата страна. Много пъти вие намирате, че някои работи ви са неразбрани. Веднага, за да имате права философия, вие трябва да знаете в кой свят се намирате. В един свят само от точки работата е лесна. В един свят с две точки, работата е малко по-сложна. В едно тяло като куба, колко точки имате? В широкия свят колко точки имате? — Четири точки. Имате четири точки, но две възможности. В един свят дълбок, колко точки ще имате? В сегашната математика колко точки имате, в триизмерния свят? („Осем точки.“) Сега представете си, една от страните на куба се движи, то е една от посоките на движението. В плоскостта имате четири точки и още четири, имате 8 точки. А колко плоскости имате? Защо именно от четирите точки от една площ, като се движи, колко плоскости трябва да се образуват? Имате четири странични и първата, която се движи и последната — 6 плоскости. Шест плоскости имате, а три възможности. Едната плоскост е положителна, а другата плоскост е отрицателна. В природата съществува вечен дуализъм на нещата. Точката, която има единство в себе си, за да се прояви, непременно трябва да се яви дуализъм в точката. Добре.

Представете си сега един човек, който се оглежда в едно огледало. Този човек сам е създал огледалото, оглежда се. Този човек, който се образува чрез отражението на светлината, какъв е, реален ли е той? Реален е. Той е реален докато реалността е пред огледалото. Щом реалността се премахне от огледалото, изчезва. Онзи толкова го обича, че накъдето се движи единият, онзи навсякъде се движи по него.

Запример, при едно огледало реалността се движи нагоре и онзи човек и той по съгласие и той се движи нагоре. Ако другият слиза и той слиза. Ако отива в ляво и той отива в ляво. Ако отива в дясно и той отива в дясно. Никога не можете да намерите едно противоречие в огледалото. Нали така? Е добре, тогава как ще обясните сянката? Когато седите при едно дърво, че при изгрев слънце сянката се удължава. Туй отражение на дървото ли е, на кого е? Сянката, която се отразява при дървото, тази сянка на дървото ли е или на слънцето? Понеже сянката не се движи на където дървото се движи. В огледалото имате: щом човек се движи, то и сянката отива точно в тази посока, в която той се движи.

По някой път във вашия живот има известни противоречия, които вие не може да обясните. Някой път вие не можете да се познаете. Казвате: „Съвсем съм се изменил.“ В какво седи изменението? Кажете ми сега в какво си се променил? Ти си се променил в това, че първо си бил точка, после си станал права линия. Казваш: „Изменил съм се, дълъг съм станал.“ После казваш: „Съвсем съм се изменил.“ От правата линия си станал широк и след туй си станал и дебел. Питам, в какво си се изменил? Най-първо си бил една точка, удължил си се, разширил си се и най-после си надебелял. Де е причината? В какво седи изменението? В какво си се изменил?

Казваш: „Вече няма да мисля криво. Не мисля, както първия път.“ Най-първо вие сте човек, който сте набожен. След туй казвате: „Не вярвам.“ В какво сте вярвали първия път. Но първия път вие сте вярвали в Господа на вашата майка, който никога не сте виждали. Когато майка ви показва този Господ на картина, един ден вие се обезверявате в Господа на вашата майка, казвате: „Не вярвам в Бога.“ Обезверите се в сенките. Щом не вярвате в едно нещо, в какво вярвате? Казвате: „Аз в нищо не вярвам.“ Може ли човек да вярва в нищо? Ами че тогава, как ще ми докажете? Да вярваш

в богатството, има в какво да вярваш. Богатият има добитък, волове, къща, всичко. Тъй да вярваш, има предмет, реално нещо. Пък ти вярваш в сиромашията. Сиромашът нищо няма. Как може да вярваш в сиромаша, ни къща, ни говеда, нищо няма, в какво ще вярваш, я ми кажете? Как се обуславяте? Аз не мога да разбера вашата мисъл. Аз не мога да разбера туй верую. Как вярвате в сиромаша? Нали вие всички сте вярващи сега?

Сега вие всички, които сте тука, все сте вярващи на сиромашията. Вие тепърва се стремите към богатството. Питам, сиромашът ли трябва да се стреми към богатството или богатият? (— „Сиромашът.“) Защо? (— „Защото няма.“) От къде взима единият, да се движи? Той няма енергия. Сиромашът няма мисъл, няма и чувство, всичко няма. Как ще се подвиги този сиромаш, с какво ще се подвиги? Вие сте чудни хора! Аз разбирам сиромашия във всяко направление. Как ще се подвиги? Богатият да може да се движи навсякъде, но и сиромашът, той е неподвижен. Следователно, сиромашът се стреми към сиромашията. Сиромашията е идеал за богатството. Аз разсъждавам по-другояче. Това е една сериозна работа. Сиромашията е идеал за богатството, ето в какво отношение: Богатството е голям товар, с който се натоварил богатият и той не може да се побере с кожата и уморил се от това, което носи, търси сиромашията. Като намери сиромашията, то е като една подложка, някъде току сложи богатството върху сиромаша. Сиромашът, като сложи това богатство, той оживява. А пък богатият си отдъхва, казва: „Ху-у, слава Богу, освободих се!“ А пък онзи сиромаш, на който съзнанието го няма, като падне богатството, изведнъж се нагърби и се чуди от къде дошло това богатство. Прегърне го. Казва: „Аз забогатях!“ Виждам, че вие всички сте помаци в тази идея. Помакльк има във вас. Когато вие искате да забогатее, вие не говорите на един. Всеки човек, който иска да забогатее, той иска да се

освободи от богатството. То е правото. Когато човек иска да стане богат, той в друго е богат и иска да се освободи от своето богатство.

Представете ми сега, какво може да желае здравият човек. Какво желае здравият човек? Какво е желанието на здравия човек? Запример вие, когато сте здрави, какво желание имате? Здравият човек иска да си похапне. Първото желание е да изяде яденето. След това той ще седне да пие. След като яде и пие в една гостилница, той ще плати, ще даде нещо, ще олекне. Представете си, че влизате в една гостилница, на която всеки обед струва сто английски стерлинги. Точно богатството е толкова. Но без да знаете, попаднали сте в тази гостилница, че като ядете един обед, казвате: „Това се казва живот, да ядеш и да пиеш!“ Изведнъж този гостилничар ви представи сто английски стерлинги. То е всичкото ви богатство. Вземат ви всичкото. Какво ще стане от вас? След голямото щастие, че сте яли един хубав обед, платите сто английски лири, излезете отвън, не можете да ядете втори път. Какво ще настане във вас? Аз говоря много реалистично, много положително, положителна наука.

Всеки човек, който се ражда на земята, той е бил на обед. Щом се роди човек, той вече е ял, но платил сто английски лири. Казваме: „Този човек е сиромаш.“ Що е сиромаш? Той е умрял. Ще го затворят да си плати дълга за яденето. Гостилничарят дава кредит. — „Толкова нямам.“ — „Ще работиш да си платиш.“ Дойде той, работи, плаща и едва като изплати всичко, не може да живее на земята, умира. Значи, като изплати хубавия обед на земния живот, втори път не може да яде, той трябва да умре. Или другояче казано, ти влизаш в гостилницата, наядеш се хубаво и като платиш, колкото ти струва яденето, ти излизаш из света навън. Излизането вън от гостилницата, какво означава? — Умиране, значи отива си. Но сега, от вашето гледище, влиза една идея, вие се безпокоите, казвате: „Какъв е смисълът на живота?“

Тъй, както сега разбирате, животът няма никакъв смисъл. Защото много пъти вие може да изгубите онова, което вие разбирате. Може да изгубите съвършено, защото всички искате нещата да ви се изяснят, както вие разбирате, както майка ви учи, както баща ви, както слушате. Ако нещата не стават така, вас ви е странно.

Ако един човек говори на английски, казва: „Какво казва този човек? Я ми го кажи на български.“ Човекът казва: „Говориш ли английски?“ Хубаво, кой е прав, англичанинът или българинът? Англичанинът пита българина: „Знаеш ли ти английски? Какво искаш да ми кажеш?“ Българинът казва на англичанина: „Знаеш ли ти български, какво искаш да ми кажеш?“ Единият казва: „Знаеш ли ти английски?“ Другият: „Знаеш ли ти български?“ Но и двамата не могат да се разберат. И двамата питат. Кой е прав сега? На английски ли да говори или на български? — „Говориш ли български или не?“ После французинът пита: „Говориш ли френски?“ Кой е на правата страна, англичанинът, французинът или българинът? Англичанинът казва: „Do you speak English?“* Французинът: „Parlez-vous français?“** Българинът: „Говориш ли ти български?“ Сега англичанинът турил спомогателния глагол, българинът турил един глагол. Сега коя дума е най-силна? „P“ ли е най-силна? „D“ ли е най-силна или „G“? Така от тия букви „D“, „P“, „G“, коя е за предпочитане? Българското „G“ или французкото „P“ или английското „D“? Английският език, в дадения случай е почва, семето израснало нагоре. Французкият език е един плод, който завързал, узрял. Българският език е един веригник, на който може да се сготви ядене. Ако искаш да си земеделец, дръж английския език. Ако искаш градинар да станеш, дръж французкия език. Ако искаш готвач да си, дръж българския език. Следователно българският език е за готвач, французкият

* „Говорите ли английски?“

** „Говорите ли френски?“

— за градинар, английският — за земеделец.

Но да се повърнем сега. Какво означава точната мисъл? Ако точната мисъл включи повече от три точки, тя не е точна. Всяка широка мисъл, която включва повече от четири точки, тя не е широка мисъл и всяка мисъл, която включва повече от осем точки, не е дълбока мисъл. Да допуснем, че вие имате едно желание, да бъдете учен. Коя [е] основната мисъл на учението? То не са парите. Основната мисъл, то е дълбокото желание да учиш. Щом то съществува, всичките други възможности съществуват. Щом то не съществува, другите възможности само по себе си не могат да дойдат. Вие искате да разберете някои неща. Но каква трябва да бъде основната мисъл на разбирането? Имате едно дълбоко желание да разберете едно знание. Едно нещо, като се разбере веднъж, не трябва да се разбира два пъти. Ако нещата криво се разбират, то обстановката е различна. Ако в младини разбирате по един начин, в зрялата възраст — по друг начин. Изменя се обстановката. Нещата могат да бъдат наямято, но не навреме и може да бъдат навреме, но не наямято. А правата мисъл изисква да бъдат неща[та] и навреме и наямято всяко. Та, правата мисъл разбира, че това, което знаеш, да бъде и навреме и наямято. Може това, което ти знаеш, да бъде наямято, но да бъде не навреме или може да бъде навреме, но да не бъде наямято. При две изключения има една възможност. Сега обяснете първото положение — *не навреме*.

Представете си едно семейство баща и майка имат едно дете, което турят на трапезата наямято. Но, като дойдат гости, къде е мястото на детето? Ще го турят на друго място. То е наямято, но не е навреме. Разбирате. Сега, другите вие сами ще си обясните. След като станете възрастни, свършите университет, завършите своето образование, като дойдат гости, бащата представи сина на гостите си и той с гостите е и наямято и навреме. Следователно, ако сте деца, ще

бъдете на място, но не навреме. Някой път ще бъдете и на място и навреме. Щом дойдат гости, вие ще бъдете на място, но няма да бъдете навреме. Ще има едно изключение. Второто положение как ще го обясните?

Да ви дам едно малко обяснение, вие сте огладнели, но няма какво да ядете. Това е навреме, но не е на място. Изгладнял си, навреме е, но ти вървиш из гората, не е на място, няма какво да ядеш, не е на място. Гладът е дошъл, но не е на място. Това е новата философия. Вие седите и казвате: „Дотегна ми вече, не искам да живея!“ — Ти, господине, си влязъл в гостилницата, наял си се хубаво и казваш: „Дотегна ми да ям!“ — Хубаво, ще платиш, речеш да излизаш навън, не те пуца гостилничарят. Тук има едно правило: Всеки, който не иска да плати, не може да излезе навън. Който плаща — излиза, който не плаща, вътре седи. Какво ще кажеш ти на това? Такъв е законът в природата. Като влезеш — „Добре дошъл!“ Ако нямаш звонкови в джоба, не те пуцат навън, няма задграничен паспорт.

Добре, какъв пример да ви представя още? Кой е най-лесния пример, да обясня, който няма да закачи никого. Какъв пример сега да ви представя? Ще ви представя следния пример: Един стар дядо върви, едно младо се качило на едно магаре и то върви. Старият казва: „Синко, добър ден! Ха, да поговорим.“ — „Да поговорим, ти си умен човек.“ — „Синко, можеш ли да слезе[ш] от магарето, да си поприказваме.“ Слиза детето, качва се дядото. Вървят, дядото на магарето, детето върви. — „Дядо, да си поприказваме.“ — „Да си поприказваме, синко.“ — „Слез ти от магарето, аз да се кача.“ — „Виж това не може.“ Защо е възможно детето да слезе от магарето, дядото не може да слезе? — „Не може синко, моите крака не държат, не мога да ходя, остарял съм. Пък ти можеш да ходиш.“ Питам, ако вие можете да слезете от магарето, какъв сте? — Млад сте. Ако не можете да слезете от магарето, какъв сте? — Стар

сте. Питам тогава, как беше възможно, старият да се качи на магарето, а пък не е възможно да слезе от магарето? Нали знаете, ако човек дълго време язди зимно време, когато времето е студено, замръзват краката, не може да слезе. Старият, като седял дълго време на магарето, изстинали му краката, не може да слезе. Ако ви се отще да живеете, какъв сте? — Отгоре на магарето сте, стар сте. Ако искате да живеете, млад сте. Ако иска някой да говори с вас, какъв сте? — Дете, вървите на магарето, някой го иска. Дядото казва: „Синко, да говорим! Слез ти, синко, от магарето, да се кача аз!“ На младия, когато някой иска да говори, ще дойде старият да се качи на магарето, той трябва да слезе. А пък старите хора, като яздат на магарето, не искат никой да им говори. Щом не искате никой да ви говори — стар сте. Аз турям, не искаш да правиш добро — остарял си. Не искаш да се учиш — остарял си. Не искаш да работиш — остарял си.

Та казвам, представете онази, точната мисъл, правата мисъл, широката мисъл, дълбоката мисъл и най-голямата мисъл. Голямата мисъл, то е вече идеалния свят. Аз го наричам, то е атмосфера. Като влезете в големия свят, там няма да имате противоречия. Та казвам, онова, с което можете да излезете от затруднение, то е мисълта. Сега имате известни затруднения, които почиват на вашето положение. Ако вземете за пример три месеца наред да си повтаряте: „Няма да стане, не може да стане и след три месеца няма да стане.“ Тази мисъл ще ви прикове като камък. Пък, ако сте човек парализиран и три месеца повтаряте: „Ще стане, ще стане, ще стане, след три месеца ще стане!“ Не може да не стане. Ако три месеца турите: „Ще уча, ще уча, ще уча!“ Ще учиш и отгатък ще минеш. — „Ще свиря, ще свиря.“ След три месеца ще свирите и отгатък ще минете. Кажете: „Ще пея, ще пея!“ За три месеца, като повтаряте ден и нощ, след три месеца вие може да бъдете един отличен певец. Ще пеете

и отгатък ще минете.

Вие сега казвате: „Да има някой професор, да ме учи.“ Онзи професор е отвътре. Има един професор отвътре. Ще имате най-малко десет външни професори. В старата система на инволюцията един ученик, за да иде при друг учител, е голяма обида. При влизането в училището, един учител ще те учи по всичките предмети. Като влезе в прогимназията, по новата система колко учители има? Един ще влезе по зоология, друг ще влезе по математика, по рисуване, по пеене — десетина души учители. Всичките учители си съдействуват, погаждат се. Един ученик идва, десет души учители влизат да го учат. Значи, при сегашните условия, всеки учител преподава известен предмет. Значи сега учителят дошъл отвън. Трябва всеки учител отвътре да засегне, той има по десет асистенти отвън, които помагат на ученика. Учителите, то са асистенти. Едно време учителите бяха отвън, сега влязоха отвътре. Знаете ли защо? Понеже едно време учителите отиваха при учениците, понеже учениците бяха деца, не можеха да ходят, пък сега децата станаха възрастни, мо[гат] да ходят. Едно време учителите ходеха при учениците, пък сега учениците ходят при учителите. Едно време благо то само идваше до вас, сега вие сами трябва да идете до благо то. Законът е един и същ.

Изводът сега. Не трябва да вадите криви заключения. Какво е било едно време. Този вътрешният и външният живот, той е един и същ. Ако не можеш да видиш външния живот, не можеш да видиш и вътрешния. Ако разбереш външния живот, ще разбереш и вътрешния или ако разбереш вътрешния, непременно би разбрал и външния. Някой казва: „Не разбирам физическия живот.“ Как не го разбираш? Той е резултат на вътрешния. И вътрешният живот е резултат на външния.

Сега каква е основната мисъл, която остава? Не искам да влизате в стълкновение с вашето верую. Кое е

неразбраното, като излезете навън ще кажете: „Това нещо аз не го разбрах.“ За да бъде мисълта ви голяма, тя трябва да бъде точна, права и дълбока. Тогава ще бъде една голяма мисъл. Голяма мисъл, на която може да разчитате. Тази мисъл има три качества. Щом ги има, тя е права, вие вървите в правата посока. Следователно едно нещо, ако не може да го добиете при точната мисъл, може да го добиете при правата мисъл. Ако не можете да го добиете при правата мисъл, може да го добиете при широката мисъл. Ако при широката не можете, при дълбоката, ще го добиете. Следователно, то са възможности, дето нещата могат да бъдат постижими. Ако не вървите по този път, тогава постиженията са относителни. Те са мерки. Точната мисъл, правата мисъл, широката мисъл, дълбоката мисъл, то са мерките, с които може да постигнете. Вашите мисли, вашите желания и вашите постъпки трябва да ги мерите. Ако по един начин не може, по втори, трети. Нещата, които вас ви се виждат трудни, може да бъдат постижими. Сега разбира се на тази тема може да се дадат ред опити.

Я, ми изпейте тогава една песен. Една точна песен. Я, изпейте една точна песен. Да започнем с „Тъги, скърби“. Тя започва с горно „ре“ при обикновения камертон. Сега моята цигулка е по-учена, ще ви помогне. Цигулката сега представлява сегашния живот. (Всички пеем „Тъги, скърби“. После пяхме „Тъги, скърби“ до повторението: „върви, върви“ и вместо него пяхме: „Грее, греє светлината“.)

За да пее човек, мисълта му трябва да бъде точна, права, широка, дълбока. Изпейте така упражнението още потихо. Мерките не са правилни. Някъде разширявате повече, някъде задълбочавате повече, някъде удължавате повече песента. Кой ще бъде правилният такт? Тъги, скърби имаме едно положително инертно състояние. Скърбта не е инертна, понеже идеята не е инертна. Всъщност скърбта е подвижна, идеята е инертна, а движението на скърбта е положително.

Като пее човек трябва да излезе из туй инертно състояние. Той трябва да пее, за да даде едно движение на песента, която да премахне неговата скръб. Едно движение трябва да премахне едно тъжно състояние. Онова движение, което премахва скръбното състояние, то е правилно. Онова, което не премахва, то не е.

Изпейте още веднъж „Тъги, скърби“ с „Грее, грее“.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ !**

*28 лекция на Младежкия клас
10 април 1936 г.
Изгрев, [София]*

ПОСТИЖЕНИЯ НА МИСЪЛТА

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

Ще прочета последния стих на 25 глава от притчите: „Който не въздържа духа си е съсипан град без стена.“

Може да турите приказки подобни на тия. Какво друго изречение може да се напише подобно на него? „Който не въздържа духа си е съсипан град без стена.“ И кое е онова, което въздържа духа? Както са го разбрали, които не въздържат духа си са съсипан град без стена. Кое е онова по-силно, което въздържа духа? Те са старите и новите понятия. Когато някой казва, че има стари и нови понятия, какъв превод бихте направили? Или: „Който не въздържа езика си мяза на фалирал търговец.“ Или: „Който не въздържа живота си мяза на празна кратуна.“ Сега като казваме: „Който не въздържа езика си“, трябва да знаем, кое [е] онова, което не въздържа езика. Кой са подбудителните причини човек да въздържа езика си или да въздържа духа си? Ако ви се даде такава една тема да я развиете, как ще я развиете? Кое [е] онова, което трябва да даде подтик да въздържаш духа си? Или другояче казано: можеш ли да събираш, когато няма какво да събираш? Или можеш ли да изваждаш, когато нямаш какво да изваждаш?

Кои неща са изложени в миналата лекция? (— „Точна мисъл, права, широка, дълбока и голяма мисъл.“)

Ако ви попита[м] кое е онова, което изменя живота? Кое е онова начало, което изменя формите на живота? Представете си, че вие сте весели и веднага се смени вашето състояние. Изменя се веселата форма. По какво се отличава веселата форма от тъжната форма? На какво можем да ги упо-

добим? Или по какво се отличава умният човек? Когато изучавате физиономията, умният човек има съвсем друг образ. Един богат човек има съвсем друг образ. Един човек като срещнеш, може да познаеш по формата богат ли е или не е богат. Ако пипнеш човека по ръката може да познаеш болен ли е или не е болен. Лекарят като пипне ръката знае по пулса човек дали е болен или не е и прави своята диагноза. Някой път може да гледа формата на неговото ухо.

Например вие никога не подозирате как седите, как седите на един стол. По това вие определяте вашето бъдеще. Ако бихте наблюдавал как седят учените и как седят глупавите хора, как седят богатите и как седят бедните хора, ще видите, че те не седят еднакво. Онези, които са учени седят по един начин, онези, които не са учени, седят по друг начин. Ако вие питате кои са формите на сядането, от вашето сядане зависи вашето бъдеще. Вие седите и постоянно изменяте вашето положение, туряте левия крак върху десния, после десния върху левия, наклонявате се на едната страна, на другата страна, наклонявате гръбначния стълб. Казвате: „Какво има от това?“ Хилядите сядания определят вашето бъдеще. По някой път вас ви се струва за маловажно как сядате. То е тъй маловажно, както когато някой тури накъде една микроскопическа течност, такива отровни микроби. Че какво има? — Нищо няма. Но най-малката отрова в човека и веднага ще се отрази върху вашето здравословно състояние. Или чуването на най-малката дума, които произвеждат отрови, ще произведе подобен резултат.

Казва някой: „Що ти трябва да учиш, баща ти богат, оставил богато наследство.“ Баща му богат, не му трябва да учи. Една дума каже, която може да съсипе. — „Ти, казва, си много добър човек.“ Тези думи може да те съсипят. — „Ти си гениален.“ Друга дума, която може да те съсипе. Той казва, че си гениален. Знаеш какво нещо е гениалност. Той сам не знае какво нещо е гениален човек. Ти си гениален пък нямаш

средство за препитание. Беднотия, изхвърлят те от едно училище и казва, че е гениален.

Друг казва: „На този свят, но като идете на онзи свят работите ви ще се оправят.“ Ако излезете в планината в какво отношение ще се оправят работите ви? Може в здравословно отношение работите ви да се оправят, но ако седите постоянно в планината, какво ще спечелите? Здраве ще спечелите, на планината ще изгубите нещо. На планината ще подивеете. Ако седите дълго време на някое високо място, веднага ще подивеете ще станете груб. Ако седите в долината, пак ще се измени характерът ви. Тогава къде да седите? Кое е естественото положение да седите? В какво положение трябва да се намира вашият гръбначен стълб? Вие всички седите много неправилно. По-неправилно сядане от вашето не съм виждал. В училище, в църква, то е цяла галиматия. Рядко ще срещнеш някой човек да сяда красиво. На колко градуса трябва да бъде наклонен гръбнакът? В какво положение трябва да бъдат ръцете и краката? Римляните не ядяха както сегашните хора на столове. Каква беше тенденцията у римляните? — Легнали ядяха, защо? — За да бъде стомахът свободен да събира повече ядене. Сегашните хора, понеже са по-лоши условията, затуй сгъват стомаха. Казват: „Много не трябва, малко трябва да се яде.“ Като седнат навеждат се. Но причината не седи в стомаха, седи на друго място.

Ха, да ви дам един пример. Седнете в стаята си, ако имате лошо състояние, направете опит да седнете, не искам да ви обяснявам как. Когато сте неразположени седнете да видите какъв резултат ще имате. Представете си, че вие не сте разположен, не знаете причината, но сте крайно неразположен. Вземете един стол, седнете и направете най-малко сто опита. Изправете се, оставете ръцете и краката си свободни или скръстени един върху друг, свийте краката си, отпуснете ги, докато дойдете до едно положение да се сме-

ни вашето състояние. То е правото положение. Направете най-малко сто пози на стола. Онази поза, която смени вашето състояние, то е естественото състояние. В седането, ако седнеш правилно, приятно ще ти стане. Ако седнеш неправилно, ти си неразположен.

За десетина деня като сте неразположен, правете до сто пози, може да направите всичките изкривявания гимнастически положения и всевъзможни пози. Някои даже нарикуват позите геометрически в едно или друго направление. Неестественото седане на хората се е отразило. Както хората сядали, ще забележите, има деформация във веждите, има деформация в носа. Не че причината е седането, но седането е усложнило тия форми. Упражненията влияят и върху човешката брада, върху устата. Сядането на човека упражнява влияние и върху пръстите, упражнява влияние и върху мускулите, после упражнява влияние и върху клепачите, влияе върху ушите, очите, носът. Очите не са представени правилно в ред поколения.

Най-първо, ако вземете да изучавате окултната наука, трябва да видите какви неестествени положения заемате. За пример много пъти се случва в театъра вие седите и туряте крака си на другия стол или прострете краката си напред. Всички търсите удобства в седането. Сега представете си, че ви се дава една премия от хиляда лева за една форма на красиво седане. И трябва ли човек да седи на такъв стол? Не само на стол, но на земята седнеш, на камък седнеш. То е едната страна като седиш. Седящият живот определя потенциалните неща, които се наслояват в мисълта. После като се изправите каква поза трябва да заемете?

Къде е дефектът на тези линии? * По какво се отличава една форма на стойка? По отношение на тези положения, сега във вас се заражда едно желание. Те са сложни работи.

* липсва чертеж в оригинала

Всичките сложни работи са станали от много прости работи. Вие разбрахте ли? Като седнеш ще туриш ръката си на коляното, ще вземеш каквато и да е форма на седането, докато дойдеш до едно положение на тебе самия да ти е приятно, че тъй седиш. И главата ви трябва да бъде перпендикулярна, не напред и назад, но точно да съвпада с перпендикуляра на вашето равновесие. Някои турят главата си надясно, наляво. Да няма застой, никога не поставяй главата си в един застой. Да има малко колебание в движението. Но никога вашата глава да се не отклонява от перпендикуляра, върху който почива вашата мисъл на движение.

По някой път, като вървите, нали забелязвате, може да изгубите вашето равновесие, залитате в една или друга посока. Всяка една мисъл, тя си има своето движение. И с движението може да уясните. Има музикални движения, има движения, които правят скандал. По движението, когато тръгне човек, може да знаеш ще прави ли скандал или не. Който отива да краде, да лъже по движението може да се познае. Адвокатът върви по един начин, свещеникът върви по друг начин. Хилядите хора имат разни начини на движение. Има пречупване на движенията. Никога не можеш да изправиш едно дете, което има движение на кражба. Ти не можеш да изправиш едно вродено движение на кражба. Една котка, която седи в къщи, на какво можеш да я научиш? Когато котката е в добро разположение има една отлична поза, която мъчно можеш да съзреш. Има една поза много хубава. Постави се в една поза на движение. Тъй като седи, като че позата на котката се чете: „Този котешки живот ми дотегна. Туй положение не е сносно.“ Някой път прави туй движение. Като помисли, казва: „Няма какво, ще се търпи, докато се изменят условията.“ Или вземете в кучето. Едно куче, като влезе в един дом, знае какъв е господарят. Каквото е кучето, такъв е господарят. Тук имахме един съсед, който беше зле разположен, неприязнено настроен, имаше та-

кава омраза и кучетата мязаха на него. Кой как мине кучетата му лаеха. Най-после тия кучета дойдоха до убеждение, че господарят им не е на правата страна и мнозина от тях станаха правоверни, минаха в нашия лагер. Имаше едно голямо куче и то ни лаеше, но после и то се обърна и дойде в нашия лагер и после си замина. Десетина кучета се обърнаха и най-после и той си замина за другия свят.

Вие имате една мисъл, която седи като куче във вас, мяза на вас. Какво трябва тогава да правите? Лошите мисли се изменят. И вие се изменяте. Хората искат да се изменят социално. Как ще се изменят социално? Сегашният живот е комплициран от последствията на миналото, от много неестествени мисли, които са минали през човешкия ум, човешкия мозък, от многото неестествени желання, които са минали през човешкото сърце. Тия желання и мисли дали особени линии на лицето, особени линии на човешкото чело. Понеже правата мисъл зависи от челото. Но зависи и от човешките скули, от човешката брада. Три основни положения, през които мисълта минава в едно външно изявление. Ако минете през един здрав мост как ще минете? — Ще минете смело. Ако мостът не е устойчив, как ще вървите? Като дойдете до този мост, ще започнете да вървите внимателно, ще се люлеете. Защо? — Вашето положение е, че вие търсите здраво място. Турите крака си, търсите здраво място, там турите крака си, правите сондаж, понеже ако направите една фалшива стъпка, ще слезете от моста някъде.

Ами че казвам: В живота вие сте на степени. За пример, искате да направите добро. Защо искате да правите добро? Каква е основата на доброто? Но не се смущавайте, те и философите не знаят каква е основата. Всички говорят за добро. Но какво е доброто — яде ли се, пие ли се, не се знае. И за злото се говори, но какво е злото не се знае. Конкретно, как ще представиш злото? Как бихте представили злото сега? Каква форма да му дадем? Някой от вас може ли да

нарисува формата на един на един лош човек или на един добър човек?

Злото е един стар живот, доброто е един добър живот. Но де е злото? Старият живот, старите навици. Един от признаците: онзи който има лошия живот, който има злото в себе си, когато злото се вмести в човека, той винаги е недоволен. Едно такова недоволство, че всичко му се вижда криво наоколо, в нищо добро не може да види. Всичко му се вижда изопачено. Когато влезеш в добрия живот, може да не си богат, може да не си много учен, но веднага ти ще имаш друго разположение. Пък не знаеш на какво се дължи. Може да си весел, може да си радостен, казва: „Защо?“ Ти казваш: „Не зная защо.“

Аз казах, че точната мисъл има един център. По какво се отличава един център? От него всички линии излизат. Той се отличава по напрежението. Точката има напрежение. Пък точната мисъл има вътрешно напрежение, което се сменя, става точна мисъл. Ако мисълта е само точна, трябва да има напрежение. Но има две състояния. Точната мисъл има две състояния: едно състояние на напрежение и едно състояние на проявление. Когато във вас имате само напрежение, само едно натегнато състояние, то е точната мисъл, в едно пасивно състояние. Когато иска да се прояви в друго направление тогава става само точна мисъл. То е точна постъпка. Точната мисъл каква цел има? Точната мисъл е тази, която постига целта. Точната мисъл е тази, която без никакви препятствия постига целта. Нищо не може да препятствува на една птица. Че някъде няма мост, не ѝ препятствува. На едно млекопитаеще животно може да е препятствие, но една птица може да мине. Туй, което е препятствие за въздуха не е препятствие за светлината. И туй което е препятствие за светлината има други сили, за които не е препятствие.

Вземете една човешка мисъл, какво може да ѝ препятствува. Ти казваш: „Аз какво мога да направя?“ — Всичко може да направиш. Ти може да мислиш за слънцето. Тебе може да те

турят в най-ограничените условия, може да ти свържат устата, може да те заковат, но ти, където и да си, можеш да мислиш. Никой не може да ограничи твоята мисъл. Ами че свободата на човека е в неговата мисъл, не във външни положения. Външното положение е израз на човешката мисъл. Никой не може да ограничи вашата мисъл, освен вие самите. Щом повярвате, че не може да мислите и вие не може да мислите. Ти вярваш, че си ограничен и ти си ограничен на физическото поле, но твоята мисъл никой не може да ограничи. Ти мисли и мълчи. Ама ти казваш: „Аз съм сиромаш човек.“ Кое ти пречатства да мислиш, че си богат? Хората тебе те считат за лош човек, тебе кое ти пречатства да мислиш, че си добър човек? Говорят, че си невежа. Кое ти пречатства да мислиш, че си учен? Има ли някой да ти пречатства? Казваш: „Защо ще мисля това, което не е реално?“ Да мислиш, че си невежа това реално ли е? Ако влезеш в една стая мислиш, че има тъмнина, в какво седи тъмнината? Сега имаме светлина отвътре, имаме и светлина отвън. Човек, който мисли, никога не може да живее в тъмнина, нищо повече. Човешката мисъл е извън тъмнината. Щом казваш, че ти е тъмно, ти не мислиш. Човешката мисъл не познава тъмнината. За онзи, който не мисли има тъмнина, но за онзи който мисли, няма тъмнина. Човек, който мисли, за него няма съмнение, който мисли, за него няма зло. Човек, който мисли заради него няма сиромашия. Човек, който мисли заради него няма болест. Който мисли, всичко има. Мислящият човек е богат човек, нищо повече. То е една аксиома, която може да се докаже.

Представете си, че ви въвеждам в един палат от хиляди стаи. Този палат навсякъде е изпълнен с копчета и всяко копче има свое предназначение. Ако знаеш езика на този палат, каквото поискаш ще дойде. Гладен си — бутнеш едно копче, дойде яденето. Ако си беден, бутнеш едно копче, дойдат парите. Ако си невежа бутнеш едно копче, дойдат книгите. Ако нямаш дрехи, бутнеш едно копче, дойдат дрехите. Ако искаш [да] спиш, леглото ще дойде. Каквото поискаш ще дойде. Ако искаш да

пътуваш, ще бутнеш копчето, ако искаш автомобил, ще дойде. Ако искаш кон, каквото поискаш, ще имаш. Само трябва да знаеш как да буташ. Ако искаш да станеш красив, ще бутнеш и веднага ще имаш красотата. Ами че красотата в какво седи? Може да бъдеш красив моментално. Грозотата зависи от това как мисли човек. Човешката мисъл по естество е красива. Човешката мисъл не знае какво нещо е грозота. Грозотата произтича от [не]мислене. Сиромашията произтича от немислене. Лошият живот произтича от немислене. Болестите произтичат от немислене. Човек, който мисли през ума му не минава безверна мисъл. Той не знае какво нещо е незнание, който мисли, че това е така. Този, който мисли, той [е] човекът, който опитва нещата, в тяхната реалност. Аз държа една бучка захар, едно бяло парче, бутна го и зная, че е захар. Казва: „Докажи!“ Аз го зная, какво ще го доказвам. На себе си няма какво да доказвам. Като го близна, зная че е захар. Казва: „Докажи ми на мене, че това е захар.“ Питам сега: Как ще му докажа? Казвам: „Близни!“ Близва и знае вече. Имам чаша вода. Близна и вече зная, че е вода. Казва: „Докажи, че е вода.“ Близни, нищо повече. Не се изискват ред формули, че на основание на това да се доказва. Те са второстепенни работи.

Човешката мисъл е магическа тояга. Каквото мислиш, такъв и ставаш. И тогава според туй, което ви казвам, вие няма да мязате на натоварени животни, ще бъдете един учен човек. Като влезеш в палата, ще четеш каквото искаш, ще буташ копчетата, всичко това. Ако буташ — добре, ако не буташ — няма да е добре. Ако буташ такива копчета, които не ти трябва ще имаш това, което не ти трябва. Защото в такъв палат като турили един ученик, той бил облечен с дрехи и той като бутнал едно копче, отворило се копчето за баня, навлязло много вода и той цял се оквасил и цял се удавил. На вас не ви трябва баня в живота. Вие сте от умните хора и бутате копчета, които не ви трябва. Всеки ден буташ копчета, не ги бутай безразборно, но чети отдолу. Правата мисъл седи в бутането на онова копче, което ти трябва.

Искаш да кажеш нещо, мисли право. Искаш да направиш нещо, мисли. Мисълта е докато прочетеш. Надпис има отдолу на всяко копче. Щом надписът е прав, бутни и резултатът ще дойде веднага. И този ученик, който бутнал копчето за банята, щял да се удави, в тази стая. Минава друг ученик, рита едно копче и го спасява. Той написал: „Това копче не го бутай!“

Всички вие минавате в живота и четете: „Не бутайте това копче.“ Не бутайте копчето отдето иде за баня, когато си облечен. Една малка погрешка, всички казват: „Не бутай!“ Право е, на земята е така. Бутай на място, но не бутай. Туй, което ти трябва, бутай го! Та мнозина от вас, които сте минали през този палат, вие сте чели надписа: Не бутай това, не бутай онова. Казва: „Опасна работа е.“ Има неестествени работи. Опасна работа е. За пример в този палат има такива копчета, които имаш, ще бутнеш, ще имаш температура от 1000-2000 градуса. Този, който се парил, казва: „Не бутай! Опасна работа е това.“ Искаш да разтопиш нещо много твърдо, ще го туриш в реторта, ще бутнеш копчето. Ще се разтопи. Пък има друго копче, като бутнеш, ще спре температурата. Едното копче ще бутнеш да стане, другото да престане. Тъй щото трябва да знаете копчетата. Бутай, което ти трябва, което трябва да стане. Дойде едно обезсърчение, кажи така: „Бутай!“ Как казвате вие, когато се обезсърчите: „Не бутай!“ — Бутай на място! Не ти върви — бутай на място.

Никога не туряйте една мисъл в отрицателен смисъл. „Могат!“ — Кога? Можеш, когато буташ на място. Всяко нещо има само една възможност — в правата мисъл. Една възможност има да започнеш работа и да престанат работите. Всяка мисъл има свое начало има и свой край. Всяка мисъл има свое постижение. Постижението е края на мисълта. Тъй както турят, краят е само едно заблуждение. Казва: „Всяко нещо има край.“ Не, всяко нещо има свое постижение. Следователно, след всяко постижение иде друго начало. Постижението е начало.

Казвам: Край има тази работа. Мисълта ти не е поставена правилно. Всяко начало в живота има свое постижение. Богатс-

твото има свое постижение; храната има свое постижение. Всички неща имат свое постижение. То е правата мисъл. То значи, да мислиш правилно. Ти можеш да кажеш: „Аз съм много лош човек.“ Тъй не можеш да кажеш. Какво трябва да кажеш? Доброто е постижение в човека. Най-първо ще мислиш, че ти можеш право да мислиш. Ще вярваш, че мисълта ти никога не може да ограничи. То е Божественото в тебе. Никога не допускайте, че вашата мисъл може да се ограничи. Допуснеш ли, ти вече създаваш злото в себе си. Всяка добра мисъл има свои постижения. Ако в даден случай нямате постижения, постоянствайте във вашата мисъл. Защото има плодове, които узряват за шест месеца. Ако така не мислите, вие нямате един начин за възпитание. Така може да се самовъзпита човек. Ако искаш да възпитаеш себе си, по този начин можеш да се възпитаеш. Всичките други начини на възпитание ще имат същите резултати. Ако искате един начин за възпитание, ще турите основата, че вашата мисъл е свободна. То е първото предложение, че вашата мисъл е свободна. Вашата мисъл има постижения. Тогава всеки човек, който има постижения, радвайте се. Радвайте се на правата мисъл на всеки човек. Всяка права мисъл има постижения. Радвайте се на постиженията на едно дърво, радвайте се на каквото и да е постижение в света. Защото всяка права мисъл има свои постижения. Този закон е неизменен.

Вие казвате: „Тя работи в тоя живот са непостижими.“ Другояче, ако те са непостижими, няма какво да ви се дават. Вие искате за пример да бъдете силни. Допуснете, че искате да бъдете силни като Дан Колов. Но Дан Колов не е толкова силен като един слон. Един слон може десет души като Дан Колов да дигне. Ако дойде един пехливанин — дига, относително силен е. Казват: „Дан Колов могъл да дига 350 килограма.“ На какво се дължи силата на човека? — В неговата права мисъл.

Сега разбрахте ли? Не ви трябва нищо друго освен една права мисъл. Не ви трябва нищо друго освен да вярвате, че мисълта е свободна. Но туй обикновеното схващане. Човешката

мисъл е свободна. Тя е магическа тояга, с която всичко се постига, но трябва да знаеш как да буташ. Сега вие как ще направите опита. Турете онази идеалната мисъл в ума си, че сте седнали идеално. Дръжте в ума си, че можете да седнете така. Щом седнеш идеално на стола по всичките правила, както аз ги разбирам, никой не може да те отмести от твоето място и целият свят да се събере, не може да те отмести. Такова равновесие ще имаш, никой не може да те отмести от мястото. Само ти можеш да се отместиш, ако искаш. Вие не знаете как седите. Както гледам всеки може да ви отмести. То не е правото сядане. Кое е правото сядане? Ти, като седнеш на стола, никой да не може да те отмести от там. Сега как ви се вижда това? Тази работа е неразбрана нали? Защото криво седите. Че при ходенето зависи, по-неустойчив от човешкия организъм няма. Има една топка в човешкия мозък, така се върти, милиони обръщения прави и от въртенето на тази топка зависи как сядаш. Току започне човек да се клати. Старите хора не могат да държат равновесие. Или нещо се случи, не се върти. Има нещо, което се върти. Много неустойчиво е човешкото тяло и на основание на това се върти тази топка и ти правилно вървиш. Туй, което се върти, то е човешката мисъл. Прави сто милиарда обръщения в една секунда. Това е във физическото поле. В духовния свят 400 квадрилиона прави в една секунда. В умствения свят — едно число от сто милиона в десета степен. Научни работи нали искате.

Станете!

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.**

29 лекция на Младежкия клас

17 април 1936г.

Изгрев, [София]

УВЕЛИЧАВАНЕ И РАЗМНОЖАВАНЕ

[Петък], 5 часа сутринта

Отче наш

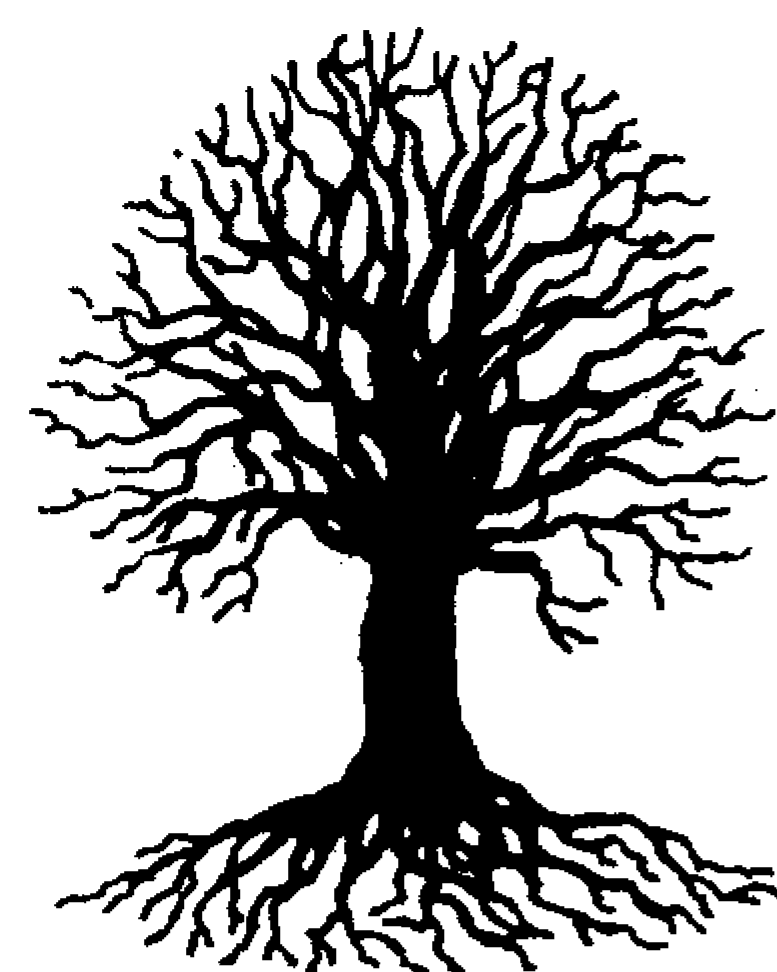
Какви бяха основните положения на миналата лекция? Направихте ли опит за сядане? Питали едно малко дете от какво произлиза думата „даскал“. — „От дъска, господин учителю.“ Даскал, то не е българска дума, тя е гръцка дума. Какво разбирате под думата „сядане“? За пример, в съдилището съдията, като дойде, сяда на съдийското място, а подсъдимият на какво сяда? Подсъдимите прави седят? Значи съдията има право да седне, а подсъдимият, ако му позволят.

Сега в живота, колко пози има? Човек може да ходи? Вземете растенията, те най-първо се учили с главата надолу, краката нагоре. Значи, по земята са ходили с главата. Корените на растенията са главата, а краката са нагоре към слънцето, пък главата надолу. След туй животните се научили да пъплят хоризонтално на земята, да ходят, а човек се изправил, коригирал онова положение на растенията. Значи той се обърнал перпендикулярно с главата нагоре към слънцето, а краката към центъра на земята. Има обратно движение, обратно разбиране. Растенията се стремят към центъра на земята, понеже там живеят. Дали са всичките мисли, всичкия живот към центъра. Човек изменил своите възгледи. Сега как ще обясните вие, кои са причините, които са заставили човека да измени своите възгледи, своята философия? Коририрайте един факт. Факт е това. Как ще го изясниме да ти стане ясно на тебе, да разбереш ония външни причини, които заставили растенията да растат надолу, а човек нагоре, пък растенията [животните] да ходят хоризонтално?

Та, всичките хора се намират в три противоречия. Те имат противоречията на растенията, имат противоречията на животните, имат противоречията на човека. И човек и той си има свои противоречия. Щом са поставени краката нагоре на растенията, има повече стабилност. Като зарови главата в гъстата материя, може устойчиво да бъде. Човек стъпва на краката си, а пък корените му са в слънцето. Слънцето е много далеч. Центърът на земята колко е далеч от главата на растението? — 6 500 километра. А главата на човека, която се стреми към слънцето, е на разстояние от своя център на 92 милиона мили. Я, на какво голямо разстояние е от центъра! Център толкова далече, сега трябва да се учиш да пазиш равновесие. Много мъчно е човек да се научи както трябва. Хората не знаят да ходят. Забелязали ли сте как хората ходят? На някои хора походката е много смешна. Богатият върви по един начин, ученият — по втори, слугата — по трети, военният — по четвърти. Всичките хора се различават в ходенето. От мислите, които ги занимават, зависи тяхното ходене. Работникът върви по един начин, банкерът върви по друг начин.

Казвам, вземете думата *размножаване и увеличаване*, как ще ги обясните? Или вземете идеята $4/5$, как ще направите един превод? Ако тия $4/5$ вие увеличите, $4/5$ по 3 равно $12/15$. Какво стана? Увеличи се нали? При обикновената аритметика какво ще стане? Увеличава ли се? Как ще го обясните? Научно трябва да докажеш, че 15 се увеличило, а пък 12 се размножило.

Процесът на размножаване е в клонищата, а пък процесът на увеличаване е в стъблото. Представете си, че имате едно растение, имате дънер и клонища. Дънерът, това е знаменателя, клонищата е числителя. Когато дънерът се увеличава, числителят се размножава. Сега кое е туй, което увеличава дънера? Имаме вече външни условия, с които се умножава. Имаме светлина, въздух, топлина, които чрез поч-

вата действуват върху това растение. След това имаме увеличение на клонищата. Имате геометрическо нарисувано дърво.

Представете си, че в самите вас идеите трябва да се размножават и да се увеличават. Сега така се говори, но едно цяло има свой закон. Така едно растение има две размножавания. Стъблото равномерно се увеличава, тогава имате отдолу корените.

Вас ви занимават второстепенни работи — искате богатство, постижения, щастие, благо, сила — неща, които са второстепенни в живота. Това са резултати. Щом станете богати, вашата работа е свършена. Щом станете сиромаси, вашата работа е свършена. И двата са завършени процеси. Казвате: „Осиромашах!“ Тогава, за да се избавиш от сиромашията, повече от сиромаш няма да бъдеш. Ако не знаеш, какво да направиш, ако не знаеш да обърнеш този процес, какво те очаква от тази сиромашия? Ти си дошъл до крайния предел, не може по нататък да се иде. Богатството и сиромашията са два крайни предела. Ако богатият не знае, като дойде крайт на богатството, какво ще направи? Вие например, имате едно понятие за богатството, имате всичките възможности. Два вида възможности има в богатството. Първо ония пари, онова злато, онези, които разглеждат икономическото богатство. Да кажем конкретно вашето богатство е от един милион английски лири или от един милион американски долари или от един милион български левове. Сега, ако имате един милион английски или един [милион] американски долари или един милион български левове все едно и също ли е? Все един милион. Хубаво, ако тия звонковите пари, с които ти се занимаваш, да кажем имаш един милион български левове, знаеш ли какво влияние ще уп-

ражни златото върху вас? Да ви направя едно сравнение. Трябва да разсъждавате, да разбирате, че едно благо може да се обърне в едно нещастие за човека от негово незнание.

Представете си, че аз ви турям сто грама злато на гърба ви. Колко прави? — 10 000 лв. Турям 200, 300, 400, 500, 1000 грама, колко прави? — 100 хиляди лева. Турям два килограма, три килограма, десет килограма, колко струват? — Един милион, ама книжни. Сега турям 10, 15, 20, 30, 40, 50 питам, какво ще усетите като ви товара? Трябва да носите това богатство. Само онова богатство е реално, което ти можеш да носиш. Онова, което другите могат да носят, не е реално. Ти предполагаш, че си богат. Аз може да кажа, че съм милионер, всичкото богатство на света е мое. То е илюзорно. Онова богатство, което ти можеш да носиш, то е твое. Тялото е мярка. 30, 40, 50, 60, 80 дойдеш до сто килограма, ще искаш ли да станеш богат? Да кажем турят 150, 200, 300 какво ще стане с вас? Следователно растенията бяха толкова богати с главата надолу. Туриха всичките пари все в банките. Всичкото имане туриха в банките. Каквото приберат все на земята оставят, забогатяха много. Животните се намират в едно противоречие, казват: „Трябва да се избавим от това богатство.“ Най-първо те се смириха, казват: „Трябва да се откажем от това богатство.“ Те дойдоха до тази наука и казват: „Ние ще се откажем от грамадните форми, които имат растенията. Ние [не] искаме тяхното богатство“ и се обърнаха на дребни, микроскопически същества, за да се освободят от голямото богатство на растенията. Обаче постепенно започнаха да забогатяват, увеличават се, увеличават се и дойдоха до едно безизходно положение — обогатяха пак. Човек казва: „Не може много голям разход.“ И той се отказва от този живот. Той взе да се смалява. Де е един кит, който тежи близо 65 000 килограма?

Следователно, питам сега, представете си, че вие сте богат човек като един кит, тежите 65 000 килограма. Ако с

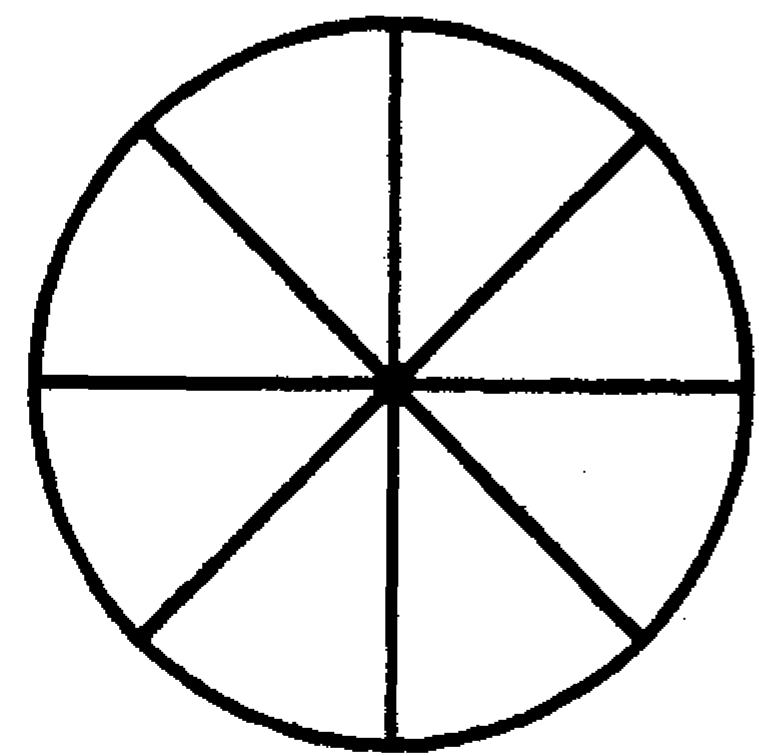
тази тежест влезете в една обикновена къща, какво ще стане с пода? Ще започне хората да ги е страх от тебе. Дето идеш, слабите къщи рушиш, казва: „Богатите — къщи, хора, всичко рушат.“ Хората със своите животински идеи, със своите растителни идеи разрушават. Хората са станали богати и те разрушават. Ти не може да обясниш причините на разрушението. Иска той да бъде богат. Идеята е хубава. В какво отношение трябва да бъдете богат. Той трябва да носи толкова от богатството, колкото съзнанието може да издържа. Влизам в една област, в която са писани томове. Хората разглеждат резултатите, но истинската философия, по този път както разглеждат живота, той няма едно разрешение.

Та човек тепърва, като човек, трябва да се откаже. От какво трябва да се откаже? От идеите на растенията. Той трябва да се откаже от идеите на животните и да възприеме идеите на човека. Коя е идеята на човека? — Идеята на мисленето. Тя е в една ефирна област. Чистата мисъл има много малко тежест, да бъде той свободен. Растенията изучават закона на движението, животните изучават закона на чувствованията. Животните изучават какво нещо е страданието. Човек не страда. Страдат животните. Те, за да ги възпитат и до сега не са се освободили от онова робство на чувствата. Всичките страдания са животински. Че ако погледнете, всяка година колко млекопитаещи се избиват, то е нищо нашата война. Ще стане война, ще измрат няколко милиона хора. Имате ли статистика, колко млекопитаещи се избиват? Колко милиона овце се избиват и се ядат? За тях се казва: овцеядци. Значи човек, който яде друг човек се казва човекоядец. Животните наричат хората овцеядци. Ние считаме за привилегия човек да е овцеядец или говедоядец, свинеядец, рибеядец, кокошкоядец, патоядец. Ние взимаме всичките тия идеи казваме: „Да имаш една опечена кокошка. Или супа направена с лимон.“ Така се залъгва човек. Хубаво казва: „Да съм богат, да сваря една кокошка или да съм богат да

опека скумрия с малко лимончец, казва, това е човещина.“ Другояче сух хляб да ядеш, да ядеш баница с масълце, със сиренце. Забавляват се и учени и религиозни. Всички казват: „Аз знам, че съм човек.“ Къде е човещината? В яденето на кокошки, в яденето на баници или в носенето на гръб? Казва: „Силният човек носи на гърба.“ То е животинска работа. И животните носят.

Казва: „Днешният социален строй.“ Хубаво, този социален строй е на растенията и на животните. Де е човешкият строй на онази чиста, ясна мисъл, организирана човешка мисъл, който въздига човека и да внесе малко по-друг живот? Ти седиш, безпокоиш се, казваш: „Мен ми е тежък животът. Съвсем загазих, какво да се прави?“ Стани човек. Загазиха растенията, значи главата в почвата, казват: „Непоносим е този живот!“ Ще мислиш, ще се освободиш от онези кривите разбирания на живота. Растенията бяха големи философи. Сега има в Южна Америка растения, около 60 метра височина и живеят по десет хиляди години.

Сега науката трябва да ни даде практическо значение. Ти умножаваш една дроб. На една дроб постоянно става умножаване, увеличаване. Да се увеличат твоите дългове, какво ще бъде за тебе? Ако се увеличават твоите добродетели, трябва да знаеш посоката на увеличаването. Увеличаването върви така: (*Учителят начерта един кръг.*) Увеличават се

кръглите неща. Имате център в средата и размножаването, то е излизане на радиусите. В геометрията ни дават, какво е радиус, какво е диаметър. Вие имате елементарни обяснения. От една фигура, от един кръг, от една елипса, от нея излиза енергия.

Сега учените хора признават, че от човека има една енергия, която излиза от него и образува аурата около него. Две състояния има в човека, които са важни. Едно състоя-

ние, което се движи правилно около него и образува елипса. Тази елипса трябва да има два центъра. И друга една енергия, която се умножава, излиза навън и тя влиза в съобщение със съседните тела наоколо. Тъй щото имате едно увеличаване, което трябва да запази вашето здраве, но размножаването на вашата енергия, която трябва да влиза в общение с другите тела, за да запази равновесие. Следователно, щом се наруши, този процес на размножаване трябва да бъде съизмерен с увеличаването. Щом расте дънерът, трябва да се размножават клонищата, листата, корените, равномерно. Казвам, ако горната част на клонищата се размножи повече от колкото трябва, тогава при буря това стебло, което е тънко може да се счупи. Природата, която е хубава възпитателка, чупи растенията. Щом го пречупи, казва: „Не върви по правия път!“ По същия начин възпитава и животните, по същия начин започна да възпитава и човека.

Човек сега се учи да мисли. За пример, вие имате известна мъчнотия, не знаете как да я смените. Мъчно ви е, обрал ви някой. Какво показва, че ви обрал? Показва, че не сте мислили. Един човек, който мисли, никога не могат да го оберат. Направете един опит. Какво значи мислене? Седнете между крадци. Или направете друг опит. Представете си, че отзад идат кучета и може да ви ухапят. Вие вървите, концентрирайте ума си, мислете за кучетата, представете си, че ги гледате пред себе си. Тези кучета ще седят на три-четири метра и повече няма да приближат. Обаче, ако се захласнете малко, ще дойдат близо и може да ви ухапят. Аз дадох един опит, когато ходихте вечерно време на Витоша. Дадох наставления всеки по един да ходи. Един наш приятел не спазил правилата и него единствен го ухапа куче. Като тръгнеш, умът ще бъде концентриран, за нищо няма да мислиш, нищо няма да слушаш. Кой как те пита, мисли си, не поздравлявай, върви и мисли. Казва: „Ухапа ме едно куче.“ Казвам: „Не си мислил.“ — „Таман започнах да мисля

за децата си. После, като съм тръгнал по този път, може да се изгубя из Витоша. В това време ме ухапа едно куче за крака.“

Вие сте екскурзианти по земята и мислите, какво ще стане с вас, такива състояния, които ни в клин ни в ръкав. Вие мислите как ще прекарате вашия живот. Ако сте овца, аз да ви кажа, как ще прекарате живота си: ще ви стрижат, ще ви доят, ще те изядат. Ако си растение, аз да ти предскажа. Ако си ябълка, ще ти берат плодовете всяка година, един ден, ако не даваш плодове, ще те отсекаат, ще те изгорят. Туй са животните. Вие, ако [като] хора не изпълните, какво ви чака? Понеже вие мислите, че от вас по-големи същества няма. Не, растенията са по-низши от животните, а животните по-низши от човека. Човек в сегашното състояние не е най-висшата проява на природата. Има нещо друго по-високо от човека. В света сега ще се явят хора, вие не сте ги виждали. Тия новите хора спрямо сегашния човек, тяхното отношение ще бъде такова, каквото е отношението на животното спрямо растенията. Каквото е сегашното отношение на човека към животните такова ще бъде отношението на новите хора към сегашното човечество. То е една идея. Питам, те как ще постъпят спрямо вас? Как постъпва човек спрямо сегашните животни? Сега вие казвате, че човек е това. Ако вашата идея, както вие мислите за човека, е права, че човек е господар, питам тогава от какво произтичат нещастията в света? Ако ти си господар, един господар от какво страда? — От слугите си, нали така? Един учен човек от какво страда? — От учението си. Учените хора, които страдат, не са много учени. Той, като мислил, мислил, направил един парабел, един револвер, направил една пушка. Един ден дойде ученият човек, отдалече го ударят, казват: „Ти ли измисли това?“ — „Аз го измислих.“ — „Сега давай пари!“ Ученият казва: „Давам.“ Питам, какво допринесе ученият човек в света?

Сега всички пишат, че модерните пушки хвърляли на 40-50 километра снаряди. Имало топове, които хвърляли по хиляда килограма снаряд. Германците са направили един опит на човешкия ум. Един снаряд от хиляда килограма, като го хвърли топа, минава една стоманена плоча, с която сега бронираат параходите, една плоча дебела 37 сантиметра от яка стомана, турена да кажем на разстояние половин километър разстояние и този снаряд, като пробие плочата, пътува още 15 километра. Такава плоча турят и той я пробива като книга и пътува още 15 километра, отива далеч. Питам сега, туй е сила, Сила Божия, един такъв снаряд ако попадне на един параход, какво ще направи? Питам сега, какво се добива?

Сегашните окултисти говорят, за силната мисъл. Че, ако вие имате силна мисъл, която може да експлодира, какво благо ще донесе? Ако имате едно чувство, което може да експлодира или постъпка, която имате, която експлодира, какво придобивате? Трябва да разбирате вътрешните отношения. Сега всички говорите за възпитание, говорите за идеал. Те са неразбрани работи. Той е един идеал на растенията, тоя е един идеал на животните, той е един идеал на сегашния човек. Питам, при тия идеали, какъв е нашият живот? [Г]де е същественото, благото, в което ние живеем? Къде е спасението? Мекота трябва на хората! Новият човек, който сега иде на света, носи две неща — мекота и чиста мисъл. Новият човек, новата култура, носят мекота, една пластичност и чиста мисъл. Мисъл, която е толкова лека, че почти няма никаква тежест. Не е безматериална, но тази материя е толкова чиста.

Сега вие казвате, какво трябва да правите. Казвам, след като имате знанието на растенията, след като имате знанието на растенията [животните], след като имате знанието на сегашния човек, три неща имате, вече трябва новото знание. Знанието на мекотата, знанието на чистата мисъл. Вие още

нямате представа, какво нещо е чистата мисъл. Само Христос е дал едно загатване: „Чистите по сърце ще видят Бога.“ А да видиш Бога, това е щастие. Да видиш слънцето, какво означава? То е щастието за човека. Като видиш слънцето, като дойде светлината, тогава се отварят онези хубавите възможности, които дават условие на живота да се прояви. Аз наричам щастие, ония хубавите условия, при които животът може да се прояви. То е приятно. Гледам, то е приятно, но временна приятност. Но, за да може животът да се прояви, потребно е друго. Вие искате сега без новите идеи да бъдете щастливи, без мекота и без чистота в света, не можете да бъдете щастливи в света. Вие говорите за любов. Това е любовта на растенията и те знаеха нещо за любовта. И сегашният човек знае нещо за любовта. Но любовта не е приложена като наука в живота, да се прояви. Любов в мекота и любов в чиста мисъл, то е качество на новия човек, който иде. Туй го наричат шестата раса. Новият човек, който иде, носи мекота. Не да мязате на остро желязо. Казва: „Какво нещо е мекотата?“ Мекотата може да се определи, като ти турят едно тяло, стотина игли да те бодат и да ти турят една мека топка. Кое е по-хубаво да носиш меката топка или която има сто игли. Като носиш това тяло с бодлите, свиваш се, казваш: „Не трябва да бъде мек човек.“ Хубаво, такива игли да ги носиш и на всяка стъпка да бъдеш в опасност. Ти носиш известна идея, която има острие в ума, в съзнанието, постоянно те бучка, бучка и ти се обливаш само в скръб. Та в съзнанието един предмет, който е умножен както обикновените игли, той причинява голямо нещастие, от което страдате. Казва: „Иде ми да се самоубия, подлудял бих, ще се самоубия!“ Ще хвърлиш тази топка с остриетата, ще вземеш меката топка, не гумена. На какво да я уподобим, на памук ли? Нали знаете онзи пример, че памукът, той е безопасен.

Да ви приведа един пример, един анекдот. Той е измислен, той не е реален, само за пример, само за изяснение

ви го давам. Един цар търсил щастлив човек. Искал да знае по какво се отличава щастливият човек. Тръгнал, ходил навсякъде, една вечер се връща и гледа един човек около 25 години, свири си на един кавал, около него децата играят и жена му пее. „Виж, казва царят, защо свириш?“ — „Щастлив съм!“ — „Ти риза имаш ли?“ — „Какво нещо е риза? Нямам риза, но съм щастлив.“ Царят се връща и [казва] на своя пръв министър, определя голяма заплата от сто хиляди златни в годината. Минава той след десет години и се научил, че този щастливият човек е болен. Тръгнал той, станал търговец на памук. Един ден паднала една топка от памука, че го ударила по рамото и навехнало се рамото му, че той легнал болен от удара на памука. Царят казал да му вземат богатството и след четири години минава и той пак свири.

Сега всички вие искате да бъдете богати. Не съм против богатството. Разбраното богатство е благословение, неразбраното богатство е нещастие. Казва: „Не трябвало човек да бъде богат.“ Разбраното богатство е благословение. Разбраните идеи са благословение. Неразбраните са нещастие. Тъй е сега. Разбраната сиромашия е щастие, неразбраната сиромашия е нещастие. Неразбраните работи, в каквото направление и да са, положителни, отрицателни имат еднакви резултати, противоположни резултати, другите отрицателни резултати. Положителни в лош смисъл и отрицателни в лош смисъл. Има неща, които в положителен смисъл са добри. И отрицателни, които в добър смисъл са добри.

Ние казваме: „Да има човек любов към Бога!“ Ами че ако разберете идеята *Любов към Бога*, то е велико, тя ще ви освободи. Ако вие бихте разбрали какво нещо е любов, веднага ще се разрешат много въпроси, които сега ви измъчват. Сега някои разбират, че човек като има идеята за Бога, той ще престане да се учи. Най-първо, като дойде Божията любов в света, тогава ще дойде истинската наука, тогава ще

дойде истинският живот, тогава ще дойде истинското разбиране, онзи истинският стимул, онова истинското художество, изкуство, тогава ще дойде. Тогава ще имате хубавото, тогава ще създадете любовта, красивите форми. Тогава ще видите красотата. Сегашните хора в сравнение с бъдещите са грозотия. Сравнени животните с човека имат ли красота? Някой казва, че един кон е красив. То е линия на красота. Но я сравнете човешкото лице с лицето на един кон или с лицето на една овца. Никаква красота няма. Има ли някаква красота? В коня има линия на красота. Има една красота, която човекът на бъдещето носи. Този човек, който сега носи мекотата в себе си и има чиста мисъл, той има красота. Трябва да се сравни този човек със сегашния, да видите разликата в какво седи. Този, новият човек, него няма да го смущава една дума. Този, новият човек, сиромашията няма да го смущава. Този, новият човек, болести няма да го смущават. Този, новият човек, трудности няма да го смущават.

Българите казват: „Накарай дявола на работа, да те научи на ум.“ Защо ще те научи? Дяволът, той във въздуха не може да живее. Той, дяволът за да накара човека да мисли, той влиза в него, понеже няма такова тяло, иска да работи. Ако не знаеш как да мислиш, той ще те употреби. Най-първо дяволът, за да го накараш да мисли, тури му голям товар на гърба. Като туриш големия товар, започва да чувствува с тебе наедно. Казва: „Че ти толкова будала ли си, не го носи, аз да ти дам един ум. Може да вземеш една ос, ще туриш едно колело от едната, друго от другата страна, после ще направиш две ръчки, едно нещо като сандъче, ще го туриш на колелетата, по-лесно ще го носиш.“ Той себе си освобождава, пък учи човека, понеже го стяга. Казват: „Кой изработи колелетата?“ — Дяволът. Дяволът, като го накарали да носи, той научил човека да направи колелета. Той научил хората да пекат хляб, как да колят, на всичко той научил. Понеже, като влязъл в човека да работи, казва: „Чакай

да ви кажа как става тази работа.“ То са анекдоти.

Вие как си представяте дявола? Някои от вас вярват, някои от вас не вярват, че има дявол. Някой път го представят с рога, че с копита. Той, дяволът има високо произхождение. Има един анекдот за дявола. Като го пратили в училище, той бил един от най-способните ученици, талантлив, минавал за гениален. Един ден го поставят на един изпит, та го скъсал учителят. От там на сетне той се разсърдил, казва: „Никакъв учител не признавам! Аз зная повече от всички!“ Слязъл на земята и той не свършил училището. Скъсали го на един изпит. Изпитът седял в следното. Изчислявали математически, колко частици седят в една абсолютна, чиста вода от един килограм. Той, като изчислявал, изчислявал, не могъл да реши задачата, скъсали го. Казва: „С такива глупави работи не се занимавам, не смятам“ и захвърлил смятането. Казва: „Тия учители нищо не разбират, аз ще им покажа!“ И той слязъл, направил сегашния свят. Сегашният свят, в който вие живеете, [е] направен без смятане, без чистота. Всичко има в света, но въпрос за чистота, в която или за мекотата и чистата мисъл, този въпрос не е разрешен. Там, като дойдете, казва: „Аз не разреших едно време този въпрос, там ме скъсаха.“ Като речеш на дявола да те учи на чистота, казва: „Там не бутай!“ Пък кажи му мек да бъде. — „Ако аз исках мек да бъда, казва, аз исках да бъда самостоятелен.“ Вие всички искате да бъдете самостоятелни. Самостоятелните хора не са меки хора.

Сега научни изяснения. Това не са научни работи. Геометрическите отношения, които съществуват в числата, в количествената математика, тия работи са верни, но то е една трета от истината. Математическите количества са една трета от истината. После идат органическите и после психическите. Математиката има три образа, три отношения: количествено отношение, органическо отношение. Законът има известни отношения. Един закон има три форми, в кои-

то един закон може да се изрази правилно. Количествената форма сега изразяваме. Трябва да знаеш как да преведеш едно количествено число в органическо. В тази материя минават от неорганизирано състояние в организирано. Трябва да разбираш ония сили, които трябва да работят. Или имаш една мисъл, която не е организирана.

Сега, това, което може да разберете не е отвлеченото. Едновременно, когато вашите чувства се увеличават, вашата мисъл какво трябва да прави? Да се размножава мисълта ви. Ако вашата мисъл се увеличава, какво трябва да става с чувствата ви? Коренът, този дънер, който съдържа клонищата и корените, какво трябва да става? Ако дънерът се увеличава, клонищата трябва да се размножават, корените и клонищата трябва да се размножават. Корените и клонищата, това са плюс и минус в даден случай. Кое съставлява плюса и минуса? То са два плюса. От вашето гледище какво представлява плюсът и минусът? В клонищата е плюс, а в корените минус. По какво се отличават положителните от отрицателните величини? Отличителната черта коя е? („Положителните величини са реални, осезаеми, отрицателните са неосезаеми.“) Едно тяло, което седи в покой, а друго в движение, по какво се отличават? Туй, което е в покой, какъв знак ще му турите, плюс или минус? Имате една запалена свещ и друга незапалена, какъв знак ще турите на едната и на другата свещ? Нещата може да са реални, без да са проявени. Тогава как бихте определили потенциалната енергия от кинетическата енергия? Математически те, как ще ги определите? Щом във физиката може да се определят и на друго място могат да се определят. Условно трябва се вземе.

Когато хората разсъждават за един предмет трябва да употребяват известни термини. Тъй, както вие определяте, е право. Един предмет, който е реален, може да е в покой, може да е в движение. Ако е в движение, има активност. По

какво се отличава онзи, който е в покой? Придобива, не харчи. Онзи, който е в движение, харчи. Следователно, ако един предмет, който е в движение след време той ще влезе в покой. Ония тела, които са в покой какво подразбираме? Тия тела, които сега са в покой, показва, че някога са били в движение и понеже са изгубили своята енергия са останали в покой, за да наваксат изгубеното. Следователно, когато човек почива вечерно време, той изгубил своята енергия и за да навакса изгубеното или да придобие изгубеното сега е в покой. Следователно една отрицателна величина показва закона на придобивка. Плюсът показва значи иждивяване, минусът винаги увеличава нещо. Минусът увеличава. Дънерът турихме с минус, клонищата с плюс. Плюсът след време ще се превърне на минус и минусът, като се увеличи, ще се превърне на плюс. Що е плюсът? То е вече закона на движението — имате хоризонтално движение. Плюсът вече показва, че тази работа е в движение. Може да е праволинейно, кръгообразно движение. Минусът показва едно движение в покой. То са психически понятия.

Да направите едно резюме от три до десет думи на лекцията. Тази работа започнахме с $4/5$ умножено на три — дава $12/15$. Какво резюме да извадим. Резюме не е българска дума. Р — значи да хванеш нещо, да го държиш в ръката си, на френски, ако е туй, което изтича, да знаеш къде да го туриш. Подобно е сега. Как се пише резюме на френски? — *Résumé*. То произлиза от глагола *събирам*, че значи *отново*. Хубаво, значи да извадиш розовото масло от три хиляди килограма рози. Три хиляди килограма не е лесно да носиш. Човек, като извади този вътрешен нектар, един килограм лесно се носи. Едно богатство е. Първо, основната идея каква беше? Всяко благо може да се обърне на зло, ако не знаеш как да го употребиш.

Второто положение е, че вие трябва да се учите един от друг. Хората се учат един от друг. Знанието в света не е

само за един човек. Един дънер, едно дърво, само може ли да има смисъл? Всеки лист, всяко клонче иска да достави нещо на дънера. Дънерът се учи от опитността на корените, дънерът се учи от опитността на клонищата? Има една опитност отгоре на клонищата и една опитност на корените. Вземат ги. Той, като тях не се размножава, той се увеличава. Той събира знанието на корените и на клонищата и той има похубаво знание. Като събере тази опитност на корените и на клонищата, казва какво трябва да правят. На корените казва: „Спрете вашата работа!“ И на клонищата казва: „Няма да се простирате нагоре, може да дойде някое нещастие!“ Като стане по-голям, като се увеличи, тогава позволява на всеки клон колко да се продължи, колко да се размножи. Той прави движението. Дънерът прави движението. И вие сега на вашите чувства ще казвате. Вашите чувства са корените на вашия живот, а мислите ви са клонищата.“ Кое е дънерът? („Волята.“) Волята не е дънерът. Дънерът е човешката душа. Волята действа в корените или в човешкото сърце. Волята е повече свързана с човешкото сърце. Там, дето има желание, има воля, там действа волята. Ако мислиш само за нещо — нямаш желание да го придобиеш, воля не можеш да имаш. Ти, за да придобиеш, трябва да имаш желание да придобиеш. Желанието дава подтик на волята да се прояви.

Другото положение, човек трябва да организира елипсата около себе си, да стимулира радиацията. Едновременно в природата, топлината се отнася към чувствата, светлината се отнася към човешката мисъл. Значи човек, за да бъде здрав, трябва да има достатъчно топлина и да бъде учен, трябва да има достатъчно светлина. Светлина в запас трябва да има в мозъка. Светлината се складира. Човешката мисъл само когато има запас от светлина може да работи. Тя е външната светлина, която ние възприемаме. Вече от нея ние навакваме изразходваните количества. Светлината, която

природата постоянно праща, ние от нея складираме. От тази складирана светлина ще зависи твоята мисъл. От складираната топлина в организма ще зависи твоето здравословно състояние. Светлината трябва да се складира, топлината трябва да се складира. Складираната светлина трябва да се превърне в мисъл. В процеса на мисълта да влезе и складираната топлина в развиване на благородните чувства в човека. Тогава вече имаме едно правилно отношение.

Станете!

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

*30 лекция на Младежкия клас
24 април 1936 г.
Изгрев, [София]*

СТАРА И НОВА БЪЛГАРСКА ПЕСЕН

Петък, 5 часа сутринта

Мъчно може да се вземе „ла“. За да вземеш „ла“, трябва да имаш едно спокойно състояние на душата. Щом от една работа не си доволен, „ла“-то не е на място, не си го взел правилно. „Сол“ означава разцъфтяване.

Щом не е цъфнал хубаво, не може да завърже. Всичките неща, които не завързват, не са цъфнали. Ако цъфне по всичките правила, ще завърже. Но само на време трябва да цъфне. Ред има в природата, не когато и да е. За пример, вие спорите за музиката. Щом спорите за музиката, то не е музика. В музиката няма никакъв спор. Спорът е кога? Туриш дървено масло във водата, то излиза над водата. Като го туриш отдолу, то пак излиза отгоре. Ти другояче трябва, изкуствено да го поддържаш.

За пример, да кажем вие сте скърбен. Я ми кажете, как ще изпеете „скръбна е душата ми“. Я, го изпейте! Как ще го изпеете? Или: „радостна е душата ми“, как ще го изпеете? Аз, като минавах тази сутрин покрай селото, кучето като лае, музикално лае. То е опера. Оперно лае кучето, музикално. Учи се то. Оперно е туй. Един стражар като дава заповед по оперен начин.

(Учителят взе цигулката.) Какъв е българският ритъм? *(Учителят свири български мотив.)* Какво означава това свирене? Казвате: „Народна песен.“ Какъв е мотивът? От тази песен много мъчно може да излезе българинът, от този мотив. Не може да създаде друго нещо, не може да излезе навън. Ако свириш един български мотив, ти не можеш да влезеш в съвременната хармония. Една българска песен е хубава, но ако свириш тази музика — вкосенява. Ти

ще остарееш преждевременно, ти в нея не можеш да се подмладиш. *(Учителят свири един тъжен български мотив и пее;)* „За мене в живота няма вече надежда, нищо друго не ме очаква, освен да си замина.“ Като си замине нещо се свършва.

Сега модерното: *(Учителят свири български мотив по-модерен.)* В този мотив вече има прогрес. *(Учителят свири идилията.)* Тук има желание, той не е още роден, но има усилие, иска да живее, за да бъде роден. Тя сега иска да го накара да разбира. *(Учителят свири веселата част на идилията.)* Тук наполовина е преходно положение. Този е най-добрия мотив, който българите имат. Той ги спасява. Ако нямат него, отиде, та се не виде. Намерихме спасението на живота, избавихме се.

(Учителят свири и пее веселата част на идилията.) „Толкоз лесна била тази работа, която аз не съм разбирал, но сега моят Учител, откакто ми е разправил, на ума ми ясно стана хей, хей, хей.“ *(Свири тъжната част.)* Този е пътя, по който българите трябва да вървят. Ако в този път не тръгнат, изходен път е то. Ако останат на старото, ще дойде: *(Свири българска песен.)* Загазихме! Вие вече имате „сол“, „ла“ — едно положение. „Си“ е край на нещата. „Си“ се взима край на по-висша форма, няма накъде вече, край е то, няма условия. Казва: „Тя свършва, какво да се прави?“ Няма какво да се прави, отидоха ония хубавите работи. Щом вземе другото положение, дето българите вземат: *(Свири народна песен)* то е края, няма изходен път. Свършена работа. Но, като вземеш другото положение, новата българска музика, вземаш друго положение. Та вие ако вземете „ла“ и „си“, работата ви е свършена. Ако след „ла“ върви „си“, то е завършека на нещата. *(Свири тъжен български мотив.)* Българинът всякога погрешно, имате грешка в „ми“ и „фа“. Той мисли, че с пари всичко става. То е голямо заблуждение. Парите са условие. Умът е, с който нещата стават. Парите,

при един ум, всичко може с парите да направиш. Но само парите без ум нищо не можеш да направиш. Парите сами по себе си нищо не могат да направят. Той, като турил „фа“, „фа“-то е крайният предел. Той, като забогатее, всичко е свършено. Докато е сиромаш, той има бъдеше, като забогатее, всичко е свършено. Всякога казва: „Пари!“ Да, пари при един гениален ум, дайте му пари, колкото иска. Един, който няма ум, пари не му давайте. Ония, които имат ум, дайте им знания, които нямат ум, никакво знание не им давайте. Който има ум — сила му дайте, красота му дайте, всичко му дайте. Който няма ум — нищо не му давайте. Докога? Докато умът не дойде на място.

Българската музика трябва да се коригира. Гледам, тия народните песни, трябва да се пресеят. Казва: „Гениални са.“ Гениалност, но изопачена. Те са като трици, трябва да се пресеят, да остане същественото, върху което може да се гради. Онази дреха, която остаряла, какво ще направиш от нея? Аз съм срещал музиканти, които казват, че българската музика е гениална. „Чудна гениална музика.“ Всичките български музиканти от българската музика нищо не направили. Събрали китки. Че китката не е музика. Едно за главата, друго за опашката, няма нищо подходящо. „Стъпил ми Добри на бял мрамор камък.“ Слушали сте тази песен. Или песента: „Нали ти рекох, нали ти казах, да не пуцаш нашата Донка на чешмата.“ Имало причини. Турците я откраднали. Майката не послушала и задигнали я, откраднали я. Той пее: „Нали ти казах, че не трябваше да ходи.“ Трябваше да има було, защото красивите турците ги задигали.

В българина личните чувства [са] толкова силно развити. Отчаянието, честолюбието, българинът има крайно честолюбие. Българинът е толкова честолюбив, горд, че всеки българин мисли, че е роден за министър, за цар, за какво ли не е. Казва: „Аз да стана, ще ги изколя, ще ги изстребя.“ Дето скърби, скръб няма в него. В тази смисъл скръб има, разо-

чарование, личен елемент навсякъде има. Вие сега казвате, че в някоя песен може да се забележи благородство. — Не е българска песен. Един брат изпя една българска песен: Той скърби, дошъл да я види, да я попита къде ѝ е лошото. Ти как би написал тази песен? Той вярва, че е в гроба заровена, не му иде на ум, че тя излязла. Той мисли, че тя е затворена в гроба. Много материално схващане. (Учителят пее:) „Добре стана, че замина, за да можем и двамата да живеем. Когато ти на земята, Стано беше, с очи не можехме да се видим, да се разбираме. Но от как ти замина, Стано, много добре с тебе се разбираме.“

Сега на старите песни трябва да се направи корекция. „Докато ти Стано беше, аз бях сляп, откак умре ти, аз прогледах.“ Българските песни трябва да се изменят, да не са тъй разпокъсани. Някои песни са заети. Оригиналите са били религиозни и после са се изопачили постепенно. Първоначално са били много хубави, после са се изопачавали, дошли до този край. Защото има известни пасажи, известни изменения, гласът така се изменил и на този глас дошли другите. Българите имат свои песни. Старото трябва да се претопи. Старите песни трябва да се претопят. Трябва да останат като едно възпоменание. Сенки трябва да бъдат на съвсем новото. На децата може да се пеят песни, за да се види какво влияние има музиката върху тях. Да кажем имаш две три отделения, ще пееш песните по един начин, на другите ще дадеш друга песен, на третите — трета песен, за да видиш какви ще бъдат резултатите. Може да пеете народни песни. Може да им пеете и други песни от новите от духовните песни, за да се види какво влияние упражняват. Българските песни означават една запушеност, съкратен ритъм, подпушен. Като вземете източните песни са изкривени. Едно изкривяване станало на чувствата, съвсем на мочурляк мяза, като влезеш не можеш да излезеш. (Учителят свири.) Знаеш какво движение има? Свири на децата да видят какъв

отглас има.

(Учителят свири източен мотив.) Това е кълчено вече. Най-първо, като се свири, изопачаване на чувствата става. Това не е музика. То е музика, то е музика, но патологична музика. Патологията не е полезна. (Учителят свири: „доми“, „си-ре“.) Това е края на нещата. „Си“-„ре“ това е нов подтик. „Си“ и „ре“ вървят, но „ре“ и „си“ не вървят. Може да започнете тъй: „ре“-„си“ може да свириш така върви, но ще забатачиш. Пей това и ще видиш какво влияние оказва. Туй е края на нещата. С туй ти не можеш да се върнеш на служба. Нова служба, то е „си“-„ре“. (Учителят свири: „Върви, право върви.“) Като дойде някое нещастие с този ритъм ще му тръгне напред. Ако имаш един кредитор, който не отстъпва, като дойде, започни да му свириш. Казва: „Ще платиш!“ Започни да свириш „си“-„ре“.

В музиката сега музикантите не се спират върху същественото на музиката, но се спират върху ефектите на музиката. Във всеки един тон има музика. В природата има музика на живота; има музика на смъртта; има музика на щастието; има музика на любовта; има музика на омразата. Вие сега казвате: „Бог е Любов.“ Но още не е музика на любовта. Как може да изпълните „Бог е любов“? „Бог е любов“, то е един метод за един посветен човек, не на обикновения човек. Обикновеният човек не може да започне с това, ритъмът е много висок. От де сега трябва да започнете? „Бог е Любов“, то е за светиите. На обикновения човек не може да му кажеш, че Бог е Любов. От де ще започнеш да въведеш? Ти ще кажеш: „Хей, Стоянчо, Стояне, ти си още млад, имаш бъдеше Стояне, ти искаш Стояне, да се поправиш, живота като всичките хора да живееш.“ Ще му кажеш как трябва да живее. Като дойде любовта, в прикрита форма да му кажеш, да му дадеш импулс, да има желание.

Песните, които ние имаме не могат да бъдат разбрани, трябва нещо друго, посторонно да се преведат. Бълга-

ринът не може да разбира, как може да дига и да слага тъгите. Скръбният казва: „Как ще го дигаш, не можеш да го хванеш. Къде ще го дигаш?“ Той е реалист. Ще видиш хората, които са материалисти, искаш да им пееш. Ще започнеш от там отдето са те. На богатите ще започнеш да пееш от „фа“ или повишено или чисто, ще дойдеш до „сол“, после до „ла“. Като се намери на труден безизходен път, тогава започни с „ре“. Тогава той ще те разбира.

Вчера аз обяснявах какво е женското право и какво е мъжкото право. Ако търсиш женското право, винаги, винаги главата ти ще бъде завързана. Някой момък търси женско право, делят една мома. Като се сбият, носи главата си превързана, защото търсил женското право. Има ли право да вземе тази мома? Онзи, който търси женското право, набиват го, ходи с вързана глава, после затварят в затвора другия, той търсел мъжкото право. Ако търсиш женското право, ще бъдеш с пукната глава, ако търсиш мъжкото право, ще бъдеш в затвора. С пукната глава е по-хубаво, отколкото в затвора. Като ти пукнат главата, ще добиеш мекота, ще опиташ какво е страданието. Като те затворят, ще почувствуваш лишение, ще те заставят да мислиш. Женското право трябва да го търсиш за сърцето, мъжкото право трябва да го търсиш за ума. Ако не пазиш този закон, ако търсиш женското право по пътя на мъжкото ще носиш пукната глава. Ако носиш мъжкото право с чувствата, ти ще намериш затвора.

Нали сега хората казват: „Защо Господ създаде света?“ Невежите питат защо светът е създаден. Светът е създаден съвсем другояче. Да кажем майката роди едно дете талантливо, умно, даровито и туй дете отпосле се научи да пиянствува, казват: „Защо майка му го родила такъв?“ Такъв не го е родила майка му, той отпосле стана такъв. Пиянството отпосле дойде, то е криво разбиране. Пита: „Защо майка ми ме остави, аз да пиянствувам?“ Майка му замина-

ла за другия свят, не се интересува. Но важи решението на въпроса. Така въпросът няма разрешение. То е един метод. Някой, за да предизвика да кажеш известна истина, казва: „Не вярвам в Бога.“ Той сам вярва, но то е предизвикателство. Този метод, той не е хубав. Най-първо ти приеми нещата тъй както са. Приеми, че нещата са хубаво създадени. Нищо повече. Не че не се проявяват хубаво, то е друг въпрос. Ти ще приемеш, че онзи, който създаде тази аномалия отпосле дойде, така светът не е създаден. То приеми в ума си, че нещата са хубаво създадени. Отпосле има причина, която нарушила. Така по-добре ще се разреши въпроса.

Някой казва: „Защо аз съм сиромах?“ Ти да не питаш тъй. То е друг въпрос. Ще кажеш: „Аз съм дошъл на земята, имам друга мисия.“ Да повярваш, че имаш мисия, малка или голяма, каквато и да е. Че да не съдиш за мисията по големите размери. Сега туй е разбиране. Един дошъл и станал слон, един човек завзел голяма служба като слона, другият — проста служба като магарето. Питам, в края на краищата, какво печели слонът? Какво печели и магарето? Слонът носи повече, повече го и товарят. Сега и животните работят. За човека са дадени. Животните са азбука. Слонът е създаден за учене. Не трябва да бъд[а] такъв слон, аз казвам, пък да нямам ум. Такъв слон го впрегни, той не знае как да се освободи. Магарето е красноречив оратор, дето влезе все реве. Като влезе в селото държи реч, реве но с тази реч какво е направило досега? Всички, като държат речи казват: „Магарето реве.“ Сега магарето ако не реवेशе, ако само ходеше на чешмата, щеше да научи много хубави работи. То с реването разваля работите. То намира хубавата вода и с реването разваля работите. Магарещина.

Питам: Защо Христос не влезе с кон в Йерусалим, а влезе с магаре? Той им каза: „С магарето няма да провъзгласявате, че влизате в село. Като ревете, ще кажете на хората, къде има хубава вода.“ Един проповедник е едно магаре,

което трябва да заведе хората при бистрите извори. Не да каже, че той е прочут, че много добре проповядва, коментирал хубаво. Вие затваряте вратата. Вие сега много ревете. Ревете да покажете чистата вода. Но ревете за себе си. Хубаво, положителното е това. Във всичко трябва да намерите положителната страна.

Казвам и в музиката, ако човек се завземе да изучава източната музика, българската музика, после европейската музика, ще дойдете до много хубави резултати. Те са практически методи, които може да приложите. Музиката още не влиза като възпитателно средство. Тя сега е едно забавление. Да кажем учителят влезе в училището и свири тъй: *(Учителят свири.)* Какво ще стане с учениците? Учителят, той като влезе, да пее. Той може да им пее една песен за укротяване. *(Учителят пее от българската рапсодия тази част: „Ще отида там...“)* Може да укротиш кои да са ученици. Ще пееш с тях заедно. Ти като влезеш в клас, няма да кажеш защо са вдигнали този прах, но ще им посвириш. Вдигнали са прах, пукнали са главата си, ти влезеш и започваш да пееш. *(Учителят свири българската рапсодия.)* Сега, туй е за светските. Ами религиозните, когато са сбутани, какво да им се свири? Някои спорят как ще им въздействувате. Един от най-трудните въпроси е самовъзпитанието. Той е много труден въпрос. Природата е разумна фирма. Аз разправях на едного, не му върви. Казвам: „Хванал си кривия път.“ На него му обяснявах по този начин. Казва: „Не ми върви.“ — Рекох, че природата е най-знаменитата фирма. Тя обича честни чиновници, които работят за нея. Пък тя се грижи заради тях. Тя, ако служиш, ще ти се оправят работите. Понеже досега само за своите работи си мислил, като речеш да работиш за себе си, разваля. Като работиш заради нея, започва да ти върви. Като намери, че работиш повече за себе си, отколкото за нея, хайде навън. Туй е идеята, която трябва да залегне във вас. Не какво мислят хората. Всъщ-

ност човек трябва да знае, служи ли на Бога. Да оставим думата Бог, но на природата служи ли или не.

За пример, дойде ти нещастие, кажи: „За добро е.“ — „Този човек умре!“ Този човек умре, за да възкръсне. Този човек беше в затвор, той умре, излезе от затвора, освободи се. Защо ще съжалявате, че умре. Радвайте се, че той се освободил. Господ го изважда от затвора. Не го изваждайте по физически начин. И по физически начин може да го извади. На този човек погребват тялото, в същото време се ражда едно дете или в някое дете на десет години той влиза в него, живее и прогресира, философ става. Какво има да съжалявате, че умрял. Взели му тялото, освободил се от него. Или пък той се освободил от бела. Не е лошо да бъдеш освободен. Умреш да се освободиш от някои религиозни вярвания. От много работи трябва да се освободите. Вярването е едно условие временно. При дадени условия са необходими. При новите времена тия старите вярвания не са потребни. За пример Мойсей какви не жертвоприношения не тури, какви строги закони. Само ако идеш в събота за сухи съчки да събереш, с камъни ще те убият.

Едно нещо помнете: В Бога смърт няма. Ако живеем в Него, смърт няма. Смъртта е извън. Щом човек не живее в Бога, умира. Смъртта е извън Божественото състояние. Ако сме в състоянието на Бога, не може да умрем. Ако умираме ние не сме в съгласие с Бога. В Бога няма смърт. Казва: „Аз вярвам в Господа.“ Ама ти не си в Господа. Казва: „Ами, защо умре Христос?“ Христос умре, Той беше извън Бога. Казва Христос: „Господи, защо си ме оставил?“ Той умря затова, защото каза: „Защо си ме оставил?“ Носи Той греховете на хората. Тия грехове и Бог не може да ги носи. С греховете Той не е в Бога, Той е извън Бога. Ти не можеш да умреш в Бога. В Бога човек не може да умре. Ако живееш в Бога, ти ще имаш живот вечен. Извън Него всичко ще те сполети. Щом не служиш, ти си отвън. Щом се обезверяваш,

ти си отвън. Щом се обезсиляш, ти си отвън. Щом направиш добро, любовта дойде в тебе, ти си вътре. Може всеки ден десет пъти да влизаш и да излизаш вън.

Сегашните хора се смущават. „Виж, казва, колко учен човек е.“ Учеността се добива в една минута и се изгубва в една минута. Туй, което сегашните хора имат, той е учен човек, но той дошъл да се прероди и нищо не останало в него. Всичко туй се е изличило. Учените хора мязат когато пишеш стихотворения на морския бряг, че като дойдат вълните нищо не остава. Кое остава в човека? Само доброто остава в човека. Злото не остава. Всички ония знания, в които е проникнало злото, изчезват, те няма да останат. Онова знание, което човек придобие при Божията Любов, при Божията истина, те ще останат сега. Туй е в Бога. Другите, те няма да бъдат с тебе. Ако някой дойде с един автомобил в движение и излезе из автомобила, умрял ли е? Ние него го виждаме. Същността къде е? Никога не допускайте противоречие. Човек е трояк. Тази философия почива на три ограничения. Човешкият живот започва зле и свършва добре. Щом започнеш зле и свършиш зле, то е човешко. Колкото и да го чоплиш, така е. Умрелият умрял. Защо започва зле и свършва зле? Как е станало? Щом дойдеш до Бога, ти ще започнеш добре и ще свършиш добре. Ако живееш по ангелски, ще започнеш зле, но ще свършиш добре. Ако живееш по човешки, ще започнеш и ще свършиш зле, няма изключение.

Сега човешките разбирания виж на какво мязат. Един правоверен млад турчин станал пияница. Ходжата го съветва и му казва: „Знаеш, че си хванал лошия път.“ — „Лошият ли?“ — „Знаеш какво те чака в оня свят. Всички тия бурета, от които ти си пил вино, ще ти бъдат окачени на врата.“ Казва: „Пълни ли ще бъдат? Аз ще ги нося!“ Този човек е непоправим. Той мисли за пиене. В него трябва да се роди желание да носи бурета. Ако аз ви проповядвам въздържа-

ние, ще ви кажа: Пийте! — Какво? На вас няма да ви кажа: „Не пийте!“ Пийте, но хас вино, хубаво вино, онова премесеното не пийте. — „Ти, казва, направи една погрешка.“ Шишето имаше право да пие тази мастика, понеже беше в него. То е правилното. Ти си взел това, което шишето пие. Полезна е тази мастика за шишето. Ти, като гледаш шишето, няма да пиеш и главата няма да те боли. Туй, което шишето пие, ти не го пий. Като се тури в шишето, то е негово. Ще пиеш от туй, което не е в шишето. Къде е? Изворот е там.

В човека всякога има една слабост. Като помисли за нещо, той мисли, че работата ще се оправи. Там е заблуждението. Трябва ли на умрелия да му кажеш: „Защо умре?“ Или на родения: „Защо се роди?“ Нито родения питай защо се родил, нито умрелия питай защо е умрял. Не го питай защо е умрял. То е негова работа, ще ти каже: „То не е твоя работа.“ Ти като попиташ живия защо се родил, ще ти каже: „То не е твоя работа.“ То е немислимо човек да бъде нещастен, несъвместимо е с онова произхождение на човека. Човек трябва да бъде щастлив. Ти съзнаваш нещастията на някой, който влязъл в тебе. Той да е нещастен, като влезе в тебе, ти си мълчи. Като те пита, един отговор може да му дадеш: „Ако започнеш да работиш за мене, щастлив ще бъдеш.“ Той си пее една песен: „Нещастен съм. Аз съм нещастен.“ Защо е нещастен? Той се обезпльтил още не съзнава, иска да има тяло, пък няма тяло, няма собствена къща, кираджия ходи. Дошъл в тебе, оплаква се: „Дотегна ми този кираджилък.“ Защо? Скръбта са живи същества, които не разбират живота. Всички тия негативни състояния, то е неразбиране на живота. Ти не може да мразиш. Онзи човек който мрази, той не е човек. Онзи, който съзнава любовта, той е човек. Аз, който изглаждам омразата и любовта, аз съм човека. Аз разглеждам живота по-дълбоко. Любовта е за мене сила, която работи за моето добро. Злото е сила, която работи за моето разрушение. От мене зависи да възп-

риема едното или другото. Аз съм независим. Казва: „Аз го мразя.“ Ти не може да мразиш. Как ще мразиш, кажете ми? Да кажем удариш се в един камък. Как ще го мразиш? Счукаш го на прах и изчезне омразата. Като стане на прах, какво ще го правиш? Като го направиш на прах, ще се вдигне във въздуха, ще започнат да смъдят очите.

Злото в света произтича от незаконната любов. В незаконната любов лежи злото в света. Ако може да го разберете. Що е злото? Незаконна любов. Ето в какво седи незаконността. Тебе ти трябва едно парче хляб. Ти вземеш, че убиеш един човек да му вземеш хляба. Престъплението е незаконната любов — любов към живота. Ти, като имаш любов към живота, унищожаваш човека. Като имаш повече любов към своя живот, отколкото към другите, ти направи престъпление. Ти, ако обичаш всичките хора еднакво, не можеш да направиш престъпление. Но не еднаквата любов ражда престъпление. То е практически, всеки може да го опита. Защото утре, както тебе и другите, които обичат себе си повече, към тебе се отнесат неправедно. Затова човек трябва да обича всичките хора, не да ги обича, но има еднаква мярка. Какво значи да обичаш всичките хора? Ти си гостилничар, кой как дойде да му дадеш да яде, изпрати го да си върви.

Представете си, че аз откривам една чешма при един извор и поя хората. То е Божественото. Кой как дойде казвам: „Давайте!“ Ако обича да даде нещо, добре, ако не — пак добре, но всичко давайте. Той ако обича да плати, добре, но ти ако му кажеш да плати, ще създадеш злото. Давай, давай, ако той остави нещо, то е друг въпрос. Един ден ще му кажеш: „Ето какво си оставил, ако обичаш, може да го вземеш.“ Философията на живота е това. Другите философски разрешения нямат приложение. Те са хубави упражнения, но приложение нямат.

Та като се говори така, казва: „Може ли това?“ Ху-

бостта седи в това, да правим това, което е невъзможно. Най-хубавото е да правим това което е невъзможно. Бог винаги възнагражда, когато искаме да направим това, което е невъзможно. А когато не прави туй, което е невъзможно, той го наказва. Вие криво ще разберете. Той ще допусне това, което ти си направил на другите, да ти го направят и на тебе. Ако ти си се мъчил да направиш нещо и не си успял, ти си щастлив. Като се опитат твоите синове и те да направят нещо, което е невъзможно и те ще бъдат щастливи. Да допуснем, че ти живееш на десет километра горе, може да се мъчат да те снемат, но ти си свободен. Сега ти, щом направиш това, което е възможно, тогава ще кажеш: „Господи, избави ме от злото.“ Щом не можеш да направиш нещо, ще кажеш: „Много ти благодаря, Господи, че туй нещо е непостижимо.“ Ще мислиш, ти не можеш да го махнеш, ще мислиш заради него. Не е ли хубаво да мислиш заради слънцето? Се таки от невъзможното, все ще остане едно благо. Слънцето кому принадлежи? Никому не принадлежи слънцето.

Та, вие имате стари вярвания. Казвате: „Направих едно добро.“ Доброто не се прави. Когато дам една чаша вода някому, аз не правя водата. Доброто не се прави. Хляба правя ли го? И хляба не го правя, житото не го правя. Любовта си е Любов. Казва: „Аз го обичам!“ Ти не може да обичаш. През тебе любовта е минала сега. Бог е любов в света. Единство в любовта има. Когато Господ отива да помага на хората и те да отидат да работят заедно с Него в работата, която Той отива да върши. Щом ти искаш да бъдеш като Господа, ти съвсем ще загазиш. Туй не е твоя работа. Ти може да се упражняваш в добродетелите. Но ето каква е мисълта. Ти нарисуваш образа на един човек, но той не е живия човек. Ти можеш да направиш от камък един човек, ако си скулптор, но той още не е човека. Човек може ли да създаде човека? Не може. Нито ангелите са в състояние да съз-

дадат човека. Бог създаде човека. Следователно, не се заблуждавайте, че обичате Бога. Бог е Любов. Любовта е прерогатив на Бога. Ние трябва да участвуваме в Неговата любов. Защо казва да не бъде Неговата любов. Тъй както се разбира, всичко става лесно.

Сега вие мислите, че някой ви обрал любовта. Ако аз съм вкъщи и хората затворили прозорците, аз ще отворя вратата и ще излеза. Вътре ако сте може да затворят вратата и да ви взимат светлината. Но отвън кой може да ви вземе светлината? Някой път облаци дойдат и засенчват. Ти не може да ги изместиш, но дойде вятър и ги измести. Кое ви мъчи сега? По някой път вие се мъчите за нищо и никакво. Но някой път вие се мъчите за неща, за които трябва другите да се мъчат. Вие се мъчите, но мъчението не е ваше. Той дяволът се мъчи и той като се мъчи и вие се мъчите. Онзи, който се мъчи, той е дявола и вие по симпатия започвате да се мъчите. Няма мъчение в Бога. Може ли да има мъчение в Бога? Сега може да се провери да се направят опити. Малките работи може да се проверят, да се види как работи законът. Пратете един богатски син при един добър учител, един богатски син, който е посредствен и пратете едно бедно дете на бедни родители, което е даровито гениално. В края на краищата към кого ще има повече любов? — Към даровитото. Онова богатското ще се облече хубаво, ще се явява, ще говори сладки думи. Учителят отвън може да се отнася много внимателно към него, но вътре в неговия ум няма да открива никаква тайна. Казвам: При Бога не искайте да станете богати, да се покажете, че сте нещо, нито отивайте като праведник. При Бога отидете като даровити ученици, които искат да научат нещо. Да е запалена душата ви за знание, за любов.

Тепърва има да учите какво нещо е любовта. Ако знаете какво нещо е доброто, какво има да се учите? Понеже не знаете произхода на злото, има какво да учите. За пример,

вие се усещате слаби и казвате: „Да бях силен.“ Че кое е по-хубаво: Да бъдеш умен и слаб или да бъдеш силен и глупав. Да бъдеш човек със слабо тяло или да бъдеш един слон с глупав ум? Кое е по-хубаво? Слабото с ума е за предпочитане, отколкото силното с този ум. При най-големите изпитания в света, любовта е винаги на страната на слабите. Колкото ставаш по-слаб, тя търси слабите. Силните тя ги мачка. Мачка ги на общо основание. Царе владци, попове, всички мачка. Сега може да ви смутят думите: *Правдата Божия*. Кой може да бъде като Бога? Кой може да създаде такава вселена или кой може да създаде такъв човек? Един човек, който е свет и силен, може ли да създаде една земя? — Не може. Като земята не може да създаде. Къде му е силата, с какво ще се препоръча? Животът на силния се осмисля само при живота на слабия. Животът на слабия се осмисля само при живота на силния. Животът на невежия се осмисля само при живота на учения, на гениалния на светията. И животът на гения, на светията се осмисля при невежия. Такъв е законът. Като дойдеш, спри там. Това е философията на живота, с която можеш да работиш.

Туй са малки правила. Ще кажете, ами какво има зад това? Има нещо. Тогава ще ви приведа онзи анекдот за Паганини. Понеже се прочул като знаменит цигулар, казват му: „Може ли да свириш на три струни?“ Явява се той и свирил на [три] струни. — „Ами на две можеш ли да свириш?“ Явява се той и на две струни. — „На една струна?“ Свирил той и на една струна. — „Ами без струни?“ Той не се явил. Как ще свириш без струни? Казвам, туй са максими. Всички други неща са хубави. Всички глупости в света имат своето място. И най-лошата работа не е лоша. От туй гледище всичко каквото става в света все е за добро. Гледах веднъж един американец, каквато и линия да му дадат, той ще изкара нещо от нея, ще нарисува нещо. Той така рисува отведнъж, като че тази линия тъкмо за това е дадена. Веднага намери мяс-

тото.

Сега трябва да бъдете артисти, каквото ви се случи в живота да го наместите на място. Казвате: „Защо ми се случи това зло?“ Нарисувайте нещо от него, наместете го. В цялата история пророците посрещат ли ги хората добре? Йеремиа казва: „Господи, станах посмешище на хората и на ангелите.“ И турците казват: „За предпочитане куче, пред стар вълк.“

За пример вие имате идеята да станете силни и учени. Добре, хубаво е. Но ако някой от вас мисли да стане цар, какъв шанс има? Или ако иска да стане княз или певец или гениален поет. За бъдеще е възможно. Но за този живот е невъзможно. Аз да ви подпиша, за бъдеще може да станете, след сто, двеста, триста прераждания. Радвайте се на туй, което сега имате. Радвайте се на такива каквито сте сега. Има неща, които не се разрешават.

Аз когато изучавах само една гама, за която не искам да ви говоря, аз я наричам гама на смъртта. По някой път музикантите, без да знаят нагазват малко и се оттеглят. После аз съм забелязал, щом бутна една струна се скъса, две, три, четири струни се скъсват. Казва: „Аз искам там като бутна, там да не се скъса.“ Казвам, не бутай! Ходиш да опитваш. Какво ще се ползуваш, ако знаеш. Ще се ползуваш, понеже ще дойдеш до едно място в музиката, искаш да прескочиш, не можеш. Не можеш да минеш, докато намериш един път да заобиколиш. Намерих защо ми се късат струните, направих един мост. Сега и вие ще направите един мост. Вие сте нещастни по единствената причина, че вие чувствувате тази гама на смъртта. Излезте, заобиколете! Минавам с един приятел, гледам една змия увита на един плет. Той се спря. Казвам: „Внимавай, не си туряй ръката.“ Сядаме на един метър от нея. Тя е навита на колело, очите ѝ са отворени, тя вижда. Казвам: „Не я бутай, нека се пече на слънцето.“ Той иска да я бутне и не знае, че тя може да го клъвне. Не я бутай, остави

я. Казва: „Да се убие.“ Не се убива лесно змия. Че онази змия, като влезе в райската градина, ако се убиваш[е], но излезе от райската градина неубита. Ангелите не можаха да я убият. Змията влезе в райската градина и ангелите не можаха да я убият и пак излезе навън. След време Господ казва: „Човешките поколения, човешката раса ще ѝ смажат главата.“ Защото тази работа е много мъчна, да се убие една змия. Но след хиляди и хиляди години ще ѝ смажат главата. Колкото пъги с приятели сме виждали змии все искат да ги убият. Тя, като види, изплезва си езика. Това е поздравление. Щом изплезва езика, зле не мисли. Няма защо да я убиваме, тя ни поздравява. За изплезването на езика всички я убиват. Но я убиват, когато ухапе някого. Не когато някоя змия си изплезе езика я убива[т]. Че когато някой каже лошо за вас, той си изплезил езика, не го убивайте. Туй са практически правила.

Животът го приемете такъв какъвто е, то е философия. Този живот, който имате, него използвайте. В този живот е скрит другият живот. Не търсете друг живот освен този. Защото светът представлява един живот, след [това] завърже един малък плод. В този плод ще дойде другият живот. В семената има трети живот. Казвам: В сегашното, което имаме, се крие нещо друго. Да кажем, ако всички бъдете толкова спокойни, не индиферентни. Като кажем *спокойно*, аз виждам някой неща, на някое дете му пукнал главата. Аз не съжалявам за това, отивам, взема детето, взема вълна, изгоря я, туря и превържа. Ще му кажа няколко думи. Случва се то с децата. То е теза. Че пукнали главата, вземам за теза, развивам своята тема. Казвам: Ще благодарите на Бога, че можеха да ви ударят да ви пукнат главата и вие да умрете. Благодарете на Бога, че малко ви ударили. Всички неща може да ги използвате. Каквото ви се случи все е за добро.

Сега започнете да пеете, да ви почернеят косите. Досега пеехте и косите ви побеляваха. При какви условия може

да почернее косата? Никога не противопоставяй две противоположни чувства едно против друго, или една мисъл на друга. Не ги отхвърляй, не ги докарвай. Ти си към едни понизходителен. Бъди еднакъв към всичките чувства. Към всичките мисли бъди еднакъв. И към даровитите и към недаровитите.

Ако някой е поставен в магнетичен сън, косата му може да стане черна лъскава. Пък може и за 24 часа да побелее от голяма изненада. На едни побеляват косите, когато минават през опасно място. Един се напил и като пиян минал през една пропаст. Сутринта, като видял от къде е минал, уплашил се и косата му побеляла. Той като видял, не можал да си представи как е възможно. Човек може да има такива сътресения, че косата му да побелее. Всяка мисъл, която вие изпращате към някого, всяко чувство един ден ще се върне при вас. Винаги доброто ще се върне като възнаграждение и лошото, което правим и то ще се върне. Пращай доброто винаги. Колкото се може по-добри мисли и чувства пращай. След време ще видите резултата. Някой път ако пратиш някои лоши думи, колкото се може по-малко прати.

Някой казва: „Ще си поправа живота.“ Щом живееш по Бога животът ще се поправи. Две мисли в това няма. Ако е черна косата, раждат се хубав хляб, хубаво жито, хубави лозя, ябълки стават. Но чистота там няма да има. Ако косата е бяла, тогава ще има най-хубавия въздух, най-хубавата светлина. Сега при тебе с бялата коса може от време на време на курорт. Има една белина, която е естествена. Когато всичките цветове се съберат на едно място, се ражда белия цвят. Следователно накарай космите си да поглъщат светлината и косата ти ще стане черна. Накарай космите да се откажат от светлината и космите ще побелеят. Или другокаже казано: Ти с бялата коса трябва да даваш. Черната коса поглъща, но и единият и другият живот е на място. След черната коса иде бялата и след бялата иде черната. Защото

при черната коса всичките краски са погълнати. Когато всичките краски са отразени е бялата. Ако туриш едно пречупване, тогава ще се явят много цветове — призмата. Лъчът ще се отрази. Туй са мъчни работи за разбиране. Сега разбира човек, но я се помъчи да си почерниш косата. Щом почерниш косата си, всичките мъчнотии ще изчезнат, ще се измени лицето и цялото тяло ще се измени. Щом почерниш косата си, ще се измени веднага.

Всички да имате жива вяра или дайте място на вярата да работи във вас. Като рече човек да работи, обезсърчи се и казва: „Тази работи не е за мене.“ Тази работа, която сте започнали е тъкмо за вас. Не се отказвайте от нея. По-хубава работа от нея няма. Но тъй, широко в света, всичко да ви интересува. Таз дете не е Бог, оставете го настрана. Не се занимавайте с неща, дете Господ го няма. Когато някое дърво израсте някъде, за градеж става. Камъните за къща стават. Всичко в света има добра страна.

Днес можеше да е дъждовно, да ни лишат от привилегията да дойдем тук. Днес ни дадоха разрешение като работници да поздравим първи май. По-голяма организация от нашата няма.

*31 лекция на Младежкия клас
1 май 1936г.
Бивака, Витоша*

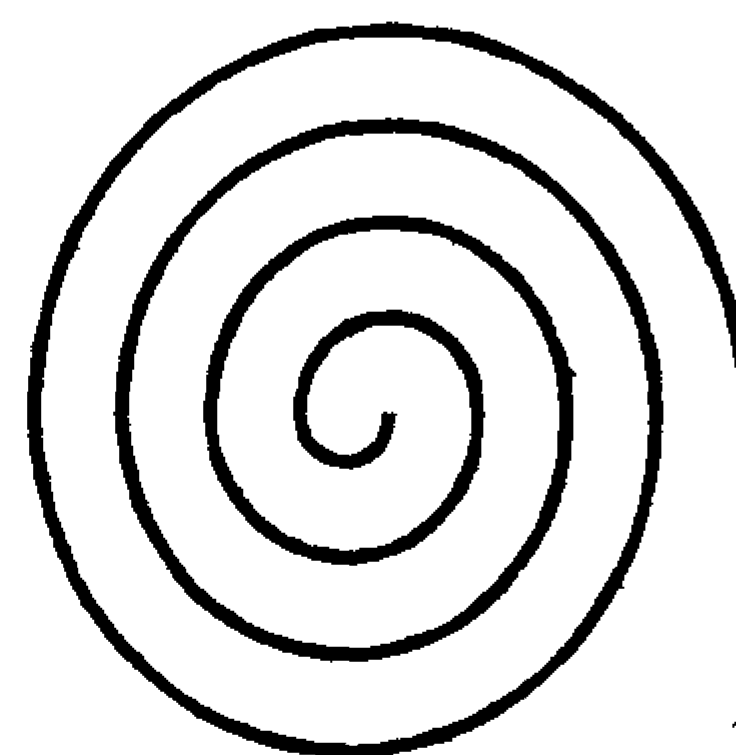
ДО МАЖОР И РЕ МАЖОР

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

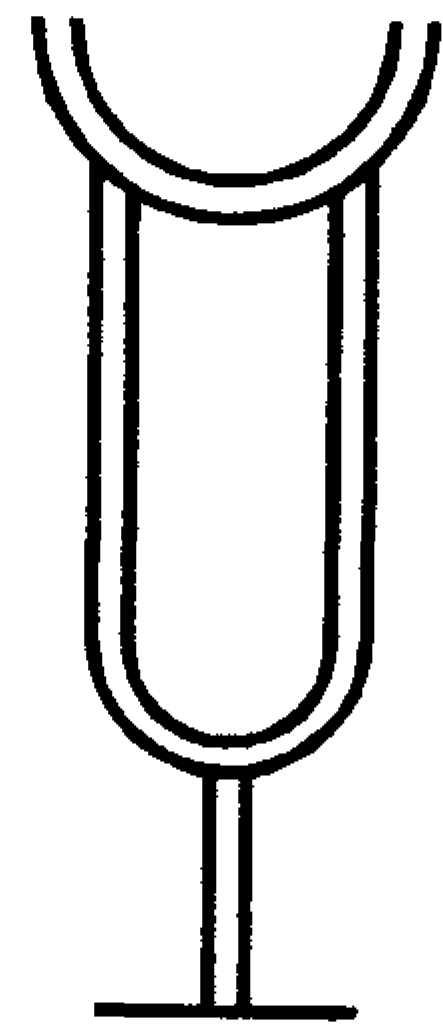
Какъв беше предметът на миналата лекция?

Представете си, че ви дадат една такава задача, да направите една песен на живота. Една тема да направите, една песен за живота. Да съчините една песен или в музика или в поезия една песен за живота. Когато на едно дете разкриват азбуката, каква е целта? То с първите букви философ няма да стане. Първата буква, втората, третата и едва, след 16 години едва, като попитат, буквите едва може да напише, нещо. Или разкрият, от едно до десет може да преповтаря. Като научи знаците може да работи, но само до десет. Но между пет и шест, какво ще туриш? Между 6 и 7, какво ще туриш? Ще туриш една дроб. Тя каква ще бъде? — Една втора. Но тури нещо ново, един нов символ.

Или да кажем вие започвате по музика. Казвате: „Мажорната гама.“ Аз наричам мажорната гама спираловидна гама. До мажор. Ти не може да се ориентираш. Ти най-първо започваш с „до“ мажор. Като се изгуби една птица, започва такава положение, върти се, излиза. Ти от „до“ мажор, коя гама вземаш? — „Ре“ мажор. Ре мажор е радиална гама. Философски работи, веднага казва така: „Хубаво, какво ви интересува вас до мажор или ре мажор? Под „до“ мажор е създаден целият ваш организъм. Под „ре“ мажор стават всичките ваши движения. Вие не можете крачка да направите, ако не знаете „ре“ мажор. Щом

забравите „ре“ мажор, забравяте да ходите. Щом забравите „до“ мажор — умираете. Един философ, като го попитали, какво нещо е вселената, отговорил, че тя е едно яйце. Ами кой го е направил? Никой не го знае. Замътило се яйцето и като се измътило тръгнало яйцето напред. Питам, какво иска да каже този философ. Значи, намиращ се в едно положение. Най-после се пробужда съзнанието, ти искаш да измениш туй положение в което си. Искаш да измениш състоянието си. Вие, по някой път се намирате в едно състояние, скучен е животът ви, скучно ви е. Въртиш се, искаш една нова обстановка на нещата. Сега има неестествено положение.

Представете си, че имате такова изкуствено положение в света. Това е едно изкуствено положение в света. Тази форма не е образувана от природата. Ти какво може да научиш от това положение. Разгледайте тази фигура, какво ще научите от нея? Представете си онзи кръчмарин, той е бог, сложил такива чаши на масата, турил бутилка с червена някаква течност. Този, като дойде, погледне чашата празна, казва: „Брей, аз може да изпразня шишето! Чакай, след като напълних тази чаша, мога ли да я изпразня? Да я изсипя на земята не бива, тогава да я изпия.“ Туря в устата и изсипе. Изпие една чаша, две, три, пет чаши. Неговият ум, кафенето, започне да се върти наоколо. „До“ мажор е. Но не от човешки произход. „До“ мажор от чашата излезе. И не върви по права линия. Тогава той ще замяза на онзи руснак, който се напил и залита и го среща един офицер и му казва: „Ама ти си пиян!“ Войникът ял лук и му казва: „Мирише, лук съм ял.“ Отива, на лук мирише, като отива при него. Офицерът туря две дъски и му казва: „Ще ходиш по дъските право!“ Войникът ходил от едната на другата дъска. Как да изпълняваш заповед? — „Едната дъска заради мене, другата дъска заради вас. От почитание едната е заради вас. Понеже

съм войник, стъпвам на едната, за да покажа, че съм войник, изпълнявам заповед, стъпвам на втората заради вас. Слушам ваше благородие.“ И пак залита на другата дъска.

Сега какво ще изкарате от този анекдот? На този руснак може да се смеят хората, но често хората имат същото противоречие. Един човешки порядък е производство на руския войник — една дъска за себе си, другата за офицера. И за да скрие, че е пил ракия, той е ял лук отгоре. Та някой ще изкара, че всичките хора, които са яли лук, първо са пили ракия, после са яли лук. Пита[м] тази философия, права ли е? Не.

Но към предмета. В човека винаги има едно състояние на разширение вътре. Вземете живота. Всяка една мисъл има един подтик вътрешен. Спираловиден подтик да започне едно движение има, възходяще нагоре или слизание надолу. Най-първо това спираловидно положение е слизание надолу. След като се стигне до крайния предел, се образува едно радиално положение, човек взема един път, една идея се явява в него. Или в тебе се явява едно желание, което ти искаш да го постигнеш. Едно желание може да се постигне. Едно желание може да се постигне само в гамата „ре“ мажор, постигнеш „ре“ мажор, ще дойдеш до желанието си. Искаш това желание да го завладаш, да опиташ неговото вътрешно съдържание.

Имате гамата „ми“ минор. „Ми“-то може ли да го повишите? „Ми“ мажор има ли? Няма. На какво основание няма? Естественото положение на ми-то в гамата е такова. То е повишено в естествено положение. Може да го понижите сега. То значи за постигане на твоето желание. Но туй желание трябва да се храни. Каквото и да е желание в света, когато вие говорите за някакво постижение в света, когато не говорите за някакво постижение в света, подразбира се всяка една мисъл, всяко едно желание трябва да се храни. Аз разбирам желанието не в този смисъл, както вие разби-

рате. Желанието и мислите са вложени в човека. Без мисли и без желания човек не може да се прояви. Някой казва: „Ти не можеш, ти не трябва да желаеш.“ То е друга философия. Има желания, вложени, които трябва да се постигнат. Желание имаш да живее[ш], желание имаш да мислиш, желание имаш да обичаш. Желанието е един вътрешен подтик. Туй желание може да се поддържа, да се отхрани само с „фа“ мажор. „Фа“ мажор се отличава по това, че не можеш да понижиш „фа“-то. Можеш само да го повишиш. И „фа“ мажор, не е естествено положение. „Ми“-то може само да понижите. „Фа“-то може само да повишите. Сега вие имате „фа“-мажор и го повишавате и го понижавате. И „ми“ мажор.

Следователно, които не са разбрали този закон, казват: „Мойсей е казал: Не пожелай!“ Значи, не се стреми да повишиш гамата „ми“, а реализирането на целта е в гамата „фа“ мажор. Във „фа“ мажор целият свят пее. За какво ли не пеят, за сила, за богатство. А какъв е цветът на „фа“ мажор? Зелен. А що е зеленият цвят? То е най-силната отрова. Няма по-силна отрова в света от зеления цвят. Не е лошото в отровата, трябва да знаеш как да я вземеш, да се приспособиш. Ако знаеш как да употребиш, ти след време ще се браниш от всички твои неприятели. Защото съвременните хора, като пеят „фа“ мажор, те са се отровили от цвета на „фа“ мажор. Само от цвета са се отровили.

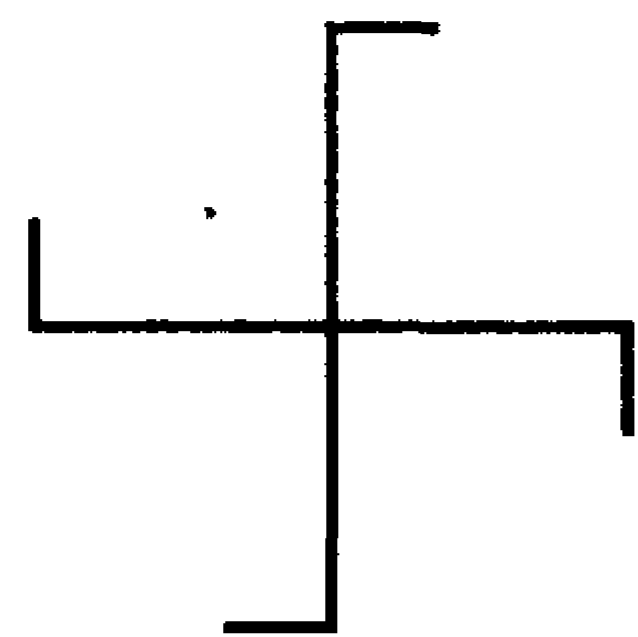
Сега видимо това са отвлечени понятия. Това са резултати. Вие имате неразположение на духа, не искате да живеете. Не му знаете произхода на това неразположение. Казвате: „Неразположен съм.“ — Защо си неразположен? — „Пари нямам.“ Пей „фа“ мажор! Казвате: „С пеем тази работа става ли?“ Казва някой: „С игла кладенец копае ли се?“ Какво ще кажете, с игла кладенец копае ли се? — Копае се. Онзи майстор, който знае да шие, взел дрехите на един цар и вземе 20 хиляди лева за дрехите. Не може ли с игла да

изкопае кладенец? С парите, които взел, може да изкопае. Иглата копае. Но да знаеш как да копаеш кладенец. Ако не знаеш, ще се бучкаш, ако я впрегнеш в правата посока, можеш, тогава идва парата. Ти можеш да я туриш в един котел, може да я накараш да те вози. Като я туриш в един котел, парата върти колелетата и работи за човека. Но трябва да знаеш как да впрегнеш парата.

Казвам сега, много ваши мисли трябва да ги впрегнете на работа. След време вие ще кажете тъй: „Изгубихме си времето да изучаваме окултната наука.“ Питам, до сега както живеят хората, не са ли изгубили времето? Какво са постигнали хората? Нищо не са постигнали. Може да имат хиляди постижения, но същественото не е постигнато. Кое [е] оно-ва, което може да осмисли живота. Правият път кой е? До там, дето сте достигнали, трябва да го следвате. Запример вие седите и не знаете как да организирате вашите мисли. Какво значи да организираш мисълта? Да организираш мисълта, значи да впрегнеш мисълта на работа. Вие имате мъчнотии и не знаете целта на мъчнотиите. Вие още не сте правили опити с вашите мъчнотии. Всяка мъчнотия може да се преодолее, но трябва да знаеш как.

Та казвам, при сегашното състояние, както сега се намирате, вие започвате с разочарованието и свършвате с разочарованието. То е човешки порядък в света, човек има минус, когато седи индиферентен, когато няма никаква подбудителна причина. Седи пасивен, казва: „За мене е все едно.“ Дойде едно друго състояние. Туй, което подбужда човека да работи, то е Божественото. Щом получи тази перпендикулярна линия на минуса, туй, което вие наричате *всичките страдания в света*, те са плюс. Ти си в едно пасивно състояние, щом дойдат страданията, тогава дойде Божественото. Всяко страдание показва, че Божественото пресича човешкото пасивно състояние. Страданието показва активност. Събудиш се, в тебе започва едно движение, ти искаш да се ос-

вободиш. Казваш: „Аз не искам туй страдание.“ Хубаво, какво трябва да правиш тогава?

Свастика е един кръст в движение. Когато мъчнотиите започнат да се движат, то е свастика. Търпението е то. Работата тръгнала малко наред. Копаеш някой кладенец и появи се една капчица, зарадваш се. Ако копаеш кладенец и не се появява капчица, обезсърчиш се. Но като копаеш и се появи капката, приближаваш водата. Казваш: „Има нещо.“ Страданието в света е първата капка на дълбокия кладенец, който човек копае. Страданието показва, че той не се качва към Бога, той слиза и разкопал един кладенец. Като излезе водата, започне да мисли, казва: „Ще се удавя в тази вода“, ха нагоре и започва да се върти. Започва по закона на еволюцията да прави своя път нагоре. Следователно, страданието е път за излизане от дълбокия кладенец, който вие сте изкопали. Не мислете, че друг го изкопал, че ви гурнал.

Сега ще се спра тук. На каква мисъл ви навеждат моите разсъждения? Това не са разсъждения, но ви изнасям неща много реални. Има една реалност в света, в която живеете, вие не я схващате. На каква мисъл ви навеждам? Ако до тук ви оставя и не говоря нищо друго, за какво се говори до тук? Най-първо се говори за спиралната гама „до“ мажор и за радиалната гама „ре“ мажор. Другата гама — „ми“ може ли да бъде „ми“ минор? Каква е „ми“ минор? Сега, всъщност, първото движение е кръгообразно, второто е праволинейно. Но е безпредметно много разсъждение.

Има положения, които както и да се разясняват не могат да се разберат, докато не се изживеят. Както и да изясняваш думата *преживяване*, не е свободна. Човек трябва да го преживее да го почувствува. Във всяко чувство има мисъл и във всяка мисъл има чувство. Човек трябва да го почувствува. Може ли да ви говорят хиляди години за някои

работи, без да ги преживеете? За пример, ред понятия има — да бъдеш добър. Каква идея има, много отвличена идея. Казва: „Трябва да бъдеш разумен!“ В какво седи разумността на човека? Казва: „Трябва да бъдеш милостив!“ Милостив вече става малко по-ясно. Защото когато изискваш от другите хора да бъдат милостиви казваш: „Бъдете милостиви!“ Ти знаеш какво е да си милостив. Ти си опитал. Когато страдаш казваш: „Господи, милост малко! Аз опитах, зная какво нещо е страданието!“ *Милост*, значи: „Понамажете ме малко с масло, но не ме бийте, превържете ме. Достатъчно е туй.“ Туй е милост.

Добре, сега вие говорите за обхода. Какво нещо е обхода? Че си обходил да дойде около тебе, аз може да те обходя. Ама обходата е спасително положение. Обходата, това е „до“ мажор. Аз се движа с една такава светкавична бързина в един голям кръг се движа, кой неприятел може да дойде, когато се движиш с тази голяма бързина? Кой може да дойде да ти направи пакост. Когато някой ангел някой път дойде, със своя меч ви обхожда, вие сте в безопасност. Обхода значи, да има кой да ви пази. Аз това разбирам. Който не знае да се пази, той не е герой. Нито е герой, нито някой герой има около него. Туй се подразбира същността на движението.

Казвам, ако твоят ум не може да се движи в гамата „до“ мажор, или ако няма някой друг около тебе, ти си изложен на всевъзможни работи. Да кажем, имаш страдания — посвирите до мажор, усилите движението. Не на тесен кръг, разширете кръга. Колкото този кръг става по-широк, толкова движението става по-бързо, разшири кръга. Тогава хората казват: „Разшири кръга на понятията си!“ „До“ мажор е то. Казва: „Трябва да се постигне!“ Друг закон е то. Казвам, тогава каква песен бихте направили на „до“ мажор? Какво бихте писали? Как бихте запели на „до“ мажор? „До“ мажор ще считате като една красива мома или красив момък

без мустаци, една мома със златна коса, с най-меките ръце, които някога сте виждали, с най-голямата подвижност, която някога сте виждали. Как ще опишете тази мома? Младите момци как ще опишат момите? „До“ мажор при момата е млад момък, при момците е млада мома. Затова при момците тя е „до“ мажор, при момите — „до“ минор.

Разберете сега. Тия работи как ще опишете? Мажорните гами са потенциални гами, миньорните гами, това са кинетически гами. Миньорните гами дават разположение. Казват, че били тъжни. Никаква тъга не дават. Тъгата на човека произтича от неговото неразбиране. Едно пасивно почивателно състояние. При мажорната гама, след като седиш, казваш: „Туй, което аз имам, ще го дам на другите хора!“ В тебе се заражда желание, това, което имаш да го дадеш на другите хора. То е мажорно състояние, то е Божествено, има качества Божествени. То е преодоляващо качество. Защото и в Божествения свят има мажорни гами. Аз употребих кръста в Божествения свят само за контраст за човешкия свят. Значи една Божествена гама, която дава спокойствие на ума, тя е в почивателно състояние. Едната, която дава активност на човека, тя е мажорна гама, на изпълнението. Казвам, всякога, за да постигнете една идея, опитайте най-първо, ако вие можете да пеете за една идея, да ви въодушеви, вие може да постигнете идеята. Една идея може да ви въодушеви музикално. Там, дето музиката не взема участие в човека, в неговото състояние или в ума или в чувствата или в душата, нещата мъчно се постигат.

До тук както говорих, какво разбрахте от тази философия на музиката? Вие на цигулката имате четири струни, опънати сега. Който не знае, може да носи цигулката и да я продаде за 5-10 лева. Който знае да свири, ще изкара нещо от мъчните работи.

(Учителят свири.) Питам, при такива упражнения, какво настроение можеш да имаш? При такова настроение, чо-

век може ли да бъде песимист? Ти седнеш някой път, заучаваш една песен. Някой път вие се упражнявате в нотите, по някой път вие вземате високи тонове. Един висок тон може да вдигнеш само при известни условия. Трябва да знаеш как да събудиш мозъчните центрове, да направиш съчетание между чувствата и мислите, за да може да вземеш един тон. Понеже ларинксът има много голямо влияние. Той трябва да бъде много пластичен, свободен. Трябва да освободиш ларинкса, за да можеш да пееш. Щом имаш най-малко стеснение, не можеш. И цигуларят да свири, трябва ръката да бъде свободна, всичките мускули и мисли трябва да бъдат свободни. Когато говориш за свободната мисъл и за свободните чувства или за правата мисъл или за правите чувства и постъпки, то е без ограничение. Неограничения живот разбирам, когато Божественото е подтик на всичките наши мисли, желания. Божественото е подтик на човешкото. Човешкото доставя материал, Божественото дава подтик.

Сега някои от вас може да ви занимават технически работи. Във всяка техника трябва да има идея. Техника наричат тези бързи движения в музиката, тях наричат технически. Колкото е по-бързо движението, толкова техниката е по-добра. Но да не е сплетено, да е ясно. Те действуват очистително. (Учителят свири и пее:) „Имаше в природата едно яйце. То нямаше нито баща, нито майка, нито братя, нито сестри. Туй яйце мислеше дано оживее. Туй бялото яйце се мъти и на 21 ден оживя. И тръгна то да пъпли. Отвори си широко очите и започна да мисли какво да яде, хей, хей, хей.“ Вие казвате: „Какво пее човек?“ — Опера. Вярвайте в онова, което Бог е вложил във вас. Има един живот, всичките други неща да бъдат спомагателни. Има един външен човешки свят и един вътрешен. Гледайте условията на външния Божествен свят и на вътрешния Божествен свят да бъдат импулс на вашия външен и вътрешен човешки живот. Божественото е мощна сила. Другите работи са празни. Всичко дру-

го е празнота. Като дойде Божественото, тогава всичкият друг материал, който имате, няма нещо, което Божественото да не може да направи. Следователно, когато Божественото влезе в човека, всичките заложби, които имате, ще се развият. Когато дойде Божественото, тогава ще дойдат правилните методи. Научете се да вярвате в туй, не да го обяснявате. Постижения искате, туй, което човек постига, него разбира. Туй, което човек не е постигнал, то е само един инертен подтик.

Сега, кажете ми, коя е най-главната идея, която остана в ума ви? Желайте Божественото да ви възлюби. Ако желаете любовта, желайте Божественото да ви възлюби. Втори момент, вие, които сте възлюбени от Божественото, желайте тъй да възлюбите и другите. Най-първо желайте да бъдете възлюбени от Божественото е след като сте възлюбени, тъй както сте възлюбени от Божественото, туй Божественото предайте го на другите, които очакват любов от вас. Божественото трябва да се предаде. Смисълт на живота е там. Който очаква да го обичат хората, той нищо не може да постигне. Божественото като те възлюби, ти ще обикнеш хората. Ако хората те възлюбят, то е защото Божественото си възлюбил. За да те възлюби един човек, той не може да те възлюби, ако ти не си възлюбил. Щом те възлюби Господ и ти ще възлюбиш другите. Ти не можеш да възлюбиш другите, докато Божественото не те е възлюбило. То, като те възлюби, ти ще възлюбиш другите. Така че, ако Божественото във вас не е дошло и вие не можете да го предадете на другите. Ако искате любовта на хората, ще чакате Бог да ги възлюби. Щом Бог ги възлюби, те ще проявят любовта си към вас. От две страни иде Божественото. Не е човекът, който проявява любовта в света. То е реалността, то е живота. Който мисли другояче, какво да ви кажа, то е губене на времето и живота напразно. Всички други постижения в света не могат да се сравнят с това.

Ще ви приведа един пример: Двама светии живели в пус-

тинята, в планините на сегашна Етиопия. Дълго време живели там. Един ден тръгнали при хората да идат и дошли на едно място, дето единият светия видял своя другар, че подскочил и хукнал да бяга. Казва: „Аз го мислих, че е светия, пък той от какво ли се уплаши? Не съм го разбирал този страхливец.“ Той вижда едно голямо гърне, от тия старите, пълно със златни монети. „Гледай, казва, този голям будала.“ Той имал кон със себе си, натоварил коня. Той с тия пари направил къщи на бедните, за сирачетата, нищо не оставил за себе си. Започнал да се пита дали Господ е доволен от всичкото каквото направил. Най-после, като се молил, един ангел му казал така: „Всичките ти работи, като се теглят на везните, не тежат толкова, колкото тежи прескачането на твоя другар.“

Всичко друго каквото можете да направите в света, не може да се сравни с онзи подтик на Божествената любов, който може да ви даде. Това скачане на светията е Божествената Любов. То е Божественото. Той скочи, а онзи остана при парите по права линия — „ре“ мажор. Отива „ми“ мажор, „фа“ мажор, връща се мисли, че всичко е свършил. Нищо не е свършил. Този светия до „фа“ мажор дошъл. „Сол“ мажор, „ла“ мажор, „си“ мажор остават не изпети. Докато не изпеете всичките гами, вие не можете да имате постижения. Колко тогава имате? Седем тона. Имате пет мажорни и две миньорни — „ми“ минор и „си“ минор, другите са мажорни. Тогава човек може да има постижения.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.**

32 лекция на Младежкия клас

8 май 1936 г.

*Изгрев, [София]**

* Учителят не говори до 3 юли същата година, поради нанесения му побой

ОТНОШЕНИЕТО НА ТРИТЕ ЖИВОТА

Петък, 5 часа сутринта

Отче наш

Изпейте „Всичко в живота е постижимо“.

Ако ви запитат в какво седи същественото в живота, какво ще кажете? Спирате се някой път върху физическия живот. Спирате се върху духовния живот и върху умствения живот на човека. И мъчно може да се направи една разлика между физическото, духовното и умственото. Те са отношения, които съществуват. Физическото е по-груба материя, от която е образуван живота; духовното е средното, а когато дойдем до умствения живот, подразбираме онова, най-финото наше разбиране за живота. Често всичките изненади в живота зависят от съпротивлението на нещата. Не може да съпоставиш, да уповаваш на физическото, така както на духовното или както на умственото. Тогава в какво седи сега разликата? Тъй като човек се намира в едно противоречие, той не може да обяснява ония изненади, които го очакват. По някой път си задавате въпроса: „Не може ли без тия противоречия в живота?“ Зависи вече какво е вашето схващане.

За пример, как бихте примирили противоречието, което съществува между един вълк и една овца? В техните разбирания или в съзнанието на обикновения човек, как ще примирите с един човек с по-фини чувства. Тогава вие ще дойдете до онова заключение да кажете: „Защо природата е създала човека така?“ Не знаете какво е създала природата. По някой път вълкът може да изяде овцата, но природата ни най-малко не създала овцата да я яде вълкът. Туй е едно ваше схващане. После вие казвате друго: „Как да се оправи

светът?“ Ние намираме, че един вълк, който изядл една овца е неправилно. Питам сега, при какви условия се създадоха тия отношения? Сега мъчнотиите, които сега се зараждат, те са мъчнотии на миналите векове. Ние разрешаваме въпросите, които са останали от миналото. Вие за пример разрешавате въпроса за един здрав и един болен човек. Каква е разликата между здравия и болния човек? Здравия човек това е естественото положение на човека, а болният човек е неестественото положение. Сега вие си задавате другия въпрос: „Не може ли човек да не боледува?“ То е само допущение на природата. Казвам: Човек боледува. Може човек и да не боледува, но в самото развитие болестта е една необходимост. Тази болест служи на човека, за да се запознае с ония закони, които съществуват, със законите на здравето, които съществуват.

За пример вие имате положението добро и зло в света. Доброто това е естественото положение, а злото е неестественото положение. Питам: При сегашното положение вие може ли да отделите злото от доброто? То е като едно вътрешно понятие. Схваща се добро и зло. Докато дойде човек да се запознае в какво седи доброто и в какво седи злото, то е цяла наука.

Сега вие схващате, че злото не е потребно. В даден случай известно зло не е потребно, но в самата природа, тъй както светът е създаден, злото е като една необходимост. Сега под думата необходимост, какво разбираме? Казвате: „То трябва да се случи тогава. Онзи, който не разбира пътя на живота, всичко може да му се случи. Пък онзи, който разбира, нещата се случват малко по-другояче. [В]се от туй гледище, при сегашните условия, вие разрешавате известни въпроси и няма да се минат 50, 60, 70, 80 години, вие изменяте условията.

Да допуснем, че разрешавате въпроса има ли друг въпрос или не и не може да го разрешите. След 50, 60, 70 години

вие изчезвате от света. Едни мислят, че отивате в другия свят. Дали сте отишли в другия свят, то е въпрос. Но че сте изчезнали от света, вече не съществувате като фирма, фалирали сте. Вие, като умрете, според сегашното ваше знание, къде ще идете? Казвате: „Баща ми умря и аз ще умра.“ Но като умрете, къде ще идете? [В]се ще идете някъде. Онази обстановка след вашата смърт ще бъде ли по-добра или по-лоша? Представете си, ако е умрял някой и отишъл на мъчение. Но опитът вие не го знаете. Някои хора имат опитност. Сега казват: „Докажи, че има бъдещ живот.“ Казва: „Човек като умре, свършва се всичко.“ То са обикновени въпроси, с които вашето съзнание е ангажирано. Вие нямате истинско познание. Друг е въпросът, когато човек разбира онази материя, с която той се занимава. Пък друг е въпросът, когато човек се занимава с материя, която никак не разбира. При сегашните условия физическият свят така е погълнал живота ви, че от сутрин до вечер вие мислите, че живеете духовен живот, пък живеете само физически. Отивате на една работа. Тази работа казвате е духовна. В какво седи духовната работа. Вземете един писар, който пише някакви съдебни решения. 30 години той пише [в]се съдебни решения. След 30 години го пенсионираат. Питам: Този човек след 30 години какво е научил? Или вземете един търговец 30 години той се занимава да опознава най-хубавите обуца, най-хубавите кожи, какво ли не. След 30 години и него пенсионираат. Какво е научил той? Обущарството не разрешава ония жизнени въпроси на живота.

Сега другия въпрос. Как може да бъде другояче? Или да допуснем един човек, който е земеделец 30, 40, 50 години оре земята изважда жито и след 30-40 години той умира. Сега вие казвате: „Да се прекара живота.“ Но животът, така както сега го прекарвате, не може да се прекара. Ако вие си турите крака в едни тесни обуца и ходите на екскурзия или ако си турите крака в широки обуца, каква ще бъде разли-

ката? Или ако си турите крака в сиромашията, тъй както сега разбирате, каква ще бъде разликата?

Какво разбирате под думите *богатство* и *сиромашия*? Под *сиромашията* разбирате лошите условия, а под *богатство* разбирате добрите условия. Но всъщност в какво седи, по какво се отличава един богат човек и един беден човек, един учен човек и един неучен? Има известно различие. Ако вие погледнете на тяхната форма, онзи, ученият човек, тъй както е в природата, той има нещо придобито. Онзи невежият има нещо, което не му достига. Следователно животът е един прогрес. Вие сте пратени на земята, за да се учите. И вие трябва да страдате. Защо трябва да страдате? Защото трябва да се учите. Страданието, това е невежество. Както и да се оплаквате, всяко страдание показва, че вие се намирате в една груба материя, която трябва да обработвате. Казвате: „Не може ли другояче?“ Че кой ще свърши вашата работа? Сега от новото становище, човек не трябва само да констатира ония противоречия, които се зараждат вътре в живота. Казвате: „Тия неща не са се зародили сега, те са още в самото начало.“

Та казвам: Сега трябва една вяра, с която да опитате онова, в което вярвате. Вие много работи, в които вярвате не сте ги опитали, не сте ги проверили. Вие не сте проверили факта, че баща ви заминал за другия свят. Баща ви, като иде в другия свят, казва: „Туй, което виждам, не е за сега.“ Ти го питаш, той казва: „Тази работа не е за тебе.“ Питам тогава: По какво се отличава един жив човек от един умрял човек, тъй както вие разбирате? Живият човек от вашето гледище може да яде и да пие, а мъртвият не може нищо да яде и нищо да пие. При това в него има желание той да яде и да пие. Питам: Между тия двете опитности, че може да ядете и да пиете и другото — не можете да ядете и да пиете, пък имате желание, то е като идеал, сега в какво седи разликата? Онзи, който яде и пие, той трябва да плаща, онзи, кой-

то има желание да яде и да пие той не плаща. Той има желание, в него има един вътрешен копнеж да яде и да пие. Представете си сега, че живеете в един свят, в един свят само на копнежи. Кое вие наричате копнеж? Нещо, което вие наричате илюзорно или нещо, което желаете и не можете да го придобиете. Питам: При такова едно противоречие как ще се справите?

Ето, при съвременните условия осъдят един човек на смъртно наказание, дали той желае да умре е друг въпрос, но го осъждат. Друг един човек го оправдават. Питам: Каква е разликата на онзи осъдения? Осъденият човек го лишават от известни блага, че той вече не може да яде и да пие. Но животът е много износен. Представете си сега един живот така в туй разбиране. Едно същество, което живее в другия свят и остава да желае, пък не може да опита нещата. Иска да яде, пък не може да яде. Много от вашите желаниа в света вие нямате условия да ги реализирате или не можете да схванете, че това което желаете в даден случай, то е невъзможно при тия условия. Представете си едно същество, ваш баща, не се повдигнал и вие мислите, че като умрял отишъл на другия свят при светиите, при ангелите. Туй са предположения. Но представете си, че вашият баща, на който се изменила формата, има желание да яде. Дойде при вас, казва: „Гладен съм, трябва да ми наготвите.“ Вие може да сготвите нещо на баща си, но той не може да яде. Вие ще ядете заради него. Питам тогава, каква разлика има — вие, които ядете за баща си и баща ви, който не може да яде? Представете си такова едно обяснение. Представете си, че вие сте на една трапеза и усещате само уханието на яденето, но не ви е възможно да ядете. Друг човек не само усеща уханието, но той може да си похапне.

Та казвам сега, в мъчнотиите, които ви очакват за в бъдеще, ще дойдете до един живот дето не сте свикнали. Да допуснем, че вие сте банкерин, спечелвате 20-30 милиона

лева, за да се осигурите. След като се осигурите умираете и това имане оставяте на синовете си и отивате в другия свят и започвате един живот, за който никак не сте готови. Питам: Като спечели 30 милиона, какво придоби? Имате такъв един пример в Евангелието, в който едни от вас вярвате, други не вярвате. Че сиромашът Лазар, който живял при къщата на един богат човек, който ял и пил, умрял и богатият човек и Лазар умрял. Представят, че Лазар отишъл в другия свят при по-благоприятни условия, богатият като умрял, отишъл в ада.

Питам: Туй богатство, което имате и после идете в ада, какво ви ползува? Сега вие се спирате върху онова положение и казвате: „Да си отживеем, после няма какво да му мислим.“ Но превръщане трябва на живота. Животът трябва да мине от физическо положение в духовно и в умствено отношение. Трябва да се направи един кръг. Всякога, когато този кръг не става по естествено положение, тогава се раждат най-големите нещастия в света.

Вие за пример мислите, че пак ще се преродите. Но изучавали ли сте закона на прераждането? Някои хора 200, 300, 400 години не могат да се преродят. Някой може да се прероди при такива лоши условия, че нищо да не спечели. Той започва един живот и освен, че не може нищо да спечели, но загазва още повече. Казва: „Човек трябва да се прероди.“ Питам: Ако започнете сега една работа, от която нищо не печелите, в какво седи сега хубавото на прераждането? Под думата прераждане разбирам подобрене на живота. Да направиш един кръг във физическия, духовния и умствения живот, да стане едно обръщение вътре.

Сега на вас този въпрос ви се вижда малко странен. Странното в какво седи? Да допуснем, че вие искате да ви се сготви едно хубаво ядене от вашето гледище. Сготви се хубавото ядене от вашето гледище. Сготви се хубавото ядене, но туй хубавото ядене не подхожда. Яденето е сладко, но

от него се заражда във вашето храносмилане нещо неприятно и вие казвате: „Тази храна не е заради мене.“ Или да допуснем, че имате известен възглед за живота. То е все същото. Казвате: „Аз имам известно схващане.“ Но ония схващания, които имате за живота, може ли да ви помогнат? Схващане, което не може да ми помогне в живота, в него няма никаква философия.

Следователно има една реална страна в живота, с която всеки един от вас може да се справи. Онази реална страна я обявявам така: То е онзи, чистия въздух, който вие трябва постоянно да дишате. Ако дишате този въздух вие ще се намерите в едно естествено положение, вашият живот ще тече така нормално. Ако вие дълго време сте живели, дето въздухът не е чист, веднага вие чувствувате, че условията, при които вие живеете, не са така благоприятни, мъчнотии имате. Вие не може да разберете, че във вашия живот трябва пречистване. Сутрин като станете вие не правите никакви пречиствания. Вие казвате: „Аз трябва да ида на работа.“ Трябва да идеш на работа, но то е една трета от живота ти. В началото аз трябва да се помоля. Това е пак една трета. Аз трябва да мисля, това е пак една трета. Трябва да съпоставите работата или външната форма, вътрешното съдържание и вътрешния смисъл на живота да ги съпоставите, за да може да минавате от едно състояние в друго. Или другояче казано, да допуснем, че вие искате или да обичате или да ви обичат. Но не може да намерите някой да ви обича, нито пък вие може да намерите някой да обичате. Какво ще правите тогава?

Представете си, че една овца иска да живее, трябва да пасе, трева да има. Представете си, че живее при лоши условия, живее между хищниците и те не ѝ дават възможност да пасе. Таман рече да пасе и току види някой вълк се яви. [В]се така се явяват и не ѝ дават възможност да пасе. Питам: Тази овца как ще поправи своето положение? Някой ще ка-

же: „Той Господ ще уреди тази работа.“ По този начин, както ти мислиш, Господ няма да уреди работата. Ти ще я уредиш. Ако краката ти са дълги, ако имаш ум да мислиш. Ако ти не мислиш, ако краката ти не са дълги, работата ти ще се свърши съвсем другояче.

Та, сега всичките ваши нещастия седят в това, че вие се намирате в лоши условия. Що са лошите условия? Лошите условия са, че овцата иска да пасе, пък не ѝ дават да пасе. Какво трябва да прави? Има един изходен пункт. Тя трябва да напусне всичките ония неблагоприятни условия, да излезе горе в планината, да няма кой да я безпокои.

Сега тия въпроси са задавани с хиляди години. Ако дойдем до всичките моралисти, до всичките духовни хора, има въпроси, които не са решени. Всичкото нещастие е в това, че има една наука. Казваме: „Като идем в онзи свят, ще живеем.“ Ще живеете, но има едно разумно живеене в света, което Бог е поставил. Ако човек върви по това, което Бог е създал, животът ще тече, ще разбира смисъла на живота. Но ако той не върви в онзи естествения път, в който природата е създала нещата, той ще се намери в едно крайно негодно, безизходно положение.

Да кажем, че има същества по-високи, по-напреднали в света. Тия същества за мене важат, ако аз имам отношение с тези същества. Каква е ползата, че те съществуват, ако аз нямам отношение с тях. Ако има някакви ангели в света, мене ангелите може да ме интересуват дотолкова, доколкото аз мога да се интересувам от тях и те може да се ползват от мене. Отношение трябва да има. Питам: Ако вие се бихте запознали с един светия, как щяхте да се запознаете? Бих желал вие, ако направите връзка с един светия, каква щеше да бъде обстановката на запознанството? Каква ще бъде първата обстановка на запознаването. Между един обикновен човек и един светия може да има отношение. Къде ще намерите първата връзка, че светията да се интересува от обик-

новеният човек и обикновеният човек да се интересува от светията?

За пример вие си поставяте въпроса и казвате: „Няма кой да ме обича.“ В какво седи тази обич, кажете ми? То е отношение вече. Онзи светия, който може да се запознава с вас, той има някакъв интерес. И той трябва да е свързан, вашето запознаване трябва да бъде една необходимост заради него, за да може той да вземе участие във вашия живот. Сега вие поставяте нещата и не ги свързвате. Вие искате хората да се запознаят с вас. Всяко познанство е една необходимост. Всеки човек, който ви обича, то е една необходимост заради него. И вие, за да го обичате, то е една необходимост заради вас. Ако тия двете необходими съществуват, тогава има едно разрешение на въпроса. Сега не мислете, че тази работа е лесна, да се обичаме. Това е най-мъчната работа. Няма по-мъчна работа от нея, както аз зная — да обичаш. Всичките неща произтичат от обичането. Ако знаеш как да обичаш, ще бъдеш щастлив, ако не знаеш как, ще те сполети най-голямото нещастие.

Сега вие, според сегашното си схващане, някой беден човек, като иде при някой богат, той ще се облече с дрехи. Но тази работа с дрехи не отива. То е външна обстановка. Има неща, които може да препятствуват на човека в неговото разбиране. Какво ще ви ползува една кокошка много добре облечена, а ѝ се четат ребрата. Какво ще ви ползува, че бил облечен хубаво, с хубави пера? Но важното не е в перата. В какво е важното в кокошката? — Онова съдържание. Перата са една външна обстановка, ще ги оскубеш, остава съдържанието. Когато оскубеш перата на човека, казва: „Нищо не остана.“ Питам тогава: струва ли да оскубеш една кокошка?

Често се забелязва, че всичките тия религиозни хора, навсякъде хората страдат от наученото. Идеята, която имат, те са прави, но пътищата, по които вървят те, са криви. Най-първо аз поставям въпроса така: Искам някой човек да ме

обича. Трябва да зная защо той да ме обича. Два момента има: да обичаш и да те обичат. Ние ги съпоставяме. Едното е да вземеш, другото да даваш. Този въпрос не е разрешен още. Онзи, който взема, онзи който дава, то са два процеса. Например вие какво разбирате да обичаш и да те обичат? Може да изясните въпроса така: Онзи, който те обича, той ще донесе материал, с който ти трябва да приготвиш яденето, а ти, който трябва да обичаш, ще сготвиш яденето, че и двамата да ядете. Единият ще донесе яденето, ти ще го приготвиш и двамата ще ядете. Ако той донесе яденето и вие не знаете как да го приготвите, ще се роди едно неестествено условие. За да обичаш някого подразбира онова, което той ти дал, да приготвиш нещо от него. Ако приготвиш и двамата ще опитате, ти ще опиташ по един начин. Сега другото се заражда.

Казва: „Животът по друг начин не може ли да бъде? Баща ми да остави пари, че аз да свърша училището.“ Тази работа с пари не става. То е една външна обстановка сега. Ти, ако не знаеш онзи процес, ако не знаеш функциите на богатството, ако не знаеш функциите на сиромашията, как са преплетени вътре в живота; или пък ако ти не знаеш функциите на знанието и функциите на невежеството, ако туй не разбираш, ти ще се намериш в същото затруднение.

Казва: „Той е един невежа човек.“ Аз считам невежа човек, на който е даден много материал, той трябва да направи баница, той е невежа човек, по един начин, по втори, по трети, туй което вие наричате *добрия живот*. Добрият живот е добрите условия, които Бог ни е дал. От тия условия ние трябва да приготвим нещо. Дали може да го приготвим, то е друг въпрос, но трябва да се приготви. Всичката наука седи в туй, че може да приготвим нещо. Ама то няма да стане за една година, няма да стане за две години, може с хиляди години да стане. Хората как разрешават тези въпроси? Може би в този живот ще замине, в другия, в третия,

според теорията на прераждането.

Аз не искам сега да смуцавам вашите умове. Ще знаете че въпросите, както сега ги разрешавате, винаги ще останат нерешени. Казвате: „После като се преродим.“ После, като се преродиш, ще се намериш пак при същите негодни условия. Какво се ползува една овца, която се преражда между вълците? За вълците е добре, но за нея ни най-малко не е добре. Какво въплотяване има? Сега аз не искам да поставям противоречие. Казвам: Има едно решение, което дава пълен ход — съпоставяте нещата, физическия живот, духовния и умствения живот, да се образува един кръг. То е приятното в живота.

Сега вие ще се намерите в онова положение дето българите дават един анекдот. Отива един българин на гости на своя кумец. Вие знаете какво нещо е кумец. Кръстникът трябвало да гощава кумеца. Кръстникът наготвил нещо хубаво, но горещо. Наготвил той чорба от пуйка, но кумецът не знаел, че е много гореща. Като взема, не духа, че му припарило. Пък искал да замотае работата. Той гледа нагоре и пита кръстника си: „От къде сече тия греди?“ Уж го интересуват дървата. Казва му: „От лаком дол.“ Та всичките хора се намират в лаком дол. Аз разбирам лаком дол ония условия, при които искаш да живееш, не си запознат и се случва нещо много неприятно. Искаш по един начин да замажеш. Питам тогава, какво трябваше да направи този кумец? Той трябваше да попита кръстника как се яде това нещо.

И тогава другия пример: Отива един беден земеделец да носи на царя череша. По пътя все ял по една и останала само една череша. Царят не знаел как се ядат черешите и го попитал как се яде това нещо. Той взел, че изял черешата. Това е сега положението, в което се намирате.

Като донесат най-хубавите условия на живота, като покажат, не знае и той пита и онзи, който ги познава, ги взема със себе си. Той показва как се яде черешата, но аз не зная

нито вкуса ѝ какъв е. Никога не носи на един цар само една череша. Нека бъде пълна кошницата, че да има и той какво да яде.

Сега ви остава важният въпрос: да разрешите отношението между физическия, духовния и умствения живот. Ония закони, които Бог е поставил, не тъй както сте ги изучавали до сега, най-големите противоречия, които могат да се явят, имат едно разрешение.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

33 лекция на Младежкия клас

3 юли 1936г.

Изгрев, [София]

ПЪРВАТА ДУМА

Петък, 5 часа сутринта

Добрата молитва

Изпейте „Всичко в живота е постижимо“.

Имате ли зададена тема? (— „Не“.) Пишете тогава върху: „Влиянието на добрите мисли и чувства“.

Че трябва да знаете как да съпоставите добрите чувства, които природата ви дава. Човек трябва да храни добри мисли в себе си, за да не разбие смисъла на своя живот. Трябва да храни добри чувства в себе си, за да постигне онова, което той желае. Вие за пример имате известни желаниа, но не знаете произхода на желанията си. Желанията на човека играят голяма роля. Сега щом се нагласи човек по този начин да разбира своите чувства, защото всяко едно чувство има известен стремеж. Сега аз не говоря за чувствата в обикновения смисъл, за разположението, туй е друг въпрос. Чувствата винаги дават един вътрешен стремеж. Може да уподобим човешката мисъл на онзи капитан, който е в морето и отдалече той се стреми, вижда някъде. Но за постижението на неговата цел нему трябва да добри чувства. Добрите чувства това са един Божествен импулс, това е влиянието на Божествения дух, който работи в човешката душа.

Сега, по някой път вие се спъвате в постиженията на нещата или чувствувате, че има някои неща, които не може да постигнете. Не знаете причината, защо не можете да постигнете неща съществени, аз говоря за съществени работи, които искате да постигнете. Тия постижения не са едни и същи. Те са различни. Вие например не можете да накарате едно цвете да порасте без вода. Вие не можете да накарате едно цвете да порасте без светлина. Може да попитате защо

е така. Така е, забелязано е, че светлината, която растенията денем са събрали в себе си, вечерно време те градят материала, който събрали и го турят на работа.

Сега в живота на младите, кое е най-мъчното? Всяка мъчнотия, която среща човек, например усеща човек, че онова, към което се стреми е непостижимо за него и той се обезсърчава. Сега трябва да имате един начин за вашите постижения. Да кажем, може да имаш един кладенец, може да имаш желание да извадиш вода, може да имаш кофа, но нямаш въже. Съзнаваш, че е непостижимо нещо. Другото положение: Може да има въже, кофа нямате. Значи две съчетания са потребни: кофа и въже. Третото положение, че вие трябва да се опретнете да работите. Като пуснете кофата и след като я напълните, трябва да я изтеглите. Та всяка работа, която започвате, гледайте има ли въже и кофа.

Има други мъчнотии, които може да ви спънат. Две неща са потребни. Сега на какво можем да уподобим въжетото? Въжетото е онази непреодолима вяра, която човек трябва да има. Сега другото, което може да спъне един млад човек е, че тази кофа да е толкова голяма, че да не може да я изтегли. Представете си сега, че тази кофа е от сто кила и ти си я напълнил. Друга мъчнотия иде. Напълни[ш] кофата, не можеш да я изтеглиш. Тогава, защо хората трябва да си помагат. Единият като не може да изтегли кофата, ще дойде втори, трети, ще си помагат. Значи, ако кофата е малка, тази работа може да я свършим. Ако кофата е голяма, тогава в света трябва да има помощ, разбирателство.

Та казвам, в следствие на това се явяват ред нужди за изучаване на нещата в света. Туй е проста работа. Но представете си, че онзи, който ти помага, иска половината от онова, което ще изтеглите. Започнете вие да се пазарите, колко ще му дадеш. Законът е в природата: Двама души, като работят, каквото изкарат ще го делят наполовина. В живот[инското] царство не е така. Животните, които не разби-

рат този закон, силните животни задигат най-голямото парче, за слабите остава малко. Там няма мисъл, господствуват желанията. Психологически трябва да разбирате. Някой път вие не сте готови да дадете правото на хората. Теоретически давате, но щом дойдете до известни области, не сте готови да дадете правото. Туй са моменти, няма да засягам.

Има една област, дето младите винаги се спъват. Вземете закона за яденето. Ти си гладен толкоз, че в даден случай не си готов да отстъпиш. След като се наядеш, готов си да дадеш нещо. Но докато не си ял, казваш: „Аз да задоволя своите нужди.“ Е, добре, представете си, че ти искаш да задоволиш своите нужди и яденето е дадено на тебе, както сега стават спорове в света. Другият, който дошъл, е по-силен от тебе, той разбира повече от човеци, ти мислиш да му дадеш ли правото или не. Той започва да мисли друго, да употреби своята сила. Натисне те и ти вземе яденето. Туй става в животните. Гледайте в животните, по същия начин разрешават въпроса. По-силното куче, винаги ще сдави по-слабото и ще му вземе храната. И те знаят, едно слабо куче като види голямото, спусне на земята каквото има. Питам: при такъв порядък какво очаквате? Психологическо едно положение, което спъва хората. Оттам произлязла поговорката, че с добро в света не става. Хубаво, силните разрешават много добре, ами слабите какво трябва да правят сега?

Трябва да бъдете умни. Слабият в някое отношение може да бъде по-силен от силния. Тогава искам да поставим въпроса, че и млади и стари са пратени да живеят на земята. Ти не си пратен да уреждаш живота си. Вие мислите, че може да уредите живота си. Може, но трябва да знаете къде може да го уредите. Затуй сега трябва да се учите. Природата вече учи човека как да използва Божествената Любов. Единственото нещо в света, което урежда живота, то е Божествената Любов. И когато ти мислиш за Божествената

Любов и се свържеш с Бога, не трябва твоят ум да е свързан отвън. Ти може да гледаш външните форми. Трябва да имаш пълна вяра, че онова, което желаш, Божествената Любов ще ти помогне да го постигнеш. Понеже всяко желание е един Божествен импулс. Когато ти постигаш нещо, казваме че Бог го постига. Следователно Бог е най-силния. Той никога няма да остави, колкото и слаб да си ти. Той като може, Той ще постигне работите. Но не се обезсърчавайте, то е един закон. Ще попитате дали е така или не. Опитайте! Ти ще опиташ работите.

Сега другото положение. Другото положение, което трябва да държим в ума си е следното: Не може да имаш резултати, колкото и хубави семена да имаш, не може да имаш резултати, ако тия семена не ги посееш. Значи посяването ще бъде от тебе. Ако държиш семената и ги показваш на този, на онзи, разправяш научно въпроса какво раждат, но ти трябва да посадиш тия семена, не трябва да уповаваш на онова, което хората посяват. В природата туй, което ти е дадено, ако го посееш, ще имаш постижения. Ако не посееш, ще останеш с туй малкото, което имаш. И често негодите на живота произтичат от туй, че ти не си посял нещата. Ти си очаквал някой друг заради тебе да направи нещо за тебе. И то е хубаво. Туй показва, че всички живеят хармонично. Ако хората си помагат един на друг, туй показва, че те са разбрали Божия закон. Но да допуснем, че хората не са разбрали Божия закон. Защото има друго едно разбиране на Божествения закон. Посятото в природата е заради тебе. Туй, което не си сял, не може да се ползуваш. Та казвам: Всяко добро желание е семе, може да кажем, което Бог е посял в твоето сърце. Ако ти не го наглеждаш, не го поливаш, ти няма да имаш плодове. Ти трябва да го поливаш, за да имаш плод.

Другото положение: Като се говори теоретически върху тия работи е много лесно. Казва: „Трябва да свържеш при-

ятелство с някого.“ Не, най-първо трябва да знаеш как да завържеш приятелство, трябва да има един повод. След туй второто положение: Трябва да поддържаш туй приятелство. Едновременно ти не можеш да бъдеш приятел на всичките хора. Отношение трябва да имаш, една вътрешна връзка има, която свързва хората. После можем да кажем, че пътят по който вървим, не е един равен път, но той е един път, който е крайно изменчив. Да кажем в началото вие може да вземете много работи да носите сами по равния път. Но представете си, че вие дойдете до един път, който има 85 градуса наклон и вие се качвате по този път. Питам тогава, как ще постигнете? Туй което носите, трябва да го оставите. И когато Христос е казал: „Ако ние не се отречем от себе си“, Той е подразбирал, че ще дойдете до онзи стръмен Божествен път дето ще оставите всичко долу, за да постигнеш целта си. Няма да разчитате на него, ще разчиташ само на онова, което може да изнесеш в дадения случай.

За вас някъде ви са потребни не много мисли. Една мисъл, с която можете да излезете и ще постигнете целта си, тя е важна за тебе. Следователно ще видите с коя мисъл ще се качите горе. Коя мисъл е най-силна и кое чувство.

Сега тук се иска пробуждане на Божественото съзнание. Не е необходимо да знаете, как нещата са създадени. Представете си, че вие се качвате на един съвременен аероплан или на някой автомобил. Друг е, който кара автомобила, а вие усещате, че вървите. Трябва да върви вашият автомобил. По кой начин ще върви, как ще го карате, то е друг въпрос. Като влезете в Божествения живот, ти няма да мислиш какво ще стане. Само гледай върви или не. Ако върви автомобилът — Божествено е; ако се заблъска някъде е човешко. Ако някои неща са непостижими, ти си влязъл в човешката област; ако нещата са постижими, ти си влязъл в Божествената област. Щом си в този Божествен път, ти ще излезеш до крайната цел, която имаш. Ако дойде онова Бо-

жествено съзнание във вас всяка работа, която започвате, ще върви, тогава работите ще вървят добре. Представете си, че във вас се роди едно чувство на страх. В тази област всяка мисъл и всяко чувство на страх, те не вършат волята Божия. Страхът е само едно чувство, което те предпазва от нещата. Страхът винаги ще те спре да не отиваш до крайност в живота. Но страхът не е едно човешко чувство. Страхът е животинско чувство. Не е че без страх не може. Но страхът трябва да се яви когато туриш голям товар на гърба си и страхът да каже: „Недей, не може да го изнесеш.“

Сега, по какво се отличават в живота постиженията. В един Божествен път човек има постепенно да се просвещава, разширява се, сила добиват човешкият ум и човешкото сърце. Пък ти в един човешки процес, като влезеш, постепенно там се замъглява умът ти и чувствата ти. Ти най-после започваш да се колебаеш.

Сега как ще разграничите дали посоката, в която се движите, дали е Божествена или не? Ако посоката, в която се движите, се увеличава светлината, вие сте в един Божествен път. Ако постепенно се намалява тази светлина, вие сте в обратна посока. То е човешкото. Сега един разумен млад така трябва да разбира. Животът е строго определен. Не се бойте в живота. Вие бъдете свързани с Божественото при каквито условия и да живеете, Бог ще ви извади от тях. И какво има да се плашите. Вие имате един капитан колкото и да е лош, Бог живее в него. Живее Бог, но докато повярваш в това.

Та казвам: Има хора, в които Бог е проявен; има хора, в които Бог не е проявен. Тогава, как трябва да постъпите? Та вие често сте непроявени. Някой път вие не постъпвате абсолютно справедливо. С някого вие постъпвате учтиво, любезно, приятен ви е, а при някои сте небрежни, невнимателни. Но турете в душата си мисълта, дали разбирате или не, турете настрана, турете в душата си Божествената Лю-

бов и върху нея градете. Очаквайте, но същевременно и вие работете.

Казвам: Върху тия работи като се говорят новите неща, трябва да се разбират. Защо младият човек е в новия порядък, в Божествения порядък? Но този Божествен порядък е слизане. Младият слиза, старият се качва. Следствие на това младият пее, младият не усеща мъчнотии, понеже слиза надолу, но то не зависи от него, той без да иска. Старият колкото и да е умен, казва: „Тежък е животът.“ Кое е тежко? Всичко онова, което е събрал, старият може [ли] да го изнесе? Гледа той, трябва да го остави. Та сега докато вие сте млади, работите лесно вървят. Като закъсат работите ви, вие сте стар. Не че животът е по-тежък, но терена, по който се движите се изменя. Или другояче казано, психологически поставено: Като сте под влиянието на Божията Любов и при слизането и при качването, работата е лесна. Като дойде човешката любов, там работата се изменя. Там, при човешката любов, се явяват всичките мъчнотии.

Та сега, разрешете мъчнотията. Някой път, щом се яви нещо не може да го разрешите — вие сте в човешката област. Има неразрешени неща, които са били в миналото, сега се разрешават и сега има мъчнотии, които след време ще се разрешат. Щом дойде Божественото в света, мъчнотиите по-лесно ще се разрешат. На хората им трябва много малко да имат от Божествената любов. Защото любовта по някой път и тя се поглъща. Така се говори, че любовта е неизменна. Как ще обясните вие, когато любовта на двама души се изменя? Не се изменя, ами е погълната, някъде отишла.

Та е хубаво човек при най-лошите условия да има онази непреодолима вяра. Какво се явява вярата тогава? Вярата е един начин, чрез който се поддържа любовта. Тъй е на физическия свят. Вие имате непреодолима вяра, за да се поддържа любовта. То е вече научната страна, да мислим. Ако не мислиш, ти вече ще се влияеш сам от последствията, ко-

ито може да станат. В живота виждаме например, когато престане да работи дясната ръка, в лявата ръка се явява желание да се движи. Там дето мисълта не може да постигне някои работи, явяват се чувствата. Там дето чувствата не могат да направят нещо, иде мисълта. Защо се двете ръце? — Да си помагат. Защо са двете уши? — Да си помагат. Защо са двете очи? — Да си помагат. Та, ако вие разбирате закона на двете, отношение е то.

Какво е отношението на две към едно? Законът е верен там. В даден случай при всяко едно условие, как постъпваш? 1:2 или 2:1 — отношение имат. Да кажем сега вие сте учени. Как ще преведете това в геометрическа форма, ще му дадете форма и пространство, ще знаеш как да постъпиш. Ако остане като математическо отношение, тогава ще разбираш работите, но няма да знаеш как да работиш. Едва сега вие започвате да учите Божествената геометрия. За да постигнеш, каквото и да е в живота, ти трябва да разбираш Божествената геометрия. Не можеш да постигнеш нещо — не разбираш геометрията. Казвате: „По друг начин не може ли?“ Няма друг начин. Геометрия трябва да разбираш много добре. Казваш: „Едно към две.“ Сега и в обикновеното училище казват 1:2. Сега допуснете, че едно това е Бог, а две това си ти. Отношение имаш. Какво трябва да направиш сега? Да мислиш за някого добре, то е да намериш математическото отношение, което имаш към него и геометричкото положение. Сега, ако не можете да постигнете нещо в живота, ще кажеш: „Слаб съм по геометрия.“ На младите сега им трябва изучаване на геометрия. Сега казвам правилото, как ще започнеш изучаването на геометрия?

Някой път идеш при някой човек, не знаеш какво да говориш. Ти съзнаваш да кажеш нещо, но не съзнаваш как да го кажеш. Не разбираш геометрия тогава. Не се изискват дълги речи. Изисква се само една дума, но само да знаеш да я кажеш. Няма какво, геометрията е трудна сега, в живота

хората добре разбират тези закони. Като дойде някой да мине през някое място, той търси място да мине, търси тънката страна, да се пробие дупка да излезе, да намери място. И тази е всичката мъчнотия, че не знаеш първата дума, какво да кажеш. И до сега учените хора търсят. Има една изгубена дума, която хората търсят и не са я намерили. Когато вие не можете да постигнете някои неща, вие не знаете първата дума. Вие говорите много, но туй, което свързва нещата, него не знаете. И досега търсят изгубената дума. Всички търсят. Тия научни изследвания за живота да се продължи, за здравето, хиляди работи има, но и до сега не са намерили тази дума.

И за вас трябва да знаете, трябва да търсите тази дума. Казва: „Идеал има.“ Търсите някакъв идеал. Идеалът е тази дума. Работата не е така лесна, както вие мислите. Много мъчно е, много мъчно е когато човек няма първата дума, която изгубил и много лесно е, когато има тази дума вече. Влизаш в някоя гостилница, имаш тази дума — една звонкова монета. Туриш ръката в джоба, имаш, доволен си. Но представете си, бъркаш и няма нищо в тебе. Гостилничарят и той не те познава. Покажи му първата дума. То е само за изяснение. Когато вие се обнадеждавате и имате вяра, вие се стремите към тази дума. Когато се об[ез]надеждавате, тази дума я няма. Бог като казал да бъде светлина и станало светлина. Само по една дума е казал Той. „Да направим човека“ и го направил. Казва и нещата стават. Тази, първата дума е в света, която твори, която дава простор на духа, на човешкото сърце, на човешката мисъл. По някой път вие казвате: „Ще стана аз добър човек.“ После дойде ти в [ума] друга мисъл: „Я стана, я не!“ Туй раздвояване, което имаш, то [не] е на добрия живот. В добрия живот не трябва да има никакво раздвояване. Раздвояването трябва да седи отвън.

Сега ще търсите изгубената дума, понеже хората не се движат към тази дума да я намерят. Сега Божествената любов

[е], която ще ви заведе при изгубената дума. Сега представете си, че говоря на едно събрание от стари хора по на 80, 90, 100 години. Може ли да им говоря за това, за което на вас говоря? Може ли да кажеш на един стар човек: „Когато свършиш училище.“ Старият когато е в училището, че има желание да учи и може да учи, той е в Божествения процес. Щом разграничаваш и кажеш, че моята работа се е свършила, свършена е твоята работа.

Представете си, че ви разправам като на стари хора какво ще разберете? Как си приказват старите хора, знаете ли? Често старите хора са толкоз умни, понеже имат много малко енергия, те не си хабят енергията. Двама видни английски поети, единият отива на гости на другия. Като седял четири часа, като станал, казали си по една дума. Единият, който посетил приятеля си, казал: „Много съм благодарен за хубавия разговор, който имахме. Виждам, че си доволен.“ Четири часа да седиш и да кажеш, че си доволен, когато нито дума не си казал, то е вече телепатическо предаване на мисли. Ако някъде идете и не ви говорят хората, то е вече като тия двамата англичани. Имайте пред вид, че за да постигнете нещо, вас ви трябва Божествената любов. Сега в живота търсете изгубената дума. Какъв ще бъде смисълът на вашия живот, какви ще бъдат постиженията за бъдеще, то е една идея неопределена. Един ден, когато вие постигнете туй, тогава във вас ще се измени животът. Туй в онзи свят го наричат растене. Растенето на човека става съзнателно и несъзнателно. Хората сега растат несъзнателно.

Колко неща ви казах, които запомнихте? Кое е най-важното правило? При всяко едно положение, когато човек слуша хубава реч или в природата някъде, трябва да види какво може да разбере и да остане нещо. Всеки ден трябва да остава нещо в човешката душа, някаква заложба.

Сега онова, което сте разбрали, ще се постараете да го приложите. Затова сега иде законът на молитвата. Човек трябва

ва да се моли. Нали когато имате един приятел, искате да ви направи една малка услуга. Ще му пишете писма, ако е далеч, ако е близо да му говорите. Ако нищо не му говорите, ако чака-те той сам да се досети, възможно е и той да се досети и вие да се досетите.

Как се досещате? Човек трябва да направи една малка услуга. Отива един млад момък при един богат болен човек, който нямал никой да му слугува. Той отива, взема стомната, донася вода и болният остава много благодарен. Болният знае, че момъкът е гладен, има хляб — дава му. Ако той не беше донесъл вода, значи младият се досетил, че на старият му трябва вода, то старият се досеща, че на младият му трябва хляб. Отношение е това. Направиш нещо, което е необходимо някому. Услуга за услуга. То е говор. Да носиш стомната, то е говор. Затова всякога се стремете да направите услуга на онези, които се нуждаят и животът ви ще се поправи. Затова човек, като отива при Бога, трябва да се учи какво иска Бог от него. Господ иска нещо от хората. Ако ти се досетиш за Божественото, което се изисква и Господ ще се досети за онова, което ти искаш. Ако ти не се досещаш за онова, което Той иска от тебе и Той не се досеща. Любов за любов, право за право. Или как ще го преведете? Ако ти проявиш любов и другите ще я проявят, ако ти не проявиш любов и другите няма да проявят.

Но сега да се не отвличаме. Помнете: Ония Божествени желания, които са вложени във вашето сърце, вие им дайте място.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

*34 лекция на Младежкия клас
4 септември 1936г.
Изгрев, [София]*

ПЪРВАТА СВЕТЛИНА

Петък, 5 часа сутринта

Добрата молитва

Духът Божий

Имате ли зададена тема? („Да.“) Четете!

(Чете се темата: „Влиянието на добрите мисли и чувства.“)

Кои бяха основните положения на миналата лекция?

Да допуснем сега, че вие по някой път сте тъжни. Тъгата, която често ви посещава, вие от нея сте недоволни. После радостта и тя ви посещава, от нея сте доволни. Ако човек ви зададе въпроса: по какво [се] отличава тъгата? Отличителните черти на тъгата, на скръбта или на радостта кои са? Мъчно може да отговорите. Трябва да правите сравнение.

Много пъти вие може да лижете една храна, без да дъвчете. Ако остане само с лизане да живеете, без да дъвчете тази храна, може ли да се ползвате? Тази храна може да се сдъвче, трябва да се възприеме. Сега защо сте недоволни от скръбта? Защо сте доволни от радостта? Скръбта е един регулатор, скръбта винаги взема нещо от тебе, радостта донася. Те са два процеса. Та отрицателните мисли, с които се занимавате, те са тъжни, които вземат постоянно от вас. Вас ви е неприятно. Туй, което взема, постоянно внася нещо във вас, вас ви е приятно. Но влизате вече в духовния свят. Да кажем, страдате или сте разположени и изведнъж се сменя

вашето състояние. Някой път иде една тъжна мисъл, някой път тази тъжна мисъл е много неопределена. Някой път, всичките хора изискват да не скърбят, т.е. техният живот да бъде добър. Но за добрия живот, тъй както сега са поставени, изискват се известни условия. Допуснете, че вие сте земеделец, хамбарят ви е пълен с жито, искате част от това жито да посее някъде. Но мястото дето живеете е каменисто. Питам на една камениста почва какво може да посее? Трябва да има чернозем, пръст трябва да има, за да може житото да расте. Вие сега не познавате, че известни положения се изискват. Вашето щастие се изменя по единствената причина, че почва нямате. Доброто няма къде да се посеете, почва няма. Вие не виждате това. Тогава какво ви остава, за да измените вашите условия? Тази камениста почва трябва да превърнете да стане мека, чернозем да стане.

Другото положение, вас ви учат всякога да избягвате лошите хора. Какво нещо е лошият човек? Той е един бряг, който няма никакви растения, тревуляк. Като дойде дъждът, там се стичат пороища. Кой е лошият човек? Той е лош по единствената причина, че ще слезат пороища от него и каквото слезе при тебе, все ще завлече нещо. Ще пренесете. Да кажем, вие имате една лоша мисъл. Една лоша мисъл е мисъл, сега обективно разсъждавам, тя взема нещо от тебе. Една добра мисъл е, която внася нещо в тебе.

Съвременните хора говорят за материя, говорят за атоми, говорят за йони, за всичко туй. Всичко туй са материали. Ако вие не признавате законите на атомите, на йоните, ако не признавате законите на електричеството, магнетизма, какво е тяхното отношение, това трябва да се разбира. Казва: „Да бъдеш добър!“ Ти да бъдеш добър, трябва да дадеш нещо от себе си. Злото в света винаги идва, когато хората само вземат. Има едно състояние, което вие не съзнавате, че вие само вземате, вземате, вземате. Искате само доброто, а не давате нищо. При това положение злото

се явява във вас като процес, да отнеме онова, което вие вземате. Този закон работи и във растителното царство. Онези плодни дървета Господ им даде най-първо малки плодове. Туй, което им даде, казва: „Тебе ти стига малкият плод като орехче, като лешник.“ Но в това растение има желание да образува голям плод. Защото растенията и те имат очи. Те виждат и им е приятно. Тогава и друг закон има. Този плод, като стане голям, растението не може да издържи вече, то напуца дървото, узрява и капва долу. Кажете ми, какво е положението на едно растение, на което плодът капва на земята? Във вашия ум седи, че растението е едно глупаво същество, то няма скръб. Като падне плодът, нищо не страда. В нашето съзнание тъй седи мисълта. А при това от туй глупаво същество вие отивате и се ползвате от неговия плод и очаквате да придобиете някаква сила. Сега психологически един плод не може да се увеличава. Всеки плод си има свои граници на развитието на физическия свят. Аз не искам да ви убеждавам.

Вие казвате: „Търпение!“ Каква служба изпълнява търпението? Търпението какво допринася? Ти в търпението, ако търпиш, ще дочакаш времето на онова, което трябва да дойде при тебе. Ако бързаш и ако отлагаш и в двата случая, ти не разбираш. При търпението бъди спокоен да разбереш ония закони, по които нещата може да дойдат. Но някой път сега вземете от физическия свят, казвате: „Защо се случи това нещо?“ Имаш една кола, която си направил. Ти не разбираш нищо, направил си осите на тази кола от върба. Тази кола е много хубаво боядисана, въобразяваш си, фантазираш си, че с тази кола ще стигнеш кой знае къде. Впрегнеш конете, наред път се счупи оста. Казваш: „Има нещо.“ Казва: „Съдбата ме гони, гони ме нещо.“ Е има ли нещо да те гони? Кой те гони? Ти туряш изяснението на някаква съдба. Съдбата е, че ти си турил върбата да ти помага в дадения случай, нищо повече. Де се проявява съдбата?

Съдбата в света, провидението в света не се занимава с ония неща, които вие знаете. Съдбата се проявява там, дето вече се прекъсва човешкият порядък. Когато никой не може да ви помогне и вие кажете: „Тази работа е свършена!“, тогава ще се прояви провидението. Вие искате провидението да се прояви, дето вие може да уредите работите, там то да се прояви. Докато работите вървят добре в света, казвате: „Господ помага!“ Щом не вървят, казвате: „Господ не помага.“ Сега защо в единия случай Господ ви помага, а в другия не ви помага? Трябва да разсъждавате право. Отиваш ти на разходка, направил си добра разходка, казваш: „Помогна ми Господ!“ А пък някой път се върнеш от своята разходка, казваш: „Не върви тази работа днес.“ Слушайте, не вървете на разходка с онези коли, направени от върба.

Пишете върху темата: „Ползата, която допринасят върбите.“ Каква полза допринасят върбите?

Сега трябва да знаете законите на материята. Човек гради. Вие трябва да знаете свойствата на атомите, от които желязото е направено. На всичките елементи трябва да разпознавате атомите. Всеки един атом какво трябва да допринесе? И да знаеш, тъй както един зидар, да го вземеш и да го туриш на място, на работа. Но, ако ти сам не знаеш да идеш, как да вземеш вода от извора и караш другите хора, какво ще бъде твоето положение? Или казвате някой път: „Много знание не трябва.“ А малкото трябва ли? Знание на човека трябва, с което да прекара живота си. Вас ви трябва знание. Искате да бъдете щастливи, я ми кажете? Щастие то се обуславя на един вътрешен закон. Кога може да бъдете щастливи? Кога? — Ако знаете. Ако не знаете, всякога ще бъдете нещастни и скръбни, когато не знаете.

После другото положение, казвате: „Тази работа ще се оправи.“ Ще се оправи, когато почнеш да разбираш. Вие имате разбирания, но по някой път, разбиранията на съвременните хора са изкуствени. Чудни работи има, които

хората правят. Има фокусници, които дават такива представления, че да се чудиш. Един се постави на една дъска, опъне си ръцете и другият от 4-5- метра разстояние хвърля ножове около него. Отдалече забива ножовете толкова точно до ушите, до главата. Една малка погрешка в хвърлянето, онзи ще плати с живота си. Значи този човек с усилие дава един опит на хората. Ти изтръпнеш като видиш, този нож отива точно на мястото. Сега, ако един човек така се научил да хвърля ножовете, по някой път вие сте нещастни, защото не знаете да хвърляте ножовете. Ще дойдете да направите един опит. Не знаеш как да хвърлиш ножа, някой пострада. Там дето хвърлите ножа, той пострада. Ще имате обратни резултати. Вие седите и казвате: „Той е акробат.“ Ако не знаеш как да хвърляш и да хвърлиш, какво ще стане? Хвърлиш една дума и наместо да покажеш своето изкуство, че знаеш да я хвърлиш, вие пронизвате човека. Един нож, втори, трети. След туй какви резултати имате?

Аз наскоро гледам стоят техници и си дават мнението за една работа. И един, който не разбира и той си дава мнението. Онзи му изкрясква, казва: „Махни се от тук!“ Той не разбира нищо и той си дава мнението сега. Не си давай мнението, ако не знаеш. Ако можеш да го направиш, направи го. Защото по някой път можеш да кажеш една дума, хората не се докачат. Друг път кажеш една дума, хората се докачат. Не знаеш как да употребиш думата. Ти си мислиш, че си добър.

По някой път вие възрастните имате детински характер, един опърничав. Дайте малко храна на детето, то не иска да я яде. Разумно ли е? Не иска да яде, понеже майка му не му дала толкова, колкото то иска. На тази майка, която го обича, то вярва няма. То, като изяде тази храна, ще каже: „Мамо, дай ми още!“ И тя ще му сипе. То ще се разгневи.

Казвам, сега вие разрешавате. Искате да пеете. Ако не знаете вярно да вземате тоновете, някои тонове вземате

вярно. Българинът „фа“ го взема вярно. Всеки българин, като дойде до „фа“-то се усмихне. Дойдете до „си“, накарат те някоя стръмнина да изкачиш. Докато се изкачиш, изпотиш се. Казва: „Тази работа е трудна.“ „Фа“-то и „си“-то само за изяснение се различават. „Фа“-то дава нещо, „си“-то взема нещо. Казва: „То човек и без да пее може.“ И без да говори по-може. Ти, ако знаеш да пееш, човек ще станеш; ако не знаеш да пееш, говедо ще станеш. Ако знаеш да пееш, човек си. Ако си онази мълчалива риба, която не знае да пее, нищо няма да излезе от тебе. Вие сега ще пренесете.

Трябва да мислиш. Направиш една погрешка и не се спирай върху погрешката, че си направил погрешка. Намери законите, защо излезе погрешката. Изучавайте законите. Не че всякога трябва да обичаш. Кога не трябва да обичаш? Научете закона как трябва да обичаш. Аз, ако бих изучавал любовта, ще изучавам как трябва да обичам. А не: „Това ми е неприятно.“ Този, който ти е неприятен, произтича от тебе. Дойде някой, даде ти подарък, приятно ти е. Дойде друг, задигне нещо, неприятен ти е. То е наука, ти и в приятното и в неприятното трябва да знаеш да ги обичаш. Тия хора, защо трябва да ги обичаш? Защото ако не ги обичаш, ще умреш. Нищо повече. Трябва да обичаш. Без разлика трябва да обичаш, за да живееш. „Защо, казва, трябва да обичам?“ — За да живееш по-дълго време. Това е опит. Казва: „Аз не искам да го обичам!“ — Ти трябва да го обичаш, за да живееш по-дълго време. То е наука. — „Ама мене ми е неприятно!“ — То е друг въпрос. Приятно, неприятно, то е друг въпрос. Ти трябва да обичаш, за да може любовта ти да ти продължи живота ти. Този човек може да ти прави хиляди пакости, но ти ще туриш този закон на любовта. Има един друг свят, който работи. Вие започвате нещата от там, отдето не трябва. Казва: „Не искам да пея!“ — Пей! Защото, ако пееш, значи имаш любов, ако не пееш, нямаш любов. Закон има, един извод. Щом пееш има един резултат, ще живееш по-дълго

време. Ако не пееш, нямаш любов, ще живееш по-малко време. Така трябва да разисквате, така трябва да разглеждате нещата. Значи трябва да имате връзка с всичките хора. Вие избягвате хората. Страх ви е от една мечка. Не е лошо да те е страх, има защо да те е страх, но изучавайте естеството на мечката. Много хубави черти има в една мечка. Една мечка е много отмъстителна, но и когато обича, мечката обича. Кое е по-хубаво — да те обича мечката? Вие мислите, да те обича мечката е хубаво. Това са правила, с които трябва да се мери живота.

Имайте връзка с всички хора. „Аз искам да живея сам.“ То са понятия. Как да живеете сам? Покажете ми един човек, който живее сам. Трябва всеки ден да му донасят хляб, вода. Казва: „Сам съм.“ Най-първо ти не мислиш правилно. Никой не може да живее сам. То са само понятия, съвсем други понятия. Тогаво докато имаме допирни точки с природата, с всичко онова, което е създадено и разбираме законите, животът върви много добре. Щом ние турим друг един порядък, кажем: „Аз искам да живея сам.“ Но сам да живееш, знание ти трябва тебе. Трябва да разбираш характера на мечката, трябва да разбираш характера на змията, трябва да разбираш характера на всички неща, с които си обкръжен. Отивате вие някъде и започвате в живота. Всички започвате най-първо — той ще пише едно писмо, че обича. Всичко това са рисувани картини, които нямат никакъв смисъл. Като отивате, как показвате вашата любов? Вие измените малко лицето си, станете учтиви. Казва: „Обичам го!“ Искан той да вземе. Вие, за да проявите любовта, не говорете заради нея, ами от прилагането на любовта дайте нещо. Той може да е беден, търси случай да му дадеш онова, което му е потребно. Ще го срещнеш някъде на разходка в планината и без да ти каже той, ти му дай хляб. Днес му дадеш хляб, утре нещо друго, всякога му даваш туй, от което той се нуждае. Този човек може да ти бъде полезен.

После, всяка една наука, която вие изучавате, трябва да ѝ намерите мястото. Аз, като пея някога пея за нещо. Вие ще кажете: „Вземи една ария.“ Има много арии, които ще взема. Ама не да правите онази погрешка. Вие правите погрешки. Сега да не правите погрешки. Не е за осъждане. От тия несъвместимите неща, какво излиза? Една майка изпраща сина си в света да стане човек и му казва: „Синко, ще ти дам два съвета — когато видиш някой умрял, ще започнеш да се кръстиш. А пък, когато срещнеш една сватба, че венчават някого, ще започнеш да играеш.“ Казва: „Ако тия неща ги запомниш, всичко ще ти върви!“ Случило се тъй, че той срещнал умряло, но не могъл да познае, че е умряло и помислил, че е сватба и започнал да играе. Онези, които погребвали умрялото, го набили. Казват: „Ти подиграваш ли се? Ти, като срещнеш умрял човек, ще се кръстиш.“ Втори път той видял една сватба. Казва си: „Този е умрял“, и започва да се кръсти. Пак го били.

Сега трябва да направите един превод. Какво значи умрялото? Не очаквайте от умрелите идеи това, което те не могат да ви дадат. Ти очакваш и казваш: „Чакайте сега, чакай аз да го наредя него, че да му окажа.“ Вие го нарязвате. Кой пример ще приложите? Искате да нарежете някого, за да ви тръгне напред. Именно това нарязване ще развали работата. Ще кажеш някому тъй: „Ти си невъзпитан, ти си дивак!“ Ти ще опетниш себе си, защото тия, грубите вибрации [ще] те увредят тебе. Ти кажеш някой път нещо и ти се унижаваш. Ти си невъзпитан. Но туй невъзпитание действа върху тебе. После вие мислите, че всичките хора мислят, че отвън ще минеш. Казва: „Ти трябва да бъдеш добър!“ Повърхностно е това. Трябва едно коренно разбиране на съзнанието. Ако живеете в един свят, затворен, намирате се между невежи хора, дето нищо не разбират, ти искаш да бъдеш добър. Лесно можеш да станеш добър между хората. При сегашните хора лесно можеш да станеш добър. Той говори лошо заради

тебе. Дай му една английска или една турска лира и веднага за тебе ще мисли много добре. Вие искате да бъдете добри. Гледам аз тук от няколко години казват: „Не искам да говоря с нея, не искам да се примиря, тя е невежа, тя е така.“ Онази, чака другата да се оправи. И тя чака другата да се оправи. То е безпредметно. Ти отиваш в един свят, дето не търпят противоположности. — „Този е дивак.“ Който е дивак за тебе, той е едно любящо същество за другите. Тогава как ще се примириш? Единият казва: „Цял дивак!“ Другият съвсем другояче гледа. Туй, което ти констатираш може да е вярно, но то е едно условие, дето ще се покаже твоето знание. Някои хора са много дребнави. — „Един път ти така каза.“ — „Че какво съм казал?“

Трябва да обичаме Господа. Изучавал ли си закона, как се обича Господ? Кажете ми сега, как трябва да обичаш Господа? Как ще го обичаш? Срещнеш ти на пътя една котка, на която кракът е счупен. Ако вземеш и поправиш крака, то е вече обич към Господа. Къде ще покажеш любовта си към Бога? Видиш някое растение, изкопано някъде, оставили го, ще изсъхне, ще умре. Ти защото обичаш Господа, ще го вземеш, ще го посадиш. После ще дойдеш до хората. Бедни хора навсякъде има, ти ще помагаш и никой да не те знае, то е любов. Ще започнеш опитите на любовта. Направете такива опити и ще видиш, какво влияние имат. Вие се занимавате с високите положения на любовта. Има висши положения, но сега ги няма. Вие седите и казвате: „Мене никой не ме обича.“ В света вие не сте дошли вас да обичат. Вас хората ще ви обичат само тогава, когато знаете хубаво да пеете. Всеки ще иска да ви слуша. Но тъй като сте последни певци, никой няма да ви слуша. Никога не отивай да пееш, ако не знаеш хубаво да пееш. Пей за себе си, никога не пей на хората.

Вие правите такива опущения и по туй, което сега разбирате, вие не можете да проявите вашия талант, своя талант не може да проявите, своята гениалност не може да

проявите. Тъй както сега казвате: „Ние се задоволяваме с малкото“, това не [е] философия с малкото да се задоволяваш. Имайте съприкосновение, по възможност да си опитваш силата. Където дойдете да можете да разрешите една мъчнотия. Не скъсвайте връзките в света. Не се изолирвайте съвършено, понеже ще спре вашето развитие. Ти се намиращ някъде, пари нямаш. Дотогава докато нямаш обуца, всичко туй, какво трябва да направиш във външния свят. Казваш: „Мене ми дотегна да живея!“ Че като ти дотегнало, кой ще ти помогне? На всички дотегнало. Онзи старият човек, който остарял, нему не му ли е дотегнало? Какво трябва да прави старият човек?

Та казвам, вие имате едно положение временно. Като ви говоря, имате неща, които ви спъват. Ако знаете как да ги изхвърлите, ще ви тръгне напред. Нали сте видели някъде малки бентове, подпират водата, не може да върви, махнат този бент, всичко тръгне напред. Ти туриш една мисъл и мислите си имат закони. Всяка една мисъл носи със себе си особен вид материя. Трябва да знаеш тази мисъл какво носи със себе си. Аз съм наблюдавал. Отива някой някъде и още от първата дума може да се знае какъв е. Ама че тъй е. Ако някой ученик отиде при един професор музикант, още от първия тон, който вземе, професорът знае какъв е ученикът. Ако първия тон вземе невярно, казва: „Няма да го приема в училището.“ Първия тон не си взел вярно. Ако можеш още от началото да вземеш вярно първия тон, няма изключение в това. Трябва да мислиш. Ако вземеш началото вярно, всичките тонове ще вървят. Ако вземеш първия тон криво, ти не можеш да пееш. Началото трябва да бъде вярно. В духовния свят е така. Началото трябва да бъде вярно, всичките погрешки ще се изправят.

Тогава казва: „Ние ще станем добри!“ Добър трябва да бъдеш. Как ще станеш? Да бъдете добри. Не искам ученици, които стават добри. Искам ученици, които са добри

в началото. Като дойдеш да вземеш тона, верен трябва да бъде. Не така, за бъдеще да бъде верен. И то не е дошло. На друго място трябва да се учиш. Така трябва да бъде мисълта във вас. Ако вземеш верен първия тон, всичко друго ще върви. То са закони. Ако първата мисъл в твоя ум е вярна и всичките мисли ще бъдат верни. Ако първата мисъл е крива, тази крива мисъл ще привлече всичките криви мисли. Една крива мисъл, трябва да знаеш обстановката. То е другото положение. На един чукар, на един планински връх, ти можеш да кажеш: „Аз ще намеря вода!“ Никаква вода няма да намериш там. Дето почвата е огъната, там може да намериш. Всякога водите са в ония огънатите пластове. Ако ти не се огънеш, никаква вода не може да се събере в тебе. Ако ти си чукара нагоре, то е друг въпрос. Ако не ти върви, чукара си. Ако ти върви, долина си. И там страданията какви са? Страданията какви са? Страданията в живота не са нищо друго освен — има превръщане чукарите в долини, а в долините има, става хляб. Ще знаете. Вие ще кажете: „Тия работи ние ги знаем.“ Вземете в музиката, има един пробен камък. Един пее една песен правилно, но липсва нещо на песента. Дойде друг, като го слушаш, тебе ти е приятно. Какво има в един тон? Какво има в единия тон и в другия? В единия тон има разбиране. Този като пее, знае че пее и разбира за какво пее. Другият иска да мине.

Сега вие, като изучавате окултната наука, какво искате да постигнете? Казвате: „Да му погодим малко.“ Хубаво, какво ще постигнеш? Хубаво, не че е лошо? Ама наука е. Ти си неразположен, аз мога да прекарам своя пръст по линията на сърцето си и да изменя всичкото свое състояние. Зная как. Някоя мисъл те мъчи. Ако хвана и си туря пръста на линията на ума, ще ви стане ясна тази мисъл. Но трябва да знаеш от къде да туриш. От къде трябва да туриш? На сърцето от къде се влияе? Сърцето иска отгоре, а умът отдолу нагоре, противоположно на сърцето. Ако ти знаеш да

прекараш първия пръст, показалеца на дясната ръка по умствената линия, трудната мисъл ще ти стане ясна. Защото вие всякога изучавате човешката ръка, човешкото око и сега изучавате само физиологическата страна. Трябва да познавате естеството на човешкото око. Откъде то дошло, окото? Окото е дошло у човека от някъде. От къде дошло ухото? И то е дошло от някъде. Откъде е дошъл човешкият нос? И той е дошъл от някъде. Или устата от къде е дошла? Да знаеш откъде е дошло и да имаш една вътрешна връзка с окото. И сега, когато човек изучава окото, окото е един орган, който ще ви свърже с първоначалната светлина, от която светът е създаден, затова е дошло вашето око. Не само да гледате с окото. Ами с туй око трябва да привлечете светлината, която създаде нещата, светлината, която носи щастие, светлината, която носи знание. Затуй е окото. Не само човек да гледа една черна дъска или една книга. Ще дойдат и тия неща, но с окото той трябва да се свързва със светлината, да научи законите на тази светлина.

Та казвам колко ви трябва на вас? Вие сега не знаете на къде да гледате. Трябва ви най-малко, не се изисква дълго време да гледаш. Но като не знаеш да гледаш с години ще гледаш, тук гледаш, там гледаш. Парите гледаш на някого, отвориш една книга, гледаш и чудиш се, защо не си станал умен човек, защо не се усилва. По този път нищо не се добива. Ти ще се научиш най-първо да възприемаш светлината и ще се научиш защо този човек станал писател и тогава ще ви кажат, защо вие сте останали назад. Не знаете как да гледате. Нищо повече. — „Защо съм толкова прост?“ — Не знаеш да гледаш. Едно обяснение. Най-първо като имаш очи, ще благодариш на Бога, ще се свържеш с природата и ще започнеш да изучаваш тази светлина. Щом добиеш истинската светлина, законът действа. Ако имаш тази светлина, на хората около тебе ще им бъде приятно. Вечерно време ти можеш да бъдеш приятен всекиму, когато в тъмната

нощ имаш светлина. Ако нямаш свещ, не можеш да бъдеш приятен. Имаш свещ и онзи, който носи свещта, още отдалеч е приятен.

Та казвам, в тъмния живот всеки от вас трябва да носи светлината. Не с малки работи да се задоволявате. Не бъдете малки своенравни деца, за ябълка да се гневите и то на кого? На майка си. Какво правят майките? Вземат една тояга. — „Ще ядеш?“ — „Няма!“ — „Ще ядеш с бой!“ Ако попитате защо ви бият — ти се блъснеш в стената, то е бой. Тук се блъснеш, там се блъснеш. Сега всяко блъсване, всяко страдание, всяко недоволство, то е бой. Като се блъсне човек, не трябва да се сърди. Тогава ще туриш очите в посоката да приемеш светлината, която ще ти помогне, да те освободи от страданията. Сега дават много хубави методи. Казват: „Помоли се на Господа.“ Молиш се. Писанието казва: „Искате и не приемате.“ Защо? Защото искате. Но да се молиш, то е цяла наука. Ти като се помолиш, в тебе съзнанието работи. Казваш: „Не ме слуша Господ!“ Че кой е крив? Наука е то. Не знаеш да се молиш. Искате и не получавате. Радвай се, че като поискаш да дойде. Аз може да ви покажа начин, по който вие изгубвате добрия начин. Не се страхувайте. Във вас има един страх: „Чакай, какво ще кажат хората.“ Не какво ще кажат хората. Не че не е право, каквото казват хората. Право е, научете се [да] работите. — „Ама как да работим?“ Отворете си очите и гледайте хубаво да възприемете онази светлина в света, която твори. Ти като възприемеш тази светлина, всичко ще се оправи. Искаш да идеш при хората. Тия хора, при които искаш да идеш, ако имаш светлина, ти ще бъдеш при тях.

Сега аз ви говоря за някои неща и ви казвам, че тия работи са мъчни. Не е лесна работа. Казвате: „Прости!“ Не е лесна работа да простиш. Не на лице, когато не обичаш, да ти стане приятел. Този човек, който те мразел, правил ти хиляди злини, че като му простиш, той да е готов за тебе

всичко да направи. Тогава ти си му простил. Имате съвсем повърхностно познание. Такава прошка в света няма. Казва: „Аз косур не му хващам.“ Ти не хващаш много косур, но ти седиш и казваш: „Той ми направи голяма пакост.“ Ще забравиш всичко, няма да се занимаваш с отрицателни работи. Нищо повече. Не се занимавай с отрицателното. После, когато станете богати, може да се занимавате, но щом сте сиромаси, не се занимавайте. Ти си сиромас. Дал си един грош някому и си го записал. На стотина души си дал стотина гроша и ходиш от всичките и ги искаш. И те са сиромаси като тебе. Не ходи да искаш от тях. Не мисли за грошовете. Вика те един човек да работиш, ти за един ден ще ги спечелиш. Забрави ги. Иди да работиш. Нищо повече. Когато аз говоря за Бога, забравете вашите грехове. В какво седи грехът? Може да си грешник, но решиш в даден случай да работиш. Казваш: „Греховете.“ Забравете греховете. Господ казва така: „Обърнете се към мене и аз ще залича всичките ви грехове. Потърсете ме.“ Значи: Ще ви дам работа. То е знание. Сега потърсете ме.

Та, първата светлина ви трябва. Едно състояние, в което да не мърморите в себе си. Мърморко знаеш какво значи. Видиш някого — засмееш се, видиш друго — намръщиш се. Това не е знание. Еднакъв ще бъдеш. Окултни ученици — някой път се засмеят, някой път се намръщят. Не е лошо и едното и другото, но за вас са потребни сега най-добрите условия. Не се мръщете. Най-първо като седите, стремете се да не се мръщите. Речеш да свиеш веждите, отвори се. Всякога умът ти да бъде буден. Един ден като се развиеш, само тогава може да правиш каквото искаш. Дотогава, докато не си научил законите, правилото туй ще бъде.

Сега във вас ще остане мисълта: „Лесно се говори, мъчно се прави.“ Вие имате съвсем крива идея. Когато майка ви раждаше, с гняв ли ви роди тя? Майка ви като ви роди, засмя се и ѝ стане леко. Тя още в началото, още в раждането

ви каза: „Ще бъдеш доволен, в даден случай, на онова, което природата ти е дала.“ Кое то Бог ти дал в себе си, бъди доволен в даден случай на това, за да дойде другото. Защото Бог винаги работи в съзнанието. Не мислете, че вие като сте тъжни и скръбни, не знае. Вие сте своенравни деца. За някакво парченце дигате шум. Не дигайте никакъв шум. Бъди благодарен на парчето, ще дойде друго. Ти казваш: „Кога ще дойде?“ Не мисли за времето. Времето е на твое разположение. Сега не говоря лично за някого. За мене е безразлично, дали ще разберете или не. Ако си послушен, тояга няма да има. Ако си непослушен, навсякъде ще има тояга. Трябва да знаеш как да слушаш. Да слушаш някого, значи да ти е приятен, че слушаш. Седиш тих и спокоен, много добре говори. Да намериш в гласа му някоя хубава черта. Аз знам, че това няма да го направите. Казвам, има една област, в която сте влезли и ако искате за бъдеще трябва да работите върху нея. На първо място научете се хубаво да гледате, да имате една вътрешна светлина.

Сега кое разбрахте? Кое може да направите? Една хубава паста можете да изядете. Има ли някаква мъчнотия? Няма никаква мъчнотия. Научете се хубаво да ядете пастите.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ!**

*35 лекция на Младежкия клас
11 септември 1936 г.
Изгрев, [София]*

ПРАВИТЕ И КРИВИТЕ ЛИНИИ

Петък, 5 часа сутринта

Добрата молитва

Пишете върху темата: „Отличителните черти на правите и кривите линии.“ Или: „Отличителните черти на горчивото и сладкото.“ Втора тема, която ще обясни първата. Когато пишете тема, мислете върху туй, по някой път много обобщавате нещата. Тези обушари, които вземат мярка за обуца за мъжа, как постъпват? От кой крак започват? — От десния. Ами за жените от кой крак започват? — Пак с десния ли? У мъжа десният крак, а у жената левият крак е по-голям.

Левият крак е свързан с чувствителността, а десният крак се отнася до човешката активност. Мъжът има повече мисъл, а жената повече чувствителност, следователно мъжът развива повече мисъл. Не че десният крак е самата мисъл, но понеже десният крак е свързан с мисълта и двата крака функционират еднакво, но в левия крак е вложена повече чувствителност. Следователно, ако вие искате може да кажете, че вашето сърце не е [ра]звито. Като тръгнеш, тури левия си крак. А сега всички като правило какво правят? (— „*Войниците тръгват с левия крак.*“) Те са жени, които се учат да воюват. Защото не можеш да воюваш, ако нямаш горещо чувство. Не е мисълта, която воюва. Мисълта не воюва, воюват чувствата.

Сега имате нужда всички да тръгвате с десния крак, понеже имате повече чувствувания отколкото ви трябва. Те са неща непроверени, които изпълват съзнанието ви. За пример вие не се спирате, имате някакво неразположение, веднага да се измени състоянието ви. Вие не се спирате веднага

да намерите оная причина, която станала да измени състоянието ви. Вие търсите причината въвн и казвате: „Простудих се.“ Ама коя е причината на простудяването? Двама, трима, 15 души, ама деветимата са се простудили, другите не са се простудили. Коя е причината? Или дойде някоя епидемия, някого хваща и умира, а друго не го хваща. Кой са причините сега? Сега това са общи положения, които съществуват вътре в живота. От които зависи възпитанието. Науката търси причините на нещата. Или вземате ред поводи, върху които човек може да разсъждава.

Колко трептения има най-ниския тон? (— „16 трептения.“) Защо са 16, а не 15? Въпросът е: защо именно ухото схваща 16 трептения, а не схваща по-малко? Всеки може да каже, но да го обоснове, да го изясни и на самия човек да стане ясно. Човек трябва да разсъждава много основно. Аз ще ви дам други някои разсъждения, да се изяснят. Някои неща стават на физическия свят косвено. Минава някой човек покрай тебе, но той не се обръща и си заминава. Другият се спира, като минава. Кое е по-добро, единият си минава и си заминава, не спира, другият минава и се спира. Щом на един човек съзнанието му е будно, съзнанието ти трябва да изпрати един топъл слънчев лъч, този човек ще се спре при тебе. Той, като види че е познат, той ще се спре. Щом те обича, ще възприеме, щом не те обича, няма да възприеме, ще върви по своя път. Казвате: „Мене не ме интересуват някои хора.“ Казва: „Мене не ме интересуват хората.“ Щом каже, че ги обича, спира се при всекиго.

Сега, идеята ми каква е? Ти щом обичаш един човек не може да не се изкривиш, не можеш да не кривнеш, да не измениш посоката на своето движение. Тъй щото много пъти може да се оправдавате и да казвате: „Аз изкривих пътя си.“ Или някой път може да измените посоката на вашето движение или да постъпиш тъй както не си искал. Коя е причината тогава? Чувствата на човека може да ги отделите.

Чувствителността на човека е съзнателна или несъзнателна. Някой път несъзнателната чувствителност, или изяснявателната дейтелност на тялото, да кажем на духовното тяло, някой път в окултната наука астралното тяло вземат за духовно. Но когато се събуди духовното тяло на човека, тогава се раждат най-големите противоречия. Най-първо ще знаете, човек като живее на земята, ще има три допирни точки, хармонични точки. Когато тия центрове на живота функционират, когато сте свързани с тия центрове на живота всичко върви добре. По някой път казвате, че сте дошли в разрез с духовния свят. Как идват хората в разрез с духовния свят? Ако ядеш повече, де е погрешката, в кой център? В центъра на физическия свят, в мисловния център или в духовния център? Ти тръгваш на път, вземаш повече храна. Отиваш в странство, вземаш повече пари. Де е причината, в мисълта или във физическия свят? Обличаш се добре, обръщаш внимание на шапката, на обувката си — в духовния свят е причината. Или казано научно: ще търсиш причината в чувствения свят, в сърцето е причината. Щом намериш причината, има известни методи, трябва да знаеш как да постъпиш със законите, които действуват. Не че някои неща са лоши, но има неща, които са добри, но произвеждат лоши последствия. Трябва малко да разсъждавате.

За пример вземете някой човек, иска да се учи. Де е причината? Някой иска да се учи, пък някой не иска да се учи. Или някой път казва: „Някой предмет не ме интересува.“ Един предмет не те интересува, друг предмет не те интересува. Човек всичко трябва да го интересува. Когато дойде до онова пълно развитие, всичко ще го интересува. Нали някой път някои неща не трябва да ви интересуват, понеже нищо няма да се ползвате.

Представете си сега един прост пример. Ако сте един студент и имаш да даваш. На обед ти се наядеш мъжката, както казват. Питам, може ли умът ти да работи? Друг един

пример вземете. Ако на една инструментална струна се набере повече прах, тази струна ще може ли да дава ясен тон? Тия малките частици, натрупани върху струната, ще пречат. Сега може да се направи аналогия. Ако на една ваша мисъл се натрупа много астрален прах, мислите ли вие, че вашите мисли ще функционират правилно? Трябва да знаете един начин да се справите с праха. Казва: „Аз не се занимавам с праха.“ Имате един начин — дишането. Всяка сутрин като станете, [в]земете метлата, изчиствате праха. Този начин е добър. Но начинът, по който се чисти праха, не е много ефикасен. Хората са се научили да дигат само праха. Като мете, изважда праха, който се дига горе във въздуха. После този прах слиза пак. Казва: „Прашно е.“ Вземете метлата, вдигнете праха във въздуха. После прахът пак слезе. Туй е като заключение. То не е така. Прахът като речете да го метете, дигне се във въздуха, на пода го няма и метачката се лъже. После като погледне, пак го вижда. Казва: „Дошъл отвън.“

Често хората като мислят са такива метачки, дигнете прах в себе си и мислите, че сте изправили живота си. Пък той е горе някъде във вашия свят. Като оставите метлата, той пак дойде. Сега някои са станали по-умни. Гледам, метачките имат прогрес, не метат с обикновени метли, взели мокри парцали, че събират праха с тях. Казвам, че те са по-умни, но по-трудна работа — трябва да носиш парцал, леген. Вие трябва ли да измитате? Казвате: „Отстъпи меко.“ Казваш: „Аз съм много бърз.“ Ти решаващ, вземеш метлата, изчистиш стаята, но прахът иде отгоре. Туй е по-икономичен начин. Някой път кажете: „Постъпете умно.“ Значи вземете парцала намокрен във вода, че вземете праха. Сега обобщавам, кой метод е хубав? Метода на метлата е хубав, но метода на парцала, с който можете да измиете, е още по-добър. Методът на електричеството, с който човек работи, е добър, но метода на магнетизма в даден случай е още по-добър.

Та казвам, когато в живота вие искате да имате добра памет, трябва да знаете как да я добиете. Вземам паметта понеже е обща, в нея се събират всичките богатства. Има обща памет, пък има памет и на числа, има музикална памет, има памет на събития, всичко каквото ставало помниш и да можеш да го възпроизведеш. Имаш добра памет, всичко върви добре. Да кажем, ти боравиш с мисълта, ако не знаеш ценността на числата, ако нямаш тази памет да помниш числата, какво означава всяко число, защото всяко число има своя цена. Ако мислиш пет лева и шест лева [цената] им е една и съща, ти не можеш да смяташ. Или някой път правите тънки сметки, до една стотинка, един лев. Една стотинка се изгубила, трябва да я намериш. В онзи свят, в който хората живеят, една стотинка много значи. Сега, за да се обясни как трябва да разбираш, защото една стотинка като нещо материално нищо не струва, в дадения случай. Вземете само един косъм на главата на един човек и го опънете. Някой може да хване за цялата коса, пък може да те хване и за един косъм. Ако човек е чрезмерно чувствителен, веднага ще стане една промяна. Каква промяна ще стане? Защо се сърдят хората? Всеки човек се сърди, ако го спъваш да върви в своя път. Сръдната е един метод, да се избавиш, да не те спъват хората в твоя път. Ти щом се разгневиш, ти знаеш, че пътят ти е изменен. И ти трябва твоя път да го измениш. Значи като се разсърдиш, намери пътя си.

Сега другият въпрос. Ти щом се разсърдиш, как ще намериш пътя си сега? Най-първо трябва да намериш дали причината е съзнателна или несъзнателна. Имате един човек, който така съзнателно може да ви отклони, а пък друг несъзнателно. Аз говоря върху този въпрос, понеже във вас има много неща, които ви отклоняват. То е така. Седиш, ти си намислил да направиш нещо, дойде някоя мисъл, някое желание, отклонят ви от пътя. Или може да имате следното: Искате да учите един предмет, но дойде друг и замести пър-

вия. Или някой път искате да пеете, избирате една или друга песен. Кое ви дава повод? Казвате: „Една песен е по-хубава, друга не е.“ В какво седи хубавата песен? Коя песен е хубава? Не всичките песни са хубави за всичките хора. За едного една песен е хубава, за друг друга песен е.

Сега, за да стане мисълта по-ясна, казвам: Коя храна е по-хубава? Онази храна, която след като ядеш 5, 10, 15 минути, веднага дава сила на човека. Един пътник не може да върви. Като се нахрани с тази, хубавата храна може да върви. Има храни, които може да те спънат. Законите, които действуват в единия и другия случай, са подобни. Една мисъл, която не е естествена в тебе, тя ще те спъне.

Сега как[во] ще кажете, кои са отличителните линии на правите и кривите линии? Един математик как ще определи, коя линия е по-дълга правата или кривата? — Кривата. Едно от свойствата на правата линия е, че всякога е по-дълга [по-къса]. Свойството на правата линия е, че всякога е по-къса. Но то е общо определение. Как ще определиш коя линия е крива и коя права? Всяко движение, на което посоката не [се] изменя, е права; всяко движение, на което посоката се изменя, то е криво. Всяко движение, на което посоката може да се измени, е криво. Всяко движение, на което посоката не може да се измени, работите се извършват по-лесно; всяко движение, на което посоката може да се измени, работите стават заплетени. Следователно, ако вървят работите ти добре, посоката ти не се изменя; ако не вървят работите ти добре, посоката се изменя. Тогава ще търсиш да поправиш посоката.

Че в живота има толкова примери, на които вие не се спирате. Отиваш при някой свой приятел, той не иска да ти послужи. Отиваш при друг, ти още като кажеш, той иска да ти послужи. Де седи причината? Едно изяснение: Вземете една змия, смразете я. Ако извадите топлината на една змия, която има, тя не се движи, замръзва. Стоплете тази змия,

започва да се движи. Без да ѝ кажеш нещо, в нея има желание да се движи вече. Тъй че причината седи в чувствата. Щом имате един приятел, на когото съзнанието е будно и ви обича, като отидете при него, той веднага ще ви помогне. Щом не ви обича, няма да ви помогне. Отнесете се към някой човек в света, законът е същия. Вие вървите по пътя някъде и сте се уморили. Желаете, като мине някой, да се качите на каруцата, да ви вози човекът. Минава един, погледне ви и си замине. Минава втори и той ви погледне и си замине. Никой не ви услужва. Пари нямате, вие поискате да се качите. Ако имате пари, ще кажете: „Може ли да се кача на каруцата, ще ви платя.“ Но нямате пари, без пари искате да минете. Какво трябва да направите? Той си кара каруцата. По кой начин ще спреш каруцата? Има няколко начина: на пътя ще изкопаеш един голям трап, че ти ще се спреш и ще дадеш обяснения, кой изкопал този трап. Той ще се спре и ще каже: „Кой изкопа този трап?“ Ти, ако искаш да ти услуж[и], ще кажеш: „Аз искам да ти помогна.“ Ще запълните трапа. Той ще те качи на каруцата.

Сега някои считат, че това не е морално. Дали е морално или не нас не ни интересува. Какво престъпление има, изкопал си един трап, спираш го. После казваш: „Аз ще го изпълня.“ И за работата, която си извършил, той ще те качи на каруцата. Но трябва той да не знае, че ти си изкопал трапа. Сега работата може да се случи другояче: Някой, който не го обича, той изкопал трапа, пък ти идеш да му помогнеш, да изпълните трапа. То е едно и също нещо. Казвам законът как работи.

Тогава животът може ли без прави и без криви линии? Може ли човек да не се изкриви? Всичките препятствия в живота се уреждат с кривите линии. Хвърлят един камък да те ударят, ще се наведеш, ще се изкривиш. Изправиш се, ще станеш. По някой път казват: „Хората да не се изкривяват.“ Може да е съзнателно, може да е несъзнателно. Разбира се,

съзнателните криви линии са под контрола на човешката воля. Онези, които са несъзнателни, те не са. За пример, сърцето се движи не под контрола на човешката воля. Сърцето, дишането, болките на човека не са под контрола на човешката воля. Всяко нещо, което е под контрола на човешката воля, можеш да помогнеш. Когато в окултната наука се казва да се разбират законите, ти с една своя мисъл можеш да премахнеш една своя болка.

Та казвам: Човек трябва да започне да разбира. Ти си в училището при някой професор, който те нарочил. Ти имаш слаба памет. Аз ти казвам, че професорът ще те скъса. Ти полагаш изпит, имаш една отлична памет, професорът, колкото и да желае да те скъса, той сам вижда, че ти разбираш тия работи. Как ще те скъса професорът? Ако студентът разбира по-добре предмета от професора, как ще го скъса? Сега много пъти се оплакват студентите от професорите. Кой им е крив [на] тях, когато паметта им е слаба? Законът е всякога: За да свърши един студент тази работа, която проучава, трябва да я знае по-добре от професора. Той професор няма да бъде, но да я знае по-добре от професора. И следователно, щом я знае по-добре, на професора ще му бъде приятно да го пусне. Той вече казва: „Да върви, да мине.“ Нали е закон, като срещнеш един човек, който знае повече от тебе, казваш: „Нека върви.“ Понеже предмета [студентът] знае предмета по-добре, за да не се компрометира професорът, пропуска го да върви. Защо професорите скъсват някои студенти? Защото тогава тяхното знание изпъква. Професорът иска да види, че той знае, а студентът не знае. Това е едно предметно учение. Психологически някои професори казват: „Каква е причината?“ Щом те скъса професорът, той иска да покаже своето знание. Щом пуца онзи студент, той не иска той да го засенчи.

Сега какво ще ви ползува вас, ако знаете тия работи? То е все таки, когато сте се научили да пеете „Цвете мило,

цвете красно“. Ще се поправи ли животът? Знаеш една песен, може ли да се поправи животът? Ако знаеш как да я изпееш, ще се поправи. Ако не знаеш как да я изпееш, ще остане в същото положение. Сега, кога една мисъл е права? Трябва да има едно отлично устройство. Кога една линия е права? Можеш да кажеш: Когато не е крива. Как бихте казали, коя линия е права? Как ще я познаете? Да турим сега друго. Кога един тон е верен? В природата трябва да направите един превод. Сега имаме ония инструменти, които са направени, може да познаеш, кой тон е прав. Можеш да провериш с камертона. Как ще познаеш дали тонът, който вземаш, е верен или не?

Кое заседна [у] вас от всичко казано? Кое [е] най-важното? От [г]де започнахме? Коя беше най-важната мисъл? Представете си, че вие сте студент, единият от вас седи и слуша лекцията, но на него са му дали една сума. Друг студент и той слуша лекцията, но на него са му взели една сума, обрали го. Кой студент ще слуша по-добре? Единият седи, парите му помагат да слуша, другият, на когото парите са изчезнали, той се смущава. Но парите може да не са там. Казват: „Ти имаш един чек от пет хиляди лева на твой адрес.“ На другия казват, че такава сума е изгубена — „твоите пари в пощата са изгубени.“ Той седи и мисълта се отклонява.

Или как ще преведете? Вие седите и казвате, че едн кой си има добри чувства към мене, а едн кой си няма добри чувства към мене, няма разположение. Питам: Как ще проверите, че той има добри чувства и как си проверил, че няма хубави чувства? Вие по какво познавате дали някой има добри чувства към тебе? По вашата наука, онова на което вие се спирате психологически всякога изпуска повече топлина. Онзи, който няма добри чувства към тебе, изпуска малко топлина. Затова единият ви е приятен, другият не ви е приятен. Коя храна ще бъде приятна, същия закон е. Ако една храна е

топла или друга е студена, замръзнала, нали замръзналата храна не е толкова приятна? Сега въпросът е как се познават студените хора? Казвате: „Студен човек.“ Как [ще] познават студените хора? — Студените хора мислят повече за себе си, топлите хора мислят за своите ближни. Щом постоянно мислиш за себе си, ти си студен. Щом почнеш да мислиш за другите, ти си топъл. Как ще познаеш сега, че имаш нормална топлина? Някой път като мислиш за себе си, изстиваш, изгубваш тази топлина. Като започнеш да мислиш за другите, ставаш топъл.

За да дойде Божественото, какво качество трябва да имаш? За всяка една деятелност природата е турила вътре разни центрове в тялото на човека. Всеки един център извършва специфична работа. Да кажем туй сега, което са открили и в миналите векове го имало. Някои хора са музикални, защото центърът на музиката е развит. Някои хора са паметливи, защото центърът на паметта е развит. Някои разсъждават отлично, имат способност да мислят за причините на нещата — всичките философи имат този център силно развит. Музикантите имат силно развит центъра на музиката. Онези, които са паметливи, онези хора, които по история са силни, ако гледате на сред челото им е малко издадено, малко изпъкнало. Други има, които не са историци, нямат тази изпъкналост на челото. Значи по това се познават. Френолозите изучават способностите по изпъкналостите на черепа и тогава англичаните, които са малко хумористи, наричат френологията бамбология.

Ако допуснем, че лицето при ябълките е изпъкнало или вдлъбнато, кое положение е по-хубаво? Някой път тази част при скулите е изпъкнала, друг път вдлъбната. Има ред изчисления. Ако тази част е вдлъбната, показва че има нещо на стомаха. Тази част се издава от стомаха. Ако стомахът е в добро положение, тази част ще бъде естествена, ако стомахът е в неестествено положение, лицето ще бъде вдлъбнато.

Ако езикът, речта е в нормално положение, очите ви ще бъдат изпъкнали. Ако речта ви е слаба, очите ви ще бъдат малко вдлъбнати. Оказва се, че ако човек започва много да се безпокои, очите му започват да потъмняват. Пък ако става разположен, тогава очите му са в нормално състояние, излизат очите навън. Лицето на човека е област, от която човек донякъде може да се запознае с вътрешното състояние.

Когато ти си в най-хубавото разположение, тури си ръката на челото и виж каква е топлината. Когато на челото има повече топлина, отколкото трябва, то е аномално състояние. Тази топлина трябва да слезе в симпатичната нервна система. В такъв случай може да вземете и с ръцете си да поизтриете челото. Често хората си потриват с ръката челото. Несъзнателно хората регулират своята енергия. Или да допуснем, че вие искате да пеете, искате да говорите, но започвате да говорите без да ви са пълни дробовите с въздух, наполовина ви са пълни с въздух. Напълнете дробовите си с въздух, че тогава говорете и пейте. Ти на сцената като излезеш да пееш като певец, ще вземеш една дълбока вдишка. Не седи да ти са празни дробовите.

Сега как се образуват правите линии? Как се образуват кривите линии? Една права линия кой я образува? Аз да ви кажа. Когато правата линия се удължи, тя образува кривата линия. Когато кривата линия се скъсява, тя образува правата линия. Когато кривата линия, която е направена от две, раздели кривата линия на половина и тя става права. Тогава психологически в живота има някои работи, които не се изправят с правата линия. Раздели кривите линии. Сега има известни методи, ако ви се кажат, те ще ви спънат. Имаш две желаниа в себе си. То е кривата линия, която те спъва. Раздели ги. Имаш едно желание, раздвои го, направи го криво. Та някъде някои работи не вървят, раздвои желанието. Имаш две желаниа, отхвърли едното. Двете желаниа казват: Две дини под една мишница не се носят.

Кажете ми сега, кое остана, което може да приложите. Какво разбрахте? Хубаво е човек да изкопае един трап и да не спъне. Пък в живота добрата страна е да се спреш, да се запознаеш. В живота каквато спънка имаш, някой изкопал един трап, спри се там. Всичките неприятности в живота, това са все трапове. Големите неприятности, то са трапове на пътя, които спират. Защо страдаш? То е една спънка да послужиш някому нещо. Щом му послужиш, тази спънка изчезва. Може да проверите, онези, които не вярват, да повярват.

Добре, другата страна: Ти искаш да знаеш, да станеш учен човек. Кой трябва да се спира при тебе или ти при кого трябва да се спираш? Когато искате да се спирате, при кои хора искате да се спирате? („При всяка точка.“) Че какво ще ти каже точката? Ще се спираш при учените точки. В света има учени точки. Щом си сиромаш, ще се движиш по кривите линии, пък щом си богат, ще се движиш по правите линии. Защото сиромашът, за да стане богат, крива линия му трябва, той много се изправил. Когато ще станеш повече прав отколкото трябва, ти осиромашаваш. Нали казват, че прекален светец и Богу не е драг. Не туряй в ума си една мисъл, която не е права.

**САМО СВЕТЛИЯТ ПЪТ НА МЪДРОСТТА ВОДИ
КЪМ ИСТИНАТА. В ИСТИНАТА Е СКРИТ ЖИВОТЪТ.**

*36 лекция на Младежкия клас
18 септември 1936г.
Изгрев, [София]*

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

1. Основният тон	5
<i>17 януари 1936 г.</i>	
2. Музикално състояние	32
<i>24 януари 1936 г.</i>	
3. Придобиване на енергия	56
<i>31 януари 1936 г.</i>	
4. Предпоследната врата	75
<i>7 февруари 1936 г.</i>	
5. Възможности и условия на ума и сърцето ..	96
<i>14 февруари 1936 г.</i>	
6. Дух и материя	115
<i>21 февруари 1936 г.</i>	
7. Естествената мярка	132
<i>28 февруари 1936 г.</i>	
8. Царят, богатият и момата	149
<i>6 март 1936 г.</i>	
9. Освобождаване на чувствата	168
<i>13 март 1936 г.</i>	
10. Самовъзпитание	183
<i>20 март 1936 г.</i>	

11. Организиране	200
<i>27 март 1936 г.</i>	
12. Качества на мисълта	215
<i>10 април 1936 г.</i>	
13. Постижения на мисълта	229
<i>17 април 1936 г.</i>	
14. Увеличаване и размножаване	241
<i>24 април 1936 г.</i>	
15. Стара и нова българска песен	258
<i>1 май 1936 г.</i>	
16. До мажор и ре мажор	277
<i>8 май 1936 г.</i>	
17. Отношението на трите живота	288
<i>3 юли 1936 г.</i>	
18. Първата дума	300
<i>4 септември 1936 г.</i>	
19. Първата светлина	311
<i>11 септември 1936 г.</i>	
20. Правите и кривите линии	326
<i>18 септември 1936 г.</i>	

ПОРЕДИЦА МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС

ПЪРВА ГОДИНА (1922)

1. Том I. Двата пътя. 1-12 лекция. София, 1934 г.
2. Том II. Противоречия в живота. 13-21 лекция. София, 1934 г.
3. Двата пътя, 1-21 лекция, Кърджали, 1999 г., първо издание по оригинал.

ВТОРА ГОДИНА (1922-1923)

4. Том I. Допирните точки в природата. 1-15 лекция. София, 1935г.
5. Том II. Добри навици. 16-31 лекция. София, 1935г.

ТРЕТА ГОДИНА (1923-1924)

6. Разумният живот (Четири книжки). 1-32 лекция. София, 1925-1926г.

ЧЕТВЪРТА ГОДИНА (1924-1925)

7. Лекции на Младежкия окултен клас (пет книжки). 1-31 лекция. София, 1927-1928г.

ПЕТА ГОДИНА (1925-1926)

8. Том I. Време и сила. 1-3 лекция. София, 1929г.
9. Том II. Влияние на светлината и на тъмнината. 4-18 лекиця. София, 1937г.
10. Том III. Жива реч. 19-32 лекция. София, 1937г.

ШЕСТА ГОДИНА (1926-1927)

11. Том I. Посока на растене. 1-19 лекция. София, 1938 г.
12. Том II. Светото място. 20-37 лекция. София, 1939г.

СЕДМА ГОДИНА (1927-1928)

13. Божествената мисъл. 1-30 лекция. София, 1942г.

ОСМА ГОДИНА (1928-1929)

14. Том I. Божествените условия. 1-28 лекция. София, 1942г.
15. Том II. Отворени форми. 29-42 лекция. София, 1943г.

ДЕВЕТА ГОДИНА (1929-1930)

16. Том I. Служене, почит и обич. 1-24 лекция. София, 1940г.
17. Том II. Закони на доброто. 25-48 лекция. София, 1940г.

ДЕСЕТА ГОДИНА (1930-1931)

18. Том I. Път към живота. 1-21 лекция. София, 1941г.
19. Том II. Методи на самовъзпитание. 22-42 лекция. София, 1941г.

ЕДИНАДЕСЕТА ГОДИНА (1931-1932)

20. Том I. Живот и отношения. 1-18 лекция. София, 1947г.
21. Том II. Фактори в природата. 19-37 лекция. София, 1947г.

ДВАНАДЕСЕТА ГОДИНА (1932-1933)

22. Том I. Великата разумност. 1-20 лекция. София, 1949г.
23. Том II. Съразмерност в природата. 21-42 лекция. София, 1949г.

ТРИНАДЕСЕТА ГОДИНА (1933-1934)

Неиздадени лекции

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГОДИНА (1934-1935)

Неиздадени лекции

ПЕТНАДЕСЕТА ГОДИНА (1935-1936)

24. Том I. Господар и слуга. 1-16 лекция. Шумен, 1998г.

25. Том II. Основният тон. 17-36 лекция. София, 1999г.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГОДИНА (1936-1937)

Неиздадени лекции

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГОДИНА (1937-1938)

26. Възможности в живота. 1-40 лекция. София, 1998г.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГОДИНА (1938-1939)

27. Скръб и радост. 1-39 лекция. София, 1999г.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГОДИНА (1939-1940)

28. Том I. Смяна на състоянията. София, 1998г.

29. Том II. Пътят към щастието. София, 1998г.

ДВАДЕСЕТА ГОДИНА (1940-1941)

30. Том I. Най-лесното. 1-15 лекция. София, 1998г.

31. Том II. Живот, светлина и сила. 16-35 лекция. София, 1998г.

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГОДИНА (1941-1942)

32. Две Божествени посещения. 1-32 лекция. София, 1999г.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГОДИНА (1942-1943)

33. Минало, настояще, бъдеще. Казанлък, 1998г.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГОДИНА (1943-1944)

34. Силите на природата. 1-14 лекция. София, 1947г.

Забележка: Просветният съвет решава да се издадат последователно лекциите от Младежкия и Общия окултен клас, Утринните слова и Неделните беседи от последната 1943-1944г., както и Съборните беседи, изнесени в Мърчаево и излезли под заглавие „Заветът на Любовта“, I, II и III том.